

Χρήστος Κηπουρός

**Δημοψήφισμα
για την Κύπρο**

έβδομη έκδοση

Θράκη 2004

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΝ. ΝΑΙ ΜΕΝ ΌΧΙ, ΑΛΛΑ ΠΩΣ ;

σημείωμα του συγγραφέα

Το ζήτημα με το σχέδιο Ανάν δεν είναι η άρνηση. Είναι πιο βαθύ. Αφορά την πολιτική. Τις ιδέες, τις προτάσεις του μυαλού, του λόγου, της ιστορικής και της ηθικής ίριδας της διαδρομής του Ελληνισμού. Στην περίπτωση της μαρτυρικής Μεγαλονήσου, οι ενδιαμέσοι σταθμοί μιας Ευρωπαϊκής πολιτικής παιδείας και ηθικής όφειλαν κατ αρχήν να ταυτίζονται με συγκεκριμένες στιγμές, διαστήματα, αποστάσεις. Από την εισβολή ως τη διαιωνιζόμενη κατοχή και από το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη μέχρι το Ευρωπαϊκό κεκτημένο στην Κύπρο. Κάθε πρωί χρειάζεται κανείς να τα υπενθυμίζει αυτά στον εαυτό του. Δεν μιλώ για την Κύπρο. Εκεί όσο μπορούν το κάνουν. Μιλώ για εδώ. Αυτή η χώρα ούτε το έκανε ούτε το κάνει. Ξέρω περιπτώσεις πρωθυπουργών της που σημείωναν εκ των υστέρων, προκειμένου να πουν κάτι. Όταν δεν έκαναν φυσικά λόγο περίπου περί λαχνού.

Τα κείμενα που έγραψα για την Κύπρο όλα αυτά τα χρόνια αυτό επιχειρούν. Να φωτίσουν τους δρόμους της επεξεργασίας. Μακάρι να υπήρχαν και άλλες από το χώρο της Ελλαδικής πολιτικής. “Λίγες φωνές μείναμε” μου έγραψε προχτές, μετά το τελευταίο κείμενο, φίλος ακαδημαϊκός. Αν σε αυτές περιλαμβάνονται -που περιλαμβάνονται και είναι προς τιμή τους, ελάχιστοι από τους εκτός της πολιτικής χώρους, όπως ο συνομιλητής μου- φαντάζεται κανείς δυο πράγματα. Πρώτον, πόσοι μένουν αν από λίγους αφαιρεθούν ακόμη μερικοί. Δεύτερον, που οφείλεται η σιγή της λεγόμενης πολιτικής Ελλάδας. Τόσο της “διανοητικής” εκδοχής της, όσο της τυπικής και της συνήθους του “όσα έρθουν και όσα πάνε”.

Ας υποθέσουμε ότι εγώ έκανα λάθος στο πως η χώρα οφείλει και κατά τη γνώμη μου, είναι σε θέση με έξυπνο όσο αξιοπρεπή τρόπο να αναλάβει τις ευθύνες της ως εγγυήτρια δύναμη. Δεν μπορώ να πω το ίδιο για τους παλιούς και νέους πρώην συναδέλφους εκ των πτερύγων της νέας Βουλής. Για τον απλούστατο λόγο δεν έχουν θέσεις πλην εκείνης του εδράνου. Μετά οι επικεφαλείς τους διατείνονται ότι έχουν όραμα και σχέδιο. Κολοκύθια τούμπανα έχουν. Τουλάχιστον μέχρι πριν λίγα χρόνια, έστω μεμονωμένα, ακούγονταν στο κοινοβούλιο ενδιαφέρουσες προτάσεις. Γι αυτό άλλωστε και προσυπογράφονταν σωρηδόν. Τώρα ούτε αυτό υπάρχει. Αυτή είναι η Ελλάδα, όπως θα έλεγε ένας δικός της άνθρωπος. Εγώ πάλι λέω, αυτή η πολιτική Ελλάδα είναι η χειρότερη. Συμπολιτευτική ή αντιπολιτευτική. Επελθόντες, απελθόντες και επανελθόντες. Το κοινό τους γνώρισμα είναι ότι δεν έχουν πολιτική. Καλοί και άγιοι, και πολλοί εξ αυτών γνωστοί, πολιτική όμως, yok. Φίλοι, όμως φιλτέρα η αλήθεια.

Μη σπεύσουν να προσφύγουν, όπως συνηθίζουν, στα περί του να “μην τα ισοπεδώνουμε όλα”. Ε λοιπόν ναι. Όταν μια χώρα, όπως η δική μας, έχει όσο ποτέ ανάγκη από σχέδιο και πολιτική, είναι αυτονόητο ότι καταρχήν χρειάζεται τη θεμελίωση της πολιτικής αυτής με βάση φυσικά μελέτη. Και η ισοπέδωση προηγείται κάθε οικοδομικής εργασίας. Ακόμη και στα αυθαίρετα. Δεν απαιτείται μόνον όταν δεν έχει κανείς κατά νουν να χτίσει. Μια τέτοια περίπτωση είναι η ενοκίαση πολιτικής.

Έχει παρατηρηθεί άλλωστε ιστορικά. Όταν μεταξύ δυο χωρών μόνο η μια έχει πολιτική -όποια κι αν είναι αυτή- η άλλη δεν διαθέτει, τότε, αργά ή γρήγορα η δεύτερη θα αποδεχτεί την πολιτική της πρώτης. Εκτός και αν της προτείνουν άλλη, και πάλι απ' έξω. Εάν τόσο το ένα όσο το άλλο ή συνδιασμοί τους, θυμίζουν Ελλάδα, επειδή δεν θέλω να συγκαταλέγομαι ανάμεσα σε εκλογικευτές πόσο μάλλον σε θιασώτες παρόμοιων επιλογών, κάνω όσα κάνω.

Στην περίπτωση του σχεδίου Ανάν το δια ταύτα μια επεξεργασμένης Ελλαδικής στάσης είναι το Δημοψήφισμα για την Κύπρο. Αν δεν αλληθωρίζει στο ναι, έπρεπε εδώ και πολύ καιρό να απαντήσει στο ερώτημα: ναι μεν όχι, αλλά πως;

Χωρίς τους ηλεκτρονικούς κόμβους, το παρόν τομίδιο για την Κύπρο, όπως και άλλα, θα τα περίμενε η Αττική πυρά. Οι Χ. Υ. Τ. Α. Που κατ ευφημισμό τους αποκαλούν Μ. Μ. Ε. Η αφιέρωσή του στους δικτυακούς τόπους δεν είναι τυχαία. Αποτελούν καταρχήν φιλικό χώρο. Κατά δεύτερον υπάρχει η βάσιμη ελπίδα ότι για όσο ακόμη διάστημα απαιτηθεί, θα συνεχίσουν να συνιστούν καλούς αγωγούς της Δημοκρατίας. Ότι θα καλύψουν το κενό. Επίσης τους γνήσιους αγώνες για παλινοστήση στη γενέθλια πόλη και πρωτεύουσά της. Και όχι μόνο. Η Δημοκρατία είναι ψηλότερα από κάθε αξίωμα. Βρίσκεται μεταξύ των αρχών και των αξιών της Ελευθερίας και της πολιτικής. Και κυρίως προς το μέρος της τελευταίας. Χωρίς αυτή δεν υπάρχει. Το αντίθετο δεν ισχύει απαραίτητα.

25.3.04. X. K.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σχέδιο Ανάν. Ναι μεν όχι αλλά πως ;	2
--	---

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

1. Από τον Οδυσσέα στην Νέα Ευρώπη.....	6
2. Δημψήφισμα για την Κύπρο.....	11

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

3.1. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή.....	14
3.2. Η επανένωση της Κύπρου.....	16

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

4. Η Κύπρος μπορεί και μόνη της.....	18
5. Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου.....	20
6. Το αληθές- πολιτικό.....	24
7. Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν.....	27
8. Μια Ελλάδα μουνεχής.....	33
9. Μια Κύπρος πρότυπη Δημοκρατία.....	35
10. Πολιτικός Ελληνισμός.....	40
11. Η Κύπρος δεν είναι πλέον θήραμα.....	47
12. ANAN NON PASSARAN.....	55
13. ΕΥΧΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΣΤΟΥΣ ΚΟΜΒΟΥΣ.....	59

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΕΜΠΛΟΚΗΣ

14. Ανωφελές συμβούλιο αρχηγών.....	64
15. Μαθήματα από την Κύπρο.....	71
16. Η Βουλή να επικυρώσει το Δημοψήφισμα.....	80
17. Ελλάδα, Κύπρος, Λογική: ένας ακόμη λόγος για όχι.....	81
18. Ούτε αναβολή ούτε παροτρύνσεις.....	84
19. Από τη Στεντόρεια Αθήνα του ναι, στην Αριστοτέλεια Κύπρο του όχι.....	86
20. Γιατί να παραιτηθεί ο Γ. Γ.....	94
21. Εις μνήμην της μελανής επετείου.....	98
22. Να κάνει το όχι του Σαββάτου μουσική.....	101
23. Απροκάλυπτη Αθηναϊκή λογοκρισία.....	102
24. Ούτε η Κύπρος πεθαίνει ποτέ.....	105

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

1. Από τον Οδυσσέα στη Νέα Ευρώπη

Δεν είναι ευκαταφρόνητα τα κοινά γνωρίσματα που εμφανίζουν κατά τη ιστορική τους διαδρομή, ο Ελληνικός και ο Ιρλανδικός λαός. Λέγεται ότι οι δυο λαοί μοιάζουν. Η αλήθεια είναι ότι όλοι οι ιστορικοί λαοί μοιάζουν. Όμως για τους συγκεκριμένους, είναι κάτι που διαπιστώνεται από μακριά.

Μπορεί ως προς τη γεωγραφία να τους χωρίζει ικανή οδική και θαλάσσια απόσταση, όμως δεν συμβαίνει το ίδιο με την ιστορία. Ειδικά κατά τους έναν δύο τελευταίους αιώνες, δεν είναι μόνο το μαρτυρικό δρομολόγιο με τη μνήμη της αγχόνης ή οι τραυματισμοί με τις διχοτομίες εθνικών χώρων, που τους φέρνουν τον έναν πλησίον του άλλου. Τους συνδέει και άλλο σοβαρό κοινό. Είναι η τεράστια παγκόσμια διασπορά, της οποίας το κύριο σώμα, βρίσκεται στην Αμερικανική Ήπειρο. Δεν είναι λίγα τα εκατομμύρια ψυχές που αριθμούν οι δυο ομογένειες.

Αν κάτι διαφοροποιεί τους δυο λαούς, είναι το σαφές πλην όμως τραγικό Ελληνικό προβάδισμα της γενοκτονίας. Μπορεί η επί δεκαετίες ατιμωρησία να το καθιστά τραγικότερο, όμως δεν συνέβαλε λιγότερο σε αυτό και η δική μας χώρα.

Ας μη πάμε τώρα στις ευθύνες των Ευρωπαϊκών Δημοκρατιών. Ας περάσουμε για λίγο στη μυθογραφία και τον Ιθακήσιο βασιλιά Οδυσσέα, που μεταξύ όλων των άλλων, σφράγισε την Ιρλανδική λογοτεχνία, ιστορία και πολιτική. Αυτό δείχνει η πριν από λίγα έτη, ανακήρυξη της 16^{ης} Ιουνίου, σύμφωνα με τον «Οδυσσέα» του James Joyce, σε εθνική επέτειο του Ιρλανδικού λαού, με προοπτική διεθνοποίησης.

Ας έχουμε μόνο κατά νου, ότι αυτό που κρίνει την ποιότητα των φιλικών σχέσεων δύο λαών, την ειλικρίνεια και συνέχειά τους, όπως και μια νέα Ευρωπαϊκή Δημοκρατία, είναι το κατά πόσον οι σχέσεις αυτές θεμελιώνονται επάνω σε έδαφος ιστορικής μνήμης.

Αν κάτι διαφοροποιεί τις δύο χώρες μεταξύ τους, είναι το πολιτικό Ιρλανδικό προβάδισμα τόσο ως προς τη μνήμη όσο ως προς τη Δημοκρατία. Η απόσταση αυτή γίνεται μεγαλύτερη όταν κανείς στρέψει τη ματιά του στους υπαρκτούς Ελλαδικούς πολιτικούς θεσμούς, όπου αντί μνήμης και Δημοκρατίας, συναντά ολιγαρχία, υποκρισία, θρασύτητα και υπονόμευση.

Το κενό αυτό, όπως και άλλες φορές συνέβη κατά την τελευταία περίοδο, θα προσπαθήσουμε να το καλύψουμε εμείς. Καταρχήν οφείλουμε, μέσα από την έκφραση ειλικρινούς αλληλεγγύης απέναντι στον πολύπαθο Ιρλανδικό λαό, να αντικαταστήσουμε το έδαφος της μνήμης που λέγαμε. Μετά να κάνουμε αυτά, που τόσο οι μεν όσο οι δε επίσημοι της χώρας μας, δεν σκέφθηκαν ποτέ. Και αν σκέφθηκαν δεν έκαναν κάτι, αν δεν έπραξαν, όπως με το Ποντιακό, το αντίθετο. Και να θέλουν τώρα να κάνουν, δεν μπορούν. Δεν τους πιστεύουν. Ούτε μέσα ούτε έξω.

Εν όψει του Ιρλανδικού δημοψηφίσματος που πρόκειται να επαναληφθεί κατά το επόμενο διάστημα, για τη συνθήκη της Νίκαιας, τη διεύρυνση δηλαδή της Ε.Ε., μπορεί μέσα από συνήθη θεσμικό τρόπο, να τεθεί υπόψη του Ιρλανδικού λαού με την αποδεδειγμένα υψηλή περί αξιοπρέπειας αίσθηση, η απόλυτη ιστορική ταύτιση του Κυπριακού όσο και του Ποντιακού Ελληνισμού, με έναν συλλογικό Οδυσσέα. Έναν Οδυσσέα ο οποίος εκτός από Ομηρικός ήρωας, ήρωας του Καζαντζάκη ή έργο του συνομηλικού του Joyce, αποτελεί κεντρικό θεμέλιο του παγκόσμιου πολιτισμικού οικοδομήματος. Μάλιστα ο Ίωνας και Αιγαιοπελαγίτης πρωτομάστορας και βάρδος του, όπως λέγεται ο ποιητής στην αρχαία Ιρλανδική, την Κελτική γλώσσα, δεν μπορεί παρά να χαιρέται, όταν εμπνευσμένα, από το δικό του μύθο έργα, θεωρούνται από τα πιο σημαντικά ενός αιώνα. Η σημειολογία είναι εντυπωσιακή. Το «θείον ποτόν» του Μαρωνείτη οίνου, τα πατητήρια της Μαρώνειας και ο Διώνυσος βρίσκουν τη συνέχειά τους στο Ιρλανδικό «θείον ποτόν» [\[1\]](#) του «μέλανος αφρίζοντος ζύθου», τα «ένδοξα ζυθοποιεία» και σε άλλους Διόσκουρους όπως «οι γιοι της Αθάνατης Λήδας». Ας μην επεκταθούμε στην κτηνοτροφία του Κύκλωπα όπου ισχύουν τα ίδια.

Σε αναγνώριση όλων αυτών, ο Joyce όχι μόνο τιμά την Ελληνική αρχαιότητα αλλά επεκτείνει την τιμή αυτή, προς την Ελλάδα των αρχών του περασμένου αιώνα. Συγγράφοντας τον Οδυσσέα, βάζει στα στόματα Ιρλανδών ηρώων του να λένε: «αν εμείς μπορούσαμε να δουλέψουμε μαζί, θα δημιουργούσαμε κάτι γι αυτό το νησί. Θα το εξελληνίζαμε» [\[1\]](#). Φαντάζομαι ότι αν γνώριζε ή προλάβαινε, θα μνημόνευε Οδύσσειες και

άλλων ιστορικών λαών. Κάτι για το οποίο φυσικά οφείλει κανείς να ελέγξει πολύ πιο αυστηρά, τις κρατικές πολιτικές παρά έναν συγγραφέα. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν οι λαοί των κρατών αυτών, είναι οι ίδιοι παθόντες.

Δεν τιμά καθόλου την υπαρκτή πολιτική αυτής της χώρας, η στάση της. Δυο λόγια αρκούν να την αποδώσουν: αισχύνη για τις πράξεις, αναισχυντία στις αιτιολογήσεις. Μεταξύ άλλων πρόκειται για έναν ηθικό ολοκληρωτισμό απέναντί στον οποίο ωχριά κάθε άλλος πολιτικός τους ή κοινωνικός που εν συνεχεία διαχέονται από τα ακριβοπληρωμένα Μέσα. Τα ίδια συναντώνται στις υπόλοιπες αντιδημοκρατικές μεθόδους που μετέρχονται. Μια από αυτές είναι η συστηματική εξαφάνιση από τα ίδια Μέσα, του μόνου πλούσιου στις ιδέες και δικαιωμένου ιστορικά πολιτικού χώρου. Υπάρχουν και άλλες. Απέναντί τους, ωχριά ακόμη και ο γνωστός περονόσπορος των πέτρινων και των επέκεινα χρόνων.

Οι δυο Ελληνικές Οδύσσειες, τόσο της Μεγαλονήσου ως προς το σταθμό της ένταξης της στην Ε.Ε., τη διατήρησή της δηλαδή ως κρατικής, έστω και τραυματισμένης, οντότητας, όσο των Ελλήνων του Πόντου με το ζήτημα του ολοκαυτώματός τους, μπορούν να βρεθούν σε καλό δρόμο, προτού συνεχίσουν το προς την Ιθάκη ταξίδι. Χρειάζεται για το λόγο αυτό να εξασφαλισθεί με βεβαιότητα από τις Ιρλανδικές κάλπες η συγκατάθεση στη διεύρυνση, έστω και αν είναι αναμενόμενη. Κάτι ανάλογο μπορεί να συμβεί με την αναγνώριση της Ποντιακής γενοκτονίας από το Ιρλανδικό Κοινοβούλιο. Θα του ανήκει μεγάλη τιμή για τη συμβολή του στην έναρξη αναγέννησης της Ευρωπαϊκής ηθικής τάξης. Όπως επίσης θα τιμάται ως ο πρώτος Ευρωπαϊκός σταθμός άλλης μιας Οδύσσειας. Εκείνης της Διεθνούς Αναγνώρισης. Μπορεί όλα αυτά να θυμίζουν το: «μια Οδύσεια δεν είναι αρκετή» [\[1\]](#), όμως επίσης δικαιώνουν ως πολιτική θεωρία όπως και πράξη, τον αγώνα σε δυο μέτωπα [\[2\]](#). Τόσο στο εθνικό, όσο στο αναπτυξιακό. Τόσο προς τα έξω, όσο προς τα μέσα.

Ειδικά ως προς το τελευταίο, μπορεί να είναι λυπηρό, όμως ήταν αναμενόμενο που οι παράλληλοι βίοι των δυο λαών δεν συνεχίστηκαν προς την θετική σφαίρα της ιστορίας, όταν από την προηγούμενη ακόμη δεκαετία, αυτή γύρισε προς το μέρος τους. Η ουσία είναι ότι οι δρόμοι τους χώρισαν. Η μια χώρα πέρασε στο κέντρο. Χωρίς να υστερεί άλλου, ήδη γίνεται πλατεία ενός παγκόσμιου θεματικού χώρου, στην υψηλή τεχνολογία και όχι μόνο. Η δική μας, ενώ μπορούσε μέσα από μια νέα Ελληνική χωροταξία [\[3\]](#) απέναντι στις επαναλαμβανόμενες προκλήσεις της γεωοικονομίας να γίνει μέχρι και κεντρική πλατεία του παγκόσμιου χωριού, παρέμεινε περιφερειακή, ένας πέρα μαχαλάς του. Σε σχέση με το Ευρωπαϊκό χωροταξικό, ένα σοκάκι.

Ανεξάρτητα από το εάν δεν πρόκειται να κρατήσει επί πολύ ακόμη το Ιρλανδικό αυτό πέταγμα στα ύψη, είναι να τον ζηλεύει κανείς τέτοιο λαό. Οι Έλληνες ειδικά οφείλουμε για πολλούς λόγους να το τονίζουμε αυτό και να το αναδεικνύουμε. Ο ένας από τους λόγους είναι το κοινό της ιστορίας. Η ύπαρξη του Ιρλανδικού αναπτυξιακού μοντέλου, από το πεδίο του λογισμικού έως την δυναμική αγροτική οικονομία, με 8 φορές μεγαλύτερη παραγωγή κατά κεφαλή σε κριθάρι από την Ελλάδα και 16 φορές περισσότερα βοοειδή, είναι ένας άλλος λόγος. Καταρχήν διδάσκει με τον τρόπο του. Λέει ότι η μετατροπή μιας περιφερειακής χώρας σε κεντρική δεν είναι ουτοπία. Στην ουσία αφορά μια κερδισμένη δεκαετία. Αποτελεί κάτι το απολύτως εφικτό που να μην από τη μια απομυθοποιεί την αναπτυξιακή αναγέννηση αλλά που ταυτόχρονα από την άλλη, μοιάζει με βουνό. Είναι εύκολο αν υπάρχει μια αυτόχθον πολιτική θεωρία και μια πολιτική όπως και μια παραγωγική και οικονομική τάξη που την πιστεύουν. Αποτελεί απρόσιτη κορυφή αν απουσιάζουν.

Από την άλλη όσο αποτελεί έκφραση πολιτικής ανωριμότητας η απόπειρα αντιγραφής και η απομίμηση, άλλο τόσο είναι λάθος τα δόγματα. Το οστεοφυλάκιο της ιστορίας είναι γεμάτο από αυτά. Μη έχοντας κάτι άλλο, κατέληξαν να εκφράζονται με αφορισμούς. Η παγκοσμιοποίηση όμως δεν κινδυνεύει από τη μεταφυσική. Αν κινδυνεύει από κάτι, αυτό είναι η παιδεία διακυβέρνησης και η γνώση του χειρισμού της. Όσοι αδυνατούν ως προς αυτά, την υφίστανται. Η μόνη της απειλή είναι η πολιτική.

Η πολιτική είναι το θαυματουργό φάρμακο, προϊόν του νέου αλλά και εργοστάσιο πολιτισμού. Πλουτίζει, ηθικοποιεί, εκπολιτίζει και κυρίως εμπνέει, κινήματα, κοινωνίες, σχέσεις, χώρες, λαούς. Στις Δημοκρατίες τα γεγονότα αυτό είναι ο βασικός δείκτης υγείας του κοινωνικού και πολιτικού σώματος της καθεμιάς. Δεν συμβαίνει το ίδιο εδώ, στο Βασίλειο

του παλιού με τη τουρκουάζ διαρχία, την ερμαφρόδιτη αυτή και πλήρη παρενεργειών πολιτική παθολογία.

Είναι κρίμα που όλα αυτά γίνονται σε μια περίοδο που η χώρα μπορούσε να βρίσκεται αλλού. Πρόκειται για τις απαιτήσεις του νέου αιώνα και της νέας χιλιετίας από τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό. Ξεκινούν από την ανάγκη επαναθεμελίωσης του υπαρκτού Ευρωπαϊκού θεσμικού και οικονομικού οικοδομήματος και φθάνουν έως την οικοδόμηση ενός νέου Ευρωπαϊκού πολιτισμικού, πολιτικού και υψηλού αναπτυξιακού μοντέλου σχέσεων μεταξύ όλων των λαών {3}.

Στα πλαίσια της ανάπτυξης όλων αυτών, ειδικότερα της νησιωτικότητας και της διαπεριφερειακότητας, και εν τέλει της κοινοτικότητας, μπορούν οι σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Ιρλανδών, να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο. Μπορούν από κοινού να ιδρύσουν διαπεριφερειακό Ελληνοϊρλανδικό ίδρυμα αναπτυξιακών ερευνών, με απώτερο σκοπό ένα διεθνές Πανεπιστήμιο, στην Ιόνια πατρίδα του Οδυσσέα ή/και στη Θράκη καθώς και Ιρλανδοελληνικό σε μια ή/και δυο από τις περιφέρειες ή κομητείες της βόρειας αυτής χώρας-νήσου. Δεν μας πέφτει λόγος να πούμε ποιες. Μπορούμε όμως να πούμε ότι δυο πηγές έμπνευσης, δυο συνιστώσες, είναι σε θέση να αποτελέσουν κινητήριο δύναμη του μεγάλου έργου. Η μια είναι οι εκατοντάδες ακαδημαϊκοί της διασποράς των δυο λαών, και ειδικότερα στις Η.Π.Α. όπου επίσης είναι δυνατόν να προωθηθεί η ίδια ιδέα, π.χ. στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ.

Η αδελφοποίηση των δυο ιστορικών μας περιφερειών με τις αντίστοιχες Ιρλανδικές η οποία μπορεί να αποτελέσει έναν νέο Ευρωπαϊκό πολιτισμικό θεσμό, κινούμενο σε μια ανώτερη ηθική και πολιτική σφαίρα από εκείνη της συμβατικής Ένωσης και της κρύας πολλές φορές εταιρικής σχέσης, είναι η άλλη συνιστώσα. Το έτος 2005, το οποίο προτείνεται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή {4} ως Ευρωπαϊκό έτος των νησιωτικών περιοχών, μπορεί να αποτελέσει την απαρχή για το νέο θεσμό με ταυτόχρονο πέραςμά του, σε μια νέα Ευρώπη των Περιφερειών. Λέω νέα, γιατί αν είναι να ακολουθηθεί η ίδια πελατειακή πεπατημένη με τις διασπαθίσεις των κοινοτικών πόρων από τα ειδικευμένα ιδιωτικοδημόσια ή κομματοκρατικά τρωκτικά, με μια λέξη, τους ποροφάγους, καλύτερα να λείπει.

Στην Ιθάκη, όπου προτείνουμε να εγκατασταθεί το πρώτο Ελληνοϊρλανδικό Ίδρυμα, μπορεί να δημιουργηθεί μια ομόνυμη διεθνούς επιπέδου πανεπιστημιακή σχολή πληροφορικής, ηλεκτρονικής και τηλεπικοινωνίας Αδικεί κατάφωρα τον Οδυσσέα ο τρόπος με τον οποίο του φέρθηκαν οι κυβερνώντες, δίνοντας το όνομά του σε κοινοτικό πρόγραμμα έκτης διαλογής. Αν η πράξη αυτή συσχετισθεί με τη θέση που έχει το ίδιο όνομα στο παγκόσμιο στερέωμα, μπορούμε να πούμε ότι ισοδυναμεί με μια δεύτερη αποποίηση πολιτισμικής κληρονομιάς στα Ιόνια.

Δεύτερη, διότι υπάρχει και πρώτη. Είναι εκείνη η οποία θα συνεχίσει να υφίσταται, όσο τα υπαρκτά τμήματα μετάφρασης και διερμηνείας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, δεν πλαισιώνονται και ολοκληρώνονται με τη δημιουργία μιας Πανεπιστημιακής Σχολής Ευρωπαϊκής Διπλωματίας στην Ιόνια πρωτεύουσα και γενέτειρα του Καποδίστρια. Ο ίδιος άλλωστε καταρχήν υπήρξε Διπλωμάτης. Τον γεωακαδημαϊκό αυτό λόγο προσέλευσης φοιτητών και από άλλες χώρες, ενισχύουν με την ύπαρξή τους δυο σοβαρές ιστορικές σταθερές: Η υψηλότερη αισθητική και το κάλλος του αστικού και φυσικού Κερκυραϊκού τοπίου και δεύτερον, η παραδοσιακή Ιόνια φιλοξενία. Αφετηρία της τελευταίας είναι η Κέρκυρα, η Σχερία της Ναυσικάς και του Αλκίνοου. Σημαντικά όμως είναι και τα δώρα που πρόσφερε η Ομήρου Οδύσεια, με την από αμνημονεύτων ετών διαρκή παγκόσμια προβολή τους.

Καθόσον τώρα αφορά τα δώρα της Θράκης, αυτά δεν περιορίζονται στο έδαφος που θα κερδίσει η υπόθεση με τη σχολή Οινολογίας {3} ή στους Ευρωπαίους φοιτητές που από τώρα πρόκειται να εξασφαλίσει, λόγω του νέου ιδρύματος. Αν όλα αυτά συσχετίζονται με την πρώτη παραγωγική επιστροφή {5} στον Οδυσσέα και το Μαρωνεΐτη Οίνο, ως προϊόν από ντόπιες ποικιλίες βιολογικών αμπελώνων και καλλιεργειών, το ίδιο μπορεί να γίνει με τη δεύτερη. Εννοώ την αναπτυξιακή επιστροφή στη σπηλιά του Κύκλωπα, στη Μάκρη Έβρου, στις πρώτες στην ιστορία, παραγωγικές μονάδες γάλακτος και κρέατος, και τελικά σε μια πληθώρα μυθολογικών και ιστορικών ονομασιών προέλευσης με παγκόσμια φήμη που όμως παραμένουν αναξιοποίητες. Ένας θαμμένος θησαυρός.

Από τη μια είναι η παλιά μας, πλην όμως επίκαιρη λόγω του ζητήματος των προσφύγων, αναπτυξιακή πρόταση για τον Θρακικό αγροτοκτηνοτροφικό παράδεισο. Ήδη άλλες χώρες, όπως η Πορτογαλία, πέτυχαν πρόσφατα σοβαρές ρυθμίσεις στα γαλακτοκομικά, όπως π.χ. στις Αζόρες [\[6\]](#). Από την άλλη είναι η πλούσια Θρακική γεωγαστρονομία. Η συνισταμένη των δυο αυτών, από κοινού με τη βιολογικότητα των αγροτικών προϊόντων, μπορούν να βάλουν τη Θράκη να ξαναπετάξει.

Η άλλη λύση για την ιστορική αυτή περιφέρεια είναι να συνεχίζει να πηγαίνει κατά διαβόλου, όπως κάνει σήμερα, αφού κατέληξε να κατέχει τη δωδέκατη θέση μεταξύ των δεκατριών της χώρας, και τη 210^η ανάμεσα στις 211 Ευρωπαϊκές περιφέρειες. Το πρόβλημα είναι απλό. Η λύση απλούστερη. Όσο δεν γυρίζει την πλάτη της σε αυτούς που την έφεραν εδώ, θα συνεχίζει να βλέπει νέες πλάτες μπροστά της.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- [1. James Joyce, ΟΔΥΣΣΕΑΣ, εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα, 1990.](#)
- [2. Μιχάλης Χαραλαμπίδης, Αγώνας σε δυο μέτωπα, Εκδόσεις Γόρδιος, Αθήνα, 2001.](#)
- [3. Χρ. Κηπουρός, Αγώνας για τη γεωοικονομική Δημοκρατία, Γόρδιος, Αθήνα, 2002.](#)
- [4. Διευρωπαϊκά Δίκτυα, βλ. Δελτίο Ε.Ε. 4-2002, Γνωμοδότηση ΟΚΕ, Βρυξέλλες, 9/7/2002.](#)
- [5. Ιδρυτική Διακήρυξη της ΔΠΕ, της 13 Μαρτίου 2000.](#)
- [6. Εξόχως απόκεντρες περιοχές, βλ. δελτίο Ε.Ε. 12-2000, συμπεράσματα 31/36, Βρυξέλλες, 19/3/2001.](#)

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΣΗΜΕΡΙΝΗ, Λευκωσία Κύπρος, 10 Σεπ. '02,

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

2. Δημοψήφισμα για την Κύπρο

Αν και οι απελευθερώσεις των πολιτικών κρατουμένων αποτελούν βασικό προαπαιτούμενο για το Δημοκρατικό και Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της γειτονικής Τουρκίας, η Ελλάδα δεν διαθέτει Φερχόϊγκεν, ανάμεσα στα μέλη της πολιτικής της ελίτ. Ως γνωστό ο αρμόδιος για την διεύρυνση Επίτροπος, τόσο πριν όσο μετά από τις τουρκικές εκλογές, επιμένει στο συγκεκριμένο θέμα θυμίζοντας στους υπόλοιπους Ευρωπαίους καθώς και προς κάθε επιλήσιμονα, τα κριτήρια της Κοπεγχάγης.

Μπορεί το αποκαλούμενο νέο στην τουρκική διαδρομή να αποδείχτηκε πάντοτε χειρότερο από το παλιό -αρκεί μια ματιά σε λαούς της περιοχής που πλήρωσαν ακόμη και με τη ζωή τους την εμπιστοσύνη τους προς αυτό- όμως δεν ισχύει το ίδιο σε περιπτώσεις αθώας διαδρομής, όπως η Ελληνική. Αυτή είναι η μια όψη, η ηθική, η ανάδειξη της οποίας σκόνταψε, όταν δεν κηλιδώθηκε από το εδώ παλιό.

Υπάρχει όμως και η άλλη όψη. Η χώρα που δεν έπραξε ποτέ της κάτι σε βάρος άλλων λαών, το πράττει σε βάρος του δικού της. Έφτασε στο σημείο να πηγαίνει πακέτο με εκείνη, η οποία, πέραν των άλλων, κατέχει παγκόσμιο ρεκόρ στις εισβολές σε βάρος αυτόχθονων ιστορικών λαών της Ανατολικής Μεσογείου.

Αν στην περιοχή χρειάζονται ομοσπονδοποιήσεις και συνομοσπονδοποιήσεις μπορούν, εν όψει μάλιστα της Ευρωπαϊκής προοπτικής της γειτονικής χώρας, να προταθούν και να προταθούν στην Ανατολία και τη Μεσοποταμία. Μπορεί έστω να εφαρμοσθεί το Ισπανικό πρότυπο, σύμφωνα με τη γνωστή από παλιά πρόταση του ιδρυτή της Ένωσής μας, που την επανέλαβε πρόσφατα.

Η προτεραιότητα όμως για την Κύπρο αυτή τη στιγμή είναι άλλη. Αφού πέρασε, αν και τραυματισμένη, πρώτη μεταξύ των νέων δέκα υπό ένταξη χωρών, εισέρχεται ήδη με το σπαθί της στην αναπτυξιακή, οικονομική και πολιτική χορεία των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί να ανακοπεί. Είναι επίσης προφανές ότι η Κυπριακή Δημοκρατία νομιμοποιείται πλήρως να κάνει εκτεταμένη χρήση του Ευρωπαϊκού γηπέδου όσο της ατζέντας και των θεσμών της Ένωσης, προκειμένου να επιτύχει και διαμέσου όλων αυτών, την ίαση στο ιστορικό της τραύμα. Τόσο πολιτικά όσο οικονομικά και αναπτυξιακά και επιπλέον σε ολόκληρο το εδαφικό της σώμα και επόμενα για όλους τους πολίτες της, χωρίς καμιά εξαίρεση ή διάκριση. Δεν έχει κανέναν λόγο, ειδικά αυτή τη στιγμή, είκοσι ημέρες πριν από την ουσιαστική επικύρωση της ένταξής της από το συμβούλιο κορυφής της Ε.Ε. να ενδώσει σε οποιοδήποτε πλάγιο εκβιασμό. Κάτι που εκτός των άλλων αποτελεί έκδηλη περιφρόνηση προς την Ευρωπαϊκή νομιμότητα για την οποία τα ζητήματα της λύσης και της ένταξης έχουν ως γνωστόν, από ετών αποσυνδεθεί.

Είναι λοιπόν να απορεί κανείς με την Αθηναϊκή ανυπομονησία όταν βλέπει τα πάντα να περιστρέφονται γύρω από τη λύση ή τη μορφή της και όχι την ένταξη στην Ε.Ε. και πως μπορεί να προωθηθεί μέσα και από αυτήν, η μεγάλη εθνική υπόθεση.

Μόνο ζημιά μπορούν να προκαλέσουν οι σπεύδοντες και επισπεύδοντες, κατά το τελευταίο διάστημα, κ.κ. πρωθυπουργός και υποψήφιος πρωθυπουργός. Αν κανείς προβάλει ένσταση μήπως αδικούμε τη στάση τους στο ίδιο ζήτημα, ας την ξαναδεί. Εμείς ευχαρίστως να θυμίσουμε στους ίδιους όπως επίσης και σε άλλους, το “δεν θέλουμε η Θράκη να γίνει νέα Κύπρος” κατά το Νταβός του 1988, όταν δεν είχαμε κανέναν τους μαζί μας. Όπως άλλωστε το Μάρτιο του 1995 κατά την άρση του Ελληνικού Βέτο και στο πώς άναψε το πράσινο φως για την Ευρωπαϊκή προοπτική της Μεγαλονήσου. Ο καθένας μπορεί εύκολα να βγάλει τα συμπεράσματα του, αν η Ελλάδα καθώς και η Κύπρος κέρδισαν ή έχασαν από τη δική μας στάση ή από τη δική τους, τη μόνιμη χρόνια σιγή αν όχι άλλες ενέργειες, που όμως δεν είναι της στιγμής. Αν πάλι επιθυμούν, ας μας αντικρούσουν με κάτι που έκαναν, έστω νεότερο. Εδώ ούτε το όνομα της Μεγαλονήσου είχαν γραμμένο στις ομιλίες που έκαμαν. Τελευταία το πρόσθεσαν. Ας μην επεκταθούμε σε γραπτά δια χειρός συμβούλων, αμφοτέρων των πολιτειακών αυτών παραγόντων της Ελλάδας, για το μοντέλο της λύσης ή σε λόγους και κυρίως πράξεις υπουργών που φέρνουν ιστορικά ονόματα και που όφειλαν από καιρό να τα έχουν αλλάξει.

Μπορεί τώρα όλα αυτά που λέμε, να χρησιμοποιηθούν για άλλη μια φορά ως προσάναμμα στην ηλεκτρονική πυρά από τα κατ εικόνα και ομοίωση προς την παλιά πολιτική τάξη, γνωστά αντιδημοκρατικά Αθηναϊκά Μέσα, όμως εμείς οφείλουμε να τα αποκαλύψουμε. Είμαστε άλλωστε αυτοί που νομιμοποιούνται ηθικά και ιστορικά να το κάνουν. Άλλοι δεν μπορούν, έστω και αν φωνασκούν.

Και κάτι ακόμη. Άλλο χώρα, άλλο χώρος. Άλλο τραυματισμένο έστω κράτος άλλο νότιο κρατίδιο. Προφανώς πίσω από την αποδοχή έστω ανοχή τερατομορφιών, βρίσκεται συγκεκριμένη αντιαισθητική πολιτική. Δεν είναι μόνο ο καριερισμός, η κινητήρια δύναμη ή ο ξένος υποβολέας. Το ανάλογο έδαφος, είτε ως πρόσφορο σε υποδείξεις είτε ως άγονο για παραγωγή πολιτικής, προϋπήρχε.

Αυτά και άλλα πολλά πρόκειται να σκεφθούν οι πολίτες, ειδικά την περίοδο που διανύουμε, πριν από την αναγνώριση του ψευδοκράτους σαν κρατική οντότητα με τη διαφαινόμενη συγκατάθεση των ταγών του ιστορικού θύματος. Επίσης την απώλεια της ενιαίας υπαρκτής κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχουμε το ψευδοκράτος που το κάνουν κράτος και το κράτος που το κάνουν ψευδοκράτος. Ο θάνατός σου, η ζωή μου. Αυτό γίνεται στην ουσία. Αν παρόλα αυτά κάποιοι επιμένουν στην περί μοντέλων συζήτηση, πρόκειται για Παλαιστινιακό μοντέλο.

Αν όμως πολιτική εκτός από ιστορική μνήμη των 1983, 1974, 1959, 1950 και 1930 όπως και των κατά καιρούς παζαριών σε Ευρωπαϊκές ή Αμερικανικές πόλεις, σημαίνει ανάλυση και λογική επεξεργασία των νέων δεδομένων, με ταυτόχρονη κίνηση στη σφαίρα των θεμελιωδών αρχών και αξιών του Ευρωπαϊκού πολιτισμού και φυσικά σεβασμό τους και κυρίως σεβασμό των δικαιωμάτων των λαών, τότε η πολιτική πρόταση που οφείλει να διατυπωθεί, είναι η του δημοψηφίσματος, για το ύψιστο αυτό εθνικό και πολιτικό ζήτημα καθώς και τις προτάσεις του κ. Anan.

Οφείλει όχι μόνο να γίνει στην Κύπρο αλλά και στην Ελλάδα. Εκτός και αν γι αυτή δεν αποτελεί κρίσιμο εθνικό θέμα, όπως ακριβώς επιτάσσει το άρθρο 44 παρ.2, του Συντάγματος, ή αν το τελευταίο δεν είναι ο θεμελιώδης καταστατικός χάρτης αλλά χαρτί. Εάν δεν ισχύουν αυτά, που δεν ισχύουν, τότε όλοι, όσο ψηλά και αν βρίσκονται, οφείλουν να αναλάβουν τις ιστορικές τους ευθύνες. Δεν χωρούν διαπληκτισμοί. Ούτε βέβαια νομιμοποιεί κανέναν από τους υπαρκτούς επίσημους της Ελλαδικής πολιτικής ή της πολιτείας, για να μείνουμε σε αυτήν, το ότι δεν έγινε κάτι ανάλογο ως προς τη συμφωνία της Ζυρίχης. Απεναντίας.

Το δημοψήφισμα που ως άμεσος Δημοκρατικός, πολιτισμένος τρόπος έκφρασης έχει την αφετηρία του στον Ελληνικό χώρο της Δημοκρατίας, της Πολιτικής, του Δήμου, της Αγοράς και που σήμερα είναι ευρύτατα διαδεδομένος στη γηραιά Ήπειρο θεσμός, χρησιμοποιούμενος τακτικά από τους Ευρωπαϊκούς λαούς, πλην Ελλήνων, είναι ώρα να παλινοστίσει. Πέραν όμως αυτών, αποτελεί πολύτιμο πολιτικό όπλο.

Δημοσιεύτηκε στο www.dpe.gr, στις 10 Νοεμβρίου 2002, λίγο πριν την κατάθεση του σχεδίου Ανάν,

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΝ

3.1. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή

Εάν κανείς αδυνατεί με βάση την κοινή λογική να ερμηνεύσει την πολιτική της χώρας του -μεταξύ άλλων πρωτάκουστων, την αποδοχή ενός πασά ως προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας- είναι επόμενο να κάνει άλλες σκέψεις, να ψάξει νέα, πέραν των συμβατικών που απέτυχαν, μέσα πολιτικής. Το καθιστούν επιτακτικό λόγω της στάσης που τηρούν στο κορυφαίο αυτό για το παρόν και το μέλλον του Ελληνισμού θέμα, αμφότεροι οι εν δικομματισμώ αδελφοί οι οποίοι επί της ουσίας συμπίπτουν στα λεγόμενα κριτήρια της Αθήνας. Το επιβάλλει επίσης η υφιστάμενη Βουλή, η μόνη στην Ευρώπη αν όχι στον κόσμο, μη ομιλούσα.

Η κλαστική γραμματεία και συγκεκριμένα η αρχαία κωμωδία, αποτελεί ένα τέτοιο χώρο, ένα νέο μέσο πολιτικής {1}. Μπορεί λόγω της δικής του Πολιτείας ο Πλάτων να μην την είχε περί πολλού, όπως άλλωστε την ποιητική. Μπορεί να μην συνέβη το ίδιο με τον Αριστοτέλη, για λόγους που δεν είναι του παρόντος. Όμως στη λεγόμενη κατά τους σημερινούς καιρούς Ελληνική Πολιτεία, το θεατρικό αυτό είδος εκτός από παραγωγή αποτελεί τη μόνη ίσως θεραπευτική αγωγή για τη χρόνια πολιτική παθολογία. Τόσο για τον επιδημικού τύπου σεβντά προς κάθε τι το κεμαλικό όσο προς τη γνωστή από τις πορείες ξένη πρεσβεία. Ο λόγος αφορά τις «όρνιθες» του Αριστοφάνη {1}. Ο τίτλος μπορεί να διατηρηθεί, όπως άλλωστε έκαναν και άλλοι στο παρελθόν με κλασσικά μας έργα. Όπως επίσης εμπνεύστηκαν από τον Έλληνα πατέρα της αρχαίας κωμωδίας, πέραν του Γκαίτε, ο Σαίξπηρ, ο Χάινε, ο Μπρεχτ καθώς και άλλοι μεγάλοι δημιουργοί. Πρόσωπα που μπορούν εδώ σήμερα να αναλάβουν τα ποιοτικά αυτό πέρασμα στο νέο μέσα από μια παραγωγική πολιτισμική επιστροφή στο κλασσικό, υπάρχουν. Ο Λάκης Λαζόπουλος είναι ένα από αυτά.

Θα μπορούσαν οι Έλληνες πολίτες να πληροφορηθούν, ανάμεσα σε πάμπολλα άλλα, τους 23 Αμερικανούς Γερουσιαστές και το ψήφισμα για την αυτοδιάθεση της Κύπρου πολύ πριν τις υπογραφές στη καταραμένη, όπως την είπαν, συμφωνία του Λονδίνου. Θα μάθουν γιατί οι γελοιογράφοι σκίτσαραν το μακαρίτη Τσάτσο πάντοτε παρέα με όρνιθες. Ποιος του υπέδειξε να αποφασίσει και να διατάξει την απαγόρευση του ομώνυμου έργου που είχε ανεβάσει κατά την εποχή της συμφωνίας της Ζυρίχης, ο αξέχαστος Κάρολος Κουν. Μια συμφωνία που έφθασε να επικριθεί ακόμη και από τον, κατά τη δύση του βίου του, υπουργό εξωτερικών της χούντας, Πιπινέλη.

Μοιραία τότε ο νους των πολιτών θα κάνει συνειρμούς ανάμεσα στους παλιούς αυτούς εξέχοντες και τους εν ενεργεία, που κατάντησαν μπαλαρίνες των ξένων, κατά το Μακρυγιάννη. Που μετά τις υπογραφές, φεύγουν νύχτα, θα λέγαμε εμείς. Έτσι:

-Εάν όχι μόνο το Ζυριχιακό αλλά ακόμη και ένα Μπανανιακό μόρφωμα, ωχρία μπροστά στο Ανανιακό, ενώ με την αναθεώρηση θυμίζει, το τι τον κρέμασαν τι κλπ.

-Εάν η ελάχιστη ζημιά, ακόμη και στην περίπτωση της μη λύσης, είναι αν μη τι άλλο μια ηθική και πολιτική αναγνώριση του ψευδοκράτους.

-Εάν η προσφορά της ημερομηνίας στην Τουρκία από την συνήγορό της, όπως την είπαν, Ελλάδα, σαφώς έχει πίσω της την αποδοχή της σύνδεσης της ένταξης με τη λύση, κάτι που οδηγεί όχι μόνο σε αστερίσκους αλλά σε γαλαξία από αστερίσκους.

-Εάν κατά διαβολική σύμπτωση το κοινό άρθρο 4, αναδεικνύεται σε εφιαλτικό τόσο στη Συμφωνία της Μαδρίτης για το Αιγαίο όσο στο Σχέδιο Ανάν το οποίο ασκεί ανεπίτρεπτη ψυχολογική βία σε βάρος των Κυπρίων ώστε προς χάριν της ένταξης να πουν ναι στην τερατομορφία, ενώ ταυτόχρονα νεκρανασταίνεται και ενσωματώνει ως επιπλέον βάρη και δεσμεύσεις στη νήσο, όλες τις προηγούμενες συνθήκες ομηρίας.

-Εάν οι απειλές στο Αιγαίο που θα συνεχισθούν, θα βάλουν εκ νέου στην άκρη την ειρήνη, μια αξία και αρχή που την κατάντησαν φύλο συκής στα ψέματα που λένε.

Τότε, αφήνοντας τη χώρα και την πολιτική της και προτού πάμε στις ευθύνες των πολιτών και του λαού, οφείλουμε να τονίσουμε ότι η στάση των αντιπροσώπων του, των Βουλευτών με αυτοσεβασμό και αίσθημα ιστορικής ευθύνης, δεν μπορεί να είναι διαφορετική από το δρόμο που δείξαμε {2}.

Η ίδια ιστορία επίσης έδειξε ότι όχι μόνο δεν βοηθούν αλλά αντίθετα ζημιώνουν οι φορτισμένες και γι αυτό ανώριμες και χωρίς παιδεία κινήσεις και πρωτοβουλίες που φυσικά δεν δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν ο κυβερνητικός χειρισμός ή τα Αθηναϊκά Μέσα με τη

γνωστή αντιδημοκρατικότητα και προκλητικότητα. Αποτελούν ρουτίνα, παιχνιδάκια που τα παίζουν στα δάχτυλα αν δεν τους υποβοηθούν. Άλλα φοβούνται οι κυβερνώντες. Δεν είναι τυχαίο ότι τις ιστορικά δικαιωμένες ιδέες, αυτού ειδικά του χώρου, που γνωρίζουν όλοι τους καλά τι μπορούν να κάνουν, συστηματικά τις αναμένει η ηλεκτρονική πυρά. Η τέλεια καύση που δεν συγκρίνεται καν με εκείνη του μεσαίωνα που άφηνε έστω τέφρα. Γι αυτό η αποκάλυψή τους δεν αρκεί.

Χρειάζονται άλλες μορφές πολιτικής στη διαχείριση και κλιμάκωση ενός νέου πατριωτικού και Δημοκρατικού αγώνα. Δεν φτάνει μόνο το πρόσφορο έδαφος. Ούτε γίνεται πολιτική με ανεπεξέργαστες επεξεργασίες και κλοπιμαία «δια ταύτα». Ούτε φυσικά με μαζέματα ιδεών και υλικών από δω και από κει. Αυτά είναι συνταγές ήττας των πολιτών και του λαού πριν τον ξαναστείλουν εκ νέου στο σπίτι του. Είναι δώρα στα κόμματα του δικομματικού χειμώνα.

Όσο για την κωμωδία, αυτή κινείται σε άλλα μήκη κύματος, σε άλλα ύψη. Από πολύ χαμηλά έως πολύ υψηλά, εξ ου και η γοητεία της. Η πολιτική της χρησιμότητα, ειδικά στην αντιμετώπιση καθεστωτικών μορφωμάτων, όσο μεγάλη είναι άλλο τόσο δοκιμασμένη είναι και λίαν επιτυχής. Αρκεί μια ματιά προς τα πίσω ώστε να διαπιστωθεί. Κυρίως όμως είναι πολιτική. Μάλιστα κάποιοι την έχουν σε μεγαλύτερη εκτίμηση ακόμη και από την ιστορία.

Εκτός αυτών η κωμωδία ως γνωστό είναι τραγωδία με αστεία και το αστείο βγαίνει από το άστυ. Με άλλα λόγια η κάθαρση ταυτίζεται με την επιστροφή στη Δημοκρατία, την εκκλησία του Δήμου. Αυτό σημαίνει ότι μόνο ο λαός νομιμοποιείται όχι μόνο να αποφασίσει {3} από πριν για την υπογραφή της χώρας του, απέναντι σε κρίσιμα εθνικά θέματα αλλά και να το απαιτήσει αυτό να συμβεί. Το αίτημα για διενέργεια δημοψηφίσματος για την Κύπρο πέραν της ιστορικής, ηθικής και πολιτικής του νομιμότητας, περιβάλλεται με επιπλέον κύρος αφού όχι μόνο δεν αντιβαίνει αλλά βρίσκεται σε πλήρη αρμονία προς την Ελληνική Συνταγματική νομιμότητα αν δεν επιβάλλεται από αυτήν.

Αν η ήδη μουμιοποιημένη τρίτη Ελληνική Δημοκρατία γεννήθηκε από την τραγωδία της Κύπρου, η πολυπόθητη τέταρτη θα γεννηθεί από την κωμωδία της επίσημης πολιτικής Ελλάδας. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή.

[{2} Χρήστος Κηπουρός, Η παρουσία μου στη Βουλή, υπό έκδοση Γόρδιος, Αθήνα.](#)

[{3} του ίδιου, α. Από τον Οδυσσέα στη νέα Ευρώπη, εφημερίδα Σημερινή, 10 Σεπ.'02, Λευκωσία, β. Δημοψήφισμα για την Κύπρο, www.dpe.gr, 10 Νοε.'02.](#)

* Το κείμενο αποτελεί μέρος ομιλίας του συγγραφέα που έκανε σε εκδήλωση της Δ.Π.Ε. Θεσσαλονίκης στις 11 Δεκ.'02. Την αφιέρωσε στη μνήμη των Χατζόπουλου και Δοϊτσίδα, δυο Θρακών νέων από το Διδυμότειχο που έπεσαν κατά τη διάρκεια του Αττίλα στην Κύπρο. Θέμα: Αιγαίο-Κύπρος, Ποιος αποφασίζει;. Στην εκδήλωση συμμετείχε και μίλησε επίσης, ο Ναύαρχος ε.α. Χρ. Λυμπέρης.

Χρειάστηκε να περάσουν οκτώ χρόνια από την υποβολή της πρότασης του συγγραφέα για το αυτονόητο, που έπρεπε να είχε γίνει από την επόμενη της εισβολής στη Μεγαλόνησο. Να δοθούν τα ονόματά τους σε δρόμους των Δήμων της Θράκης. Έστω όμως και τώρα, με καθυστέρηση τριάντα ετών, τιμά το Δήμο της Αλεξανδρούπολης που το έπραξε. Αναμένεται από τους λοιπούς.

3.2. Η επανένωση της Κύπρου αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης

Η ληφθείσα στην Κοπεγχάγη απόφαση ένταξης της Κύπρου τιμά την Ευρώπη. Αποτελεί συνεπή προς τις αρχές και τις αξίες της, πολιτική. Με βάση αυτές μπορεί να ιδωθεί και ως πρώτη δόση παλαιάς οφειλής στο Κυπριακό δράμα. Στην ουσία όμως ταυτίζεται με το πέρασμα από τον καταστροφικό, ειδικά για τον Ελληνισμό, διπολικό παγετό, στην άνοιξη του πολυπολισμού.

Ταυτόχρονα η αξιοπρεπής στάση απέναντι στις Αμερικανικές πιέσεις και την προοπτική ένταξης της Τουρκίας, ικανοποιεί το Δημοκρατικό αίσθημα των Ευρωπαϊκών λαών. Για όλους η Κοπεγχάγη θα μείνει μια από τις ωραίες στιγμές της Γηραιάς Ηπείρου. Επίσης ένα μικρό αντίβαρο απέναντι σε πρόσφατες σκιές της.

Δεν μπορεί να ειπωθεί το ίδιο για την Ελληνική πολιτική. Αντί της άνοιξης, αυτή συνεχίζει να ζει το δικό της δικομματικό χειμώνα και παγετό. Τα κατόπιν ενεργειών της κυβέρνησης για την επίτευξη της Κυπριακής ένταξης δεν πείθουν όσο και αν προπαγανδίζει ή προκαλεί με όσα εξεστόμισε κατά την επιστροφή του ο κ. Σημίτης. Η αλήθεια είναι πως άλλη μια φορά κάνουν μνημόσυνο με ξένα κόλλυβα. Ευτυχώς που δεν επιτεύχθηκαν και οι τρεις στόχοι που έθεσαν αλλά μόνον ο ένας. Διαφορετικά, ως προς μεν τη λύση, θα θύμιζαν ανανία, ως προς δε την Τουρκική ένταξη, μπανανία. Σε κάθε περίπτωση, υποσαχάρια χώρα, αντί της Σκανδιναβίας, όπως όφειλαν.

Το αναμενόμενο Κυπριακό αναπτυξιακό πέταγμα έχει πρότυπο τον αυτόχθονα εαυτό του. Μπορεί να συμβάλει σε αυτό η νέα Ευρωμεσογειακή γεωοικονομία, το αχανές γεωοικονομικό θαλάσσιο πρόσωπο του Ελληνισμού, μήκους πλέον των 2000 χιλιομέτρων. Ανατολικής Μεσογείου και Ιονίου γωνία. Η πιο γόνιμη γραμμή της οικουμένης για τους εμπορικούς πλόες που την μετέτρεψαν στην πιο άγονη.

Δεν πρόκειται η Κύπρος να παραμείνει επί πολύ στις χώρες συνοχής. Σύντομα, όπως η Ιρλανδία, θα μπει στον κεντρικό αναπτυξιακό τυρήνα της Ένωσης.

Διαμέσου της αναπτυξιακής συμμετοχής ολόκληρου του κοινωνικοοικονομικού και εδαφικού σώματος, χωρίς διακρίσεις ή αποκλεισμούς, μπορεί ταυτόχρονα, μέσα από ένα πιο οικείο από άλλα διεθνή γήπεδα, το Ευρωπαϊκό, να προσδοκά την ίαση του ιστορικού τραύματος της εισβολής και κατοχής του 1974. Πέραν από την ευημερία, η προσπάθεια επανένωσης οφείλει να βρίσκεται σε αρμονία με τις σταθερές του δικαίου και της ηθικής που ισχύουν στον πολιτισμένο κόσμο. Κάτι που τα κατά καιρούς σχέδια των Γενικών Γραμματέων ή ορθότερα των υποβολέων τους, δεν έλαβαν καθόλου υπόψη. Γι αυτόν και αμέτρητους άλλους λόγους, το σχέδιο Ανάν όφειλε ήδη να έχει πάει από κει που ήρθε, από την πρώτη στιγμή. Ένας λόγος παραπάνω, αυτό να γίνει σήμερα.

Πέραν των υπόλοιπων διεθνών οργανισμών και θεσμών η εξεύρεση λύσης μπορεί επίσης να αναζητηθεί μέσα από τη χορεία των ανεπτυγμένων Ευρωπαϊκών χωρών καθώς και το υπό ανέγερση νέο Ευρωπαϊκό μέγαρο, την Ευρώπη των 25. Η έναρξη μπορεί να γίνει με το διάπλατο άνοιγμα της πόρτας του Κυπριακού διαμερίσματος προς όλους τους αυτόχθονες τουρκοκυπρίους κατοίκους του.

Η επανένωση της Κύπρου αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης. Αντί να είναι καταδικασμένη να παίζει ρόλους πολιορκητικού κριού στην προβληματική αν όχι ανέφικτη τουρκική ένταξη, η επανένωση μπορεί να προχωρήσει από τα κάτω.

Θράκη 17 Δεκ. '02, Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "ΣΗΜΕΡΙΝΗ" της Λευκωσίας στις 1-1-2003,

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

4. Η Κύπρος μπορεί και μόνη της

Πριν καν κατατεθεί το σχέδιο Ανάν ζητούσαμε η Ελλάδα να αναλάβει τις ευθύνες της ως εγγυήτρια δύναμη. Οι Ελλαδίτες οφείλουν, λέγαμε, να εκφράσουν χωριστά, ακόμη και από τη Μεγαλόνησο, τη θέλησή τους με Δημοψήφισμα για την Κύπρο [\[1\]](#). Πέραν αυτής, αφορά την ίδια τη συνέχεια του Ελληνισμού ως προς τα υπόλοιπα εναπομείναντα εθνικά του μέλη. Η ψήφος στις εκλογές δεν μπορεί να συμπεριλάβει το σχέδιο Ανάν. Είναι πολύ πιο σοβαρό από το ποιος θα είναι ο επόμενος πρωθυπουργός. Ιδιαίτερα όταν ως προς το μεγάλο αυτό θέμα η θέση του ενός εκ των δυο υποψηφίων είναι ακριβές φωτοαντίγραφο της θέσης του άλλου. Αμφότερες άλλωστε αποτελούν προϊόντα τηλεομοιοτυπίας κοινού γνωστού, γνωστού και ως Uncle Sam.

Η Βουλή που θα προκύψει δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη επικύρωσης, ιδιαίτερα όταν δεν έχει υπάρξει στοιχειώδης, πόσο μάλλον εκτεταμένη συζήτηση, όπως επιβάλλει η σοβαρότητα, ανάμεσα στον Ελληνικό λαό. Εδώ δεν θα γίνει ούτε μεταξύ των δυο που διεκδικούν την πρωθυπουργία. Τι να πουν άλλωστε. Αν πουν κάτι θα είναι το κοινό τους Ναι σε όλους, πλην Κυπρίων. Δεν είναι τυχαίο ότι τα Μέσα δείχνουν για το ίδιο θέμα όσα δεν μπορούσαν να μη δείξουν. Ότι το καλύπτουν, κυριολεκτικά. Όπως επί ολόκληρη τριακονταετία. Ακόμη και τα γραφεία τελετών ωχριούν. Όσο για τις ψυχές των Ισαάκ και Σολωμού ούτε αυτές έχουν ακόμη αναπαυθεί. Συνεχίζει να τις ταλαιπωρεί η αλήστου μνήμης αθηναϊκή τηλεοπτική διατεταγμένη βαρβαρότητα τις πρώτες ιδιαίτερα ώρες του μαρτυρίου τους. Τα υπενθυμίζω αυτά γιατί στη Λευκωσία δεν έχουν ακόμη συνειδητοποιήσει με ποιους ακριβώς έχουν να κάνουν στην Ελληνική πρωτεύουσα. Τους σημερινούς και τους αυριανούς. Είτε είναι οι ίδιοι είτε όχι. Δεν είναι κακό να ρίξει μια ματιά στην ιστορία. Αν και νομίζω το κάνουν. Και το κάνουν καλά.

Παρά τον βαρύ εθνικό και πολυετή τραυματισμό της η Μεγαλόνησος, μπορεί να βαδίσει και μόνη της το δρόμο της εθνικής αξιοπρέπειας. Όχι μόνο να μην πέσει μέσα στη μεγάλη Ελλαδική τρύπα ή έστω να την παρακάμψει αλλά και να την υπερκαλύψει. Και άλλες φορές έχει συμβεί. Γνωρίζω τον Κύπριο Πρόεδρο από την επιτροπή εξωτερικών και άμυνας, όταν ακόμη ήταν μέλος της Κυπριακής Βουλής. Μπορεί να εισαγάγει στο Ευρωπαϊκό γήπεδο τόσο το πολιτικό ζήτημα όσο την ισότιμη ένταξη των τουρκοκυπρίων, το αναπτυξιακό και το θέμα της επανένωσης. Ούτως ή άλλως αποτελούν μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης [\[2\]](#). Μπορεί η ζυγαριά από τον ένα Οργανισμό, των Ενωμένων Εθνών, όπως τον έλεγαν οι παραδοσιακοί παλιά, να γείρει προς τον άλλο Οργανισμό, αυτόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι δε του λεγόμενου εθνικού κέντρου ας αφήσουν ήσυχη την Κύπρο. Να σταματήσουν τις φιλικές συστάσεις και τις ψυχολογικές πιέσεις αν όχι την άσκηση βίας ή τις άλλες τις ανούσιες αν όχι γελοίες διακηρύξεις, ότι είναι στο πλευρό της. Είναι γνωστό σε τίνος το πλευρό είναι αν όχι σε τίνων τα πλευρά. Αυτό πάντως που μπορούμε να κάνουμε εμείς ως Έλληνες πολίτες εκλογείς είναι να συνδέσουμε την ψήφο μας με τη δέσμευσή τους για μετεκλογική προκήρυξη δημοψηφίσματος για την Κύπρο. Αλλιώς να μην τους ψηφίσουμε. Μπορεί να βγει και σε καλό. Να αναδειχθεί μια νέα δυναμική της εθνικής περιφέρειας του Ελληνισμού. Αυτήν βάζει μπροστά ένας λαός που δεν έχει εθνικό κέντρο. Δεν βάζει τα κλάματα. Ο μοιρολογισμός δεν είναι πολιτική. Όπως δεν μπορεί κανείς να εμπιστευτεί καριερίστες σαν εκείνους τους παλιούς μου συνάδελφους που σήμερα αντί να κρύβονται κάνουν μέχρι καντάδες στους επικεφαλείς, ξεπερνώντας και το Σημίτη που σε ανάλογες στιγμές έως και πρόσφατα, εξαφανίζονταν. Γι αυτούς λοιπόν, της μιας ή της άλλης μπάντας, δυο φορές αιδώς.

Σ. Σ. Απόσπασμα από το κείμενο του συγγραφέα: «κλικλήδες», το οποίο υπάρχει στις: «Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας» {βλ. κατωτέρω}.

Σημείωση {1}, Χρήστος Κηπουρός, Σημειώσεις πολιτικής Γεωοικονομίας, σε ηλεκτρονική μορφή, Κε.Γε.Με., 2004. Διευθύνσεις με αναρτημένο βιβλίο: www.myserrres.gr www.istoselides.gr, www.metanastis.de, www.pathfinder.gr, www.chiosopinion.gr, www.asxetos.gr, www.evros1.gr, www.argolidanews.gr.

Σημείωση {2}, Χρήστος Κηπουρός, Η επανένωση της Κύπρου, εφημερίδα Σημερινή, Λευκωσία Κύπρος, 1/1/2003.

{} Έγραψε το κείμενο με κύρια αφορμή τις εκλογές της 7ης Μαρτίου και την έκβαση του Κυπριακού.*

5. Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου

Από παλιά εκτιμούσα το Γιώργο Βασιλακόπουλο. Πολύ πριν παραιτηθεί από την Κ. Ε. του ΠΑ.ΣΟ.Κ. λόγω Μάνου, Ανδριανόπουλου και λοιπών. Από τότε ακόμη που, επίλεκτο όντας μέλος της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής οικογένειας, εν τούτοις εναντιώθηκε στην ανάληψη των Ολυμπιακών αγώνων από την Αθήνα. Θυμάμαι μάλιστα που είχαμε συναντηθεί στο Ελληνικό, όταν παρουσία του μακαρίτη Καπαγέρωφ, μου μετέφερε τι είχε πει ο Φιντέλ Κάστρο απευθυνόμενος στο γνωστό από το Ναϊρόμπι καθώς επίσης και δικό του γνωστό, τον πρέσβη Κωστούλα, τη στιγμή που ο τελευταίος προσήλθε να επιδώσει τα διαπιστευτήριά του στο προεδρικό μέγαρο στην Αβάνα: “δεν πιστεύω να με παραδώσετε και μένα, όπως τον Οτζαλάν”.

Κατά τα άλλα αν στο μαύρο '99 -όπως λέμε βρόμικο '89- οι αυτουργοί ήταν κυβερνώντες, οι αντιπολιτευόμενοι -ανάμεσά τους και σημερινοί υπουργοί- σιγούσαν, αν δεν σιγόνταραν με τη στάση τους στο ανοσιούργημα της παράδοσης. Από την άλλη οι ίδιοι άνθρωποι είχαν θέσει φαρδιά πλατειά την υπογραφή τους στο κείμενο με το οποίο μάζεψα τις υπογραφές για την πρόσκληση όσο και τη σωτηρία του Κούρδου ηγέτη. Γι αυτό λοιπόν τόσο οι μεν όσο οι δε χρειάζεται να γνωρίζουν, ότι δεν μπορούν να παραδώσουν και την Κύπρο. Να καταλήξει κάποτε να γίνει ένα νέο και απέραντο Ίμραλι, να Ιμβροποιηθεί. Εντός της Βουλής θα ήταν πιο εύκολο. Μπορούσαμε να κάνουμε διάφορα πράγματα. Όμως και πάλι μπορούν να γίνουν.

Έστω και τώρα η Ελλάδα καλείται να αναλάβει τις ευθύνες της που απορρέουν από το ρόλο της ως εγγυήτριας δύναμης. Η νέα Κυβέρνηση δεν ήρθε απ έξω ή από τους ουρανούς. Εκλέχτηκε, τιμηθείσα από εκατομμύρια Ελλήνων πολιτών. Όφειλε λοιπόν από πολύ πριν η διπλωματική της ομάδα να έχει σχεδιασμένες και επεξεργασμένες τις βασικές απαιτούμενες διπλωματικές κινήσεις και τακτικές ώστε ο Ελληνισμός να απεμπλακεί από το αδιέξοδο της απαράδεκτης συμφωνίας της Νέας Υόρκης που μας οδήγησε το δίδυμο Σημίτη, Παπανδρέου, και που γι αυτό σήμερα σιγεί.

Δεν αρκεί και ούτε μας τιμά ως χώρα να κρεμαστούμε από την αγωνία για τη συνέχεια και τον αγώνα των Ελλήνων της Κύπρου και από την ήδη εκφρασμένη τους λογική, λογικότατη βούληση, όπως λένε οι σφυγμομετρήσεις, να ψηφίσουν ενάντια στο Κυπροκτόνο σχέδιο Ανάν. Η Ελλάδα δεν μπορεί να προσποιείται τον τουρίστα. Μπορεί το ιδρυθέν υπουργείο τουρισμού να αποτελεί θετική κίνηση όμως θα μείνει αχρείαστο αν υπάρξει ομώνυμο πρωθυπουργείο. Εκείνη που ενοχοποιείται για τα σημερινά αδιέξοδα είναι μια γνωστή όσο και παλιά συνταγή. Στο πλευρό της Κύπρου από τη μια, πιέσεις από την άλλη. Που και να μην ήταν στον πλευρό. Το έργο έχει ξαναπαιχτεί πολλές φορές. Αν η πρώτη του ήταν στη Ζυρίχη, η τελευταία είναι στις Η.Π.Α. κατά τις συζητήσεις με το Γ. Γ. του Ο.Η.Ε.

Με επεξεργασμένο κείμενο που δημοσιοποίησα στις 10 Νοεμβρίου 2002 πρότεινα να γίνει Δημοψήφισμα για την Κύπρο στην Ελλάδα [\[1\]](#). Έχω τη γνώμη ότι μπορεί ακόμη και τώρα, μετά από ενάμιση χρόνο, να προσφέρει στη χώρα μας ένα γερό ατού, όπως λέγεται, μέσα φυσικά στα πλαίσια της συνταγματικής νομιμότητας και έξυπνης αμυντικής διπλωματικής διάταξης. Κάτι που αποτελεί ψωμοτύρι για την Ευρωπαϊκή διπλωματική πολιτική παιδεία.

Αντί να μετράμε πόσες μέρες υπολείπονται από τους Ολυμπιακούς θα κάναμε πιο καλά να μετρήσουμε πόσες απέμειναν από την 20η Απριλίου, την ημέρα των Δημοψηφισμάτων. Όπως επίσης από την τετραμερή στην Ελβετία που ήδη θυμίζει τη γνωστή ρήση με τα 4 Ευαγγέλια που είναι 3, τα εξής 2: το κατά Μάρκον. Κάπως έτσι είναι και η εξίσωση της τετραμερούς: 3 μέρη, τα εξής 2: η Τουρκία. Αυτήν την αλγεβρική παράσταση είχε κατά νου ο κοινός τους φίλος Ταγίπ, όταν στις εκλογές μοίραζε κατ ισομοιρία σε αμφοτέρους τα κουκιά των μειονοτήτων της Θράκης. Μπορεί και να φαντάζεται την μεταξύ 22ας και 29ης

Μαρτίου τετραμερή συνάντηση, που ο ίδιος πρότεινε, κάτι ως τελετή παραλαβής και παράδοσης.

Από την άλλη οι αποδεδειγμένα ικανοί επιτελείς του, όντας έμπειροι σημειωτικοί χειριστές χρόνου, ημερομηνιών -όπως η 19η Μαΐου- φωτογραφήσεων κάτω από ευμεγέθη πορτραίτα του Κεμάλ ή προσκυνήσεων του μαυσωλείου του που κάποιιοι στην Αθήνα το εξέλαβαν ως μνημείο του άγνωστου στρατιώτη {!}, δεν υπέδειξαν τυχαία την 21η Απριλίου ως ημέρα διεξαγωγής δημοψηφισμάτων. Μεταξύ άλλων το σχεδίασαν ώστε να φανεί στη συνέχεια ότι απέναντι στην αυτονόητη Ελληνική άρνηση, προτίθενται να υποχωρήσουν, αποδεικνύοντας έτσι την καλή τους θέληση για συνεννόηση. Αλλά και στην περίπτωση που ενδιάμεσα κινούνταν διαδικασία απεμπλοκής, να εγκалέσουν την άλλη πλευρά -το ιστορικό θύμα- θυμίζοντάς το ότι το ίδιο είναι που πρότεινε την 20η Απριλίου. Ας μην πάμε στο κατά πόσο αποτελούν σύμπτωση ή επιλογή οι υπόλοιποι χρόνοι. Δεν είναι πρώτη φορά. Το ξαναζήσαμε με την Κυβέρνηση των Υμίων, πριν καν η τελευταία λάβει ψήφο εμπιστοσύνης. Όπως πιο παλιά με άλλες υπηρεσιακές.

Η υπαρκτή εκτροπή μπορεί να εκτραπεί. Αυτός είναι ο ρόλος άλλωστε της εθνικής περιφέρειας του Ελληνισμού. Να προτείνει πολιτικές και να παλέψει, ιδιαίτερα όταν λείπει το εθνικό κέντρο ή ασθενεί. Αλλά και στα καλά του να ήταν -που παλαιότερον δεν είναι- μόνο να κερδίσει είχε από την ενσωμάτωση μιας διαφορετικής με εθνική αυτοπεποίθηση παιδείας στη διπλωματική του τακτική. Αλλού δεν έχουν και την κατασκευάζουν, εδώ που υπάρχουν τη συκοφαντούν όταν δεν την εξαφανίζουν ή δεν της βάλουν κλήρο.

Καταγγελίες και αναθεματισμοί ή και μοιρολογισμοί, όπως κάνουν διάφοροι, αξιόλογοι κατά τα άλλα διανοητές αλλά και κόμματα, δεν βοηθούν σε κάτι την εθνική αυτή υπόθεση και συνέχεια. Στο σημείο δε που έφτασαν τα πράγματα σήμερα ούτε άλλα κείμενα μπορούν να προσφέρουν, πέραν της εμπύχωσης που όμως υφίσταται. Την κρίσιμη αυτή στιγμή είναι η ώρα της πολιτικής. Η ώρα του αναντικατάστατου ρόλου της. Δεν μιλώ για τους πολιτικάντηδες που είπαν και ξείπαν. Πολλούς εξ αυτών άλλωστε οι πολίτες πρόσφατα τους αντάμειψαν κατά τα έργα τους. Δυστυχώς όμως, όχι όλους.

Μπορεί οι ένθεν κακείθεν θερμαστές των εν Αθήναις ηλεκτρονικών πυρών να κατέκαψαν και να εξαφάνισαν, όλα όσα λέμε, όμως επιβεβαιωθήκαμε για άλλη μια φορά. Μόλις χθες ο πρόεδρος της Τουρκικής Βουλής επικαλούμενος το άρθρο ενενήντα, αν θυμάμαι καλά, του τουρκικού συντάγματος, πετάει το μπαλάκι, διεκδικώντας για τη μεγάλη, όπως λέει, τουρκική εθνοσυνέλευση, να έχει δικό της τον τελευταίο λόγο. Δίχτυ και ομπρέλα προστασίας εκ μέρους της “μητέρας πατρίδας”. Αν όμως αυτό δεν είναι μια ακόμη τουρκική διπλωματική επιτυχία, και επόμενα Ελληνική ήττα, τότε τι είναι; Μήπως δεν έκαναν το ίδιο οι γείτονες κατά την περίοδο της Αμερικανοβρετανικής εισβολής στο Ιράκ;

Που οδηγούν όμως όλα αυτά. Πρώτον, να υπερψηφίσουν οι Κύπριοι τη διχοτόμηση και τη διάλυση και κατάργηση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας που κατά τα λοιπά είναι ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερον, να νομιμοποιήσουν απολύτως τον Αττίλα αναγνωρίζοντας το “τουρκικό συνιστών κράτος της Βόρειας Κύπρου”. Τρίτον, να παρανομήσουν άλλη μια φορά καταψηφίζοντας κάθε έννοια Ευρωπαϊκών θεσμών. Συν δε όλα αυτά όπως και πολλά άλλα, να αναμένουν από πάνω και την τελική έγκριση της νέας υψηλής πύλης, τελούντες υπό αίρεση της διπλωματικής της και πολιτικής κεντητικής.

Αν ο νέος εφιάλτης αυτός που εκτός των Ελληνοκυπρίων περιλαμβάνει τους Τουρκοκυπρίους, και προοιωνίζεται πλείστα όσα δεινά για αμφοτέρους, δεν είναι η νέα εκδοχή του “σφάξε με αγά μου να αγιάσω”, τότε τι άλλο είναι; Το ψευδεπίγραφο της επανένωσης είναι το ελάχιστο. Όπως το όποιο απαιτούμενο οικονομικό κόστος για την οικοδόμηση του νέου μορφώματος. Το ζήτημα είναι με το βαρύτατο γεωοικονομικό κόστος του Ελληνισμού και την ιστορική συνέχεια της παρουσίας του στην Ανατολική Μεσόγειο, μετά από την προδιαγεγραμμένη Μεσογειακή του ημιπληγία και την αχρήστευση του μισού

και πλέον γεωοικονομικού του θαλασσιού προσώπου. Κυρίως όμως είναι μια χωρίς γυρισμό επανέκδοση του διαχρονικού μαρτυρικού δρομολόγιου του Κυπριακού Ελληνισμού όσο επίσης ένα νέο κύμα τουρκικής βίας σε βάρος των ίδιων των τουρκοκυπρίων, που το γνωρίζουν και αυτοί και γι αυτό θέλουν να απαλλαγούν. Με άλλα λόγια, αντί η Κύπρος-μέλος της Ε.Ε. των 25 να κρίνει από κοινού με τους Ευρωπαίους εταίρους της τα επόμενα βήματα της Ευρωπαϊκής διαδρομής της Τουρκίας, θα χρησιμεύει στο διηνεκές ως πολιορκητικός κριός της τελευταίας προς επίτευξη των εκβιαστικών της και γι αυτό άνομων επιδιώξεων.

Με δεδομένη την αιτία της εδώ πρόωρης προσφυγής στις κάλπες που ήταν το θέμα της Κύπρου, όφειλα να συνδέσω την πολιτική μου ψήφο με τις ιδέες και φυσικά την πρόταση που έκανα για το Δημοψήφισμα στην Ελλάδα για το ίδιο ζήτημα. Πολύ έγκαιρα λοιπόν το δημοσιοποίησα με γραπτό όσο ηλεκτρονικό τρόπο. Εξάρτησα τη στάση μου στις εκλογές επόμενα και την ψήφο μου από τη δέσμευση προκήρυξης δημοψηφίσματος. Δεν έλαβα καμιά απάντηση ούτε βρήκα πουθενά κάτι σχετικό. Ούτε βέβαια περίμενα να υπάρξει. Τόσο από τους μεν και τους δε όσο από τους παρά δε. Άλλωστε δεν το έκανα μόνο για μένα. Επίσης απευθυνόμουν σε φίλους που είναι διάσπαρτοι σε κόμματα και σε περιφέρειες.

Όσο για το εάν χρειαστεί ψήφος επικύρωσης στη Βουλή, το Ελληνικό κοινοβούλιο ούτε ηθικά ούτε πολιτικά νομιμοποιείται να αναλάβει την ευθύνη αυτή. Πέραν των άλλων δεν προηγήθηκε καμιά συζήτηση. Έγραψα γι αυτά στο κείμενο, “Η Κύπρος μπορεί και μόνη της” [\[2\]](#). Δεν έγινε διάλογος προεκλογικά γιατί δεν είχαν τι να πουν. Το μόνο που είχαν να δείξουν οι δυο υποψήφιοι τότε κυβερνήτες της χώρας, ήταν το φαξ του κοινού τους γνωστού. Όπως και μέχρι σήμερα δεν έχουν πει κάτι.

Όχι απλά θέλω να πιστεύω αλλά και διαισθάνομαι και περιμένω ο πρόεδρος της Κύπρου να τιμήσει την ίδια όσο το όνομά του και ιδιαίτερα το μικρό. Τα είχα αποκομίσει όλα αυτά ως αίσθηση όταν προ πολλών ετών συναντηθήκαμε στην Ελληνική Βουλή. Σε ότι με αφορά, για μια βραχονησίδα αρνήθηκα να δώσω ψήφο εμπιστοσύνης το 1996 στην τότε κυβέρνηση Σημίτη. Πόσο μάλλον για τη μεγαλόνησο, αν ήμουν σήμερα μέλος του κοινοβουλίου.

Υπάρχει όμως κάτι άλλο πολύ πιο σοβαρό. Στην προκειμένη περίπτωση δεν αρκεί η απλή καταψήφιση από κάποιους Βουλευτές. Μπορεί οι επικεφαλείς ακόμη και να την επιτρέψουν. Να μην επιβάλουν καν την περιβόητη κομματική πειθαρχία και τη φίμωση της Δημοκρατικής και της συνειδησιακής έκφρασης. Να φανούν και άνετοι, αφού ούτως ή άλλως θα περάσει και θα επικυρωθεί και πλέον ούτε γάτα ούτε ζημιά. Και άλλες φορές συνέβη κάτι ανάλογο. Όποιου Βουλευτή το λέει η ψυχή οφείλει να γνωρίζει ότι αυτό που απαιτεί η ιστορία, η ηθική και η αληθινή πολιτική είναι άλλες κινήσεις. Ας τις βρει όμως μόνος του. Τόσο από τη μια όσο από την άλλη πλευρά.

Επειδή όμως δεν χρειάζονται ψευδαισθήσεις, η λύση πρέπει να αναζητηθεί κυρίως εκτός της Βουλής. Και οι πολίτες, καιρός είναι, να μάθουν με ποιους έχουν να κάνουν. Να μην κοροϊδεύουν εαυτούς. Γιατί αν στην Κύπρο το 63 % του λαού είναι εναντίον του σχεδίου Ανάν εδώ είναι το 93 % . Τέτοιας κλίμακας είναι τα ποσοστά έκφρασης αλληλεγγύης των πολιτών της χώρας μας προς άλλους λαούς που δοκιμάζονται. Πόσο μάλλον σε κομμάτι του δικού τους λαού και πολιτισμού. Γι αυτό έπνιξαν την πρότασή μας. Χιλιάδες ερωτηματολόγια έκαναν προεκλογικά οι δημοσκόποι. Όπως και πιο παλιά. Ούτε ένα περιείχε την ερώτηση για το σχέδιο Ανάν ενώ έπρεπε να είναι από τις πρώτες ερωτήσεις αν όχι η πρώτη σε όλες. Αν αυτό δεν είναι ύβρις προς κάθε έννοια πολιτικής Δημοκρατίας, τι άλλο είναι; Για τη Σερβία και το Ιράκ έκαναν. Για την Κύπρο όχι. Αυτό θα ρωτούσα αν συμμετείχα στην ομήγυρη του debate των αρχηγών και των δημοσιογράφων.

Επί τούτου δεν έγινε συζήτηση στην προεκλογική περίοδο για ένα θέμα που χρησίμευσε για τρίτη συνεχόμενη φορά, ως πρόσχημα πρόωρης προσφυγής στις κάλπες ενώ παράλληλα δεν θεωρείται αρκούτως σημαίνον ώστε να αποτελέσει αιτία προκήρυξης δημοψηφίσματος.

Φοβερά πράγματα. Ακόμη και ο Όργουελ θα ωχριά. Και η αποκορύφωση του δράματος της πολιτικής Ελλάδας είναι ότι ούτε τα υπόλοιπα κόμματα -τα λεγόμενα μικρά- διαθέτουν μια διαδικαστική έστω, πρόταση απεμπλοκής. Το όχι δεν αρκεί. Μπορεί να είναι αρκετό για τους πολίτες. Μπορεί να οφείλουμε να υποκλιθούμε μπροστά στους Κυπρίους αδελφούς για τη διαφανόμενη γενναία τους στάση στο επερχόμενο δημοψήφισμα. Μπορεί η νέα απόκρουση του Κεμαλισμού να αποδειχθεί μια πράξη πιο μεγάλη ακόμη και από το έπος του '40. Πάλι τότε περί φασισμού επρόκειτο. Όμως παρόλα αυτά η πολιτική είναι ακόμη πιο ψηλά. Εκτός από τα όχι και τα δεν, είναι πολλά άλλα. Στην περίπτωση μας, ένας πίνακας ζωγραφικής με θέμα “απεμπλοκή και λύτρωση”.

Όσο για τη συνέχεια, σύντομα, όπως η Ιρλανδία, η μεγαλόνησος θα εισέλθει στον κεντρικό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εξεύρεση λύσης και η επανένωση μπορούν πλέον να αναζητηθούν και εκτός Ο.Η.Ε. που χρόνια τώρα οι όποιες επικλήσεις των ορθών κατά τα άλλα ψηφισμάτων του για την τουρκική εισβολή και κατοχή, θυμίζουν πια ψαλμούς. Ένας τέτοιος τόπος είναι το νέο Ευρωπαϊκό μέγαρο {3}, οι αρχές και οι αξίες του, όσο φυσικά το ίδιο το Κυπριακό διαμέρισμα με την ισότιμη και Δημοκρατική συμμετοχή όλων, χωρίς καμιά εξαίρεση, των αυτοχθόνων κατοίκων του, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η επανένωση της Κύπρου, ακόμη από την περίοδο των διαπραγματεύσεων ένταξης, αν όχι από την 20η Ιουλίου του 1974 και πιο πριν, δεν μπορούσε παρά να αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης. Πόσο μάλλον εδώ και ένα χρόνο, μετά από την απόκτηση με το σπαθί της, της ιδιότητας του πλήρους και ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τόσο οι παλιοί όσο και οι νέοι κυβερνώντες καθώς και άλλοι στην Ελλάδα μιλούν για το Ευρωπαϊκό κεκτημένο στην Κύπρο. Το από έτους Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη, τους διαφεύγει. Συμβαίνει αυτό πολλές φορές με τα χρόνια κλισέ. Εξ ων και τα περί κεκτημένης ταχύτητας. Όπως άλλωστε το ίδιο γίνεται επί πολλές συναπτές δεκαετίες, τότε με τη φράση “Η Κύπρος αποφασίζει, η Ελλάς συμπαρίσταται” τότε “στο πλάι της Κύπρου” που ακούσαμε και πάλι χτες το βράδυ. Αγνοούν προφανώς ότι νέα εποχή με παλιές συνταγές δεν εννοείται. Το λιγότερο, αποτελεί γράμμα κενό. Επιπλέον κάτι που το αχρήστευσε η ιστορία.

Το νέο στο οποίο επιμένουν από κοινού με πολλούς άλλους να αναφέρονται, χωρίς όμως κανείς τους να ανήκε ποτέ σε αυτό, επιμένει και το ίδιο να τους θυμίζει κάτι παλιό όσο και νέο. Παλιό, γιατί το Σολωμικό “εθνικόν το αληθές”, είναι δύο περίπου αιώνων. Νέο, δηλαδή αρχέτυπο, γιατί το πρώτο που οφείλουν τα υποκείμενά του είναι να βρίσκονται στο πλάι της αλήθειας. Στην περίπτωση μας, έστω και αν αποτελεί πλεονασμό, στο πλάι της Κύπρου και της αλήθειας, και ακόμη πιο σωστά, στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου.

[Σημείωση {1}, Χρήστος Κηπουρός, Σημειώσεις πολιτικής Γεωοικονομίας, σε ηλεκτρονική μορφή, Κε.Γε.Με., 2004. Διευθύνσεις με αναρτημένο βιβλίο: \[www.mysrres.gr\]\(http://www.mysrres.gr\), \[www.istoselides.gr\]\(http://www.istoselides.gr\), \[www.metanastis.de\]\(http://www.metanastis.de\), \[www.pathfinder.gr\]\(http://www.pathfinder.gr\), \[www.chiosopinion.gr\]\(http://www.chiosopinion.gr\), \[www.asxetos.gr\]\(http://www.asxetos.gr\), \[www.evros1.gr\]\(http://www.evros1.gr\), \[www.argolidanews.gr\]\(http://www.argolidanews.gr\), \[www.protionline.gr\]\(http://www.protionline.gr\),](#)

[Σημείωση {2}, ο.π., εφ. ΣΗΜΕΡΙΝΗ, Λευκωσία 5 Μαρτ.'04 & εφ. Παρόν, Αθήνα 8 Μαρτ.'04.](#)

[Σημείωση {3}, ο.π., Η επανένωση της Κύπρου, εφ. ΣΗΜΕΡΙΝΗ, Λευκωσία, 1 Ιαν.'03.](#)

Θράκη 15 Μαρτίου 2004,

6. Το αληθές - πολιτικό

Λένε πολλοί ότι η πολιτική σε αυτή τη χώρα κατέληξε να είναι θέατρο. Εγώ πάλι λέω μακάρι να ήταν. Γιατί άλλο είναι η υποκρισία άλλο η υποκριτική. Η πρώτη δεν είναι τέχνη. Η δεύτερη είναι και μάλιστα από τις πιο σπουδαίες. Παρακολουθούμε την παράσταση του τουρκικού *perdesi* που παίζεται σε επανάληψη αυτές τις ημέρες με το Κυπριακό και την ορχηστρική διπλωματική των γειτόνων. Πότε τον πρόεδρο της Βουλής να παραπέμπει στο τουρκικό κοινοβούλιο την ευθύνη της εγγυήτριας δύναμης εξαρτώντας την παράλληλα από τα γεωπολιτικά της συμφέροντα στην Ανατολική Μεσόγειο, πότε πάλι να κυριαρχούν τα σόλο και τα μονόπρακτα του «αναποφάσιστου» κατοχικού μπάστακα. Ανάμεικτα αισθήματα αναδύονται από βαθιά μέσα. Παράπονο μαζί με οργή για τη στάση της Πολιτικής Ελλάδας, της πολύτεκνης αυτής χώρας που αν και, εκτός των τόσων άλλων, γέννησε την πολιτική και τη Δημοκρατία, δεν έχει σήμερα κοντά της καμιά. Που κατέληξε να άγεται και να φέρεται.

1. ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ ΤΩΝ ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΩΝ ΔΕΝ ΦΤΑΝΟΥΝ

Η λύση βέβαια δεν μπορεί να είναι οι εκλογικεύσεις ή αναθεματισμοί και φορτισμένες επιρρίψεις ευθυνών. Αδικούν τα ευγενή τους αισθήματα για το ζήτημα της Κύπρου όσο ολισθαίνουν σε αυτές. Ούτε άλλες κουτοπόνηρες ενέργειες, όπως συμβαίνει με τα Μέσα μετά των εντεταλμένων φορέων τους με πρώτο μέλημα, την απόκρουση αν όχι εξαφάνιση της αλήθειας, μέσω λογοκρισίας. Λένε πολλοί, όταν αναλαμβάνουν να χειριστούν μεγάλα και σοβαρά θέματα, ότι φιλοδοξούν να προσθέσουν ένα λιθαράκι. Εγώ πάλι λέω να αφαιρέσουμε ένα λιθαράκι από το μόλις περιγραφέν -γνωστό άλλωστε- έντυπο και τηλεοπτικό αόρατο τείχος της Αθήνας καθώς και των πολιτικών υποβολέων του.

Μια λύση είναι τα εναλλακτικά Μέσα. Μπορούν να λειτουργήσουν σαν κομπρεσέρ. Να ανοίξουν τρύπες στο τείχος. Αυτό κάνουμε από τετραετίας με το Internet και τους δικτυακούς τόπους. Αλλιώς οι χαρακτηρισμένες ως ανεπιθύμητες πολιτικές προτάσεις μας τόσο από το απελθόν όσο και το επελθόν εθνικόφρον σύστημα κομματικής ασφαλείας δεν πρόκειται να τρυπώσουν στο κλεινό άστυ. Οι καρδιές των σκεπτόμενων δεν φτάνουν. Πόσο μάλλον να επιτύχουν οι ιδέες αυτές να αναδειχθούν και εξελιχθούν σε μορφωτική συνιστώσα μιας καινούργιας κινηματικής Δημοκρατίας όσο της τόσο πολυπόθητης τέταρτης Ελληνικής Δημοκρατίας που όλο έρχεται και όλο δεν φτάνει. Όσο κι αν είναι σοβαρές, επεξεργασμένες και επιβεβαιωμένες, θα πάνε στράφι.

2. ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΥ

Ούτε ο λόγος της αληθείας ούτε η φωνή της αλήθειας μπορούν να προσφέρουν κάτι, εν προκειμένω, στην πολιτική και τη Δημοκρατία. Όσο η θρησκεία δεν είναι πολιτική άλλο τόσο δεν είναι πολιτική η μη θρησκεία. Τα λέω αυτά για να μη μας κολλήσουν πάλι καμιά νέα ρετσίνα. Μια φράση όμως που μπορεί να εμπνεύσει είναι: «το αληθές - πολιτικό». Να επανεμπνεύσει, όπως είναι το πιο σωστό. Είναι σε θέση να υπερασπιστεί ιδέες όσο πρόσωπα. Να αποτελέσει την αφετηρία για ανάλογη αναγέννηση. Δηλαδή αληθινή.

Ο Επτανήσιος ποιητής δεν έλεγε, «το Κυβερνητικό αληθές» ή το αντιπολιτευτικό. Άλλοι τα κάνουν αυτά. Όπως χθες και όπως και σήμερα. Και όπως τον 19ο αιώνα όταν κάποιοι ζητούσαν να πάψει ο Ύμνος προς την Ελευθερία να ονομάζεται εθνικός. Αν μπορούσα λοιπόν να παραφράσω «το αληθές -εθνικό» του Σολωμού του οποίου το όνομα, ξαναθύμισε πριν λίγα χρόνια με την Επιστροφή προς την ελευθερία, ο όχι τυχαία φέρων το ίδιο όνομα και επίθετο, Σολωμός Σολωμού, θα έλεγα: “το αληθές - πολιτικό”. Γι αυτό έγραψα το άρθρο “Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου”. Επειδή η φράση “στο πλάι της Κύπρου” που λένε τόσο οι μεν όσο οι δε, δεν είναι άλλο από υποκρισία. Αυτό έδειξε η ιστορία όσο το παρόν.

3. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΞΙΣΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΜΕΡΟΥΣ

Αν, όπως απάντησαν Έλληνες συμπατριώτες της Μελβούρνης στο γραπτό {1}, πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τις προτάσεις του κειμένου, κυβερνώντες όσο αντιπολιτευόμενοι, τότε η παρουσία του Καραμανλή στην τετραμερή οφείλει να κινείται ταυτόχρονα σε δυο επίπεδα. Το πρώτο είναι της χώρας που προστατεύει και καλύπτει ακόμη και αν υπήρξαν, όχι οι καλύτεροι δυνατοί χειρισμοί τακτικής, εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Να πάρει επάνω της το πολιτικό μέρος της υπόθεσης. Θα είναι η ελάχιστη έμπρακτη αναγνώριση της, να μην τη χαρακτηρίσω πως, μέχρι τώρα στάσης του λεγόμενου εθνικού κέντρου. Το δεύτερο και πιο σημαντικό είναι πιστεύω -όπως οι γείτονες αφήνουν δι εαυτούς τον τελευταίο λόγο- να κάνει κάτι ανάλογο και η Ελλάδα. Αυτό που έπρεπε να είχε δρομολογήσει προ πολλού χρόνου, όπως πρότεινα στις 10 Νοεμβρίου 2002, την προηγούμενη ημέρα πριν την κατάθεση του σχεδίου Ανάν. Ήξερα ότι θα φτάσουμε εδώ. Αμφότερες οι χώρες αποτελούν εγγυήτριες δυνάμεις και χωρίς την επικύρωση από αυτές δεν πρόκειται να υπάρξει ολοκλήρωση του ανοσιουργήματος.

Με άλλα λόγια μπορεί και τώρα να υπάρξει απεμπλοκή και λύτρωση από το νέο εφιάλτη. Στους εταίρους της Ε.Ε. μπορεί να το πει ακόμη και ανοιχτά: «Εγώ δεν παίρνω τέτοιο μεγάλο κρίμα στο λαιμό μου. Θα αποφασίσει ο Ελληνικός λαός». Όχι μόνο το Ε. Α. Κ. και οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές, όλος ο κόσμος θα συμφωνήσει. Τα ίδια θα έκαναν όλοι. Αν και δεν θα έφταναν ποτέ σε τέτοιο σημείο, όμως ξέρουν με τι περίπτωση έχουν να κάνουν. Η συμφωνία της Κοπεγχάγης δεν έπεσε από τον ουρανό. Ούτε το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη είναι ρουσφέτι. Ούτε η ιστορική κρατική οντότητα που τα πέτυχε, μπορεί να διαλυθεί προς χάρη των εισβολέων της.

4. ΤΡΙΤΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Άλλωστε τι πιο αληθινό, έντιμο και καθαρό τα πράγματα να εξελιχθούν με βάση τη λαϊκή ετυμολογία. Είπα λαϊκή, και θυμήθηκα ότι η συντηρητική πολιτική ομάδα του Ευρωπαϊκού λαϊκού κόμματος όχι μόνο δεν έχει λόγους να δυσανασχετήσει αλλά έχει έναν επιπλέον σοβαρό λόγο να εκφράσει τη συγκατάθεση του, στοιχειώδους πολιτικής αλληλεγγύης ένεκεν προς τον νεοεκλεγέντα αντιπρόεδρό της. Όπως ανάλογους λόγους έχουν και οι Ηνωμένες Πολιτείες που επιπλέον ο επικεφαλής τους έχει εκλογές σε λίγους μήνες, όπως θα έλεγε και ο πρώην πρωθυπουργός. Μπορεί να απειλεί με τα σπασμένα του τηλέφωνα όμως δεν πρόκειται να διακινδυνεύσει να χάσει τους Ρεπουμπλικανούς Ελληνοαμερικανούς και βέβαια τους πολίτες της χώρας του που αρνούνται την Κυπροκτονία. Δεν είναι όλοι Bush. Εδώ οι μειονότητες της πατρίδας μου της Θράκης, έναν Βουλευτή έβγαλαν και οι δυο υποψήφιοι πρωθυπουργοί έκαναν πως και πώς. Μέχρι που αρνήθηκαν την ύπαρξη των Πομάκων, για να πριμοδοτηθούν. Αμφότεροι.

Στην περίπτωση μιας σοβαρής Ελλαδικής προετοιμασίας και επεξεργασίας για αξιοπρεπή με εθνική αυτοπεποίθηση στάση η οποία θα καταλήξει σε Δημοψήφισμα για την Κύπρο στην Ελλάδα -αν τελικά χρειαστεί, μπορεί και να μη χρειαστεί, όπερ και το πιθανότερο, οπότε θα έχουμε γιορτή Δημοκρατίας, αλλά για καλό και για κακό, λέμε αν- έστω στο τρίτο δεκαήμερο του Απριλίου, οφείλουν να συμβάλουν όλοι, μη εξαιρουμένου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Για τα της επικύρωσης από τη Βουλή έγραψα αναλυτικά. Όπως και την Κυπριακή συνέχεια στην Ε.Ε. {1}. Μπορεί να φαίνεται ότι μοιάζει με την ομοιοπαθή Ιρλανδία, όμως σύντομα μόνο οι τυφλοί δεν θα βλέπουν την επανένωση της Μεγαλονήσου. Εκεί που η Κύπρος θα συνεχίσει να της μοιάζει είναι ως προς την Ιρλανδική αναπτυξιακή

απογείωση, με απόλυτα ισότιμη και Δημοκρατική συμμετοχή σε αυτήν, όλων χωρίς καμιά εξαίρεση των Ε/Κ και Τ/Κ. αυτοχθόνων κατοίκων του νησιού.

5. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ουδόλως επιθυμώ να αναθεωρήσω γνώμη για τη στάση μου που το 1995 και το 2000 τον ψήφισα να εκλεγεί στην ύπατη πολιτειακή θέση. Ειδικά την πρώτη φορά όταν εκκρεμούσε η άρση του Βέτο και τα πράγματα ήταν οριακά. Όποια αξία κι αν έχουν, αυτά που λέω. Για μένα έχουν πολύ μεγάλη. Τόσο ηθική όσο πολιτική. Ο Κωστής Στεφανόπουλος θα τα κρίνει μαζί με χιλιάδες άλλα. Όπως τα περί συμβουλίου αρχηγών. Διατηρώ όπως όλοι οι Έλληνες, τις άριστες των εντυπώσεων που άφησε η ομιλία του κατά την προ ετών παρουσία του Κλίντον στην Αθήνα και πιστεύω ότι δεν θα μείνει εκεί. Δεν είμαι νομικός ή συνταγματολόγος να γνωρίζω επακριβώς τις περί διαγγέλματος και προκήρυξης Δημοψηφίσματος φόρμουλες, ξέρω όμως ότι γίνεται σίγουρα και πιστεύω ότι θα επιβεβαιωθεί εν τοις πράγμασιν ο εμπνευσμένος εκείνος λόγος του για τα εθνικά μας ζητήματα και κυρίως τη Μεγαλόνησο.

[Σημείωση {1} Χρήστος Κηπουρός, Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου, www.tganews.com, 17, 18 & 19 Μαρ. '04.](http://www.tganews.com)

Διδυμότειχο 20 Μαρτίου 2004,

7. Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν.

Λες και επιλέχτηκε επί τούτου η Λουκέρνη, η Καστοριά αυτή της Ελβετίας της οποίας τέσσερα καντόνια, όπως σημειώνουν οι τουριστικοί οδηγοί, συναντώνται στην ομώνυμη λίμνη της, δίπλα ακριβώς στο Ελβετικό θέρετρο. Κάτι αντίστοιχο, ως προς τον αριθμό -όχι ως προς τίποτε άλλο- θα συμβεί με την Κύπρο: η Ελληνική ζώνη, η Τουρκική, η Βρετανική και η Οηέδικη, τουτέστιν η από την πίσω πόρτα Αμερικανική. Οι τρεις θα είναι κατ'έκταση, η τέταρτη καθ' ύψος. Μπορεί η τελευταία να είναι ολιγάριθμη πλην όμως ως δικαστική, είναι η σιδηρά. Ο ουσιαστικός κυβερνήτης. Ένας υπερατλαντικός κατής.

1. ΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΑΛΥΣΙΑΣ

Η συγκεκριμένη «δικαιοπραξία» μετά των όποιων προνοιών του Γ. Γ. είναι γνωστή στους κύκλους των νομικών και συμβολαιογράφων ως πράξη σύστασης οριζοντίου και καθέτου ιδιοκτησίας. Και ναι μεν η Κυπριακή Δημοκρατία μεταβαίνει στη συνδεδεμένη με άσχημες ιστορικές της στιγμές Ελβετία, ως κυρίαρχη, έστω και τραυματισμένη, κρατική οντότητα και ως πλήρες και ισότιμο μέλος κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κινδυνεύει όμως να επιστρέψει στη Λευκωσία ως ένα εκ των τεσσάρων μερών του νέου μορφώματος -ούτε καν ως ένα καντόνι- που θα αποτελέσει η υπό ίδρυση τετραζωνική η οποία φυσικά και δεν έχει σχέση με την γνωστή από το παρελθόν, διζωνική Κυπριακή ομοσπονδία.

Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν είναι μια Κύπρος τετραπληγική. Από την κρατική υπόσταση και τη διοικητική της λειτουργικότητα ως τη θεσμική και τόσα άλλα. Αντί για συμβαλλόμενα μέρη κουμάντο θα κάνουν τα επιβαλλόμενα. Μπορεί η επίκληση της φράσης «λειτουργική λύση» να δέεται υπέρ της υπερνίκησης των μελλοντικών δυσχερειών και δυσλειτουργιών, όμως από την άλλη δεν παύει να ενισχύει το καθ' ύψος κράτος, έτι περαιτέρω. Και όλα αυτά όταν η Κυπριακή γεωοικονομία ζεσταίνει τις μηχανές για απογείωση, κατά την ομοιοπαθή της Ιρλανδία, να προσυπογράψει ταυτόχρονα δήλωση παραλυσίας της στο τετράζωνο, αν όχι πεντάζωνο εφόσον και οι έποικοι εκληφθούν ως κατηγορία ζώνης.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΛΟΥΚΕΡΝΗ ή ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ;

Δανείζομαι τον όρο από την πόλη μου. Στη βορειοδυτική γωνιά του τείχους της, υψώνεται το «μπέσκουσιακ», το Βυζαντινό πεντάζωνο, που ονομάστηκε έτσι εξ αιτίας των πέντε ζωνών πλίνθων που το διατρέχουν. Αποτελεί ένα από τα πιο γνωστά δεσμοτήρια επί τουρκοκρατίας. Κρανίων τόπος λόγω των βασανιστηρίων και των εκεί εκτελέσεων. Κάτι σαν τα φυλακισμένα μνήματα της Λευκωσίας. Μόνο που κανείς οφείλει να υποκλίνεται στους Κυπρίους. Από τη Θράκη έως την Ιρλανδία. Μπορεί η πρώτη να βίωσε την τουρκοκρατία και η δεύτερη την Αγγλοκρατία, η Μεγαλόνησος όμως τις έζησε αμφότερες. Την εξ αυτών νέα τουρκοκρατία, συνεχίζει να τη ζει, καλούμενη μάλιστα και να την νομιμοποιήσει.

Σκεφτόμουν ποιος χαρακτηρισμός θα απέδιδε πιο πιστά τη διαφαινόμενη πραγματικότητα της επόμενης ημέρας, μετά από την τετραμερή λεγόμενη διάσκεψη της Ελβετίας. Δεν βρήκα καλύτερο από αυτόν που έβαλα στον παραπάνω τίτλο, διαζευκτικά βέβαια, ως προς το πρώτο σκέλος του που είναι η γνώμη όσων προσδοκούμε και αγωνιζόμαστε για απεμπλοκή από τον *de jure* Ατίλα. Όσοι πιστεύουμε δηλαδή ότι μπορεί να αναδειχθεί η πολιτική. Δεν ενδιαφέρει ποιοι θα πιστωθούν τα οφέλη της απαλλαγής από το νέο εφιάλτη. Ενδιαφέρει όμως τα μέγιστα η αποφυγή του. Αν υπάρχει δηλαδή δίλημμα έχει ως εξής: πολιτική Λουκέρνη ή συνδιάσκεψη διαστροφής της αλήθειας;

3. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΣΚΕΨΗΣ

Σε ό,τι μας αφορά, όσο μας εμπνέει η Κύπρος άλλο τόσο συμβάλουν στον αγώνα αυτό, οι ανά την υφήλιο εκατοντάδες Ελληνικοί ηλεκτρονικοί κόμβοι στο διαδίκτυο. Σιγά σιγά θα ξεπεράσουν ακόμη και τα εστιατόρια. Ποιες πρεσβείες και ποια Αθηναϊκά Μέσα. Χωρίς αυτό το καινούργιο είδος Δημοκρατίας, που ακόμη δεν κατάφεραν να το ποδηγετήσουν, οι ιδέες και οι προτάσεις μας θα ήταν καταχωνιασμένες αν όχι εξαφανισμένες. Αντίθετα σήμερα είναι παρούσες σε πολλές, πάρα πολλές βιτρίνες. Απόψεις που διακινούνται, σχολιάζονται και κριτικάρονται αλλά και διαχέονται από τη μια άκρη του οικουμενικού Ελληνισμού μέχρι την άλλη μέσω των καλών αυτών αγωγών της Δημοκρατίας. Και το πιο σημαντικό τα κάνουν όλα αυτά νέοι άνθρωποι. Νέοι σε όλα. Ένας νέος φιλικός και συμμαχικός χώρος, ο ηλεκτρονικός.

Τα Μέσα της Ελλαδικής πρωτεύουσας, διαπιστευμένα να συντηρούν και αναπαραγάγουν την απουσία της σκέψης στον γενέθλιο χώρο της, αργούν όταν δεν γράφουν αυτά που δεν μπορούν να μη γράψουν και να πουν. Δείχνουν άλλωστε ποια πολιτικά πρότυπα πλασάρουν στη χώρα, από αυτούς που έχουν ως τροφίμους τους, όπως στις φυλακές. Και όταν κάποια Μέσα από αυτά επιχειρήσουν να κάνουν κάτι, μένουν στα μισά του δρόμου. Δεν παραλείπουν όμως ποτέ να ορθώνουν τείχη μη τυχόν και παρεισφρήσει κανένα καινό δαιμόνιο στο κλεινό όσο κλειστό από το αόρατο αυτό τείχος, άστν. Έστω και αν χρειαστεί να στήνουν κόντρες και άλλα ατυχή παιχνίδια.

Ακόμη και η διανοητική αντιπολίτευση όσο η ερευνητική ιδρυματική πλην όμως κατά κανόνα κρατικοδίαιτη διπλωματική παιδεία -διεθνολόγοι κλπ- είναι εξόφθαλμα ψεύτικες. Αν δεν ήταν, οίκοθεν θα προωθούσαν απόψεις που, όπως οι δικές μας, εμπεριέχουν «δια ταύτα». Έστω θα έγραφαν κάτι για τη «θεσμική» λογοκρισία όλων αυτών των ετών. Όχι όμως μόνο δεν έπραξαν κάτι από αυτά αλλά προσέφυγαν και στις δι άρθρων απειλές καθώς και στην εξ Αθηνών ιδεολογική τρομοκρατία σε βάρος των πολιτών της Κύπρου να “συμμορφωθούν προς τα διατάξεις” του σχεδίου αφού πλέον και η Τουρκία συμφωνεί με αυτό. Κούνια που τους κούναγε. Μια άλλη φορά θα μιλήσω για ένα τέτοιο ερευνητικό Ελλαδικό ίδρυμα και δη δικομματικό, μετά πολλών βέβαια ακαδημαϊκών, απέναντι στο οποίο ακόμη και τα Κεμαλικά πρότυπα, ωχριούν. Τόσο στα εθνικά όσο στη γεωοικονομία της Ανατολικής Μεσογείου.

4. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΧΗΓΩΝ

Από το γεντίκουλε ας πάμε στις φυλακές των Διαβατών. Από την τηλεοπτική δηλαδή ασπεράσουμε στην αμιγώς πολιτική κομματική Ελλάδα. Τρόπος του λέγειν πολιτική κομματική. Κομματοειδή ίσως. Οφείλει κανείς να δεχθεί ότι όσο αποτελεί κουτοπονηριά η μομφή για τη μετάβαση Καραμανλή στην Ελβετία άλλο τόσο είναι προς ψόγο η πιθανή νομιμοποίηση και αποδοχή εκ μέρους του, της διαστροφής της αλήθειας, που έλεγα. Σημασία δεν έχει αν πάει στην «προαποφασισμένη», άλλωστε, τετραμερή. Σημασία έχει τι θα πει εκεί και κυρίως το τι θα κάνει. Μια σοβαρή αντιπολίτευση θα τα έκαμνε όλα αυτά σημαία καθώς και εθνικό πεδίο αναγέννησης. Το τι οφείλει να κάνει η χώρα με το Κυπριακό. Και πως μπορεί να γίνει. Έστω από δω και πέρα.

Ως πρώτη κίνηση, αφού προηγηθεί η αυτοκριτική της, μπορούσε να προτείνει αυτό που δεν έκανε ως συμπολίτευση. Τη σύγκληση συμβουλίου πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο, όπως λέγεται. Να συμφωνηθεί ποια μπορεί να είναι η εθνική γραμμή και τακτική. Οι τούρκοι κάνουν κάθε τρεις και μια, το δικό τους, εκείνο το γνωστό με τους υπεράριθμους στρατηγούς, που περισσότερο μοιάζει με επιτελείο και κάποιους με πολιτικά. Δεν ακούστηκε όμως να προταθεί κάτι τέτοιο στην Ελληνική Βουλή, όλες αυτές τις ημέρες της συζήτησης των προγραμματικών. Καταρχήν από την συμπολίτευση που πριν γίνει κυβέρνηση πολλές

φορές επικαλούνταν την εθνική αναγκαιότητα του συμβουλίου. Πόσο μάλλον που τα πράγματα σήμερα βρίσκονται στο αμύν, όφειλε να την έχει κάνει ήδη πράξη. Ούτε όμως από τη μείζονα αντιπολίτευση ούτε από την ελάσσονα ζητήθηκε. Ακόμη και οι εκ της τελευταίας εκείνοι που την πρότειναν σε παλιότερες εποχές δια πάσα νόσο κλπ. σήμερα που η υποτεροπή της είναι η σοβαρότερη από υπάρξεως Κυπριακής Δημοκρατίας, θα λέγαμε ζήτημα ζωής και θανάτου, λησμόνησαν να τη ζητήσουν εκ νέου.

5. ΑΠΕΜΠΛΟΚΗ ΑΝΤΙ ΑΠΕΜΠΟΛΗΣΗΣ

Το άλλο είναι ο πολιτικός λόγος της Ελληνικής παρουσίας στην τετραμερή. Η υπεράσπιση δηλαδή της αλήθειας, από τα πραγματικά δεδομένα και ιστορικά γεγονότα της εισβολής και κατοχής έως το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη. Η Ελλάδα που γέννησε την πολιτική, δηλαδή τη λογική, το λόγο, και πριν από αυτά, τη σκέψη μέχρι την ιστορική, πολιτισμική και ηθική ίριδα, να μπορεί να αποδείξει ότι όλα αυτά δεν της είναι ξένα. Η φράση «λαϊκή ηθική» πάει. Η ηθική όμως δεν πάει στη λαϊκή. Αν αυτό δεν είναι προϋπόθεση αναγέννησης τότε ποιο είναι; Εκτός κι αν είναι η εκστομισμένη σε τηλεοράσεις φράση Βουλευτών: «πήραμε το κράτος». Θα τους έλεγα: «να το χαίρονται».

Οι εταίροι της Ε.Ε. θα συμφωνήσουν. Πρόσφατα έγγραφα τους λόγους. Όλοι θυμούνται ότι στη σύνοδο της Κοπεγχάγης πολλές από τις χώρες αυτές, μέλη της Ένωσης, ως προς το θέμα της Κυπριακής ένταξης, ήταν πιο Ελλάδες από την Ελλάδα. Επίσης υπάρχει κάτι ακόμη. Ο χειρισμός των σχέσεων της χώρας μας, όπως κάθε σχέσης, εκτός των όποιων άλλων δεσμών, συμφερόντων, διακρατικών συνεργασιών, πελατειακών, είναι συνάρτηση του παράγοντα: χρόνος. Οι Η.Π.Α. δεν έχουν λόγο να χάσουν έστω και τα εναπομείναντα πολιτικά ερείσματα που τους απέμειναν, αν απέμειναν, τόσο στη διεθνή κοινότητα όσο στο προεκλογικό τους εσωτερικό μέτωπο. Οι απειλές δεν έχουν κανένα αντίκρισμα, προεκλογικά.

Μια επεξεργασμένη Ελληνική στάση προοιωνίζεται αν δεν οικοδομεί με συγκεκριμένες όμως κλιμακωτές ενέργειες, την αποφυγή του χειρότερου. Εν προκειμένω του de jure Αττίλα. Την απεμπλοκή αντί της απεμπόλησης. Και επειδή βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή της συμφωνίας της Νέας Υόρκης, το ναι ή το όχι της Ελλαδικής επικύρωσης που αποτελεί εσωτερικό ζήτημα κυρίαρχου κράτους δεν μπορεί παρά να ιδωθεί μέσα από την οπτική αυτή. Να το εκφράσει με σαφή δήλωση, πρώτα προς την Ε.Ε. κατά την επικείμενη σύνοδο των Βρυξελλών. Ότι δηλαδή η προσφυγή σε Δημοψήφισμα στην Ελλάδα για την Κύπρο, αποτελεί αναγκαία Δημοκρατική, πολιτική και ηθική ενέργεια. Τι πιο φυσικό για έναν, στην παρθενική Ευρωπαϊκή του εμφάνιση, πρωθυπουργό να αρνηθεί να πάρει στο λαϊκό του τόσο μεγάλο κρίμα. Να βάλει τη Δημοκρατία ψηλότερα τόσο από τα αξιώματα όσο και από τις πιέσεις.

6. -X- ΙΣΟΝ ΧΑΝΟΥΜΕ

Αν πάλι του γίνουν διευκρινιστικές ερωτήσεις, να πει την αλήθεια και μόνον την αλήθεια. Ότι επί τρεις συνεχόμενες προσφυγές σε πρόωρες εκλογές η Ελληνική Κυβέρνηση είχε προτείνει και η αντιπολίτευση είχε αποδεχτεί να γίνουν λόγω του Κυπριακού ζητήματος. Δεν μπορεί τώρα να αποτελεί δευτερεύον ζήτημα, να μην δικαιούται δημοψηφίσματος. Ιδιαίτερα όταν στην πρόσφατη προεκλογική περίοδο δεν συζητήθηκε καν. Και στη Βουλή που έγινε κουβέντα στις προγραμματικές, το εξ απαλών ονύχων αποτελεί υπερβολή. Μην πει δε κανείς εκ των καθ ημάς, περί παιχνιδιών με τους θεσμούς, γιατί θα πέσει κανένα κεραμίδι στο κεφάλι του. Στο κεφάλι του οποιουδήποτε. Αποτελεί άλλωστε έκφραση άσκησης πολιτικής κυριαρχίας. Δεν είναι θέμα χατιριού προς κάποιους τρίτους ή δούναι και λαβείν. Το πρόβλημα που παραμένει είναι με τα εκ τριακονταετούς μεταφοράς, βάρη της υπόθεσης. Με άλλα λόγια, η διπλωματική και πολιτική ισοπαλία για την Ελλάδα, είναι κάτι σαν ήττα. Το χι σημαίνει ότι και το αρχικό της λέξης, «χάνουμε». Δεν εισέβαλαν Έλληνες. Ούτε η κατοχή διαιώνίζεται από αυτούς. Αυτά αρκούν γιατί το -X- ισοδυναμεί με -2-.

7. ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΚΕΜΑΛΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Για τους επεξεργασμένους αν όχι άριστους τουρκικούς χειρισμούς χρόνου έγραψα στο κείμενο “στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου”. Αντιλαμβάνεται εύκολα κανείς τις σφαίρες στις οποίες θα κινηθεί το προπαγανδιστικό προσώπειο της τουρκικής αντιπροσωπείας, με φόντο τη συνεχή πενήμερη τηλεοπτική καταιγίδα, πριν από τις Δημοτικές εκλογές στις 28 Μαρτίου 2004 στη χώρα της αλλά και κατά τη διάρκειά τους. Εκεί δεν είναι όπως στην Ελλάδα όπου ακόμη και οι κομματικές καταιγίδες της τηλεόρασης καταλήγουν τελικά σε πάχνη ή το πολύ, σε χιονόπτωση.

Ακόμη και ο Λαζόπουλος θα ζήλευε τους φίλους αμφοτέρων των ημεδαπών ταγών, για τόσο πολλούς ρόλους: «πρωθυπουργοί», «συνομιλητές», «εθνικοί ηγέτες», «κομματάρχες», «δημοσιογράφοι», «ψεκαστές», «δημοσκόποι», μέχρι και «εκφωνητές του exit poll» στις τοπικές εκλογές. Ο λόγος, για τα της γειτονικής πολιτικής Λουκέρνης, τον τηλεοπτικό κεμαλισλαμισμό. Το πως έτυχε να γίνει τις ημέρες αυτές του Μαρτίου με αποκορύφωση την 28η Μαρτίου, και όχι κάποιες άλλες, αντιλαμβάνεται κανείς το γιατί. Επίσης το γιατί μοίρασε στις πρόσφατες εκλογές τα κουκιά των μειονοτήτων της Θράκης κατ'ισομοιρία. Δεν τιμά τους επελθόντες η στάση τους για το ζήτημα αυτό. Αντί να παραδεχτούν ότι έπαιξαν το ίδιο βρόμικο παιχνίδι με τους απελθόντες, διατείνονται ότι για «λόγους οικονομικούς» συνέβη, ό,τι συνέβη. Λες και βγήκε Βουλευτής Ροδόπης από το Κ.Κ.Ε. Έστω το Συνασπισμό. Εκτός και αν επανέφεραν την πάλη των τάξεων που κατάργησε κάποτε ο μακαρίτης Λάσκαρης.

Η τουρκική πολιτική είναι σαφής. Με ένα σμπάρο όχι δυο μόνο αλλά τρία τρυγόνια. Τρεις λαούς αν όχι και τέσσερις. Ως τέταρτο εννοώ τον ιστορικό Κουρδικό λαό που τον αναμένουν νέα δεινά. Στη γειτονική χώρα δεν είναι όπως εδώ, που παρατηρεί κανείς τα περισσότερα ράφια του πλανήτη και επόμενα, τις πιο πολλές απεμπλοήσεις. Παλιά αυτοκρατορία είναι. Και όταν έπαψε να είναι, το μητρώο της λερώθηκε ανεξίτηλα όχι μια ή δυο αλλά τρεις φορές, με γενοκτονίες. Δεν υπάρχει ιστορικός λαός της περιοχής που να μην τη βίωσε.

8. EUROPE YES OR YOK

Η ανάληψη των ευθυνών εγγυήτριας δύναμης από την Ελλάδα δεν επιδέχεται εκπτώσεις. Το λέω αυτό γιατί μπορεί ακόμη και να υπάρξει τουρκικός ελιγμός να δεσμευτούν ότι θα προχωρήσουν σε επικύρωση πριν την 20η Απριλίου, την ημέρα των Δημοψηφισμάτων, ενώ έως σήμερα διεκδικούν δι'εαυτόν, τον τελευταίο λόγο. Επίσης τον συναρτούν άμεσα από την προοπτική των συμφερόντων της τουρκικής γεωοικονομίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Το μόνο που τους ανησυχεί είναι να μην υπάρξει απεμπλοκή. Να γίνει η παράδοση στον μοιραίο Γ. Γ. ολόκληρης οντότητας, τυλιγμένης σε μια κόλα χαρτί. Να προσφέρει το σχοινί που θα την κρεμάσουν, λες και τέτοιες περιπτώσεις εννοούσε ο γνωστός Γερμανός θεωρητικός.

Την απεμπλοκή οφείλει η Ελληνική πολιτική Λουκέρνη να έχει ως σταθερό της γνώμονα. Αυτήν άλλωστε προϋποθέτει η λύτρωση της Μεγαλονήσου. Όσο για την Τουρκία προτού αποφασίσει να συνοφρυωθεί απέναντι στους Ελληνικούς χειρισμούς θα σκεφτεί το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη, όπως και το Ελλαδικό, όπως επίσης των άλλων χωρών μελών, πλην μεμονωμένων εξαιρέσεων, αφού αν απαιτηθεί όλες αυτές οι χώρες της Ε.Ε. θα αναγκασθούν να σταθούν απέναντι στην έναρξη των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων. Όσο ποτέ άλλοτε τότε οι γείτονες έχουν να αντιμετωπίσουν το σαφές δίλημμα: Europe, yes or yok. Η στιγμή αυτή ακριβώς προσφέρεται για επίθεση φιλίας. Να παίξει η χώρα το χαρτί των Ολυμπιακών.

9. ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΚΥΠΡΙΟΣ

Η Ελλάδα μπορεί να πάρει την πρωτοβουλία να ζητήσει να επισπευσθεί η χορήγηση ημερομηνίας έναρξης διαπραγματεύσεων για τη γειτονική χώρα. Τότε ναι, να μπει ακόμη και μπροστά, στο ζήτημα αυτό. Όχι όπως με το δίδυμο Σημίτη-Μπερλουσκόνι που ο δεύτερος το είχε καμάρι που οι δυο τους αποτελούσαν μοναδικούς συνηγόρους της Τουρκίας στην Ε.Ε. Μη σπεύσει κανείς και βγει από θέσεις που τις πιο πολλές φορές συνιστούν προβοκατόρικες ενέργειες. Το λέω αυτό γιατί αν ο Μανιαδάκης επί Μεταξά έκανε δική του Κ. Ε. σε κάποιο κόμμα, τα πράγματα δεν παρέμειναν εκεί. Εξελίχθηκαν. Προκειμένου να συκοφαντηθούν οι αγνές πατριωτικές ιδέες στην Ελλάδα, όταν απέτυχε κάθε απόπειρα σπύλωσης γνωστών για τη διαδρομή τους πολιτικών προσώπων, επιχειρήθηκε, κατά την παρελθούσα μόλις οκταετία, νέα δοκιμή. Σχέδιο, το ίδιο. Τα πρόσωπα άλλαξαν. Αυτή τη φορά δια της πλειοδοσίας αν όχι υστερίας εντεταλμένων προς αυτό, προσώπων όσο χώρων και με κάθε δυνατή συνδρομή εντόπων. Δεν ήταν μόνο το ζήτημα της λειτουργίας συγκοινωνούντων δοχείων με άλλους όμορους πολιτικούς χώρους, επί τη βάσει δήθεν ότι: ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Κάτι δηλαδή σαν Μεταξοστάλιν. Ήταν και το άλλο που είπα, αν όχι κυρίως εκείνο. Τόσο πολύ πείραξε το πανό: Οι Έλληνες δεν είναι καταδότες.

Κατά τα λοιπά, ούτως ή άλλως είναι μακρύς ο δρόμος από την τουρκική πρωτεύουσα έως τη Δανέζικη, όπως επίσης για τα οικονομικά, δημοσιονομικά και αναπτυξιακά κριτήρια της τελευταίας. Πόσο μάλλον ο δρόμος με τα πολιτικά κριτήρια και το κορυφαίο ζήτημα όλων των Ευρωπαϊκών αρχών και αξιών που είναι η Δημοκρατία. Από τα βάθη της καρδιάς μου εύχομαι καλή επιτυχία στον Τάσο Παπαδόπουλο όσο στην κυβερνητική και διπλωματική ομάδα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν έκρυστα άλλωστε τα ευγενή αισθήματα που τρέφω. Νομίζω, δικαιούμαι να υπογράψω το σημερινό σημείωμα, ως ένας ακόμη Κύπριος.

10. ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Καλή επιτυχία εύχομαι επίσης στον Κώστα Καραμανλή. Δεν αμφιβάλω για το δυσχερές του όλου εγχειρήματος. Ούτε το υποτιμώ. Οφείλω όμως να πω προκαταβολικά ότι υπάρχει πολιτική [\[1\]](#). Επίσης να συμπληρώσω το εξής. Ζω, όπως και άλλοι, επί έτη, ως ανεπιθύμητο πολιτικό πρόσωπο. Κι αυτό, για τις ιδέες μου. Όσοι διαβάζουν καταλαβαίνουν τι εννοώ. Και ο ίδιος γνώρισε κάποτε βρόμικο πόλεμο. Δεν έβλαψα. Απεναντίας αν και συμπολιτευόμενος Βουλευτής αγωνίστηκα, αδιαφορώντας για το κομματικό συμφέρον, όπως θυμάται κατά τη θητεία του, ως συνάδελφος τότε, πριν αναλάβει επικεφαλής της Ν. Δ.. Μιλώ για την περίοδο που αν και αντιπολιτευόμενος εκείνος, εν τούτοις σιγούσε για την Εγγνατία, το περιφερειακό, την άρση του Βέτο. Για όλα τα μεγάλα ζητήματα. Θυμάται επίσης καλά, αφού συνυπήρξαμε συνάδελφοι επί επτά περίπου έτη, ότι τα έβαλα πολλές φορές όχι μόνο με τον Κώστα Σημίτη αλλά με τον ίδιο τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου, που οφείλω να ομολογήσω ότι εκείνος έδινε τόπο στην οργή. Μεταξύ άλλων λόγω της καθημαγμένης περιφέρειας που είχα την τιμή να εκπροσωπώ και λόγω της συναίσθησης των δικών του προσωπικών ευθυνών. Μια στάση, οφείλω να πω, ευρισκόμενη σε πλήρη αντίθεση με τον θλιβερό του επιγενόμενο.

Τα λέω αυτά γιατί σε περίπτωση που η νέα Κυβερνητική Ελλάδα δεν φανεί αντάξια των περιστάσεων στη Λουκέρνη και στη συνέχεια και τη λύση του Κυπριακού δράματος, τα ανεπιθύμητα πολιτικά πρόσωπα θα αυξηθούν. Να ρισκάρω και μια πρόβλεψη. Δεν πρόκειται να περιμένει κανείς κάτι εκ των υπολοίπων, από τους 165. Πέραν των άλλων, από ποιο διανοητικό, πολιτικό, ηθικό καθώς και εν τοις πράγμασιν σύγχρονο αρχέτυπο, μπορούν να εμπνευστούν; Το ίδιο και οι της άλλης πλευράς. Κοινή αιτία για τις δυο περιπτώσεις, η πτώχευση της πολιτικής. Το οικονομικό «επτωχέυσουμε» του Τρικούπη, αποτελεί παρανυχίδα μπροστά στο σημερινό πολιτικό. Τότε τουλάχιστον τους έμεινε αμανάτι ο σιδηρόδρομος. Σήμερα το καρά γιατί του Καλατράβα -κάποιοι βωμολόχοι θα θύμιζαν τον Καράμπελα- από κοινού με τις αναμενόμενες σε λίγους μήνες, εκρηκτικές μορφές ανεργίας.

11. ΜΗ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ

Δεν έχει καμιά σημασία αν ο ένας είναι πρωθυπουργός και ο άλλος, πρώην Βουλευτής. Το επιβεβαιώνουν, η ιστορία και η Εκκλησία όσο η ίδια η πολιτική πραγματικότητα. Κυρίως όμως τα γραπτά. Τα περί της Κύπρου που έγραψα, είναι τα πιο αγαπημένα μου. Ένας λόγος που το κάνω είναι να αποδείξω ότι υπάρχει τόσο πολιτικός δρόμος όσο μοντέλο πολιτικής. Ας τα πνίγουν οι εν Αθήναις κυρίως, κληρονομοί κεφαλών και ιδεών. Ένας λόγος που το κάνουν είναι επειδή τόσο οι κυβερνώντες όσο οι αντιπολιτευόμενοι, παρά τα όσο περί του αντιθέτου διατυμπανίζουν, δεν διαθέτουν ούτε όραμα ούτε επόμενα έχουν σχέδιο για τη χώρα. Κάποιος που τους βλέπει και ξέρει έστω λίγο από τέτοια, το καταλαβαίνει. Φαίνονται. Η πολιτική κρύβει τελικά μέσα της, μέχρι ακόμη και μεταφυσικές ιδιότητες. Δεν εξηγείται αλλιώς το πώς μπορεί να κάνει μέχρι θαύματα. Το αναπτυξιακό Ιρλανδικό ανήκει σε αυτά. Η Μεγαλόνησος δεν τα έχει ανάγκη αυτή τη στιγμή. Της αρκεί η μη διαστροφή της αλήθειας. Τα υπόλοιπα είναι καθοδόν. Από το σκληρό πυρήνα των μελών της Ε.Ε. έως την πλήρη ισοτιμία και την ευημερία όλων των αυτοχθόνων πολιτών του νησιού. Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων.

[Σημείωση {1} Χρήστος Κηπουρός, Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας, Γ' ηλεκτρονική έκδοση, Κε.Γε.Με., 2004.](#)

Το άρθρο γράφτηκε ώστε με το υπόλοιπο σώμα των κειμένων για την Κύπρο {1}, και με το δημόσιο αυτό τρόπο να τεθούν υπόψη της αντιπροσωπείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο της Ελλαδικής, κατά τη συμμετοχή στην τετραμερή της 24ης Μαρτίου, στη Λουκέρνη Ελβετίας. Επίσης, υπόψη των πολιτών των δύο χωρών, με την ελπίδα και κυρίως τον κοινό αγώνα, να παραμείνουν όσες είναι.

Διδυμότειχο 24 Μαρτίου 2004,

8. Μια Ελλάδα νουνεχής

Του Χρήστου Κηπουρού {}*

Μπορεί οι τελευταίες δημοσιευμένες δημοσκοπήσεις των Ελληνοκυπρίων να τείνουν να μεταβάλουν την προηγούμενη πλειοψηφία του «όχι», σε παμψηφία του, και να παραπέμπουν στη σχέση ενός λαού με την ιστορική συνέχεια του τόπου του, όμως σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί η νέα καταγραφή να εκληφθεί ως δυσαρμονία προς τους χειρισμούς της πολιτειακής ηγεσίας της μεγαλονήσου. Όσοι γνωρίζουν -στην πολιτική Ελλάδα φυσικά το αγνοούν- από σύγχρονες μορφές υπεράσπισης της πολιτικής, αντιλαμβάνονται εύκολα, πόσο μεγάλη ηθική και πολιτική δύναμη καθώς και πληρεξουσιότητα και άνεση στις κινήσεις, αντλεί ένας ηγέτης από μια παρόμοια στάση των πολιτών της χώρας του. Ακόμη κι αν δεν συνέβαινε -που στην περίπτωσή της Κύπρου συμβαίνει- έπρεπε να είχε ανακαλυφθεί.

Κατά τα άλλα πρόκειται για ένα μάθημα πολιτικής, με πλείστους όσους παραλήπτες. Καταρχήν οι πάγοι της Λουκέρνης ωχριούν απέναντι στον πάγο της πρόθεσης ψήφου των Κυπρίων πολιτών. Αν δεν μεσολαβούσαν τα χθεσινά γεγονότα -θα πω μερικά λόγια στη συνέχεια γι αυτά- ο τελευταίος αντίκτυπος θα ήταν ακόμη πιο μεγάλος. Μέχρι που αναπόδραστα πια οδηγεί σε απεμπλοκή από τον εφιάλτη. Μέχρι που η απόσυρση του σχεδίου αποτελεί πλέον αναγκαία πράξη, για πολλούς λόγους και έναν επιπλέον: Ως απόγονοι του Μακρυγιάννη είναι λογικό οι Κύπριοι να μην επιθυμούν Όθωνες. Πόσο μάλλον Κώθωνες. Αυτούς που ονόμασα υπερκυβέρνηση και υπερατλαντικούς κατήδες και που όλο αυτό το γαϊτανάκι αν και αποτελεί νέο προϊόν, με ονομασία προέλευσης την παγκοσμιοποίηση -όθεν και η Αμερικανική πρεμούρα να επισπευσθεί- οι κατά τεκμήριο αναμενόμενοι να μιλήσουν Έλληνες, σιγούν. Καλά θα κάνουν λοιπόν με την ευκαιρία, να μην απολέσουν εντελώς την ψυχραιμία τους οι νομενκλατούρες εκείνες ή και κάποια μέλη από ερευνητικά λεγόμενα ιδρύματα των Αθηνών. Πέραν των άλλων, τα προς στους πολίτες απειλητικά τους γραπτά, τους εκθέτουν ανεπανόρθωτα, αν δεν το έχουν ήδη κάνει.

Πριν από τρεις ημέρες έγραφα για την προετοιμασία της τηλεοπτικής καταγίδας [11](#) των γειτόνων, επισημαίνοντας ότι θα τους ζήλευε ακόμη και ο Λαζόπουλος των δέκα μικρών Μήτσων. Προφανώς εννοούνταν οι αντίστοιχοι δέκα μικροί Κεμάλ. Δεν φανταζόμουν όμως ποτέ ότι θα έφευγα τόσο μέσα. Από την πρόβλεψη των γεγονότων μέχρι ακόμη και τα μικρά ονόματα, όπως εκείνο του γνωστού πλέον πρυτάνεως, το ομώνυμο του γενοκτόνου. Κατά τη γνώμη μου, ο εντεταλμένος του ρόλος ήταν να ρίξει στα μαλακά το έτερο επίσης σόλο και σόου. Εκείνο του Τούρκου υπουργού των εξωτερικών. Ο σκοπός υπήρξε σαφής και επιτευχθείς. Όποιος και εάν ερωτηθεί σήμερα, ομολογεί αβίαστα και απερίφραστα, ότι άλλο ο πρύτανης και άλλο ο ηπιότατος κύριος Γκιούλ και ο ευγενέστατος, θα προσέθετα εγώ, κ. Ταγίπ. Όσοι γνωρίζουν, λίγο έστω, από τη «γειτονική σκηνή», φαίνεται πλέον δια γυμνού οφθαλμού, γιατί συνέβη, ό,τι συνέβη.

Όλοι στην Ελλάδα ξεσηκώθηκαν εναντίον του όντως χιτλερικού καθηγητή. Κανείς όμως δεν ασχολήθηκε με το γεγονός ότι οι 1619 αγνοούμενοι μάρτυρες του Αττίλα, μπήκαν για άλλη μια φορά στο ράφι, αν όχι οριστικά, και με τον επικεφαλής της τουρκικής διπλωματίας, ανενόχλητα να ανοσιουργεί πολιτικά και να παραχαράζει ενώπιον της διεθνούς κοινότητας την αληθινή ιστορία, με τα, περί μαζικών τάφων στην κατεχόμενη μεγαλόνησο, ανεκδιήγητα. Να παρουσιάζει τον θύτη ως θύμα, και επιπλέον και το θύμα ως θύτη επόμενα ως μαμπούλα, και την ίδια στιγμή να επιχειρεί να αιτιολογήσει με αυτά, την περί μόνιμης παρέκκλισης από το κοινοτικό κεκτημένο, αναγκαιότητα. Να τη θέτει ως προϋπόθεση και ως αφετηρία για την οποιαδήποτε συνέχεια που διαφορετικά, όπως συμπληρώνει, δεν θα έχει κανένα νόημα. Να ατενίζει τη συνέχεια πότε ως προϊόν εκβιασμών και πότε ρουσφετιών. Αυτή είναι η Τουρκία.

Κανείς όμως δεν ασχολήθηκε με αυτά και όσα άλλα εξεστόμισε ο φερόμενος ως θιγείς, υποκρινόμενος το θυμωμένο, και εμφανιζόμενος ότι δήθεν τον πνίγει το δίκαιο, τούρκος υπουργός, όταν οι δημοσιογράφοι τον ρωτούσαν γιατί η χώρα του επιμένει να αρνείται την επιστροφή των Ελληνοκυπρίων στις ιστορικές τους εστίες. Παρόλα αυτά όλοι στην Αθήνα, από την κυβέρνηση και τα κόμματα, μέχρι τους πανεπιστημιακούς καθώς και ανθρώπους της τέχνης, έσπευσαν να τα βάλουν με το γειτονικό μορμολύκειο, φίλο κατά τα άλλα, πολλών ημεδαπών, των οποίων υπάρχουν ονόματα και διευθύνσεις καθώς επίσης είναι γνωστοί οι υποβολείς όπως και οι λόγοι που έστησαν τις επιτροπές, τις γνωστές και ως Ιπεκτσί. Τα του Γκιούλ ουδόλως απασχόλησαν. Πέρασαν στο ντούκου. Αυτός ήταν και ο επιδιωχθείς τουρκικός σκοπός. Με ένα σμπάρο δυο τρυγόνια. Μάλλον τρυγόνες. Μια, προς Κύπρο μεριά. Η άλλη προς την ετυμηγορία των τουρκικών Δημοτικών εκλογών της 28ης Μαρτίου.

Σε εντελώς διαφορετικές κινήσεις θα προέβαινε αν υπήρχε Ευρωπαϊκή πολιτική Ελλάδα. Συμπολιτευόμενη ή αντιπολιτευόμενη. Καταρχήν δεν υπάρχει ολίγον κεκτημένο, όπως το εννοεί ο κ. Καραμανλής. Η αποφυγή μνείας περί παρεκκλίσεων από το τελικό κείμενο, τιμά την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης το ίδιο κάνουν τα, περί ένταξης της επανενωμένης Κύπρου, κινούμενα στη σφαίρα των ευχών, έστω και αν δεν μπορούσε να γίνει και αλλιώς. Δεύτερον, μια τέτοια Ελλάδα θα κινούσε όλες τις διπλωματικές εκείνες διαδικασίες που προβλέπονται σε ανάλογες περιπτώσεις και που αφορούν την τάξη της διεθνούς συνεύρεσης. Τόσο για τα λεχθέντα ψευδώς από τον τούρκο αξιωματούχο όσο για τα παραχαραχθέντα. Εκτός από το ζήτημα των εντυπώσεων υπάρχουν πλείστα όσα άλλα ανοιχτά ηθικά θέματα.

Από την άλλη, δεν χρειάζονταν η χώρα να υποβαθμίσει τον εαυτό της. Έστω να απαντά υπό την μορφή των κυβερνητικών κύκλων. Ούτε τα πολιτικά κόμματα, είχαν λόγους να απαντήσουν. Αρκούσε μια ολιγομελής ομάδα Ελλήνων Πανεπιστημιακών, να αναλάβει την πρωτοβουλία και να ζητήσει από τους όποιους Ευρωπαϊκούς επιστημονικούς φορείς, ενώσεις ή άλλους διεθνείς συμμετέχει ο Κεμάλ Αλεμντέρογλου, να στηλιτευτεί αν δεν αποπεμφθεί για τις πολεμοχαρείς όσο εμπρηστικές δηλώσεις του, που μάλιστα τις επανέλαβε πολλές φορές. Από πουθενά δεν προκύπτει συμβατότητα μεταξύ φασισμού, ναζισμού και ακαδημαϊκού δασκάλου, και δη της ανώτατης βαθμίδας. Αρκούσε να υπάρξει στην αρχή και το τέλος, από μια λιτή ανακοίνωση περί των ενεργειών της ομάδας που έλεγα.

Σε αυτές τις συγκεκριμένες ενέργειες θα προέβαινε μια Ευρωπαϊκή, με πολιτική παιδεία και αυτοσεβασμό, χώρα. Ούτε φορτισμένες και πληθωριστικές αντιδράσεις έχει ανάγκη η πολιτική ούτε χρειάζεται να μεγεθύνει τα μικρά και δευτερεύοντα την ίδια μάλιστα στιγμή που σμικρύνει τα μεγάλα και πρωτεύοντα. Που διυλίζει τον κώνωπα και καταπίνει την κάμηλο. Είχε λοιπόν τι να πράξει μια Ευρωπαϊκή Ελλάδα. Δεν το κάνει όμως. Παράδειγμα η σύγκληση του συμβουλίου αρχηγών με μοναδικό θέμα τον ακριβή καθορισμό, για το πως εννοείται η ανάληψη των ευθυνών της Ελλάδας ως εγγυήτριας δύναμης. Η από δυο ετών δική μου γνώμη, είναι το Δημοψήφισμα για την Κύπρο. Αν χρειαστεί. Κατά πάσα πιθανότητα δεν θα χρειαστεί. Δεν θα πάψει όμως να αποτελεί έμπρακτη αλληλεγγύη και στήριξη του Ελλαδικού στον Κυπριακό Ελληνισμό. Τα υπόλοιπα είναι: «απελθέτω απ' εμού κλπ...». Στην υπόλοιπη Ευρώπη δημοψηφίσματα γίνονται κάθε τόσο, και για ψύλλου πήδημα. Εδώ έχει να γίνει τριάντα χρόνια. Και επιπλέον το πόσο σοβαρό θέμα είναι το υπό συζήτηση, φαίνεται από τις τρεις συνεχείς πρόωρες εθνικές εκλογές που έγιναν στο όνομά του. Τα λέω όλα αυτά γιατί ο ρόλος της πολιτικής, πέραν των άλλων, είναι να τιθασει τα συναισθήματα που πλημμυρίζουν, να τα μεταφέρει στο νου, να τα επεξεργάζεται μετατρέποντάς τα σε ιδέες, προτάσεις, σχέδιο, πράξη και κυρίως ηθική. Η πολιτική Ελλάδα παλαιόθεν όφειλε να είναι, αυτό που δεν ήταν, και ούτε είναι και σήμερα: μια Ελλάδα νουεχής {νους + έχω}.

Σημείωση {1} Χρήστος Κηπουρός, [Μια χώρα τετραπληγική](#). Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν, βλ. μηχανές αναζήτησης internet, 24 Μαρτίου 2004,

29 Μαρτίου 2004

9. Μια Κύπρος Πρότυπη Δημοκρατία

Του Χρήστου Κηπουρού [✉](#)

Διατηρώ τη βεβαιότητα ότι η αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας θα φανεί αντάξια των περιστάσεων, απέναντι στα σχέδια του Γ. Γ. που ολοένα πλέον και πιο ξεκάθαρα αποκαλύπτονται τι έχουν κατά νουν αν δεν το είχαν εξ αρχής και πριν ακόμη από αυτήν. Που αποδεικνύουν ότι δεν είναι άλλο -μέρες που έρχονται- από τελευταίο ασπασμό, και από τον, και πάλι τελευταίο, κλήρο επί τον ιματισμό της νήσου. Τόσο εκ μέρους του υπό πλήρη δικαίωση διατελούντος Αττίλα όσο των υπερατλαντικών και άλλων φίλων που επιφυλάσσουν δι'εαυτόν ρόλους ουσιαστικού κυβερνήτη, με ονομασία προέλευσης.

1. ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

Διαβάζει κανείς ότι στο όνομα της ισοτιμίας και της ισοπολιτείας και επόμενα και της Δημοκρατίας, προβλέπονται από εικοσιτέσσερις γερουσιαστές. Τόσο στο Νότιο όσο και στο βόρειο κρατίδιο όπου θα είναι αποκλειστικά τουρκοκύπριοι και όπου οι με το σταγονόμετρο πρόσφυγες δεν θα μπορούν καν να εκλεγούν. Πρώτη φορά στην ιστορία του Ο.Η.Ε. η Δημοκρατία επιχειρείται να επιστρέψει με την κατάργησή της. Δεν υπάρχει παγκόσμιο προηγούμενο. Τηρουμένων των δημογραφικών αναλογιών είναι σαν μια Αλεξανδρούπολη η οποία να διαθέτει εικοσιτέσσερις γερουσιαστές. Έναν ανά δυο με τρεις χιλιάδες πολίτες. Μπορεί μετά από λίγο καιρό, όταν φωνάζει κάποιος σε οποιοδήποτε δρόμο στην Κερύνεια: κύριε Γερουσιαστή, να γυρίζουν το κεφάλι πλείστοι όσοι τουρκοκύπριοι, προφανώς εξ αιτίας της θεσμοθετημένης αποκλειστικότητας όσο της μόνης στον κόσμο τόσο υψηλής αντιπροσωπευτικότητας. Θα προσθέταμε πολύ περισσότεροι από τους εν Ελλάδι προέδρους, σύμφωνα με το γνωστό ανέκδοτο. Όμως και το μαύρο χιούμορ ωχριά μπροστά στο ΑΝΑΝτίρητα μελανότερο, με τους υπερατλαντικούς, και όχι μόνο αυτούς, κατήδες.

2. «ΠΡΟΤΥΠΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ»

Επίσης ωχριούν οι Όθωνες του προτύπου Βασιλείου, όπως αποκαλεί στο εξαιρετο ομώνυμο βιβλίο της, το Ελλαδικό κρατίδιο του δεκάτου ενάτου αιώνα, η κόρη του καθηγητή μου στην οδοποιία, Παρασκευά Σκοπετέα, μακαρίτισσα επίσης ιστορικός και καθηγήτρια, Έλλη Σκοπετέα. Ο λόγος για την «πρότυπη Κυπριακή Δημοκρατία» του εικοστού πρώτου αιώνα που θα κυβερνάται από Κώθωνες. Μια λέξη που στην αρχαία Ελληνική σημαίνει αγγεία, εποικοδομητικά δηλαδή, σκεύη, γλάστρες, για να μην πάμε στο τι σημαίνει στη νεοελληνική γλώσσα, γιατί θα απορροφηθούμε από το ανεπανάληπτο δοκίμιο του μακαρίτη Ε. Λεμπέση: «Η επαναστατική μάζα και η τεράστια κοινωνική σημασία των βλακών εν τω συγχρόνω βίω» με αναπόφευκτες, τότε επεκτάσεις στα καθ ημάς: τα χθεσινά καθώς και τα σημερινά Ελλαδικά πολιτικά πράγματα.

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ

Θα ωχριά ακόμη και η σιδηρά χειρ του νόμιμα πλέον διαιωνιζόμενου και πολύμορφου Αττίλα. Η προστιθέμενη διακυβέρνηση των εγκάθετων δικαστών και κατ επέκταση των υποβολέων τους σταθμαρχών, θα την καταστήσει κράμα. Εκτός από πολιτική πρόκειται για μια στρατηγική κυρίως διαφορά, -στη γεωπολιτική και τη γεωοικονομία- ανάμεσα στην σημερινή τραυματισμένη, λόγω εισβολής και κατοχής, Κυπριακή Δημοκρατία και στην «πρότυπη», βάσει προνοιών του Γ. Γ., εκδοχή της. Υπάρχουν και άλλες πολλές διαφορές. Δεν είμαι ούτε διεθνολόγος ούτε συνταγματολόγος. Μένω στην πολιτική γιατί πιο ψηλά από

οποιαδήποτε αξιώματα και πιέσεις βρίσκονται η Ελευθερία και η Δημοκρατία. Και η δεύτερη είναι πιο κοντά στην Πολιτική, παρά στην πρώτη {!} Τόσο μεγάλη υπόθεση είναι η Πολιτική.

4. ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΑ ΧΩΡΙΣΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ

Εδώ που έχουν έρθει τα πράγματα, όσο λάθος είναι -κατά το μέτρο της Πολιτικής- οι όποιες εν θερμώ αποφάσεις, π.χ. αποχώρηση από τη Λουκέρνη ή και κάτι άλλο, τόσο λάθος είναι η εν ψυχρώ, και γι αυτό επαγγελματικού τύπου, εκλογίκευση αν δεν πρόκειται για ανηθικότητα-προϊόν διαστροφής της αλήθειας. Ανάλογα με το τελευταίο αυτό επισυμβαίνουν στη σημερινή πραγματικότητα όπου ευθύς μετά την δημοσιοποίηση του τέταρτου λεγόμενου σχεδίου του Γ. Γ. δειλά μεν αλλά σταθερά σκάει μύτη στο κάποτε κλεινό άστυ. Πρόκειται μεταξύ άλλων για πρόσωπα, από τους πρώτους διδάξαντες και εξερευνητές μικρών Κεμάλ, όπως ο πρύτανης φίλος τους που μόνο άτομα με ειδικά προσόντα δικαιολογούνταν να μην αντιληφθούν την οργανικότητα και το κατά πόσο αναπόσπαστο μέρος αποτελούσε και αποτελεί στη γειτονική ορχήστρα. Όπως επίσης άλλα μέλη της τουρκικής διπλωματικής και δημοσιογραφικής κεντητικής. Χωρίς καν την παραδοσιακή κουκούλα, δείχνουν τον Τάσο Παπαδόπουλο. Δυστυχώς οι εδώ πολιτικοί θεσμοί συγχέουν την πολιτική με γυναίκα με δεμένα μάτια που βέβαια δεν έχει σχέση με καμιά αρχαία θεά θέμιδα. Απλά είναι μια γυναίκα τυφλή και με τις Ηνωμένες Πολιτείες να επαναλαμβάνουν το μοτίβο της παλιάς αγαπημένης τους συνήθειας -όπως στα Ύμια αλλά και άλλοτε- με ταυτόχρονες συνδιαλέξεις σε τρία χωριστά κυβερνητικά τουλάχιστον επίπεδα.

5. ΖΕΥΓΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ

Έγραφα για μια πολιτική Ελλάδα νουνεχή [{1α}](#), όμως από μυαλό κουκούτσι. Αν είχε νου θα ασχολούνταν με άλλα. Θα είχε από πριν προετοιμάσει την άμυνα και την απόκρουση των πιέσεων που δεν άρχισαν τυχαία νωρίς. Μιλώ για το προφανές ζεύγος του Κυπριακού και της Ολυμπιάδας. Όσο θα εγείρεται θέμα ασφαλείας για το πρώτο μας εθνικό θέμα άλλα τόσα και πιο πολλά ζητήματα ασφαλείας θα εγείρονται ως προς το δεύτερο. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα, τα Βρετανικά, και όχι μόνο, δημοσιεύματα με τις εν συνεχεία δήθεν διαψεύσεις, που βέβαια δεν πέφτουν από τους ουρανούς. Δεν είναι τίποτε άλλο από επιβεβαίωση των προηγουμένων και από τροχοδεικτικά της χαμηλής έντασης του πολέμου πιέσεων. Υπάρχει όντως πολύ μεγάλο ζήτημα. Όμως ο Ελληνισμός δεν χρειάζεται ούτε να τα βάψει μαύρα και πολύ περισσότερο να χρειαστεί να παραιτηθεί από τις διεκδικήσεις των ιστορικών του δικαίων. Η πολιτική, δηλαδή η αλήθεια, μπορεί να τον βγάλει από το αδιέξοδο στο οποίο τον έφερε η απουσία αμφότερων. Επίσης γνωστά θλιβερά πρόσωπα όσο και καταστάσεις, με κορύφωση εκείνη την απαράδεκτη συμφωνία της Νέας Υόρκης, της 13ης Φεβρουαρίου 2004.

6. ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

Είδαμε πως η τουρκική ορχήστρα σκαρώνει και εκτελεί τις πολιτικές της συνθέσεις. Λογικό είναι λοιπόν να διερωτάται κανείς για την εδώ ορχήστρα, καθώς και την πολιτική και κυβερνητική Ελλάδα. Θα πει, που και να μην ήταν ενεργώς παρούσα, κατά πως διατείνεται η Κυβέρνηση. Αφού η υπαρκτή πιο πολύ μοιάζει με απούσα. Τα πράγματα έδειξαν ότι όχι μόνο δεν είχε επεξεργασμένες πολιτικές και δεν επεξεργάζεται αλλά ούτε καν απαντά. Αν το έκαμνε δεν θα περιοριζόταν στο να σχολιάσει τα του τούρκου πρύτανη αφήνοντας να πάρει το ποτάμι του Νομού μου, όσα την ίδια στιγμή ενώπιον της διεθνούς κοινότητας εκστόμιζε ο τούρκος υπουργός εξωτερικών, περί των μαζικών τουρκοκυπριακών τάφων -ενώ πρόκειται περί Ελληνοκυπρίων και Ελλήνων αγνοουμένων- για να φέρω ένα μόνο παράδειγμα. Ένα πόντο ήττας, γιατί υπάρχουν πολλοί άλλοι.

Ενεργός παρουσία της Ελλάδας, αμέσως μετά την κατάθεση του τέταρτου σχεδίου -που προβλέψαμε [{1β}](#) από πριν ότι θα είναι χειρότερο- ήταν να προτείνει προς τον Γ. Γ. την

απόσυρσή του. Αν μη τι άλλο θα άρχιζε να κτίζει την πολιτική της μεταφοράς ευθυνών για το προδιαγεγραμμένο πάνδημο «όχι» των Ελληνοκυπρίων, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη αντίφαση στην ιστορία του Οργανισμού. Από τη μια μεριά είναι τα επί τριάντα συναπτά έτη ψηφίσματα. Από την άλλη η υπέρ του Αττίλα, σημερινή θλιβερή του κατάληξη, την οποία και εξηγήσαμε γιατί είναι αυτή που είναι. Ταυτόχρονα θα επιβεβαίωνε έμπρακτα την έκφραση αλληλεγγύης προς τον Κυπριακό Ελληνισμό. Ακόμη και αν δεν ήταν ομοεθνής και ήταν απλώς φίλος, η κλασική γραμματεία διδάσκει το πόθεν γινώσκει ο φίλος τω φίλω. Πόσο μάλλον στην περίπτωση του ομοεθνούς λαού, του ίδιου του εαυτού του.

7. ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΕΜΠΡΑΚΤΗ ΣΥΓΝΩΜΗ

Μπορούσε όχι μόνο συμβούλιο αλλά μέχρι και τηλεδιάσκεψη αρχηγών να γίνει. Να υπάρξει η πολιτική Ελλάδα αντί των σημερινών αδειανών καθισμάτων. Το δημοψήφισμα για την Κύπρο θα ήταν η απόδειξη της ηθικής, πολιτικής και εθνικής έκφρασης συμπαράστασης με ταυτόχρονο καταμερισμό ανάληψης ιστορικών ευθυνών. Μια έμπρακτη, επίσης, συγγνώμη για όλες τις παρελθούσες δεκαετίες. Από τη Ζυρίχη αν όχι από πιο πριν έως το '74 και τη γέννηση της τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας, και μέχρι και σήμερα, παραμονές της τέταρτης. Η φράση «οι Κύπριοι αποφασίζουν» εκτός από τα άλλα κενά καθώς και την ιστορική Ελλαδική μούχλα περικλείεται και ένας κάποιος κυνισμός. Ή μήπως δεν το κάνει; Όποιο βάρος και αν έχει η άποψή μου, χρειάζεται να τους υπενθυμιστεί η συμπερίληψή στα ανεπιθύμητα γι αυτήν πολιτικά πρόσωπα {1γ}. Γνωρίζω τον Πέτρο Μολυβιάτη από την επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας της Βουλής, όπως επίσης τη στάση του σε κοινές πολιτικές συναδελφικές πρωτοβουλίες. Δεν εννοώ αυτόν.

8. ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ Ή ΝΕΕΣ ΥΠΟΚΡΙΣΙΕΣ;

Από την άλλη η αξιωματική αντιπολίτευση, παρά τις βαρύτατες ευθύνες της για τη σημερινή εξέλιξη, και η οποία κατά τα άλλα οφείλει τη γέννηση, ύπαρξη και κυβερνητική της διαδρομή στα ίδια με τα πιο πάνω αίτια, μπορούσε ακόμη και αυτή τη στιγμή να ασχοληθεί με την πρόταση για Δημοψήφισμα. Να την υιοθετήσει, προτείνει και υπερασπιστεί. Να τη σημαιοποιήσει. Αλλιώς οι προ ολίγων μόλις ωρών δηλώσεις περί δημοψηφισμάτων και διαβουλεύσεων με την Ελληνική κοινωνία, θα πλημμυρίσουν από νέες υποκρισίες. Γιατί δεν μπορεί να κάνει το Γερμανό για το μείζον αυτό εθνικό θέμα -ακόμη και ο Φερχόιγκεν, έχει πιο καθαρή στάση- και να είναι υπέρ θεσμών άμεσης Δημοκρατίας σε ελάσσονα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι και εκείνα σοβαρά και δεν είναι ορθή η υπέρ εκείνων θέση.

9. ΘΑ ΜΕ ΕΚΑΝΕ ΝΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΩ

Σε ότι με αφορά ως πολιτικό πρόσωπο, με δημόσιο και πάλι τρόπο {2α}, θέλω να δηλώσω ότι σε τέτοια περίπτωση που όλοι αντιλαμβάνονται ότι εκεί βρίσκεται η πηγή όσο το πεδίο αναγέννησης της Δημοκρατικής παράταξης {2β}, θα με έκανε να αναθεωρήσω τη στάση μου απέναντι στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Το εθνικό πεδίο για την πολιτική του αναγέννηση είναι ακριβώς αυτό. Σταυροδρόμι και μια εκ νέου συνάντηση πολιτικών διαδρομών. Ούτε οι αριθμοί γεννούν ηθική ούτε οι Χ.Υ.Τ.Α. των Αθηναϊκών Μέσων. Η Πολιτική και μόνο η Πολιτική. Αυτή γεννά και αναγεννά. Το «όσα έρθουν και όσα πάνε» γεννά άλλα. Η θλίψη είναι ένα από αυτά.

10. ΟΥΤΕ ΓΚΡΕΜΟΣ ΟΥΤΕ ΡΕΜΑ

Αυτό που εμπνέει αυτή τη δύσκολη στιγμή τους Κυπρίους αδελφούς είναι η αίσθηση ότι δεν είναι μόνοι. Ότι αυτή η χώρα οφείλει να φέρεται ως πελαργίνα με απλωμένες τις ηθικές της φτερούγες. Δεν μιλώ για άλλου τύπου φτερούγες και πετούμενα. Μόνον για πολιτικές. Να μη κλάμει άλλη μια φορά. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή {1δ}. Δυο από τα

περισσότερο όμορφα όντα του ζωικού βασιλείου είναι το ζαρκάδι και το άλογο. Μάλιστα το πρώτο είναι το μόνο που κλαίει. Τι νησί της Αφροδίτης θα ήταν αν δεν είναι και τα δυο αυτά μαζί. Όσο τώρα για το «μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα» εκτός από το ρέμα που κάποιιο διατείνονται ότι υπερτερεί του γκρεμού υπάρχει επίσης το: «ούτε γκρεμός ούτε ρέμα». Ο λόγος για το δρόμο της πολιτικής. Ο δρόμος της Ευρώπης δεν είναι γκρεμός ούτε ρέμα. Κάποτε είχε ειπωθεί ότι πρόκειται για μια βαθιά θάλασσα. Η νέα αναπτυξιακή Ευρωπαϊκή διαδρομή της Μεγαλονήσου είναι σε θέση να αποδειχθεί πιο άξια λόγου ακόμη και από την πρώτη στη Γηραιά Ήπειρο, την προηγηθείσα Ιρλανδική. Μια άλλη φορά μπορούμε να πούμε τα γιατί και τα πως αν δεν τα έχουμε ήδη πει [{1ε}](#). Επίσης για το που υπερέχει δυνάμει η πρώτη.

11. ΔΥΟ ΤΑ ΚΕΚΤΗΜΕΝΑ. ΟΧΙ ΕΝΑ. ΠΟΣΟ ΜΑΛΛΟΝ ΚΑΝΕΝΑ

Και κάτι ακόμη. Άλλο φαίνεται δυστυχώς ότι εννοούσε ο κ. Ντε Σότο, όταν παρομοίαζε την Κύπρο με άλογο που το κατέβασαν στο ποτάμι, όπως τόνισε, για να πει νερό και ότι είναι άλλο ζήτημα αν θα πει ή όχι. Δεν πιστεύω να εννοούσε το εκ της ετυμολογίας της λέξης, προερχόμενο. Είπα δυστυχώς γιατί ο ιστορικός λαός των Ίνκας θα θλίβεται όταν οι απόγονοι συμπατριώτες του, λόγους και έργους ασεβούν σε βάρος ενός άλλου αρχαίου και ιστορικού λαού αυτοχθόνων της Μεγαλονήσου στην Ανατολική Μεσόγειο. Γιατί ο πολιτικός δρόμος της Ευρώπης που κατά μια εκδοχή στα Ελληνικά {εύρος + ορώ} σημαίνει «βλέπω μακριά», αποτελεί κοινό αίσθημα και τόπο στο νησί. Μια επιπλέον επιβεβαίωση ιστορικότητας. Τη θέση του πρώτου, δεύτερου, τρίτου και τέταρτου σχεδίου καθώς και των κουτοπόνηρων επιλογών και της επιδιαιτησίας που θυμίζει Ναστραντίν Χότζα όπως και του «όχι» του Δημοψηφίσματος, πρόκειται να πάρει μια, χωρίς εισαγωγικά, Δημοκρατική Πολιτεία, Ευρωπαϊκή με δυο σαφή κεκτημένα. Τόσο το Ευρωπαϊκό στην Κύπρο όσο το Κυπριακό στην Ευρώπη ως πλήρες και ισότιμο μέλος της Ένωσης. Δεν είναι ένα. Πόσο μάλλον κανένα, όπως προωθούν τα σχέδια του Γ. Γ.

12. Η ΦΕΤΙΝΗ 21^Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Η φετινή 21η Απριλίου δεν θα είναι μόνο η γνωστή μαύρη επέτειος. Η ιστορία τα φέρνει έτσι, και κυρίως οι Κύπριοι πολίτες με τη στάση τους, ώστε να μην προστεθεί μια ακόμη μαύρη, χειρότερη και από την προηγούμενη, ημέρα, μετατρεπόμενη στην πρώτη διπλή αποφράδα. Το μόνο κοινό που θα έχει η νέα 21 Απριλίου με την άλλη είναι η αριθμητική. Κατά τα άλλα θα είναι η ιστορική ημέρα που ξεκινά το νέο της ταξίδι η Μεγαλόνησος. Τραυματισμένη μεν πολλαπλά αλλά και πολλά υποσχόμενη σε Τ/Κ και Ε/Κ. Ειρηνική και Δημοκρατική Πολιτεία επιζητούσα πλέον την ίασή της σε νέα ηθικά και πολιτισμικά πεδία της Γηραιάς Ηπείρου. Εις τον αιώνα, μια Κύπρος πρότυπη Δημοκρατία.

Σημείωση {1}: Χρήστος Κηπουρός, Δημοψήφισμα για την Κύπρο, νέο υπό έκδοση έργο του συγγραφέα, Παρίσι 2004. Επίσης βλ. ως αρχείο pdf με υπερσυνδέσεις, ανηρτημένο σε κόμβους, όπως ενδεικτικά σημειώνονται οι εξής: www.patfinder.gr, www.myserres.gr, www.2810.gr, www.asxetos.gr, www.godrama.gr.

[Επιστροφή 1α](#) [Επιστροφή 1β](#) [Επιστροφή 1γ](#) [Επιστροφή 1δ](#) [Επιστροφή 1ε](#)

Σημείωση {2}: Διαδραστική συνέντευξη του συγγραφέα: ΚΑΘΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, προϋπόθεση για την αληθινή αναγέννηση της Δημοκρατικής παράταξης. Δημοσιεύουν: www.evros1.gr, www.isthmos.gr, www.tnn.gr, www.gothess.gr, www.2810.gr, www.metanastis.de, www.asxetos.gr, www.myserres.gr, www.godrama.gr, www.tganews.com, www.eidiseis.com, www.ptolemaida.net, Συμπεριλαμβάνεται επίσης στην

τρίτη ηλεκτρονική έκδοση του βιβλίου του: Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας, το οποίο και βρίσκεται: www.patfinder.gr, www.myserrres.gr, www.metanastis.com.

[Επιστροφή 2α](#) [Επιστροφή 2β](#)

{*} Πρώην Βουλευτής Έβρου. Το κείμενο έγραψε εν όψει αναμονής της επιδιαιτησίας του Γ. Γ. με επί μέρους προτάσεις που μπορεί να κάνει η Ελλάδα ακόμη και την ύστατη αυτή στιγμή. Αποτελεί ταυτόχρονα ελάχιστο δείγμα μεγάλου σεβασμού του προς τους Κύπριους πολίτες όσο έκφραση, αναλόγου μεγέθους, θλίψης για την πολιτική χώρα του.

[Επιστροφή](#)

30 Μαρτίου 2004

10. Πολιτικός Ελληνισμός

*Του Χρήστου Κηπουρού {**}*

Όταν μια χώρα βρίσκεται στο στάδιο -όχι απαραίτητα το ανώτατο, όπως έλεγαν κάποιοι διαγνευσθέντες από την ιστορία- να προωθεί τα συμφέροντά της διαμέσου επεκτάσεων με εισβολές και κατοχές ξένων εδαφών και τόπων απομεμακρυσμένων χωρών ή και γειτονικών, είναι λογικό επόμενο να είχε προ πολλού προβεί στις όποιες αναγκαίες ενέργειες. Μεταξύ άλλων, να είχε αναπτύξει την ανάλογη στρατηγική της πολιτική παιδεία. Από τα πρώτα σημεία της τελευταίας είναι η προώθησή της στα ευρισκόμενα στην αλλοδαπή φιλικά Μέσα καθώς και πρόσωπα, κάθε κατηγορίας. Κυβερνητικά, πολιτικά, ακαδημαϊκά, επιχειρηματικά και άλλα.

1. Η ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΙΣ ΔΙΧΑΖΕΙ

Μπορεί μεταξύ Η.Π.Α. και Τουρκίας να λειτουργεί η λεγόμενη αλληλεγγύη των εισβολέων, όμως υπάρχουν επίσης πλείστα όσα αντικρουόμενα περί τη γεωοικονομία συμφέροντά τους. Άλλες είναι οι προτεραιότητες της Αμερικανικής και άλλες της τουρκικής πολιτικής γεωοικονομίας. Εάν η υπερατλαντική παραγωγική οικονομία σεληνιάζεται από το χαμηλό αν όχι χαμηλότατο κόστος εξόρυξης των ενεργειακών προϊόντων στο κατεχόμενο Ιράκ, κάτι που αποτέλεσε την πρωταρχική αιτία της εισβολής, η επιβίωση της τουρκικής γεωοικονομίας συνδέεται άρρηκτα με τη βιωσιμότητα του αγωγού ενεργειακών προϊόντων Μπακού Τσεϊχάν, που όμως προϋποθέτει υψηλό αν όχι υψηλότατο κόστος, όχι όμως και απορριπτέο από τις γνωστές αδελφές. Αυτό το οποίο πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη της η Ελληνική πολιτική γεωοικονομία -αν ποτέ υπάρξει- ως προς τις σχέσεις των δυο ως άνω χωρών, είναι το γεγονός ότι η γεωοικονομία τις διχάζει. Κάτι που όχι μόνο ελευθερώνει διάδρομο να περάσει κανείς αλλά Εγνατία ολόκληρη. Τόσο μεταφορικά όσο κυριολεκτικά.

Η τουρκική στάση απέναντι στην περυσινή Αμερικανοβρετανική εισβολή στο Ιράκ δεν είχε τόσο σχέση με τον ισλαμικό διεθνισμό όσο με τις δυσμενείς επιπτώσεις των εξελίξεων στη γεωοικονομία της. Έβλεπε τι μέλλει γενέσθαι. Από το μέτωπο της μεγάλης της ιδέας περί τα ενεργειακά έως την σαφή υποβάθμιση της γεωστρατηγικής της σημασίας, αφού αρχηγού παρόντος στην ευρύτερη περιοχή, πάσα αρχή παυσάτω.

2. www.ANANPERSONANONGRATA.gr

Εν τοιαύτη περιπτώσει θα αναρωτηθεί κανείς πως εξηγείται η κοινότητα απόψεων των δυο αναφερθέντων συμμάχων στο ζήτημα της Μεγαλονήσου, όπως άλλωστε την εξέφρασε απερίφραστα, χωρίς καν να κρατήσει τα προσχήματα, ο θλιβερός εκείνος Γ. Γ. μετά των Λατινοαμερικάνων συνεργατών του, τραυματίζοντας έτσι, πέραν όλων των άλλων, και μια ιστορική σχέση μεταξύ δυο καθημαγμένων ιστορικών περιοχών του πλανήτη. Οι πολίτες εκείνοι που δημιούργησαν στο διαδίκτυο την ιστοσελίδα OxiStoSxedioAnan νομίζω ήρθε η ώρα για τη νέα της μορφή: AnanPersonaNonGrata. Η ταύτιση Αμερικανικών και τουρκικών συμφερόντων στην Κύπρο, τόσο μέσα όσο έξω και γύρω από το νησί είναι σαφής και συγκεκριμένη.

3. ΑΝ ΔΕΝ ΤΟ ΖΗΤΗΣΕΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ, ΘΑ ΤΟ ΥΠΟΣΤΕΙ

Ας αρχίσουμε από το μέσα. Έχω γράψει πρόσφατα για την τετραζωνικότητα, στο κείμενο: «Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν». Αν ο μη γένοιτο και εφαρμοζόταν, θα την συναπάρτιζαν τέσσερις ζώνες. Η Τουρκική, η Ελληνική και η Βρετανική, κατ'έκταση, και η Αμερικανική καθ'ύψος. Το καθ'ύψος κράτος με τους

Κώθωνες, τους υπερατλαντικούς κατήδες, τον πραγματικό κυβερνήτη της νήσου, τον προερχόμενο εξ ειρηνικής εισβολής δια πολιτικών μέσων και συμφωνιών. Εξηγούνται με τον τρόπο αυτό πολύ καλά οι όποιες, ακόμη και σκανδαλώδεις και πρωτόγνωρες στην ιστορία παροχές ενός Γ. Γ. διεθνούς οργανισμού και υποτιθέμενου φορέα δικαίου, προς τον εξ Ανατολών ενεργό και σήμερα Αττίλα.

Γι αυτό είπα ότι η Ελλάδα μπορούσε να ζητήσει από τον Γ. Γ. την απόσυρση του σχεδίου του. Να του μεταφέρει την αποκλειστική ευθύνη για την απόρριψη. Αυτό ήταν και είναι ένα κλειδί. Αν δεν το ζητήσει ο Ελληνισμός θα το υποστεί. Όπως όμως και σήμερα ακόμη νομιμοποιούνται χώρες μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών να καλέσουν αν δεν εγκалέσουν τον Γ. Γ. και να ζητήσουν εξηγήσεις. Από πού άντλησε την εν λευκώ εξουσιοδότηση να φτάσει σε προτάσεις που μόνο ως πράξεις προγραφής ενός αρχαίου και ιστορικού όσο και μαρτυρικού λαού μπορούν να εκληφθούν. Καλή είναι η Ρωσική δήλωση όμως χρειάζονται και άλλα βήματα. Ένα από αυτά ήδη αναφέρθηκε.

Για το έξω ασχολήθηκα διεξοδικά στο κείμενο: «Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου». Τόσο για το βαρύτατο γεωοικονομικό κόστος του Ελληνισμού και την ιστορική συνέχεια της παρουσίας του στην Ανατολική Μεσόγειο όσο για την αχρήστευση του μισού και πλέον γεωοικονομικού του θαλάσσιου προσώπου.

4. ΜΑΚΑΡΙ ΝΑ ΕΙΧΑΜΕ ΚΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΤΟΙΕΣ ΗΤΤΕΣ

Η κατάληξη της Ελβετίας πέραν της απεμπλοκής έσπασε ένα σερί άσχημων μνημών. Από τη Λοζάννη και τη Ζυρίχη μέχρι τη Γενεύη και τα Νταβός. Πολλοί στην Αθήνα που προφανώς διάβασαν το περί τετραπληγίας κείμενό μου και που μιλούν σήμερα για ήττα και Κυπριακή παραπληγία πρέπει να το ξανασκεφθούν. Με τόσες και τόσες παρεκκλίσεις συμφωνούσαν στο Ευρωπαϊκό κεκτημένο ας προχωρήσουν και σε μια παρέκκλιση στο δικό τους κεκτημένο. Κάτι λέω στο σημερινό πρόλογο. Δεν τον έγραψα τυχαία. Ας το πω όμως και αλλιώς. Μακάρι να είχαμε κι άλλες τέτοιες ήττες. Τόσο στο παρελθόν όσο στο μέλλον. Πριν λοιπόν αποδειχθούν άλλη μια φορά απόλυτοι θα τους έλεγα να ρίξουν μια ματιά στην ιστορία όπου από τους αρχαίους ακόμη χρόνους υπάρχει ως πολιτική παιδεία τόσο η Πύρρεια νίκη όσο η νικηφόρα ήττα.

Μπορεί ο τούρκος πρωθυπουργός να έμαθε καλά τη μαγκέτα και να εμφανίζονται από καιρού εις καιρό χιτλερικοί πρυτάνεις ή και δημοσιογράφοι που θέλουν να ντεκτασοποιήσουν

τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, όμως και η κεμαλική παραχάραξη έχει όρια. Άλλο Ραούφ άλλο Τάσος. Επίσης αν μπει στον κόπο και διαβάσει την ιστορία του βασιλιά Πύρου θα δει ότι έλεγε: «μια τέτοια ακόμη νίκη να έχουμε δεν θα χρειαστούμε άλλη». Φυσικά εννοώ το χώρο της πολιτικής και της διπλωματίας. Όσο για τα πολιτικά κέρδη από την λήψη ημερομηνίας έναρξης των διαπραγματεύσεων ένταξης, εγώ μόνος μου έλεγα ευθύς μετά από την απεμπλοκή να πρωταγωνιστήσει η Ελλάδα στην κίνηση αυτή. Όχι σαν το ντουέτο Σημίτη Μπερλουσκόνι πριν από την Κοπεγχάγη. Άλλο πολιτικό βάρος έχει το να γίνει τώρα. Όσο για το δρόμο μέχρι τη Δανέζικη πρωτεύουσα θα τον δείξει ένας άλλος μαρτυρικός λαός.

5. ΚΟΡΗ ΜΕΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΤΗΣ

Προς τι λοιπόν η δημοσιογραφική όσο η πολιτική κινδυνολογία που εξυφαίνεται για τα της Λουκέρνης. Σπεύδω να εξηγήσω προς τι. Αν υπάρχει κίνδυνος από τις εξελίξεις στο Κυπριακό είναι επειδή η Μεγαλόνησος έχει αποδειχθεί ότι αποτελεί αναμφισβήτητη γενεσιουργό αιτία. Μπορεί η Ελλάδα να είναι η μητέρα πατρίδα, -έστω στα λόγια- αλλά η Κύπρος στην πράξη είναι η μητέρα της πολιτικής της μητέρας της. Επόμενα και της τελευταίας. Η τραγωδία του Αττίλα γέννησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Η Κύπρος αναγέννησε δηλαδή

την τότε Δημοκρατική Παράταξη που για πολλούς λόγους που δεν είναι του παρόντος ήταν φτερό στον άνεμο. Άλλο τι συνέβη στη συνέχεια με το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα. Ιδιαίτερα με τον πρώην και όπως φαίνεται, και με τον νυν επιγενόμενο επικεφαλής της.

Μπορεί ο Ανδρέας Παπανδρέου να έκανε Νταβός και άρσεις του Βέτο και πολλά άλλα με τα οποία δημόσια δεν συμφωνούσαμε. Όμως αν ζούσε σήμερα θα ήταν ο πρώτος που θα κήρυσσε τον Γ. Γ. σε ανεπιθύμητο πρόσωπο. Δεν θα μετέβαλε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε παράρτημα αν όχι υποκατάστημα της σχολής Μητσοτάκη για να μην πάω και στον ανιόντα και τεθνεώτα συγγενή του τελευταίου, το μακαρίτη το Σοφοκλή Βενιζέλο. Ο οποίος αν ζούσε σήμερα θα ήταν ο αγαπητότερος των Αθηναϊκών τηλεοπτικών και έντυπων Χ. Υ. Τ. Α. Το λέω αυτό γιατί οι αγαπητοί τρόφιμοι των τελευταίων είναι ακόμη χειρότεροι του κλικλή. Τους άκουγα τι βλακείες έλεγαν ψες για το τι πρέπει να γίνει από δω και πέρα -μεταξύ τους ακαδημαϊκοί- και υπερνίκησα τις εντός μου αναστολές για την αναφορά που έκανα στο προχθεσινό ημερολόγιο και άρθρο: Μια Κύπρος Πρότυπη Δημοκρατία, περί του γνωστού βιβλίου του Ε. Λεμπέση και τη σημασία των βλακών εν τω συγχρόνω βίω κλπ.

6. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ

Ας παραμείνουμε στην κινδυνολογία. Κατά τη γνώμη μου αν υπάρχει ένα κίνδυνος μετά από τις εξελίξεις της Ελβετίας και τη διαφαινόμενη απεμπλοκή από το νέο εφιάλτη, αφορά μόνο πολιτικές διεργασίες. Να προχωρήσω ένα ακόμη βήμα περισσότερο. Απειλείται είτε ως πολιτικό μέλλον είτε ως υστεροφημία, μεγάλη πολυπληθής ομάδα της Ελλαδικής Αθηναϊκής πολιτικής τάξης που ελέω Μέσων που την πρόβαλαν συστηματικά, κυριάρχησε τα τελευταία δεκαπέντε συναπτά έτη στη χώρα αυτή. Δυο πρωθυπουργοί και άλλοι τόσοι και περισσότεροι υπουργοί εξωτερικών μετά των άλλων φίλων τους. Το πιο λυπηρό για όλους αυτούς είναι ότι δεν υπάρχει οδός. Αν ισχύσει για κάποιους το «μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα» είναι γι αυτούς, δεν είναι για την Κύπρο. Για την τελευταία υπάρχει ο δρόμος της Ευρώπης.

Αν η Ιρλανδία ήταν παραπληγική δεν θα έβαζε γυαλιά ακόμη και στην πρώην κατέχουσα της Αγγλία. Δεν θα έφτανε να έχει μεγαλύτερο ακαθάριστο εθνικό προϊόν από το μέσο κοινοτικό όρο. Ούτε θα διέψευδε εκείνους του θεωρητικούς που διατείνονταν ότι η διαφορά μητρόπολης και περιφέρειας θα βαίνει αυξανόμενη, αφού όχι μόνο τη μείωσε και την κάλυψε αλλά και την υπερέβη. Η Ιρλανδική ομογένεια διδάσκει πως μπορεί να είναι το αναπτυξιακό πρότυπο και αποτελεί γι αυτό παράδειγμα προς μίμηση.

7. ΛΙΓΟΙ ΘΑ ΓΛΙΤΩΣΟΥΝ

Με πιάνουν τα γέλια όταν θυμάμαι κάποιους παλιούς μου συντρόφους που έκαμναν λόγω για νεοφιλελευθερισμό ισχυριζόμενοι ότι οι σοσιαλιστές δεν συμφωνούν με αυτόν. Δεν πρόκειται να μπω αυτή τη στιγμή στο κοινωνικό ζήτημα ή και στο αναπτυξιακό. Γιατί αν το κάνω, το σημερινό γραπτό θα τραβήξει σε μάκρος και από ημερολόγιο θα εξελιχθεί σε νυχτολόγιο ή και εβδομαδολόγιο. Θα πω μόνο κάτι. Θα κρεμάσουν τους σοσιαλιστές και θα πάνε και οι ημεδαποί παλιοί φίλοι τζάμπα. Και όχι βέβαια μόνο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Λίγοι θα τη γλιτώσουν. Κάτι άλλωστε που ούτως ή άλλως αναμένεται να συμβεί έστω και αν δεν έχει αναπτυχθεί στη χώρα μας, η πολιτική μετεωρολογία, η πολιτική ως πρόβλεψη ως σκιαγράφηση, σχεδίαση και φυσικά οικοδόμηση. Προς θεού βέβαια δεν εννοώ τις γυάλινες πολυκατοικίες της πρωτεύουσας και άλλων φυσικά πόλεων της χώρας μας με τα κρεμαστά αιρκοντίσιον στην πρόσοψή τους που ψιχαλίζουν. Τέτοια οικοδόμηση έχουν να επιδείξουν ως πολιτική οι νεοέλληνες αθηναϊστές.

Αν κάποιος φίλος έχει άλλη γνώμη -εγώ τη σέβομαι- αρκεί να απαντήσει πως εξηγείται η Ιρλανδία που έλεγα πριν, να έχει κατά οκτώ φορές πιο μεγάλη παραγωγή κριθής από εμάς και δέκα έξη φορές περισσότερα βοοειδή. Όταν την ίδια στιγμή η ίδρυση νέας κτηνοτροφικής μονάδας εδώ αποτελεί τόσο σημαντικό γεγονός ώστε γίνεται τηλεοπτική είδηση. Όταν βέβαια μείνει χρόνος από τους προς τούτο αναμένοντες απελθόντες και επελθόντες κυβερνητικούς αξιωματούχους φονταμενταλιστές των Ολυμπιακών και της φλόγας τους. Δεν ξέρω γιατί όλα αυτά μου φέρνουν στο μυαλό εκείνο το πουλί. Ίσως λόγω φωτιάς. Ίσως λόγω πολλών άλλων πραγμάτων. Ξέρω όμως ότι αν ζούσε ο Παζολίνι και κατοικούσε την Αθήνα θα αντάλλαζε αν μπορούσε το Ηπειρωτικό Συρράκο ή τους Μεταξάδες της Θράκης με το Ολυμπιακό χωριό αν όχι μαζί με τα υπόλοιπα συμπαρομαρτούντα μεταξύ των οποίων ανήκει και το γνωστό καρά γιαπί με τα τόξα.

8. ΙΣΑΜΕ ΔΥΟ ΕΛΛΑΔΕΣ

Λένε ότι η Κύπρος είναι λιλιπούτεια, πολύ μικρή χώρα. Εγώ πάλι λέω η ομοιοπαθής της Ιρλανδία πόσο μεγάλη είναι; Λέω επίσης ότι η Μεγαλόνησος είναι ίσαμε δυο Ελλάδες αν όχι περισσότερες. Τόσο σε ψυχή όσο στην πολιτική και αναπτυξιακή παιδεία. Εκείνες οι απόψεις περί του κατά το ήμισυ Ελλήνων ή νεοκυπρίων νομίζω δεν αξίζουν ιδιαίτερης απάντησης. Είμαι ο τελευταίος που θα αδικούσα τον Καραμανλή για την κατά τη γνώμη μου θετική του στάση στην Ελβετία. Όμως δεν μπορώ να παραλείψω ότι δεν θα συνέβαινε αυτό αν δεν συμβάδιζε με τα του Κυπριακού εθνικού συμβουλίου. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν τον τιμά που ταυτίστηκε με το τελευταίο. Τα γράφω αυτά επειδή τα πιστεύω. Άλλοι πιστεύουν αυτά που γράφουν ή αυτά που τους γράφουν άλλοι. Τα δικά μου είναι ανυπόκριτα. Αρκεί να μη κάνει πίσω καθοδόν. Τα έχουμε δει αυτά να συμβαίνουν και άλλες φορές στο παρελθόν. Ακόμη και στο πρόσφατο.

Οφείλω όμως έναν ακόμη πιο καλό λόγο για το Πέτρο Μολυβιάτη. Η διαφορά με τον πρωθυπουργό έγκειται στο ότι είναι η δεύτερη φορά που φέρεται με εθνική αξιοπρέπεια, με βάση βέβαια το δικό μου αυστηρό μέτρο γι αυτήν. Την προηγούμενη ήταν όταν ως ένας από τους 186 Βουλευτές μου είχε προσυπογράψει το κείμενο πρόσκλησης και επόμενα σωτηρίας του Κούρδου ηγέτη. Έστω τη πρώτη μόνο φορά, αφού ο Καραμανλής τη δεύτερη, μετά από την επίσκεψη στις Η.Π.Α., δεν επέτρεψε να το επαναλάβουν οι Βουλευτές της Ν. Δ. όπως μου είχαν πει πολλοί τότε συνάδελφοι και σημερινοί βασικοί της υπουργοί.

Γι αυτό πολλές φορές λέω ότι σίγησαν αν δεν σιγόνταραν τους απελθόντες και γι αυτό χρησιμοποίησα μόλις λίγο πιο πριν, τη λέξη «καθοδόν». Τα λέω ακόμη όλα αυτά επειδή πιστεύω τόσο στο Σολωμικό «το αληθές εθνικό» όσο στον τίτλο δικού μου άρθρου πάλι για την Κύπρο: «το αληθές- πολιτικό». Δεν αποκαλύπτω άλλωστε κανένα μυστικό. Ο πίνακας με τις εκατό δέκα πρώτες υπογραφές συναδέλφων της 10ης Απριλίου 1997, είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ίδιου του τουρκικού υπουργείου εξωτερικών μαζί με το γραπτό κείμενο αξιοποίησης της πρότασης του Μιχάλη Χαραλαμπίδη και επίσης σχετική δική μου δήλωση.

9. ΔΥΟ ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

Έψαξα να βρω αν έπεσα πουθενά έξω στα προηγηθέντα εδώ και δυο χρόνια δέκα και πλέον κείμενα για την Κύπρο. Από τότε που επρόκειτο να γίνει το Δημοψήφισμα στην Ιρλανδία για την συμφωνία της Νικαίας τη διεύρυνση δηλαδή της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν τότε μελέτησα εκ νέου τα του Ιρλανδικού αναπτυξιακού μοντέλου. Θυμάμαι που μου έκαναν μεγάλη εντύπωση οι λόγοι των πολιτειακών τους εκπροσώπων είτε εκ των μεν είτε εκ των δε. Ήταν τότε που ξαναδιάβασα τον Οδυσσέα του James Joyce. Ο σημαντικότερος Ευρωπαίος συγγραφέας του περασμένου αιώνα δείχνει τον μεγαλύτερο επίσης σεβασμό στο

δικό μας Όμηρο, στο βάρδο, που στα αρχαία Ιρλανδικά, στη Κελτική γλώσσα, πιο σωστά στην Κελτική, σημαίνει τον ποιητή. Θα προσθέταμε εμείς το μεγαλύτερο βάρδο της οικουμένης από υπάρξέως της.

Δεν είναι άγνωστο ότι όλα αυτά τα γραπτά όπως και τα κείμενα πολλών άλλων φίλων και πνευματικών ανθρώπων ή και ακαδημαϊκών αποτελούν ανεπιθύμητες πολιτικές απόψεις για την τηλεοπτική δεξιά και αριστερά Αθήνα. Οφείλω να μνημονεύσω τις ατέλειωτες τηλεφωνικές συζητήσεις που κάνω με μερικούς από αυτούς, τον καθηγητή του Οικονομικού πανεπιστήμιου Κώστα Γάτσιο για τις όποιες πτυχές, τόσο οικονομικές και αναπτυξιακές όσο πολιτικές, ξεδιαλώνοντας τις όποιες αρχικές σκιές του σχεδίου. Επίσης με ένα άλλο φίλο, το Δάσκαλο Πασχάλη Χριστοδούλου, του οποίου μια από τις πρώτες πράξεις του ως Δημάρχου Σουφλίου ήταν να αδελφοποιήσει το Δήμο του με το Δήμο Λευκάρων, από όπου κατάγεται ο παραμένων νεαρός αν όχι νεαρότατος στην ψυχή, Βάσος Λυσαρίδης. Θυμάμαι σαν τώρα που έλεγε: «αν κέρδιζαν οι μεγάλοι, δεν θα είχαμε στον πλανήτη σήμερα αυτό το τεράστιο πολιτισμικό μωσαϊκό λαών».

Δυσκολεύομαι όμως να καταλάβω τη σημερινή στάση όλων εκείνων από το χώρο της πολιτικής και της τηλεόρασης που όλα τα τελευταία χρόνια, νομιμοποίησαν με κάθε τρόπο τους γείτονες από τον Αττίλα έως τους Ιπεκτσήδες, πως μπορούν να θυμήθηκαν ξαφνικά τα δεινά του Αττίλα και τη διχοτόμηση και τη διαιώνισή τους. Κρίμα που η Ελληνική γλώσσα έχει μέχρι την τριχοτόμηση. Γιατί το σχέδιο Ανάν που υπερασπίζονται -περί αυτού πρόκειται- προβλέπει τετραχοτόμηση. Να μην πω πενταχοτόμηση και θυμηθώ και τον Κύπριο ιστορικό Κώστα Κύρρη και τα περί εκβαλκανισμού και μπακλαβαδοποίησης. Το γιατί το εξηγώ αυτό σε άλλο σημείο του κειμένου. Απλά εδώ οφείλω να σημειώσω κάτι άλλο. Η Ιρλανδία είχε το αναπτυξιακό πέταγμα που είχε, όντας το βόρειο τμήμα της μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάτι που στην περίπτωση της Κύπρου προφανώς θα αργήσει να συμβεί. Γι αυτό από την πρώτη ακόμη περίοδο της κατάθεσης του σχεδίου Ανάν, έλεγα να ανοίξουν οι πόρτες της Κυπριακής Δημοκρατίας προς κάθε Τουρκοκύπριο. Και επίσης ότι η επανένωση της Κύπρου μπορεί να αρχίσει από τα κάτω.

10. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Όχι όμως τόσο πολύ κάτω όσο είχαν μελετήσει καλά οι αρχιτέκτονες του σχεδίου Ανάν. Αναφέρομαι στη θεμελίωση του καθ ύψος κράτους που μεταξύ των άλλων θα περιελάμβανε και τους Ελληνοκυπρίους. Τμήμα ενός λαϊσκού και εθνιδίου, όπως έγραφε ο Μάρξ, και όπως το μετέφρασε ο μακαρίτης Παναγιώτης Κονδύλης στο βιβλίο: «Η Ελλάδα η Τουρκία και το Ανατολικό ζήτημα». Και επειδή πήγε προς τα εκεί η σκέψη θεωρώ χρήσιμο να πω ότι το σύμφωνο Κεμάλ Λένιν πρέπει να είχε ευτυχή κατάληξη για έναν επιπλέον λόγο. Αυτόν που αναφέρω στον πρόλογο. Την εξαίρεση της Τουρκίας από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις αφού δεν βρίσκονταν στο ανώτατο στάδιο του καπιταλισμού. Άλλο τώρα αν δεν άφησε κανέναν ιστορικό λαό της Μικρασίας αγενοκτόνητο. Τους έφαγε όλους λάχανο.

Όσον αφορά τώρα για τα μεγάλα τουρκικά κέρδη της Ελβετίας, ισχύει απολύτως η γνωστή εκείνη φράση, άνθρακες ο θησαυρός. Προτού καν στεγνώσουν τα μελάνια των εκτυπωτών του εν Ελβετία Ο.Η.Ε. επιβεβαιώθηκε άλλη μια φορά ότι η Ελλάδα δεν πρόκειται να πεθάνει ποτέ. Αρκεί να ρίξει κανείς μια ματιά στο σημερινό κείμενο της Ευρωβουλής για τις σχέσεις της Τουρκίας με τη Δημοκρατία και τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Σκέφτομαι μερικές φορές ότι και αν ακόμη δεν υπήρχε Ελλάδα, η Γηραιά Ήπειρος θα συνέχιζε εις τους αιώνες των αιώνων να φέρεται με βάση την κλασσική μας παρακαταθήκη. Πρόκειται για την Ελληνική Ευρώπη. Το ζητούμενο της περιόδου που διανύουμε είναι η Ευρωπαϊκή Ελλάδα. Αυτή λείπει.

11. ΤΡΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ. Η ΠΡΩΤΗ

Καταρχήν η σύγκληση του Συμβουλίου Αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας έπρεπε να προηγηθεί της προ ημερησίας στη Βουλή. Δεν είπαμε τυχαία: Συμβούλιο Αρχηγών Τώρα. Οι γείτονες ένα έκαναν σήμερα και ένα άλλο ήδη προγραμματίσαν για την ερχόμενη Δευτέρα. Παρόλο που φαίνεται ότι η επικύρωση του πάνδημου «όχι» των Κυπρίων αδελφών είναι εκ των ων ουκ άνευ, αν όντως η πολιτική Ελλάδα ήθελε να εκφράσει έμπρακτα την αλληλεγγύη της προς τον Κυπριακό Ελληνισμό όφειλε να προχωρήσει σε προκήρυξη Δημοψηφίσματος. Την ίδια μάλιστα ημέρα. Πιστεύω ότι άλλαξαν την ημερομηνία ώστε να έχουν περισσότερο χρόνο να ασκήσουν πιέσεις. Δεν νομίζω ότι συμβαίνει κάτι άλλο. Παραδείγματος χάριν σχετικά με την 21η Απριλίου.

Ένας επιπλέον λόγος να προκηρυχθεί και εδώ το Δημοψήφισμα οφείλεται στο ότι πέραν των άλλων ηθικών, πολιτικών παραμέτρων και διαστάσεων θα υπάρχει και καταμερισμός ευθύνης. Ελάφρυνση του βάρους που πέφτει στους ώμους των Κυπρίων αδελφών. Πρώτη φορά στη μεταπολιτευτική ιστορία της η Ελλάδα θα αναλάβει την ευθύνη της ως εγγυήτρια δύναμη. Αποτελεί μια πράξη που συμβολικά όσο ουσιαστικά και πολιτικά ισοδυναμεί με τη Μεραρχία του Γέρου της Δημοκρατίας. Η ανάκληση στη μνήμη αναδύεται από μόνη της. Μια πολιτική φιλοκαλία που παραπέμπει επίσης στην αναδυόμενη θεά του νησιού. Τόση ομορφιά κρύβει η πράξη αυτή με τις αναδύσεις. Και μέχρι τη Λουκέρνη υπήρχαν μόνο αντίθετες κινήσεις. Πολιτικές Καταδύσεις. Το Ελβετικό θέρετρο μπορεί να γίνει βατήρας στην ανάδυση που έλεγα. Γι αυτό άλλωστε έγραψα προχθές ότι αν ο εγγονός Παπανδρέου το υιοθετούσε, μέχρι που θα επέστρεφα στο ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Επειδή από την πρώτη στιγμή, εδώ και ενάμιση χρόνο, ήξερα ότι θα φτάσουμε εδώ, επιμένω ότι η πράξη του Δημοψηφίσματος αποτελεί ένα είδος εξόφλησης του Ελλαδικού πολιτικού χρέους προς την Κύπρο. Αυτή τόσα έδωσε στην Ελλάδα με τη θυσία της και το βαρύ τραυματισμό της. Και καταρχήν τη Δημοκρατία. Άσχετα τώρα που η τελευταία κατέληξε σκιάχτρο. Είμαστε κυρίαρχο κράτος, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτός και αν δεν είμαστε. Η πρώτη κίνηση είναι αυτή. Αν ήμουν στη Βουλή αυτό θα έκανα. Θα μάζευα και πάλι υπογραφές. Μια δουλειά που την ξέρω καλά. Και φυσικά που δεν είναι εύκολη. Και μη μου πει κανείς εκ των πρώην συναδέλφων τώρα ότι είναι πολύ προωθημένη πράξη, γιατί υπέγραψαν και πολύ περισσότερο προωθημένες, στο πρόσφατο μάλιστα παρελθόν. Ακόμη και οι Βουλευτές του λεγόμενου συντηρητικού χώρου. Όπως βέβαια και των υπολοίπων χώρων. Των κομμάτων της αριστεράς και εννοείται του δικού μου τότε κόμματος, του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

12. Η ΔΕΥΤΕΡΗ

Η δεύτερη κίνηση είναι να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση την χορήγηση στη γειτονική Τουρκία ημερομηνίας έναρξης διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένας λόγος για να το κάνει τώρα είναι η ευτυχής συγκυρία. Η Ιρλανδική Προεδρία της Ένωσης. Μπορεί να το φέρει η ίδια, η Κύπρος του Ευρωπαϊκού βορά, στη Σύνοδο του Ιουνίου. Ας μην επεκταθούμε στον Ιταλό Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή στις σχέσεις του με τις Η.Π.Α. Ακόμη και η οποιαδήποτε δυσαρέσκεια άλλων πολιτικών παραγόντων και προσώπων της Γηραιάς Ηπείρου όταν δεν εκφράστηκε για να εκφραστεί, να βγούνε από την υποχρέωση όπως λέγεται, σε λίγες ημέρες δεν θα υπάρχει. Αλλωστε όλοι φαντάζονται με ποιο τρόπο η Τουρκία πέτυχε αυτό που πέτυχε στην Ελβετία.

13. Η ΤΡΙΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Η τρίτη κίνηση αφορά την υπερατλαντική μας ομογένεια. Θυμούνται οι πολίτες τους τουρκοκυπρίους που πήγαν να διαδηλώσουν υπέρ του Ραούφ πασά, στη Λουκέρνη. Μπορεί μια διακομματική επιτροπή της Βουλής να μεταβεί για λίγες έστω ημέρες στις Η.Π.Α. να συμπαρασταθεί στις κινητοποιήσεις του Ελληνισμού της ομογένειας μπροστά στον Λευκό

Οίκο και επίσης στη Γερουσία. Δεν φαντάζομαι τα μέλη του εκεί Κογκρέσου να γνωρίζουν ότι οι τουρκοκύπριοι συνάδελφοί τους, όπως προνόησε ο Γ. Γ. του Ο.Η.Ε., θα εκλέγονταν αν ψηφίζονταν το σχέδιο, αρκεί να έπαιρναν μερικές εκατοντάδες ψήφους, αντί φυσικά των εκατοντάδων χιλιάδων που χρειάζονται οι ίδιοι, στις Η.Π.Α. Ένα προς χίλια. Τέτοιων ασύλληπτων διαστάσεων ρουσφέτι. Μερικοί μάλιστα από τους σοβαρούς νομομαθείς μέχρι που θα σχολίαζαν τις πολλές χιλιάδες λέξεις του σχεδίου Ανάν με βάση τα της κλασσικής Ελληνικής γραμματείας, το «ουκ εν τω πολλώ κλπ.». Έστω με βάση το ίδιο το Δημοκρατικό Αμερικανικό Σύνταγμα που φυσικά όχι μόνο προωθεί το ρατσισμό αλλά αντίθετα ομιλεί μέχρι και το αναφαίρετο δικαίωμα στην αυτοδιάθεση.

14. ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΜΑΣ

Γνωρίζω ότι δεν είναι λίγοι αυτοί που συμφωνούν με τις προτάσεις αυτές. Ανάμεσά τους, πολιτικά πρόσωπα. Δεν μπορώ όμως να εξηγήσω το εξής: γιατί εμμένουν σε εκείνο το, κατά τη γνώμη μου, ανεκδιήγητο, ότι αποκλειστικά αποτελεί υπόθεση των Κυπρίων. Αν όντως είναι έτσι και δεν οφείλει και η Ελλάδα να αναλάβει τις ευθύνες της ως εγγυήτρια δύναμη όσο απέναντι στην ιστορία, τότε είναι να απορεί κανείς με το εξής γεγονός. Γιατί άραγε όλοι τους, πρωθυπουργοί και αρχηγοί, που δεν αρνούμαι ότι έχουν αίσθημα ευθύνης και επίσης δεν αμφισβητώ τον πατριωτισμό τους -αμφισβητώ καθολικά την πολιτική τους- γιατί κάθε τόσο το επαναλαμβάνουν. Μιλώ για το ίδιο κλισέ. Ότι «είναι υπόθεση των Κυπρίων» και ότι η «τελική κρίση ανήκει στους Κυπρίους». Και θα το πουν και στη συζήτηση στη Βουλή. Όλοι τους. Η γνώμη μου είναι ότι το κάνουν γιατί ούτε οι ίδιοι έχουν πεισθεί γι αυτό. Για να το πιστέψουν. Γιατί η αλήθεια είναι ότι είναι και δική μας υπόθεση αν όχι κυρίως δική μας. Αποτελεί μέρος της αλήθειας μας.

{} Πρώην Βουλευτής Έβρου. Έγραψε το κείμενο τόσο για τα της Ελβετίας και της συνέχειας όσο για τα της συνεδρίασης της Βουλής της 2 Απριλίου 2004. Σε ότι αφορά τις τρεις καταληκτικές του προτάσεις θα επανέλθει μέσα στις επόμενες ημέρες και εβδομάδες. Πέραν των ηλεκτρονικών κόμβων που φιλοξενούν τα αναγκαστικά συχνά το τελευταίο διάστημα, κείμενα του συγγραφέα, ευχαριστίες απευθύνονται επίσης σε όλους τους δικτυακούς τόπους των Ηνωμένων Πολιτειών που η επίσης φιλόξενη στάση τους, τους τιμά. Δύο μάλιστα οι www.greeknews.us, www.hellenicnews.com, απέτελεσαν ευχάριστη έκπληξη μη αναμενόμενη. Αναμενόμενη ήταν η στάση πλείστων όσων αθηνΑΝΑΝαϊκών Μέσων. Αυτών που «μπορεί μεν να διαφωνούν με όσα λέμε αλλά που αγωνίζονται με όλες τις δυνάμεις τους να μη μπορούμε να τα λέμε». Όπως δεν θα τα έλεγε αυτά ποτέ του ο Βολτέρος. Θέλουν μετά να λέγονται και Δημοκράτες. Γι αυτό κατέληξαν να συνιστούν χώρους φιλοξενίας αν όχι άσυλα κνηγών ιδεών. Οι τελευταίοι μάλιστα επιθυμούν να επεκτείνουν την διατεταγμένη τους δράση και στο Internet. Σε ότι αφορά το συγγραφέα, αν του έπεφτε ο λόγος, είναι απολύτως ευπρόσδεκτοι.*

*[Επιστροφή *](#) [Επιστροφή **](#)*

1 Απριλίου 2004,

11. Η Κύπρος δεν είναι πλέον θήραμα

Χωρίς τα ΑθηνΑΝΑΝαϊκά Μέσα, τα πολιτικά ραμολί της πρωτεύουσας και τους εκβιασμούς του Διεθνούς Παράγοντα, και κυρίως των Η.Π.Α., το ποσοστό του ΟΧΙ στην Κύπρο όσο στην Ελλάδα, θα ήταν μικρότερο. Πάλι όμως, πολύ υψηλό. Απλά, δεν θα εκτίθονταν τόσο οι πολέμοι του.

X. K.

Του Χρήστου Κηπουρού {}*

Ακόμη και μέχρι την προτεραιία της 24ης Απριλίου, θα επανέρχομαι στην πρόταση που έκανα στις 10 Νοεμβρίου 2002, να προκηρυχθεί δημοψήφισμα για την Κύπρο και στην Ελλάδα. Αφορά άλλωστε ένα από τα αναφαίρετα δικαιώματα κάθε λαού. Εκτός από τον Κυπριακό Ελληνισμό, δημοκρατικό δικαίωμα όσο υποχρέωση -λόγω εγγυήτριας χώρας- να εκφραστεί, έχει και ο ίδιος ο λαός της. Αν στις πρόσφατες εκλογές, που έγιναν με πρόσχημα το Κυπριακό, είχε προηγηθεί έστω μια στοιχειώδης συζήτηση, τότε θα είχαν η Κυβέρνηση και τα κόμματα το δικαίωμα να επικαλεστούν την λαϊκή, νωπή μάλιστα, ετυμηγορία. Σήμερα δεν δικαιούνται να το πράξουν. Όλοι τους ηθικά και πολιτικά είναι εκτεθειμένοι, ως προς αυτό. Δεν έχουν δικαίωμα να στερήσουν τους πολίτες της πατρίδας αυτής της Δημοκρατίας, να αναλάβουν τις ιστορικές τους ευθύνες. Να τις μοιραστούν με τους αδελφούς τους της μαρτυρικής Μεγαλονήσου. Όπως επίσης την προσδοκώμενη αν όχι βέβαιη χαρά του αποτελέσματος. Να ξεπληρώσουν, αν μη τι άλλο, τις παλιές οφειλές της μεταπολίτευσης.

1. ΝΕΑ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Ο περιορισμός σε «κυτόθεση των Κυπρίων» πέραν του ότι δεν γίνεται πιστευτός ούτε καν από αυτούς που το εκφωνούν, υποκρύπτει επίσης και την εξής πονηρία: αν στην ετυμηγορία του ο Ελληνικός λαός εκφράζοντας την αλληλεγγύη του προς τον ομοεθνή του Κυπριακό λαό, ταχθεί ενάντια ως προς το σχέδιο του Γ. Γ., με το δικό του γαλαντόμο τρόπο και τα μοναδικά στη Γηραιά Ήπειρο ποσοστά, όπως συνηθίζει να το κάνει, όταν χρειάζεται να εκφράσει την αλληλεγγύη του σε παρόμοιες περιπτώσεις, φαντάζεται κανείς, που θα βρεθούν την επόμενη ημέρα οι κυβερνητικές και κομματικές δεδηλωμένες. Σε τι άλλο θα παραπέμπει το αποτέλεσμα αν όχι στις τουρκικές πολιτικές εκλογές του Νοεμβρίου, αν θυμάμαι καλά, του 2002, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη δική μας χώρα. Κατά τη γνώμη μου, αυτό σημαίνει λίγο πριν από την τέταρτη Ελληνική Δημοκρατία. Τη νέα μεταπολίτευση, πιο σωστά.

Γι αυτό δεν το προκήρυξαν και ούτε και πρόκειται να το προκηρύξουν. Γι αυτό και εγώ θα το επαναφέρω αφού τόσο οι χθεσινές όσο οι σημερινές συμπολιτεύσεις και αντιπολιτεύσεις, δεν συζήτησαν καν πως η χώρα θα αναλάβει τις ευθύνες της. Τόσο ως μητέρα πατρίδα όσο ως εγγυήτρια δύναμη. Γιατί σε επελθόντες και απελθόντες λειτουργεί σαν συνεκτικός ιστός και ως φορμόλη. Γι αυτό δεν συζήτησαν καθόλου προεκλογικά. Γι αυτό δεν δημοσιοποίησαν καμιά δημοσκόπηση για το συγκεκριμένο σχέδιο. Γι αυτό και τα ΑθηνΑΝΑΝαϊκά Μέσα έφτασαν να απολέσουν την ψυχραιμία τους αποδίδοντας στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάτι που ούτε οι Τούρκοι αποτόλμησαν. Ότι έχει υπαρξιακό πρόβλημα. Ότι κάποιοι Ελληνοκύπριοι του «όχι» θυμίζουν γκρίζους λύκους, τους κατά τα άλλα φίλους τους.

Αιδώς. Δυο φορές μάλιστα αιδώς για τα κάθε χρώματος και ηλικίας πολιτικά ραμολί που επιστρατεύτηκαν να προπαγανδίσουν το «να» και με τους εξ αυτών διανοητές του αλμυρού νερού να ταυτίζουν συγκεκριμένα πρόσωπα του «όχι», με προδοσία. Τόσο πολύ Δημοκράτες.

Να τους χαίρονται οι πολιτικοί τους προϊστάμενοι και κυνηγοί ταλέντων. Και εις άλλα με υγεία. Όμως έστω και τώρα μπορούσαν να συνέλθουν. Γιατί ακόμη και το Κυπριακό «όχι» μπορεί να προκαλέσει διεργασίες στην Ελλάδα. Μπορεί να μη θυμίζουν ακριβώς τη γείτονα που έλεγα πιο πάνω, όμως πολλών η γούνα θα καεί. Και πάντως όχι η δική μας. Για τον απλούστατο λόγο, δεν διαθέτουμε. Υπάρχει και κάτι άλλο. Στις πολιτικές δυνάμεις του «ναι», ανήκει ένα ελάχιστο ποσοστό προτιμήσεων Ελλήνων πολιτών ψηφοφόρων, όπως σημειώνει η σημερινή δημοσκόπηση που έγινε και που είναι η πρώτη του είδους. Εγώ πάλι λέω ας πάρουν διπλάσιο, τριπλάσιο και τετραπλάσιο ποσοστό. Και πάλι, το μεγάλο υπόλοιπο που απομένει μέχρι τις εκατό ποσοστιαίες μονάδες, είναι σε θέση να κάνει πολλά. Ούτε που φαντάζονται τι.

2. Η ΙΡΛΑΝΔΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Μια Ευρωπαϊκή πολιτική Ελλάδα που ψυχανεμίζεται τη συνέχεια, αντί να επιχειρεί να την εκτρέψει, όφειλε άλλα. Αντί να συστήνει μέσα από τις λεγόμενες πανευθνικές διασκέψεις παγίδες εκβιασμού των Κυπριακών ηγεσιών και τηλεοπτικής κάμψης και αλλοίωσης του αγωνιστικού και Δημοκρατικού φρονήματος των Ελληνοκυπρίων πολιτών, όφειλε να επεξεργάζεται την ευρωπαϊκή της στάση για την ερχόμενη περίοδο. Έστω κατά το διάστημα μέχρι την επόμενη σύνοδο κορυφής, που πρόκειται να συγκαλέσει η Ιρλανδική Προεδρία. Να αξιοποιήσει την ευτυχή συγκυρία με την Κύπρο αυτή του Ευρωπαϊκού Βορά. Τόσο για τα της ουσιαστικά πρώτης ισότιμης και πλήρους συμμετοχής του νέου μέλους της Ε.Ε., της ομοεθνούς της, Κύπρου, -μια άλλη φορά επανερχόμαστε σε αυτά- όσο βέβαια το ζήτημα εγγραφής στην Ευρωπαϊκή ατζέντα για να δοθεί ημερομηνία έναρξης των διαπραγματεύσεων ένταξης στην Τουρκία. Εννοείται χωρίς παρεκκλίσεις και ποσοστώσεις ως προς τα κριτήρια της Κοπεγχάγης.

Η ανάσχεση εν τη γενέσει της, της παραμικρής εκδήλωσης τουρκικών επιθετικοτήτων ως έκφραση παρενεργειών του «όχι», είναι το ένα. Το άλλο έχει να κάνει με τους εταίρους μας στην Ευρώπη και με τον Ελληνισμό ο οποίος αν από τη μια διαθέτει διπλή πλέον ψήφο κατά τις αποφάσεις του διευρυμένου Ευρωπαϊκού σώματος των 25, από την άλλη ως το δίδυμο που κατέχει την πλέον σημαντική, στο Ευρωπαϊκό χωροταξικό, γεωπολιτική θέση μπορεί να κτίσει πολιτικές που διευρύνουν και εμπλουτίζουν τις παραδοσιακές αρχές και αξίες της Γηραιάς Ηπείρου προς νέες κατευθύνσεις και χώρους. Η πολιτική γεωοικονομία και η γεωοικονομική Δημοκρατία είναι δυο νέες μορφές πολιτικής. Υπάρχουν και άλλες.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΛΛΑΔΙΣΜΟΣ

Μπορούσε να συμβάλει στην πολιτική αυτή τόσο η Ελληνική κυβέρνηση όσο φυσικά η αντιπολίτευση. Ας αρχίσουμε όμως ανάποδα, έστω από λόγους κεκτημένης ταχύτητας, από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Με όσα κάνει φαίνεται δια γυμνού οφθαλμού ότι αδυνατεί πια να μπει στο σκαρί αυτής της πολιτικής παιδείας. Ας τα πάρουμε με τη σειρά. Αντί για τα μεσοβέζικα λόγια και τα εμμέσως πλην σαφώς «ναι» στο ερχόμενο δημοψήφισμα στη Μεγαλόνησο οφείλει καταρχήν να απαντήσει στο ερώτημα: Με ποιο κυπριακό αδελφό κόμμα έχει κοινότητα απόψεων; Με την Ε.Δ.Ε.Κ. ή το ΔΗ.ΚΟ. Νομίζω ότι καταλήγει δεξιότερα ακόμη και από το ΔΗ.ΣΥ. αν όχι και από άλλους συναγερμούς, όπως ο προ 50ετίας, ημεδαπός.

Εκτός και αν συμβαίνει τίποτε άλλο. Όπως π.χ. η στάση τους να οφείλεται σε κάποια εκ των προτέρων δέσμευση προς τρίτους, γνωστούς για το «ναι». Και να είναι αναγκασμένη η Δημοκρατική παράταξη να πληρώνει άλλη μια φορά αμαρτίες αλλωνών. Πότε με το Φεβρουάριο του μαύρου '99, πότε με το Φεβρουάριο του 2004 και την απόφαση της Νέας Υόρκης. Ποια Ένωση Κέντρου και ποια Ε.ΔΗ.Κ. Όχι μόνο δεν έχει καμιά κοινότητα ιδεών και εθνικού σχεδίου το υπαρκτό ΠΑ.ΣΟ.Κ. με την Ε.Δ.Ε.Κ. αλλά αν συνεχίσει έτσι ούτε καν με την Ε.ΔΗ.Κ. πρόκειται να έχει. Η Δημοκρατική παράταξη χρειάζεται να αναζητήσει άλλους Φεβρουάριους. Ο Άγιος Φεβρουάριος του 1964, του 114 και του ανένδοτου, όσο

καλός κι αν είναι, ανήκει σε μακρινό πολιτικά παρελθόν. Έχει μόνο ιστορική αξία. Και αυτό που έχει την πιο μεγάλη σημασία είναι το παρόν και κυρίως το μέλλον.

Δεν είναι βέβαια μόνο η αντιπολίτευση. Μπορεί η κυβερνητική μεταστροφή, πριν αλέκτωρ φωνήσαι, να επιβεβαιώσει τις προβλέψεις μας, όμως η παρασκηνακή της συμμετοχή στα της, εξωελλαδικής έμπνευσης, πανεθνικής διάσκεψης, που μυρίζει από μακριά παγίδευση του κυπριακού Ελληνισμού, δεν την τιμά. Εδώ δεν έκαναν εθνικό συμβούλιο και το ανέβαλαν για μετά το Πάσχα και την ίδια στιγμή ο επικεφαλής του αδελφού κόμματος του συναγερμού -ο 85ετής Κληρίδης δεν θα το έκαμνε- προτείνει, προφανώς όχι κάνοντας του κεφαλιού του, το διπλό εθνικό συμβούλιο. Την πανεθνική. Με Ελλάδα και Κύπρο μαζί. Ο Καραμανλής ειδικά, μέσα σε δυο μόλις ημέρες, κινδυνεύει να προεξοφλήσει τα εκ της Ελβετίας όποια οφέλη του. Εντάξει δεν μπορεί κανείς να του χρεώσει το Μητσοτάκη. Όμως υπάρχουν πολλά άλλα θολά σημεία αν όχι σκιές, όπως το εγχείρημα της πανεθνικής. Πρέπει κανείς εκ των φίλων του να του υπενθυμίσει το «δεις εξ αμαρτείν κ.λ.π.».

Μπορεί στη Λευκωσία να μεταβεί ο Πέτρος Μολυβιάτης, αντί του υφυπουργού εκείνου, όπως ήδη ανακοινώθηκε, που αν μη τι άλλο, υπήρξε μεταξύ των προδρόμων λύσεων τύπου Ανάν. Όπως και πολλοί άλλοι εκ του ίδιου δικομματικού ιδρύματος, του ΕΛ.Ι.Α.Μ.Ε.Π. Λέω αυτό που το ΑΜ του λογοτύπου του, σημαίνει Ευρώπη όπως σημειώνουν τα μέλη του, και όχι Άμυνα {!} Έχω γράψει για το «καθοδόν» στο κείμενο «Πολιτικός Ελληνισμός» Τη θέση του οποίου έλαβε ο παλαιόθεν γνώριμος, πλην θλιβερός πολιτικός Ελλαδισμός. Αν πάντως ήταν κάποιος από μια άλλη Ευρωπαϊκή χώρα στη θέση του πρωθυπουργού και δεν είχε όντως καμιά σχέση με την «πρωτοβουλία» του κ. Αναστασιάδη του ΔΗ.ΣΥ. θα έβγαине την ίδια ώρα να το διαψεύσει. Η ευγενική πλην όμως κοφτή δήλωση Παπαδόπουλου για ματαίωση της όποιας επίσκεψης σε Αθήνα κάποιους εξέθεσε. Και αυτοί δεν είναι άλλοι από κύκλους κυβερνητικούς.

4. BUSH ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

Το κλειδί βρίσκεται στην απευθείας σύνδεση της ψήφου των ομογενών στις ερχόμενες προεδρικές εκλογές με τη μη ανάμειξη των Η.Π.Α. Είναι ίσως ο μόνος τρόπος που υπάρχει ώστε να κοπάσει η έντονη και διαρκής εκ μέρους του Λευκού Οίκου ασφυκτική πίεση στα εσωτερικά της Κύπρου και το Δημοψήφισμα της 24ης Απριλίου. Επίσης στην Ελλάδα. Για περισσότερο από ένα αιώνα μαζί οι ομογενείς μας ψηφίζουν τότε το ένα τότε το άλλο κόμμα. Μπορεί οικονομικά να στέκονται καλά όμως εθνικά και συλλογικά δεν συμβαίνει το ίδιο. Πρώτο παράδειγμα είναι η απουσία ενός πανεπιστημίου. Έγραψα γι αυτά στο κείμενο: «από τον Οδυσσέα στην Νέα Ευρώπη» συγκρίνοντάς μας με την Ιρλανδική ομογένεια. Η λέξη λόμπι και λομπίστες, δεν μου αρέσει.

Ήρθε η στιγμή να ψηφίσουν για τον Ελληνισμό. Για την Κύπρο. Αυτό ακριβώς σημαίνει η εξάρτηση της στάσης τους από τη στάση του Bush του κάθε Bush. Από τη δημόσια δέσμευσή του να αφήσει ήσυχη τόσο την Ελλάδα όσο τη Μεγαλόνησο. Να μη αναγκαστούν και αρχίσουν να στέλλουν τα μικρά παιδιά τους στις προεκλογικές του ομιλίες. Δεν τρέφω ψευδαισθήσεις. Ούτε πιστεύω σε θαύματα. Πιστεύω όμως βαθιά και σέβομαι ακόμη πιο πολύ την πολιτική. Μια τέτοια στάση της Ελληνικής ομογένειας έχει πάμπολλους παραλήπτες. Ένας από αυτούς είναι ο ίδιος ο Κυπριακός Ελληνισμός. Ότι δεν είναι μόνος του. Ότι έχει την ειλικρινή συμπαράσταση των ομοεθνών του. Και μαζί με τους Έλληνες των Η.Π.Α. θα κάνουν το ίδιο και πολλοί άλλοι Αμερικανοί πολίτες. Στο κάτω κάτω της γραφής η Κύπρος δεν κυβερνιέται από κανέναν Σαντάμ. Προς τι λοιπόν η επιβολή με κάθε θεμιτό και αθέμιτο τρόπο και με το στανιό, του συγκεκριμένου σχεδίου και οι διαρκείς εκβιασμοί;

Υπάρχουν ομογενείς, τόσο θεσμικά πρόσωπα όσο παράγοντες της εκεί ζωής που ασφαλώς και θα τα έχουν σκεφτεί από καιρό αυτό. Το ζήτημα είναι οι εδώ επίσημοι

πολιτικοί Έλληνες να μην είναι Αμερικανότεροι των Αμερικανών. Πόσο μάλλον των Ελληνοαμερικανών. Αν

χρησίμευε σε κάτι η χθεσινή συνεδρίαση της Βουλής των Ελλήνων ήταν αυτό. Γι αυτό έσπευσα από πριν να προτείνω αποστολή διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής στις Η.Π.Α. να συνδράμουν τους αγώνες των συμπατριωτών. Δυστυχώς δεν ακούστηκε καν από τις ελάχιστον αντιπολιτεύσεις κάτι. Απορώ σε τι τελικά χρησίμευσε η εν λόγω έκτακτη ολομέλεια. Για να ανακοινώσει ο πρωθυπουργός τη σύγκληση εθνικού συμβουλίου; Μα είμαστε σοβαροί τώρα; Ας μην προχωρήσω στην σύνδεση της πανεθνικής με την αναβολή του συμβουλίου που απαντάει στο φυσικό ερώτημα γιατί το τελευταίο δεν προηγήθηκε της ολομέλειας της Βουλής.

Το Σ.Α.Ε. είναι σε θέση να κάνει πολλά. Μέσα από μια έκτακτη συνέλευσή του στην Νέα Υόρκη μπορεί να περάσει σε συγκεκριμένες πράξεις. Η επίσημη Ελλάδα είναι αυτή που είναι. Μπορούν όμως οι ίδιοι να κάνουν πολλά στις επόμενες δυο τρεις εβδομάδες. Να το πω αλλιώς. Μέχρι Πρόεδρο Η.Π.Α. μπορούν να βγάλουν. Είναι στο χέρι τους. Όπως βέβαια να βγάλουν έξω από τα ρούχα του -με άλλα λόγια, να αποκαλύψουν, να ξεγυμνώσουν- το θλιβερό εκείνο Γ. Γ. και να επαινέσουν τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας που πήγαν, είδαν, άκουσαν και απήλθαν. Είναι πολύ θετικό. Ίσως να αποδειχθεί και καθοριστικό. Γι αυτό άλλωστε το πήγαν στο τέλος, τα εδώ Μέσα. Γι αυτό στο προχθεσινό κείμενο: «Πολιτικός Ελληνισμός» έγραφα για την ανάγκη να δοθούν εξηγήσεις στα μέλη του Συμβουλίου. Επρόκειτο βέβαια για θεσμική ρουτίνα. Όμως τότε γιατί δεν έτυχε προβολής στην Ελλάδα. Αυτό είναι κάτι που το ανεβάζει ως γεγονός πιο πολύ. Από επιχείρημα λεπτομερειακών και επισταμένων μελετών και προτάσεων οι χιλιάδες σελίδες, έγινε μπουμερανγκ. Το επικαλέστηκαν μέλη του συμβουλίου ασφαλείας ώστε να μη ληφθεί απόφαση στο «γόνατο». Διπλωματική αποδοκιμασία των αρχιτεκτόνων του τόσο επεξεργασμένου σχεδίου για τα εις βάρος ενός αρχαίου λαού και πολιτισμού εις βάθος χρόνου. Για την παραφωνία του Πακιστάν δεν χρειάζεται να πει κανείς κάτι. Το μόνο που έκανε ήταν να θυμίσει ότι υπήρξε η μόνη τελικά χώρα στον κόσμο που έχει αναγνωρίσει το ψευδοκράτος. Τα νέα του καθέκαστα και κατορθώματα είναι γνωστά σε όλους.

5. ΑΥΤΟ ΑΤΤΙΛΑΣ

Πρωτοβουλίες συμπαράστασης μπορούν επίσης να αναλάβουν οι χιλιάδες κοινότητες των ανά την υφήλιο Ελλήνων. Και φυσικά οι κάθε κατηγορίας Ελλαδικοί κοινωνικοί φορείς, ΟΤΑ, σύλλογοι και κάθε βαθμίδας εκπαιδευτικά ιδρύματα. Από το σχέδιο των 9.000 σελίδων μπορούμε να πάρουμε στις 9.000 σελίδες ψηφίσματα. Επίσης σε ισάριθμες επιστολικές ψήφους συμπαράστασης είτε με συμβατικό τρόπο είτε με e-mail, ηλεκτρονικά. Ένα τέτοιο γεγονός διαθέτει και ένα ιδιαίτερο βάρος. Καταρχήν γιατί αποτελεί έκφραση γνήσιας στήριξης και όχι κάποια, άλλου τύπου, τηλεοπτική καταϊγίδα.

Με αυτή μόνο τη φράση μπορεί να παραλληλιστεί η στάση όλων όσοι από το κλεινό άστυ έχουν υπερβεί κάθε προηγούμενο όριο. Ακόμη και τον μακαρίτη Κωνσταντίνο Καραμανλή που είπε εκείνο το ασύγγνωστο: Η Κύπρος είναι μακριά. Όμως εκείνος τουλάχιστον δεν εκστράτευσε με τον Αττίλα, όπως σήμερα πολλοί επιχειρούν σε μια νέα ειρηνικού τύπου και με φαινομενική συγκατάθεση, και γι αυτό ακόμη χειρότερη εισβολή. Το όχι στην ουσία δεν είναι άλλο από άμυνα και προστασία απέναντι στα νέα δεινά που πρόκειται να φέρει μαζί του ως «μποναμά» ο Αυτό Αττίλας. Οι υπόλοιποι βρίσκουν έτοιμο το έδαφος, και προχωρούν.

6. ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΒΟΛΗ

Σε καμιά περίπτωση δεν υιοθετώ το «καλύτερα μόνοι σε δυάρι παρά με τούρκο σε τριάρι». Θύματα του Αττίλα δεν υπήρξαν μόνον οι Ελληνοκύπριοι. Οι τουρκοκύπριοι, που δεν είναι της στιγμής να ασχοληθούμε με το επίσης δραματικό ιστορικό τους δρομολόγιο,

δεν έμειναν στο απυρόβλητο. Ούτε έφυγαν από το καλό τους από τις ιστορικές τους εστίες. Τέτοιος αυτόχθων Τουρκοκύπριος πρέπει να αισθάνεται κάθε Δημοκρατικός πολίτης και Κοσμοπολίτης. Θεωρώ τον εαυτό μου έναν από αυτούς. Δεν το κρύψαμε άλλωστε ποτέ ότι όσο είμαστε Έλληνες και Θράκες είμαστε και Πομάκοι, Κούρδοι, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι. Επίσης ειλικρινείς φίλοι Κινέζων, Γάλλων και Ρώσων όσο οι χώρες τους φέρονται, όπως στο χθεσινό Συμβούλιο Ασφαλείας, υπερασπιζόμενες την αλήθεια. Μια στάση που παρέπεμψε το νέο εκβιασμό του Ανάν και τη λήψη της απόφασης στις Ελληνικές καλένδες, τέσσερις ημέρες μετά από τη διενέργεια του Δημοψηφίσματος. Να το πω αλλιώς. Στη διακαινήσιμο πολιτικά εβδομάδα αφού όπως σημειώνουν τα ημερολόγια η 24η Απριλίου είναι η απόδοση της εορτής του Αντιπάσχα.

Μας κορόιδευαν κάποτε Κούρδους οι εν Αθήναις φίλοι του Κεμάλ. Ήταν από τις λίγες φορές που συμφωνούσα μαζί τους, με τον διεθνισμό που μας απέδιδαν αφού η βλακεία τους δεν τους επέτρεπε να αντιληφθούν την ασυμβατότητα, ότι ένας που είναι διεθνιστής και κοσμοπολίτης δεν μπορεί να είναι εθνικιστής, σύμφωνα με την παλαιότερη ρετσινιά που μας είχαν κολλήσει τη προτροπή γνωστών υποβολέων. Θα πει κανείς, ψιλά γράμματα. Μόνο που ούτε ψιλά ή ψηλά είναι ούτε γράμματα. Πολύ χαμηλά είναι και κυρίως οι ίδιοι είναι αγράμματοι. Κοντολογίς η Ελληνική πολιτική ιστορία απέδειξε ότι οι εθνικιστές περισσότερο είναι κατασκευή κύκλων που ενοχλούνται από την ύπαρξη εθνικού σχεδίου, αφού αλλιώς θα ήταν στη γωνία παλαιόθεν, και λιγότερο είναι οι όποιες ακατέργαστες πολιτικές φορτίσεις και υστερίες ομάδων με αντιδημοκρατικό και με ακροδεξιό προσανατολισμό. Μια ματιά στην πρόσφατη προεκλογική Ελλάδα μιλάει από μόνη της.

Στο κείμενο: «Νέα Ελληνική Χωροταξία» σημειώνω μεταξύ των άλλων το όντως αχανές σε μήκος Μεσογειακό πρόσωπο αλλά και τη γονιμότερη θαλάσσια γραμμή της Οικουμένης που διαθέτει ο Ελλαδικός Ελληνισμός μετά της τραυματισμένης Κύπρου. Από τα ανοιχτά της Λάρνακας με ενδιάμεσους σταθμούς το Καστελόριζο, τη Ρόδο, την Κάρπαθο, την Κρήτη και την Πελοπόννησο, έως τα ανοιχτά της Κέρκυρας, συνολικού μήκους περίπου 2000 χλμ. Ας μην επεκταθούμε στις χρόνιες αδυναμίες και στα γιατί δεν αναδείχτηκαν σε κεντρικούς διαμετακομιστικούς κόμβους για τους χιλιάδες διαμεσογειακούς εμπορικούς πλόες με ταυτόχρονη προσέλευση νέων εμπορικών και τουριστικών ροών με την τεράστια όσο πρωταγωνιστική γεωναυτική ιστορία τόσο της Ελλάδας όσο της Κύπρου. Ευθύνες υπάρχουν και είναι εξ ίσου μεγάλες.

Το φάσμα που αντιμετωπίζει ο Ελληνισμός είναι ένας νέος μεγάλος τραυματισμός. Οριστικοποίηση της διχοτόμησης χωρίς αναγνώριση δεν υπάρχει. Παραμένει de facto. Τα λέω αυτά ώστε να λυθεί και η απορία του Κώστα Σημίτη. Ίσως του απαντήσω κάποια στιγμή και τις άλλες του ερωτήσεις. Εκείνο που είναι το ουσιαστικό είναι άλλο. Αν η Κυπριακή γη των «προνοιών του Γ. Γ.» απειλείται με τετραπληγία, όπως αιτιολογημένα απέδειξα στο γραπτό: «Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν» -άλλωστε ούτε καν οι σκεπτόμενοι διαφορετικά, το αρνούνται, εξ ου και η μόνιμη περί λειτουργικής λύσης επωδός τους- τότε η ευρύτερη θάλασσα και το όχι ευκαταφρόνητο υδάτινο γεοοικονομικό πρόσωπο απειλείται με ημιπληγία και με αχρήστευση. Εκτός από το εδαφικό υπάρχει το γεωοικονομικό και το θαλάσσιο, με το οποίο κανείς δεν καταπίαστηκε.

7. ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΟΥ ΟΧΙ

Ούτε οι σοβαροί διεθνολόγοι που έχουν εντυπώσει στο σχέδιο -δεν μιλώ για τους επί συμβάσει γυρολόγους υπερασπιστές- ούτε οι επιστήμες περί το διεθνές δίκαιο και τις στρατηγικές μελέτες καθώς και τη γεωπολιτική, αρκούν για μια υψηλών προδιαγραφών επεξεργασμένη πολιτική παιδεία απόρριψης. Ναι μεν δεν κινούνται στη σφαίρα της καρδιάς αλλά κυρίως στο μυαλό, όμως δεν καλύπτουν -δεν είναι άλλωστε μέρος του γνωστικού τους αντικειμένου- επαρκώς το πολιτικό οραματικό πεδίο. Είναι πολύ λυπηρό που όλα αυτά τα χρόνια δεν αναπτύχθηκε μια άξια λόγω πολιτική παιδεία. Μπορούσε μέχρι να δημιουργήσει

διπλωματική ορχήστρα. Οι σοβαρές χώρες το κάνουν. Είναι αυτή που είναι η Τουρκία, όμως είναι σοβαρή χώρα. Δεν είναι μόνο τα Μέσα οργανικό μέρος της ορχήστρας ούτε μόνο κάποιοι πρυτάνεις. Όσοι έχουν λίγο ιδέα από πολιτική, καταλαβαίνουν εύκολα ότι και φίλοι των τελευταίων, όπως ο Ραούφ, κάνουν την ίδια ακριβώς δουλειά. Ο ένας στο αμφιθέατρο, ο άλλος στο θέατρο του όχι. Άντε έστω αναβολή. Αρνητισμός μετά παζαριού, made in turkey.

Πρώτον δεν υπάρχει λόγος το «ναι» στα κατεχόμενα να ανεβεί ψηλά. Να αποδειχθεί δηλαδή το ούτως ή άλλως ετεροβαρές -πέραν των άλλων- και διαμέσου της ετυμολογίας. Γι αυτό απαιτείται η πρόληψη, επί το λαϊκότερο, η περιποίησή του, το φτιάξιμο. «Ναι» μεν αλλά με μέτρο. Δεύτερον, υπάρχει επίσης ένας ακόμη λόγος. Η τουρκική σημειωτική, και όχι μόνο αυτή, αλλά και άλλες που ξέρουν να χτίζουν πολιτικές, και επίσης και αρκετοί ημεδαποί ήρωες του Λεμπέση, που έγραφα σε προηγούμενα κείμενα -δεν πιστεύω κάτι άλλο, αν συνέβαινε θα το έλεγα- λίγο απέχουν από το να αρχίσουν να συγκρίνουν αν δεν άρχισαν ένα πασά και δικτατορικό με έναν εκλεγμένο Πρόεδρο μιας ιστορικής, έστω και αν είναι μικρή χώρα, όπως η Κυπριακή Δημοκρατία που, πέραν των άλλων, συνέβαλε στην επιβεβαίωση της αυτοχθής και συνοχής του εθνικού της συμβουλίου στην Ελβετία, όπως επίσης συνέβαλαν και όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί μαζί με όλα τα μέλη του.

Υπάρχει όμως και τρίτο. Η σημερινή «εναλλακτική» πρόταση Ντεκτάς για την ανάγκη αναβολής των Δημοψηφισμάτων, με τη προσχηματική δικαιολογία ότι πρέπει να διαβάσουν προσεκτικά τις χιλιάδες σελίδες στο σχέδιό ενώ στην πραγματικότητα οι χιλιάδες που ενοχλούν είναι άλλες. Τέτοιο πράγμα μυρίζει. Ο λόγος για τις εκατοντάδες χιλιάδες των Ελληνοκυπρίων και το σαφές σαφέστατο όχι τους. Δεν ξέρω αν λάβουν μέρος άλλοι και ποιοι στο παιχνίδι αυτό. Ξέρω όμως ότι πέραν του άνευ προηγουμένου εξευτελισμού εμπνευστών και σχεδιαστών, και πέραν του ότι θα τους πάρει πλέον ο κόσμος στο ψιλό, θα πρόκειται για μια πρώτη μεγάλη ηθική κυρίως και πολιτική νίκη της αλήθειας και των ιστορικών δικαίων της Μεγαλονήσου, απέναντι στα όποιες προέλευσης μπαταξιλίκια. Είτε είναι τουρκικής προέλευσης είτε δυτικής είτε άλλης. Οποιασδήποτε.

Από την άλλη, το κάψιμο του χαρτιού της αναβολής, στο φτερό, αποτελεί μέρος της ίδιας αλήθειας. Δεν μπήκε άλλωστε ως έτυχε ο τίτλος: «Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου». Ποσώς ενδιαφέρει πως σχολιάζουν τη θέση αυτή οι δυνάμεις του δόγματος «στο πλάι της Κύπρου», όπως είναι οι εξ Αθηνών, ευρισκόμενοι καθοδόν προς τη Λευκωσία. Έχω να πω ένα πράγμα. Δεν τους τιμά η στάση τους. Ούτε τους μεν ούτε τους δε. Ούτε το πρώτο κύμα το σημερινό ούτε το δεύτερο το αυριανό. Αυτό που κάνουν τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή ούτε θεσμικό είναι ούτε και πολιτικό. Ιδίως όταν είναι γνωστό τι πρεσβεύουν. Με δυο λέξεις είναι ανήθικο, μετά μεγάλου θράους. Να το πω αλλιώς. Η Κύπρος δεν είναι πλέον θήραμα. Υπήρξε ζαρκάδι στο δόκανο από τριακονταετίας, που κλαίει ακόμη. Τραυματισμένο άλογο ναι. Περικαλλές νησί της Αφροδίτης επίσης ναι. Λαγός όμως διαθέσιμος σε λαγωνικά, όχι. Πόσο μάλλον όταν είναι κουτοπόνηρα. Τότε δυο όχι.

Πως να πω το ίδιο για την Παπαρήγα. Την τιμά η θέση της. Όπως επίσης η φράση: «το χαντακώσατε» του Χαρίλαου Φλωράκη προς τα Μέσα, όταν ρωτήθηκε από τα τελευταία, για το Κυπριακό. Όπως τιμά τους Κυπρίους η στάση τους. Από τον Ιακώβου μέχρι το Χριστόφια που μπορεί να θυμίσει το Α.Κ.Ε.Λ. του μακαρίτη Εζεκία Παπαϊωάννου. Ενός ανθρώπου που μαζί με δεκάδες ακόμη Κυπρίους έλαβε μέρος ως μέλος της διεθνούς ταξιαρχίας πολεμώντας στο πλευρό των Ισπανών Δημοκρατών. Δεκαπέντε έζησαν από πρώτο χέρι το «πεθαίνοντας στη Μαδρίτη» τα χρόνια 1936-1939. Γιατί τα αναφέρω. Μπορεί ο Φρανκισμός να κέρδισε τότε όμως στο νέο πόλεμο, τον πόλεμο χαμηλής έντασης, όπως λέγεται, οι Κύπριοι Δημοκράτες θα νικήσουν. Ο Κεμαλισμός, απέναντι στον οποίο ο προηγούμενος ομολόγος του ωχριά, non passaran. Τα λέω αυτά, γιατί υπάρχει και αυτή η διάσταση του ζητήματος. Η Δημοκρατική.

Από την άλλη όμως δεν είναι μόνο το ζήτημα της πλειοψηφίας του «όχι». Το «όχι» σαν αμυντική στάση. Εκείνο που χρειάζεται πρώτα είναι ο εμπλουτισμός της πολιτικής. Η όλη

διανοητική μας προσπάθεια των ετών αυτών, μια σημειωτική προς αναπτυξιακά θαύματα, όπως το Ιρλανδικό, αυτό ακριβώς προσδοκά: Το «όχι» οφείλει να είναι δυο πράγματα μαζί. Πρώτον, «όχι» γιατί αυτό και αυτό, το δεινά κλπ. Για το παρελθόν. Δεύτερον για το παρόν και το μέλλον. Το προϊόν των συλλογικών θυσιών όσο φαντασιώσεων, γνωστό ως Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη δεν επιτρέπει σε κανέναν να το απαρνηθεί. Πέραν όλων των άλλων μόνο ως ειρηνικό και πολιτικό όπλο, ισοδυναμεί ίσαμε ένα ολόκληρο στρατό.

8. ΚΑΡΔΙΑ, ΜΥΑΛΟ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗ

Ας επιτραπεί όμως να μιλήσω ως πολιτικό πρόσωπο της Κύπρου. Όπως αισθάνομαι: Να κάνουμε αβαρίες χιλιάδες, ευχαρίστως. Αλλά με τον τρόπο όσο την ουσία του λεγομένου σχεδίου του Γ. Γ. αδυνατούμε όσο και καλή διάθεση να έχουμε. Ας μη γραφούμε στις δέλτους της Κυπριακής ιστορίας, όχι όμως και στους μοιραίους της ανθρώπους. Αδυνατούμε να επιβάλουμε σε μας και κυρίως στις νέες γενιές που ήδη έρχονται αλλά και σε εκείνες που θα έρθουν, δια βίου στρατιωτική κατοχή και νέα εισηγμένη κυριαρχία δικαστών σε ρόλους κυβερνήτη. Αργότερα αν υπάρξουν άλλες προτάσεις, είμαστε ανοιχτοί να τις συζητήσουμε. Ο μόνος μας όρος είναι η Δημοκρατία. Η απουσία εκβιασμών. Και τις δυο τελευταίες φορές στις δύο περιόδους, τόσο κατά την προηγούμενη κατάθεση του σχεδίου όσο την τελευταία, τους γνωρίσαμε, και όταν τελειώσει με το καλό και ο νέος αυτός εφιάλης, νομίζουμε ότι θα αναγεννηθούμε.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν αισθανόμαστε την ευθύνη στήριξης των τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας. Δεν πρόκειται να τους χωρίσουμε, όσο και αν αυτό επιχειρείται από περισσότερους του ενός εξωτερικούς παράγοντες. Όπως επίσης είμαστε βέβαιοι για την αμοιβαιότητα των δικών μας αισθημάτων. Άλλωστε πρόκειται να συνεχίσουμε να τα επιβεβαιώνουμε εν τοις πράγμασιν. Ακόμη και να παρεκκλίνουμε στη διάθεση εθνικών πόρων της Κυπριακής Δημοκρατίας προτιθέμεθα. Η πόρτα της είναι ορθάνοιχτη. Και όταν, σύντομα θέλουμε να πιστεύουμε, πέσει το τείχος, μαζί θα το γκρεμίσουμε. Χωρίς όμως στρατό κατοχής που είναι απεσταλμένος εδώ και παραμένει για να το επιβλέπει, όταν δεν το υψώνει. Χωρίς εισαγόμενους ρατσισμούς και βαρβαρότητες που οι συμπατριώτες μας στον Κυπριακό βορά, αποτελούν διαρκή τους θύματα και πειραματόζωα. Όσο και να φανεί σε κάποιους παράταιρο, δεν θέλουμε η Κύπρος να γίνει νέα Θράκη. Αυτό που έκαναν και συνεχίζουν να κάνουν με την πολιτική Θράκη και τα εξωελλαδικά χρίσματα, δεν θέλουμε να το δούμε να γίνεται με τη Μεγαλόνησο. Εννοώ τη «συνεργασία» στο Νότο, γιατί στο Βορά η κατοχή είναι δεδομένο ότι θα διαιωνιστεί με τους εκεί Ελληνοκυπρίους χωρίς καν πολιτικά δικαιώματα. Αφού δεν θα μπορούν να εκλέγονται.

9. Η 24η ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Οι εκβιασμοί του διεθνούς παράγοντα όπως δυστυχώς και ημεδαπών, έκαναν τελικά και ένα καλό. Συμβαίνει αυτό στην πολιτική. Δεν υπάρχει αμιγές καλό ή κακό. Το διδάσκει άλλωστε η κλασική μας παιδεία. Εν προκειμένω αύξησαν σε μεγάλο βαθμό, τη σωφροσύνη και τη νηφαλιότητα, όπως άλλωστε πολλοί τις επικαλούνται, και συμφωνώ απολύτως. Το μεγαλύτερο όμως καλό του κακού είναι η ανάπτυξη πολιτικής οξυδέρκειας και επέκεινα της διορατικότητας της Κυπριακής ηγεσίας, ολόκληρης. Τελευταία της απόδειξη αποτελεί αιτιολόγηση του Προέδρου για την ματαίωση της πανεθνικής. Μια εμβάθυνση στην ίδια ρήση της αρχαίας γραμματείας παραπέμπει και στην Αγγλική κατοχή. Εννοώ ότι είναι πολύ μεγάλη υπόθεση, να μπορεί κανείς να στέκεται στο διεθνές περιβάλλον ισότιμα πολιτικά.

Δεν εννοώ τους αμέτρητους μάρτυρες προηγούμενων περιόδων. Ούτε το μακαριστό Μακάριο, της σχολής του οποίου μέλη αποτελούν πλείστοι όσοι εκ της σημερινής ηγεσίας και αλληπάλληλοι Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας, και που σήμερα μπορεί να κοιμάται ήσυχος όταν φυσικά δεν επιβεβαιώνει το όνομά του. Νομίζω ότι πέραν του ιερωμένου, του αρχιεπισκόπου, και του προέδρου της Δημοκρατίας, οφείλει να του

προστεθεί: Πολιτικός Δάσκαλος. Σε ποια άλλη Ευρωπαϊκή χώρα τρεις μέχρι στιγμής Πρόεδροι Δημοκρατίας, με μια και δυο θητείες στην πλάτη τους, επηρεάστηκαν αν δεν θήτευσαν στη ίδια αυτή σχολή, όπως συμβαίνει με τη Μακαριακή.

Μπορεί η 24η Απριλίου να συμπίπτει με τη Μεγάλη Παρασκευή ενός ιστορικού λαού, με την ημέρα μνήμης της γενοκτονίας του Αρμενικού λαού, όμως το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος μπορεί να αποτελέσει ένα βάλαμο στη συλλογική του θλιμμένη ψυχή. Η ιστορία δε τα έφερε έτσι ώστε εκτός από επιτάφιο να συμπέσει και με μια ανάσταση που επίσης δεν είναι μοναδική αφού, όπως και άλλη φορά συνέβη, αναμένεται και σε αυτή τη χώρα. Έτσι έγινε πριν από τριάντα ακριβώς χρόνια, με την προηγούμενη μεταπολίτευση. Μόνο που τότε, το 1974, το τίμημα της τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας ήταν ένας βαρύτατος Κυπριακός τραυματισμός, ενώ τώρα τη θέση του τελευταίου διεκδικεί και θα την πάρει η πολιτική αναγέννηση. Τόσο στην Μεγαλόνησο, όσο στη συνέχεια, στην Ελλάδα, ως τέταρτη Δημοκρατία της και ως η νέα της μεταπολίτευση.

{} Βουλευτής Έβρου {1993-2000}. Το νέο κείμενο γράφτηκε υπό τύπον ημερολογίου. Δημοσιοποιείται δε για δυο κυρίως λόγους. Ο πρώτος είναι για τη συμβολή του στην ανάπτυξη πολιτικής παιδείας περί το «όχι» τόσο πριν όσο κυρίως, μετά από αυτό. Ο δεύτερος έχει να κάνει με το άνοιγμα ενός ειλικρινούς διαλόγου ως προς τις προτάσεις που περιέχονται και αναπτύσσονται, με την πίστη ότι μπορούν μαζί επίσης με πολλές άλλες να συμβάλουν θετικά στον αγώνα του «όχι». Πεδία ανάπτυξης τους είναι το επίπεδο της Ελλάδας, της Ευρώπης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. Όλοι πλην της Κύπρου και των Κυπρίων, για τους οποίους όχι μόνο δεν πέφτει κανένας λόγος στο συγγραφέα του κειμένου αλλά επιπλέον οφείλει με την σημερινή ευκαιρία να τους εκφράσει για άλλη μια φορά το μεγάλο του σεβασμό, υποκλινόμενος στον αγώνα τους, που επιπλέον τον επεκτείνει και τον συνδέει με το ιστορικό προφανές. Την ίδια τη Δημοκρατία, στην Ελλάδα.*

[Επιστροφή](#)

12. ANAN, NON PASSARAN

Αφιερώνεται στην Ομογένεια των Ελλήνων των Η.Π.Α. και στην υπέρ του ΟΧΙ ιστορική τους απόφαση. Έβαλε τα γυαλιά στην κάθε τύπου Αθήνα. Χίλιες φορές με το Ελληνοαμερικανικό κόμμα παρά με το παλιό μου κόμμα του οποίου το ΝΑΙ -δου μέρες πριν από τον επιτάφιο- προσθέτει ακόμη έναν. Τον ηθικό, και πολιτικό επιτάφιο της Δημοκρατικής παράταξης και με το Εκτελεστικό του Γραφείο σε ρόλους Γραφείου Τελετών. Καιρός είναι να αλλάξει όνομα. Αντί για ΠΑ.ΣΟ.Κ. μπορεί να λέγεται ANAN, εξ ου και ANANέωση ή ΠΑΣΣΑΡΑΝ. Όνομα και πράγμα. Ειδικά για τη στιγμή που επέλεξε ο επικεφαλής του, καλύτερα να πήγαινε σπίτι του. Το μόνο που λυπάται κανείς είναι το ένα εκατομμύριο ομήρων του δήθεν συνεδρίου. Καλή δύναμη στον Τάσο Παπαδόπουλο. Χρόνια πολλά. Καλή ανάσταση στο νησί.

Του Χρήστου Κηπουρού {}*

Ποια συναισθήματα και ποια λογική. Με όσα εκτυλίσσονται στην ευρύτερη αυτή περιοχή του πλανήτη, είναι κανείς να τρελαίνεται. Δεν τα χωράει ο νους. Ενώ μια τραυματισμένη νεαρά πολιτεία και επίσης νήσος, αρίστευσε στις πανευρωπαϊκές εισαγωγικές εξετάσεις και συγκεκριμένα στη σχολή των ευρωπαϊκών Οικονομικών και Πολιτικών, και ενώ ετοίμαζε τις βαλίτσες για το μεγάλο της ταξίδι και ζέσταινε τις μηχανές, κάποιιοι που δηλώνουν φίλοι, και δυστυχώς ανάμεσά τους και μια στενή εξ αίματος συγγενής της, πρώτου βαθμού, τη σταματούν. Μεθοδευμένα, επί δυο περίπου συναπτά έτη τώρα, την αποπλήττουν. Επιχειρούν με κάθε τύπου εκβιασμούς να της επιβάλλουν και προσβάλουν με νέα μόνιμη αναπηρία και ανίατη προβληματικότητα που τη βάφτισαν λειτουργικότητα, όταν από μακριά φαίνεται το επερχόμενο δια βίου σακάτεμα. Η χαριστική βολή. Η αποπληξία άμφω. Μια η κατ'έκταση διζωνική αν όχι πιο πολλές, και μια η καθ' ύψος, η διακυβέρνηση των δικαστών.

Που και να μην ήταν οικείοι της και φίλοι που διατείνονται ότι θέλουν το καλό της και τη λύση. Τι άλλο περισσότερο θα είχε να υποστεί, αφού με όλα όσα της έχουν ετοιμάσει -από παλιά όπως αποδεικνύεται- δεν πρόκειται να περπατήσει ποτέ πια στη ζωή της. Πόσο μάλλον να μπορέσει να ανοίξει τα φτερά, όπως φαντάζονταν και συνεχίζει να φαντάζεται. Και το χειρότερο, της ξεκαθαρίζουν ωμά και απερίφραστα ότι η ειδικής πράξης τους, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την όποια περαιτέρω συνέχεια. Έβαλαν και Έλληνες επιστήμονες και διατελέσαντες θεσμικούς της πολιτικής, να το καταστήσουν πιο σαφές, μετά απειλών, εν ψυχρώ. Ότι η ιστορία θα της φερθεί πολύ πιο σκληρά αν δεν συναινέσει. Εάν δηλαδή πει όχι στην επιβολή της τετραπληγίας. Πράγμα πρωτόγνωρο ακόμη και για την πιο πλούσια στον πλανήτη προέκταση κλασσικής παιδείας. Την Ελληνική θυμοσοφία, που δεν συμφωνεί, και για το λόγο ακριβώς αυτό, ειρωνεύεται όταν λέει: πονάει κεφάλι, κόψει κεφάλι, που επί των σημερινών ημερών βρήκε τη συνέχεια στο: πονάει σώμα, κόψει κεφάλι. Το να αναζητήσει δηλαδή την ίαση του χρόνιου τραυματισμού της στην επιβολή και νέων μεγάλων και, το πιο σημαντικό, μόνιμων τραυμάτων και προσβολών.

Κάθε ομοιότητα με πρόσωπα ή καταστάσεις και τόπους, πλην των νήσων, είναι εντελώς συμπτωματική. Ένας φίλος είπε ότι με μια ανάλογη -αν όχι την ίδια- επισήμανση αρχίζει επίσης η Γαλλική κόπια -όχι η Ελληνική- της ταινίας Ζ του Γαβρά, όταν και πάλι τότε τραυμάτιζαν θανάσιμα μια άλλη ειρήνη. Πήρε θάρρος από τη σύγκριση αυτή. Όμως η ίδια η ηρωίδα, πέραν από τις πιέσεις των ΑΝ-ΑΝ και των υποβολέων τους, όπως το τι θα πάθει αν δεν συμμορφωθεί, γνωρίζει καλά τα μαθήματα της ιστορίας, της διπλωματίας και φυσικά της πολιτικής. Τα διδάχτηκε στο αλληλοδιδασκτικό που φοίτησε. Τα έμαθε από έναν παπά δάσκαλο, και λιγότερο από την αντανάκλαση όσων διέπρατταν απεσταλμένοι ξένοι στην πρακτική διδασκαλία και εξάσκηση.

Ένα μόνο παράδειγμα από την τελευταία περίπτωση φτάνει και περισσεύει ώστε να κατανοηθεί απολύτως. Στενός συγγενής της έχει δυο, μεταξύ άλλων φωτογραφίες, στους τοίχους του εστιατορίου του που διατηρεί στη Θεσσαλονίκη και που συγκινούν όποιον τις βλέπει. Η μια δείχνει τον πρώτο από τους δυο ασπρομάλληδες παππούδες της, με χειροπέδες και με συνοδούς να συνοδεύει την εκφορά του θανάτου από παθολογικά αίτια γιου του, πριν τον επιστρέψουν στη φυλακή, αφού ήταν έξω με ολιγόωρη άδεια. Μια άλλη δείχνει την πρώτη άφιξη ενός μητρικού αγήματος στον τόπο της, με τον άλλο της παππού όχι μόνο να έχει βγάλει το καπέλο προκειμένου να το χαιρετήσει, να υποδεχτεί και να εκφράσει τον μεγάλο του σεβασμό αλλά και να έχει γονατίσει.

Ήξερε όμως και την άλλη ιστορία. Της Άγκυρας. Επίσης τα παραμύθια της τελευταίας. Ότι το τι εστί Τουρκία το δείχνει πιο καθαρά από όλα, το τέλος του δικού της αρχιτέκτονα της Ζυρίχης. Οι οιμωγές του στα καθημερινά εξπρές του μεσονυκτίου, σε σημείο ώστε, η τελική αγχώνη να φαντάζει ως λύτρωση. Τον λυπήθηκε σαν άνθρωπο, έστω και αν της είχε κάνει, μαζί βέβαια με άλλους, τόσο μεγάλη και ανεπανόρθωτη ζημιά. Δεν θα υπήρχε χειρότερη από την πρώτη ιστορία αν δεν υπήρχε η δεύτερη. Όταν ξεσπιτώθηκε όλη η πόλη της μαζί με πολλές άλλες πόλεις και χωριά μετά την εισβολή των ίδιων γνωστών της γειτόνων. Δυο άλλοι συγγενείς, που ακόμη κανείς δεν ξέρει κάτι για την τύχη τους, και που όπως της είπαν παλιοί της συμπολίτες, τους έχουν στην γενέτειρα των γονιών της θαμμένους, τις προάλλες το βράδυ τους είδε στο όνειρό της ανήσυχους. Αξιωματούχος εκ των εισβολέων προσέβαλε τη μνήμη τους προσμετρώντας τους στους δικούς του νεκρούς. Αυτό δεν τους πείραξε τόσο, όπως της έλεγαν, όσο που πέρασε στο ντούκου. Η μητέρα, είχε πιο επείγουσα δουλειά. Κάποιον Κεμάλ πανεπιστημιακό.

Σκέφτηκε να μιλήσει. Να πει τα πράγματα όπως έχουν. Ήταν όμως μόνη. Και οι συγγενείς της επείγονταν περισσότερο από όλους. Πήγαιναν έρχονταν στον οίκο της, χωρίς αιδώ, όχι όμως και χωρίς θράσος. Άλλοι πάλι που τους έτρεφε μεγάλο σεβασμό τη συμβούλευαν αυτό που θα κάνει να μη το κάνει για συναισθηματικούς λόγους πικραίνοντας αν όχι αναιρώντας την ιστορία του μέρους από όπου και απηύθυναν τις παροτρύνσεις. Και που αλλιώς δεν θα συνεόραζε την έξοδο των Ελεύθερων πολιορκημένων στην ιστορική αυτή πόλη καθώς και μετέπειτα γενέτειρα του Παλαμά όπως και του γείτονά του Τρικούπη. Ανθρώπους που αν μη τι άλλο είχαν τοπικά ιστορικά αρχέτυπα και που γι αυτό ίσως έφτασαν εκεί που έφτασαν. Έχει τη γνώμη ότι θα υπάρξει επανόρθωση και γι αυτό διατηρεί ακέραιο τον προηγούμενο σεβασμό της.

Έστω όμως ότι επρόκειτο να συμφωνήσει. Να καταπιεί όλα τα φαρμάκια. Επίσης την άρνηση αν όχι την οργή για όσα νέα δεινά της ζητάνε στην ψύχρα, όπως λέγεται, να υποστεί. Όμως τη λογική, την αγάπη για τη ζωή της, τις σπουδές, το πέταγμα, την αποθεραπεία του τραύματος που, αν και πέρασε τόσος καιρός, συνεχίζει να χαίνει, τι να τα κάνει; Σε αυτά ήθελε απάντηση. Δυστυχώς δεν της έδωσαν. Δεν είχαν απάντηση γιατί δεν είχαν λόγο, επόμενα λογική. Μόνο την εκλογίκευση έμαθαν. Μπορεί να είναι καλή σε κάποιες περιπτώσεις αλλά δεν προσφέρεται δια πάσα νόσο. Όταν συμβαίνει αυτό νομιμοποιούνται τα παρά τη λογική.

Δεν το έχουν σε τίποτα να καταστρώσουν αργότερα έναν Αττίλα αλλού. Μέρη υπάρχουν, αιτίες κατασκευάζονται.. Δεν της έφταναν τα δικά της τα βάσανα και ο νους της πήγε στη Θράκη. Ο νους, που πολλοί τον θεωρούν βάρος όταν δεν συμφωνεί μαζί τους. Όταν δεν συμφωνεί με τα non papers -δεν ξέρει πως λέγονται στη γλώσσα των υπολογιστών- ξέρει όμως ότι με βάση αυτά διάφοροι γράφουν άρθρα και επιχειρηματολογούν. Όπως επίσης φαντάζεται ποιος anonymous τα διοχέτευσε στην ηλεκτρονική αγορά αρχής γενομένης από την περίοδο της Λουκέρνης και πιο πριν ακόμη. Το κατάλαβε γιατί μόνοι τους προδόθηκαν επαναλαμβάνοντας τα ίδια επιχειρήματα. Εκτός και αν λειτούργησαν κάποιες μεταφυσικές πνευματικές δυνάμεις. Παραδέχτηκε όμως από μέσα της, ότι όντως οι θιασώτες του ναι, δεν κινούνται με βάση συναισθήματα. Άλλωστε δεν τους χρειάζονται.

Αναγκάστηκε να ψάξει μόνη της. Πώς να διαχειριστεί την αγάπη της αλλά και τη θλίψη για τα καμώματα της μητέρας όσο τη συνέχεια της δικής της ζωής. Σαν κοσμοπολίτισσα που ήταν, δεν ήθελε να προσφύγει και πάλι στην οικογενειακή της ιστορία. Την απωθούσαν οι μεγαλοστομίες και οι κάθε τύπου εθνικοφροσύνες. Όπως λοιπόν σκεφτόταν της ήρθε στο μυαλό ένα ιστορικό μνημείο λόγου. Δεν είχε σημασία ποιας χώρας ήταν. Τα μνημεία του πολιτισμού άλλωστε δεν είναι εθνικές ιδιοκτησίες. Ούτε αποτελούν copy right ή περιουσίες περιουσιών λαών. Είναι μέρος της παγκόσμιας πολιτικής και πολιτισμικής κληρονομιάς. Στην επιλογή που θα κατέληγε ήθελε να κορυφωθεί και αποτυπωθεί αυτή ως ιστορική στιγμή Δημοκρατική. Μάλιστα διπλή. Η μια για το γνωστό, πασίγνωστο Κεμαλισμό. Η άλλη για το νέο πολιτικό και διοικητικό, και για το λόγο αυτό, διακυβερνητικό αποικισμό των άλλων φίλων. Αυτοί και αν δεν θα είναι συμπρόεδροι. Στην ουσία, πρόεδροι και υπερπρόεδροι.

Η καρδιά της τότε και κυρίως το μυαλό πήγε στο NON PASSARAN. Χάρηκε περισσότερο που έκαμνε ρίμα με τις απειλές, των AN - AN. Το σχηματοποίησε όλο μαζί: ANAN, NON PASSARAN. Αυτά που μέτρησαν καταλυτικά στην απόφασή της ήταν δυο πράγματα. Το ένα αφορούσε τη μητέρα της. Δεν ήθελε να γίνει σαν τα μούτρα της πόλης που εκείνη κατοικούσε. Το δεύτερο έχει να κάνει και πάλι με συγγενή μακαρίτη, που στις ενθυμήσεις της ζωής του, το NON PASSARAN, καταλαμβάνει σημαντικό μέρος. Τόσο ώστε για εκείνη τη στάση του όσο και την υπόλοιπη ζωή του, έδωσαν το όνομά του σε κεντρικό δρόμο της νέας της πόλης. Ο πατριώτης, διεθνιστής, και γι αυτό Δημοκράτης συγγενής της, ονόματι Εζεκίας -που τον ψήφιζαν στο σπίτι της οι πάντες- δεν έμπλεξε με AN και AN. Πόσο μάλλον με προϊσταμένους των. Αυτό που έχει σημασία για την ίδια ήταν και συνεχίζει να είναι η πολιτική και ο κοσμοπολιτισμός. Και φυσικά η ολοκλήρωση τους με γνήσιο διεθνισμό.

Όσο για τους AN και AN, την ίδια αυτή λέξη που θα γράψει στη σημαία της, αποφάσισε να την επαναλάβει δυο φορές. Καταρχήν εκφωνείται καλύτερα και έχει και μια ρυθμικότητα. Επίσης η πρώτη φορά αφορά τον αλληθωρισμό προς ανατολάς, η δεύτερη προς δυσμάς. Με βάση δε τις οικονομικές της γνώσεις κατέληξε ότι το πρώτο, γνωστό και ως ετεροβαρές, αφορά την αποζημίωση διαφυγόντων κερδών της γειτονικής της χώρας, από την ενέργεια, που πως και πως ανέμενε να πάρει μέρος στο πλιάτσικό της χωρίς να τα καταφέρει. Όσο για το δεύτερο αλληθωρισμό, πέραν των άλλων, σκέφτηκε πόσο για κελεπούρι την περνάνε, όταν την τριακονταετή τους απραξία έχει διαδεχθεί τέτοια πρεμούρα. Ήθελε όλοι οι συγγενείς της να καμαρώσουν για τη στάση της. Ακόμη και η μητέρα της που τη θλίβει πιο πολύ από όλους. Ιδίως για το σήμα κατατεθέν της που τη διαπερνά οριζοντίως και καθέτως. Η Αθήνα του PASSARAN, Ν.Δ. PASSARAN, ΠΑ.ΣΟ.Κ. PASSARAN. Το ντουέτο των προπομπών τους και τέως πρωθυπουργών.

Για τις σημαίες του αγώνα της χρησιμοποιεί τα χέρια. Το μυαλό ταξιδεύει. Αναλογίζεται το γήπεδο του τόσο μακρινού γεωγραφικά όσο κοντινού, ηθικά και ιστορικά, Δουβλίνου. Τα όποια αναπτυξιακά πετάγματα του τελευταίου. Τη δική της συνέχεια μέσα από την μεγάλη της ευθύνη απέναντι στους παλιούς γείτονες, κατέχοντες αλλά κυρίως κατεχόμενους δυστυχώς και αυτούς, προς τους οποίους αδημονεί να προσφέρει δείγματα γραφής του ειρηνισμού, του διεθνισμού και της αλληλεγγύης της. Το πρώτο δείγμα γραφής επί του παρόντος είναι να ευχηθεί καλή δύναμη σε όλους όσοι μοιράζονται τις σκέψεις της, κυρίως δε τις πράξεις της για τη συνέχεια. Κάτι που ο καταγόμενος από το Κουμάσι της Γκάνα Αφροαμερικανός Γ. Γ. βάλει πρώτος κλήρο επί τον ιματισμό της και στο υπό διαμελισμό, από το σχέδιό του, σώμα. Ένα κρατίδιο με ένα, δυο, τρία και τέσσερα κρατίδια ατάκτως ερριμμένα λες και είναι τα παιδιά του Πειραιά: Ελληνικό, Τουρκικό, Βρετανικό, Οηδέικο, δηλαδή Αμερικανικό.

Γνωρίζει τέλος καλά ότι από την πολιτική παίρνει κανείς τα εφόδια ώστε να πετύχει θεσμοποίηση νέων πραγμάτων και καταστάσεων. Ότι η πρώτη κεντρική και κορυφαία θεσμική πράξη της πολιτικής είναι ως γνωστό η Δημοκρατία. Ότι έχει ιδιαίτερη σημασία για τις σχέσεις της τελευταίας με το περιβόητο σχέδιο του Ανάν, το κατά πόσο συνάδει προς το Δημοκρατικό κερτημένο. Η κατάργηση του Ευρωπαϊκού κερτημένου, που την αποκαλούν παρέκκλιση, επόμενα η κατάργηση του Δημοκρατικού κερτημένου, δεν είναι άλλο από ένα νέο είδος γύψου. Μπορεί μερικά «όχι» να είναι όντως χειρότερα από κάποια «ναι» ή και αντιστρόφως, όμως δεν παύει αυτό να αποτελεί μέρος του Δημοκρατικού μεγαλείου. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να αποτελέσει άλλοθι. Γιατί τότε αν η περιοχή αποκτήσει το πρώτο διωλιστήριο κωνόπων στον κόσμο, ο τελευταίος θα μείνει χωρίς καμήλες. Το πιο δε σημαντικό από όλα αυτά είναι ότι η σημερινή Κυπριακή Δημοκρατία ούτε Κυπριακή ούτε Δημοκρατία θα είναι τότε.

—

{*} Διετέλεσε Βουλευτής Έβρου {1993-2000}.

xkipuros@otenet.gr

7 Απριλίου 2004

Σ. Σ. Το ίδιο κείμενο περιλαμβάνεται μαζί με άλλα έντεκα, σε ηλεκτρονικό βιβλίο που θα κυκλοφορήσει στις επόμενες ημέρες και που επιμελήθηκε, όπως και την αντίστοιχη συμβατική έκδοση, ο συμπατριώτης Γιάννης Κουκάκης από τη Γαλλία όπου διαμένει. Το τρίγωνο Θράκη, Κύπρος, Γαλλία δεν είναι νέο. Για τη Μεγαλόνησο έγραψαν πολλοί Θράκες. Ανάμεσά τους ο ποιητής και συγγραφέας Βασίλης Σιναπίδης από το Διδυμότειχο, που ζει στην Αθήνα. Δικό του έργο είναι το βιβλίο-ποίημα με τον εύγλωττο τίτλο: «Το τραγούδι της Κύπρου», γραμμένο πολύ πριν από την τραγωδία της Κύπρου. Ακόμη πιο πριν και από τη Ζυρίχη. Επαινεθέν από τον Μακάριο τον Απρίλιο του 1958, μεταφρασμένο αργότερα από το Γάλλο ποιητή και Ελληνιστή, κ. Gaston-Henry Aufreere, βραβευμένο από την ACADEMIE INTERNATIONALE DE LUTECE, PARIS 1972. Όλα αυτά δεν υπονοούν τίποτε άλλο. Απλά ενισχύουν την άποψη του συγγραφέα για τη σημερινή διανοητική και πολιτική Αθήνα. Ότι δεν έπεσε από τους ουρανοί. Έτσι ήταν πάντα. Απλά σήμερα η κατάστασή της χειροτέρευσε. Όσο για το έργο «Δημοψήφισμα για την Κύπρο» φτάνει και περισσεύει η ονομασία προέλευσής του. Ένα ακόμη Θρακιώτικο τραγούδι. Αυτή τη φορά για την 24^η Απριλίου 2004. Ένα τραγούδι Ελληνικό, Πολιτικό, Δημοκρατικό, Ειρηνιστικό, Πανανθρώπινο.

xkipuros@otenet.gr

8 Απριλίου 2004,

13. ΕΥΧΕΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΗΠΟΥΡΟΥ

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αγαπητοί φίλοι,

Πέραν των θερμών ευχών, και των ειλικρινών ευχαριστιών για την προβολή των κατά καιρούς κειμένων μου, σας αποστέλλω -όπως άλλωστε σας είχα υποσχεθεί σε προηγούμενη επικοινωνία μας- το νέο μου ηλεκτρονικό βιβλίο, που έχει ως τίτλο: "Δημοψήφισμα για την Κύπρο". Δεν διάλεξα την ημέρα τυχαία. Μπορεί να αποτελεί σύμπτωση το ότι τα κείμενα είναι όσα και τα ευαγγέλια, όμως υπάρχουν άλλοι λόγοι, συμβολισμοί και ιστορικά συμβάντα που είπα να στείλω το βιβλίο σήμερα. Καλύτερα όμως να μην επεκταθούμε σε αυτό. Μια άλλη φορά επανερχόμαστε. Εσείς τώρα όποτε ευκαιρήσετε, και εφόσον φυσικά θέλετε, μπορείτε να το αναρτήσετε στην ιστοσελίδα σας. Είτε ως αρχείο doc είτε ως pdf. Το πρώτο είναι 0,60 mb. το δεύτερο είναι 1,30 mb. Το κατέβασμα θα διαρκεί ελάχιστα λεπτά.

Επιτρέψτε όμως με την ευκαιρία αυτή να πω μερικά πράγματα. Μπορεί να χρησιμεύσει από απλή παρουσία και έκθεση προς ανάγνωση από τους επισκέπτες, μέχρι να αποτελέσει μέρος ηλεκτρονικού αφιερώματος για την Κύπρο εν όψει του δημοψηφίσματος της 24ης του μηνός, αν όχι αφορμή ανοίγματος ηλεκτρονικού διαλόγου, μαζί φυσικά με άλλες επώνυμες κατατεθείσες απόψεις προσώπων και χώρων. Οι κόμβοι μπορούν να διδάξουν Δημοκρατία στα συμβατικά Μέσα. Τα βλέπετε πως καλύπτουν το ίδιο θέμα. Πέραν των άλλων θα προσελκυσθούν πολίτες να λάβουν μέρος, αντί να τρώγονται με τα ρούχα τους -όπως κάνουν σήμερα- μη αντέχοντας πλέον την τηλεοπτική αναίδεια των δήθεν Μέσων και των πολιτικών τους τροφίμων. Τόσο των καθημερινών όσο των εορταστικών τους προσκεκλημένων.

Θέλω να σας θυμίσω ότι το βιβλίο είναι αφιερωμένο στους ηλεκτρονικούς κόμβους, θεωρώντας σας ως εναλλακτικό Μέσο που μπορεί να παίζει μέχρι και έναν ιστορικό ρόλο ανάμεσα στη λεγόμενη τρίτη Ελληνική Δημοκρατία και την επομένη, καθώς και για την ομαλή ροή διανοητικών και πολιτικών προϊόντων. Να κόψει λίγο έστω το βήχα του αδηφάγου Αθην-αναν-αϊκού, όπως λέω, τηλεοπτικού μονοπωλίου, καθαιρώντας το αόρατο τείχος του. Γι αυτό είχα μιλήσει για αεροσυμπιεστές. Κομπρεσέρ δηλαδή που να ανοίγουν τρύπες. Φανταστείτε που φτάσαμε. Η ηλεκτρονική αγορά των κόμβων, τμήμα δηλαδή της νέας αγοράς, να αναδεικνύεται σε θεματοφύλακα της Δημοκρατίας. Μιας Δημοκρατίας που έχουν καταργήσει οι υποτιθέμενοι δομικοί θεσμοί της, που κατά τα άλλα είναι διαπιστευμένοι να τη διαφυλάττουν όπως τα λεγόμενα κόμματα μετά των άλλων φίλων, τόσο φιλελεύθερων και νεοφιλελεύθερων όσο και εκ μεταγραφών αριστερών.

Ένα όμως από τα λίγα έστω καλά που έκαναν είναι που εξ αντιδιαστολής προκάλεσαν την από πολλών πλέον ετών γέννηση και ανάπτυξη μιας εθνικής και κυρίως πολιτικής παιδείας, τόσο οραματικής όσο όμως πρακτικής και οπωσδήποτε αποκαλυπτικής των τεκταινομένων καθώς και των υπαιτίων τους. Αυτά, μεταξύ των άλλων, προσδοκά το βιβλίο που έχω την τιμή να σας εμπιστευθώ.

Να σας το πω αλλιώς. Αν ο Ελλαδικός ελληνισμός είχε πολιτική και δεν ήταν της σχολής PASSARAN {Μητσοτάκη, Σημίτη, και άλλων πολλών} δεν θα έβαζε τόσα γκολ ο Ανάν. Πέντε τα σχέδια, πέντε μηδέν το σκορ εις βάρος των Αθηνών.

-Όταν το μόνο κοινό που έχει με τον Οφορίκουε, είναι η κοινή εκ της Γκάνα καταγωγή και έτερον ουδέν.

-Όταν ο οργανισμός που προΐσταται κατέληξε να φέρεται ως αγόρι για θελήματα της Βρετανίας και των Η.Π.Α., όπως ιδιαίτερα εύστοχα σημειώνει πρώην Έλληνας διπλωμάτης, στην τελευταία αυτή χώρα, αφού στη δική του, η Δημοκρατία, NON PASSARAN.

-Όταν κάνει ακόμη και θελήματα της Τουρκίας, θα προσέθετα εγώ, όπως εξηγγώ τα γιατί και τα πως στο βιβλίο.

-Όταν από τη μια η Ελλαδική ομάδα δεν σκόραρε ούτε μια φορά και από την άλλη η γειτονική τουρκική σημείωσε επάνω από δέκα τέρματα. Αρκετά από αυτά τα έκανε τράμπα ο Γ. Γ. τα χρέωσε στον Ελληνισμό και στη συνέχεια τα πίστωσε στην Τουρκία. Το να ακριβώς αυτό κάνει. Αποδέχεται το αποτέλεσμα.

Τύχη αγαθή, που τα δίχτυα της εστίας του Τάσου παραμένουν απαραβίαστα, και ελπίζω να παραμείνουν έτσι μέχρι και την 24η Απριλίου. Γι αυτό και για πολλά άλλα έπρεπε να κάνουμε κάτι και εμείς, όπως επίσης και εσείς. Γιατί βλέπει κανείς νυχθημερόν στο γυαλί, πρόσωπα και δυνάμεις να υπερασπίζονται το σχέδιο Ανάν τόσο, λες και το συνέταξαν οι ίδιοι. Ούτε που το διανοούμαι να έγινε κάτι τέτοιο. Και από την άλλη άποψη να μη βγάσουν κανέναν. Και όταν το κάνουν, να είναι τα πράγματα εκ των προτέρων φτιαγμένα. Αν σε Κύπρο και Ελλάδα η αναλογία του όχι προς το ναί είναι δυο προς ένα, στα Μέσα είναι ένα προς είκοσι αν όχι προς περισσότερα. Και αυτό όταν δεν διακόπτουν με ένα νεύμα του αποσπασμένου στο Μέσο πολιτικού λογοκριτή, την απ ευθείας μετάδοση του διαγγέλματος του κατά τα άλλα Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για το αν από την χώρα του πνεύματος περάσαμε παλαιόθεν σε αυτήν του νεύματος ουδείς ενδιαφέρεται εκ των ταγών. Η δήθεν πανεθνική έλειπε. Ο σκοπός προφανής. Η επιβολή κάμψης στο αγωνιστικό φρόνημα των Κυπρίων. Μερικές φορές είναι να τα χάνει κανείς. Από ποιον πρώτα να προφυλάξει τα νώτα του. Από εχθρούς, από φίλους η από συγγενείς. Πόσο μάλλον από τη μητέρα του πατρίδα. Ιδού το μέγα ερώτημα.

Η μέχρι πρόσφατα απεριόριστη προσήλωση της Αθήνας στους πολιτειακούς θεσμούς, όπως ο θεσμός του Προέδρου της Δημοκρατίας, πήγε, ίσως λόγω άνοιξης, περίπατο. Τι δε λένε. Και τι τους λένε, να λένε. Εγώ πάλι λέω, τι λένε στο ραδιοτηλεοπτικό γι όλα αυτά. Από την κραυγαλέα απουσία αντικειμενικότητας στους υποτιθέμενους διάλογους για το Κυπριακό έως τις ύβρεις σε βάρος ενός ανθρώπου επειδή διεκδικεί να παραμείνει άνθρωπος, ζώο πολιτικό. Ας μη σέβονταν τον πολιτειακό του θώκο έστω και αν τον κατέχει δι άμεσης μάλιστα εκλογής και λαϊκής ετυμηγορίας και εντολής των ελληνοκυπρίων συμπατριωτών του. Τουλάχιστον οφείλαν να σεβαστούν την από μέρους του επιβεβαίωση της έννοιας "άνθρωπος". Είτε ως προς την εκδοχή του "ανασηκώνεται η σηκώνεται εκ νέου" είτε του ότι " άνω θρώσκει". Ξεχνούν ότι δεν θα μπορούν αργότερα να δικαιολογήσουν τη στάση τους όπως και όποιοι άλλοι το επιχειρήσουν, μέσα από το της Μεγάλης Πέμπτης "ου γαρ οίδασι τι ποιούσι". Πρώτον, γιατί οίδασι και παραοίδασι, και δεύτερον γιατί άλλο θρησκεία άλλο πολιτική. Και η τελευταία οφείλει να ζητήσει το λόγο και να αναλάβουν ιστορικές ευθύνες όσοι τις έχουν.

Και μια και ο λόγος περί Προέδρων Δημοκρατίας, από παλιά ακόμη δεν συμφωνούσα με τη ρήση εκείνη του Σαρτζετάκη περί του ανάδελφου έθνους. Νομίζω ότι όλα τα έθνη και επόμενα και οι λαοί για πολλούς λόγους είναι μεταξύ τους αδελφοί. Αν όχι εξ αίματος είναι αδελφοί εξ ιδεών, πολιτικών, πολιτισμών και άλλων αιτιών και λόγων. Επίσης εξ όποιων

δεινών τους ενώνουν και τους αδελφοποιούν. Εδώ γεννήθηκε ο κοσμοπολιτισμός και επόμενα και οι κοσμοπολίτες. Καμαρώνω όταν σκέπτομαι ότι μπορώ να αποκαλούμαι με τον τίτλο αυτό. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει άκριτες μεταφορές προβλημάτων με βάση τη σημειωτική μόδα. Από τόπου εις τόπου. Δεν μπαίνουν στο ίδιο τσουβάλι. Στην ίδια ζυγαριά. Ούτε στην Κύπρο είχαμε πόλεμο ώστε να υπάρξει ήττα και επίχειρα. Είχαμε εισβολή και έχουμε κατοχή που διαιωνίζεται την ίδια στιγμή που η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να διαλυθεί. Κάποτε στη Βάρκιζα Έλληνες σε Έλληνες παρέδωσαν τα όπλα και ακόμη τους αναθεματίζουν. Πόσο θέλουν αυτοί που τώρα υπερθεματίζουν το ναι, αργότερα να τα γυρίσουν. Δεν θέλουν πολύ. Όλοι αυτοί πρέπει να ξέρουν ότι οδός επιστροφής δεν υπάρχει. Γι αυτό οι εγγυήσεις οφείλουν να είναι εν τη παλάμη. Σκέτο το «ούτω βοήσομε» χωρίς αντίκρισμα είναι μια τρέλα και μισή. Δεν είναι λογική. Πρώτα δεν είναι λογική και κατόπιν δεν το πάει και η καρδιά.

Δεν είναι διαφορετικά τα πράγματα που επισυμβαίνουν στο πεδίο των πολιτικών θεσμών και των πολιτικών κομμάτων. Μόνο που ένα από αυτά εγκατέλειψε -να μη πω κάτι άλλο- χτες δυο αδελφά κόμματα και με δική του υπαιτιότητα, έμεινε ανάδελφο. Εκτός και αν στη συνέχεια υποκαταστήσουν τα απολεσθέντα τα νέα, τα ετεροθαλή. Οφείλει όμως κανείς να πει: άλλο Τάσος, άλλο Αναστασιαδης, άλλο Βάσος, άλλο Βασιλείου. Ρίζες κοινές πλην όμως μόνον ετυμολογικές. Ούτε ιστορικές ούτε πολιτικές και επομένως -κατά τον Αριστοτέλη- ούτε ηθικές. Και κάτι άλλο. Ας το κάνουν το κόμμα τους ό,τι θέλουν και ας πιάσουν για φίλους όποιους τους καπνίσει. Μήπως πριν δεν το έκαναν. Το έκαναν. Αυτήν όμως την εις βάρος της Κύπρου αμαρτία, που θα τη βάλουν. Αυτή είναι πιο βαριά από το η Κύπρος είναι μακριά, του Καραμανλή. Γιατί οι σημερινοί επιγενόμενοι την βάζουν απέναντι. Είναι προς τιμήν της Κύπρου το πως αντιδρά. Λες και η πολιτική ευγένεια μένει μόνιμα στη Μεγαλόνησο ενώ εδώ διαμένουν μόνο κάτι μαυροπούλια και κερκινέζια της πολιτικής. Ραμολί τα λέω αλλού. Για αετούς ουδείς λόγος. Αποδήμησαν προ πολλού. Εξ ου και τα αποδημητικά πτηνά. Για εδώ λοιπόν ας μη μιλήσουμε. Όσο για την Κύπρο μετρώνται στα δάχτυλα του ενός χεριού. Ο καλός ο καπετάνιος είναι γνωστό που αποδεικνύεται ότι αξίζει το αξίωμά του. Ο ψεσινός λόγος όσο ήταν ένα λευκό περιστέρι ειρήνης και αλληλεγγύης προς τους κατέχοντες και κυρίως κατεχόμενους τουρκοκυπρίους άλλο τόσο αποτελεί συμπύκνωση αξιοπρέπειας και αετίσιο πέταγμα μαζί για την Κυπριακή Δημοκρατία. Γιατί όμως τα λέω αυτά.

Υπάρχει μια ειδοποιός διαφορά μεταξύ της ζωής και της πολιτικής. Στην πρώτη οι συγγενείς είναι δεδομένοι εκ των προτέρων, τους φίλους όμως κανείς τους διαλέγει. Αντίθετα, στην πολιτική διαλέγει κανείς τόσο τους συγγενείς όσο τους φίλους του. Έτσι εγώ θεωρώ φίλους τους τέσσερις προαναφερθέντες πολιτικούς και σέβομαι βαθύτατα τόσο τον εθνικό όσο τον πολιτικό ρόλο που ανέλαβαν να επιτελέσουν. Τους δυο όμως εξ αυτών, επιπλέον τους αισθάνομαι και ως συγγενείς. Έχουμε ιστορική και μορφωτική κοινότητα αρχών, αξιών, ιδεών και μεγάλου αγώνα. Είμαστε μεν συγγενείς -εστω δευτέρου βαθμού- αλλά είμαστε. Τόσο με τον Βάσο όσο τον Τάσο. Μάλιστα όπως εύκολα θα διαπιστώσει ο αναγνώστης, τα τελευταία κείμενα του βιβλίου επιχειρούν να κάνουν ένα ακόμη πολιτικό βήμα. Να τριτώσει το καλό, όταν άλλοι τριτώνουν το κακό. Αναπτύσσεται στα κείμενα μια σοβαρή θεωρητική πολιτική παιδεία περί το όχι. Τόσο ως σχέση του με τη Δημοκρατία, και την κατάργηση του κεκτημένου της, που παραπέμπει σε νέο είδος γύψου, όσο ως επιστημονική επιστροφή και επανασύνδεση με τις περγαμηνές και παρακαταθήκες της ιστορικής ηγεσίας του Α.Κ.Ε.Λ. ακόμη επί Εζεκία, και την παρουσία του ιστορικού εκείνου ηγέτη στον Ισπανικό εμφύλιο. Εξ ου και ο ομώνυμος τίτλος του δωδέκατου κειμένου.

Υπάρχει και κάτι ακόμη. Όχι και ναι, δεν είναι ίδια. Απόδειξη η ιστορία. Τα όχι τις περισσότερες φορές έχουν ηρωικά προλεγόμενα όσο και παρεπόμενα. Δεν συμβαίνει το ίδιο με τα ναι. Δεν έμεινε τυχαία το yes man. Τόσο η ιστορία όσο η πολιτική αυτά διδάσκουν. Γι αυτό λοιπόν στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι λογικό η πίεση για το ναι να ενοχλεί. Κάτι που δεν μπορεί να συμβαίνει με το όχι. Δυστυχώς δεν γνωρίζω κάποιον πολιτικό που να τηλεφώνησε από εδώ στη Λευκωσία υπέρ του όχι. Ξέρω όμως πολλούς που επίσης επί

πολλές φορές τηλεφώνησαν υπέρ του ναι. Ουδόλως τους τιμά. Όσο τώρα για το «μη ανακατεύεστε» δεν μπορεί να έχει καμιά τύχη. Άλλωστε συνήθως το λένε αυτοί που σε κάθε δυνατή ευκαιρία πράττουν το ακριβώς αντίθετο. Σε ό,τι αφορά τους Δημοκράτες πολίτες, είναι γνωστό ότι δεν λαμβάνουν καθόλου υπόψη τέτοιου τύπου κουτοπόνηρες συστάσεις. Δεν τους αφορούν.

Αυτά λοιπόν και πολλά άλλα νομιμοποιούν ηθικά και πολιτικά το δικαίωμα στη γραφή κειμένων όπως τα συγκεκριμένα, όσο και στην δυνατόν ευρύτερη δημοσιοποίηση τους. Αν τώρα κάποιος κόμβος στη Λευκωσία άλλαξαν καθοδόν ρότα, δεν τους κακίζω. Αντιλαμβάνομαι τις πιέσεις που υφίστανται. Άλλωστε κι αυτά που έχουν σήμερα στο κιόσκι τους, αναρτημένα, τέσσερα εκ των δώδεκα κειμένων που έλεγα, φτάνουν και περισσεύουν. Όπως για να γνωστοποιηθούν όσα προτείνονται -φυσικά δεν μιλώ για αποδοχή- φτάνει και περισσεύει η ανά την υφήλιο φιλόξενη πλειάδα κόμβων. Από τη Μελβούρνη, τις Η.Π.Α., την Αγγλία και τη Γερμανία έως τους εδώ, εκ των οποίων μερικοί έφθασαν να διαθέτουν ολόκληρες αίθουσες για τα γραπτά αυτά, λες και είναι γκαλερί.

Αν κάποιος θελήσει να τα εκχυδαΐσει όλα αυτά και να τα αποδώσει μόνο στους νόμους της αγοράς και των επισκεπτών καταναλωτών -υπάρχει και αυτή η διάσταση- δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη του ότι αυτό που κυρίως υπάρχει είναι μια γενιά ανθρώπων, με πολλές και πολλούς από αυτούς είμαστε φίλοι χωρίς να έχουμε συναντηθεί, και που νομίζω ότι η συνέχεια προδιαγράφεται ακόμη πιο θετική. Πολλοί άρχισαν από χόμπι και σήμερα κάνουν πολύ σοβαρή πολιτική δουλειά. Σιγά τα λάχανα των εν Αθήναις studios. Τι να πω άλλο, όταν ο έντυπος βάλτος της πρωτεύουσας και όταν ακόμη γράφει κάτι για όσα λέμε ή προτείνουμε, είναι συκοφαντικό. Από την άλλη, την ίδια στιγμή δεκάδες χιλιάδες λέξεις από τις ιδέες μας, κάνουν δια των κόμβων παρέλαση σε όλο τον πλανήτη, πλην κλεινού άστεως.

Που θα πάει. Οι ιδέες αυτές θα γνωριστούν και θα αναγνωριστούν. Έστω και αν για πολλά χρόνια μας έκρυβαν όταν δεν μας παρουσίαζαν ως ταραξίες της Βουλής, και ως γραφικούς, από αριστεριστές ως εθνικιστές ακροδεξιούς και επικίνδυνους. Είπα επικίνδυνους και θυμήθηκα που σήμερα κάποιος πάλι δικό τους, λένε για το σχέδιο: Από τη μια είναι το επώδυνο ναι, και από την άλλη το επικίνδυνο όχι. Όπως παλιά άλλοι ήταν επικίνδυνοι για την εθνική ασφάλεια. Οι ανθέλληγες. Εγώ πάλι λέω πιο επικίνδυνοι είναι οι ίδιοι οι εμπνευστές του δήθεν σοβαρού αυτού διλήμματος και εν προκειμένω οι υποβολείς του. Οφείλω όμως να πω ότι λιγότερο σοβαρό είναι ένα άλλο, κουτσαβάκικο, αυτή τη φορά, δίλημμα. Επίσης γνωστό: μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα. και άρα ρέμα, που κολυμπάς και σώζεσαι. Όπερ έδει δείξει. Ψηφίστε δηλαδή ναι. Θα λέγαμε: ψεκάστε αν όχι ψεκαστείτε, ψηφίστε, τελειώσατε.

Αν τώρα ακόμη και οι μπανανίες ωχριούν, μικρό το κακό. Υπεράνω όλων βρίσκεται η συνδεδεμένη on line τηλεοπτική, πολιτική και δημοσιογραφική παιδεία με άλλες πιο επιστημονικά επεξεργασμένες εξ ου και γνωστό και μη εξαιρετέο e-mail non paper. Από τις περιπτώσεις που επιτρέπεται το non. Το όχι. Γεννάται όμως το ερώτημα: Εάν πλην του θεόσταλτου χθεσινού ναι της αντιπολίτευσης υπάρχει και άλλο ναι. Λέω αν αυτή τη φορά είναι ένα αόρατο ναι από την Κυβέρνηση. Δηλαδή ναι μεν θα αναπτυχθεί η ελληνική ορχήστρα, όπως άλλωστε έχουμε προτείνει από παλιά, αλλά η μπαγκέτα θα βρίσκεται κάπου μακριά. Πολύ μακριά. Μπορεί και πέραν του όμορου προς τη Μεσόγειο ωκεανού. Τα λέω αυτά γιατί στο λειτουργικό του δόγματος: «η Κύπρος αποφασίζει η Ελλάδα συμπαρίσταται» αν σε κάποιον συμπαρίσταται η επίσημη Ελλάδα σήμερα, αυτός είναι τα τηλεοπτικά Μέσα που κατά τα άλλα εναγωνίως και με κάθε τρόπο δίνουν τον αγώνα του ναι. Δεν λέω σκυλιάζουν γιατί δεν είναι συμβατή με την πολιτική μας παιδεία τέτοια λέξη. Λέω όμως ότι αν ο Παπαδόπουλος ήταν περί το ναι, θα τον έδειχναν ξανά και ξανά. Δεν θα τον έκοβαν στον αέρα στην πρώτη μετάδοση. Η κεντροαριστερά τη ανοχή της κεντροδεξιάς.

Το προηγούμενο τομίδιο με τα οκτώ τότε κείμενα που σας είχα στείλει, με τον ίδιο και πάλι τίτλο στις 26 του περασμένου Μαρτίου μπορείτε να το αποσύρετε αντικαθιστώντας το

με το σημερινό αρχείο. Πέραν των άλλων επιτρέψτε μου να σας πω ότι θα εξασφαλιστεί μεγάλη οικονομία χώρου, αν όχι και ευταξία. Όσο και αν η αισθητική σας χωροταξία είναι, που είναι, υψηλού υψηλότατου επιπέδου. Από τις πιο υψηλές του είδους στην Ευρώπη αλλά και αλλού. Και αναφέρομαι τόσο στους περιφερειακούς στη χώρα αυτή και στην Κύπρο, όσο εκείνους από την ομογένεια. Τους δυο φορές Ελληνικούς. Μια λόγω καταγωγής και μια λόγω της πολιτισμικής παρουσίας του ελληνισμού στις δεύτερες φιλόξενες και σεβαστές γι αυτό, πατρίδες. Η συμβολή των Μέσων της ομογένειας είναι σημαντική αν όχι καθοριστική στη στήριξη του νέου αυτού κύκλου Κυπριακού αγώνα.

Ευχαριστώντας σας για άλλη μια φορά, καλή Ανάσταση σε όλες και όλους, μετά των οικογενειών σας. Καλή Ανάσταση στην Κύπρο και χρόνια πολλά σε όλους.

σας χαιρετώ

X. K.

14. ανωφελές συμβούλιο αρχηγών

...Οι τούρκοι κάνουν κάθε τρεις και μια, το δικό τους συμβούλιο. Εκείνο το γνωστό με τους υπεράριθμους στρατηγούς, που περισσότερο μοιάζει με επιτελείο και κάποιους με πολιτικά. Δεν ακούστηκε όμως να προταθεί κάτι τέτοιο στην Ελληνική Βουλή, όλες αυτές τις ημέρες της συζήτησης των προγραμματικών. Καταρχήν από την συμπολίτευση που πριν γίνει κυβέρνηση πολλές φορές επικαλούνταν την εθνική αναγκαιότητα του συμβουλίου. Πόσο μάλλον που τα πράγματα σήμερα βρίσκονται στο αμύην, όφειλε να την έχει κάνει ήδη πράξη. Ούτε όμως από τη μείζονα αντιπολίτευση ούτε από την ελάσσονα ζητήθηκε. Ακόμη και οι εκ της τελευταίας εκείνοι που την πρότειναν σε παλιότερες εποχές δια πάσα νόσο κλπ. σήμερα που η υποτροπή της είναι η σοβαρότερη από υπάρξεως Κυπριακής Δημοκρατίας, θα λέγαμε ζήτημα ζωής και θανάτου, λησμόνησαν να τη ζητήσουν εκ νέου.

X. Κ.

Από δημοσιευμένο προ της Λουκέρνης άρθρο του συγγραφέα:

«Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν» που

υπάρχει στο ηλεκτρονικό βιβλίο: Δημοψήφισμα για την Κύπρο.

Του Χρήστου Κηπουρού {}*

Μπορεί ο θεσμός των συμβουλίων να αποτελεί τυφλοσούρτη για τον κάθε τύπου ζωντανό κοινωνικό, οικονομικό, επιστημονικό, πολιτικό οργανισμό, την οικογένεια, την επιχείρηση, την ιατρική μέχρι τη δικαιοσύνη, τα πολιτικά κόμματα, το ίδιο το κράτος. Όμως δεν συμβαίνει το ανάλογο με τη χώρα αυτή, καθεαυτή. Κραυγαλέο παράδειγμα η σύγκληση του συμβουλίου αρχηγών υπό τον Πρόεδρο, την ερχόμενη Πέμπτη.

Μακάρι να περιορίζονταν στο επίπεδο του απλού κρυολογήματος. Να αφορά κάτι που το προτείνουν οι αντιπολιτεύσεις και το αποφεύγουν οι κυβερνήσεις. Η αγωγή τότε θα ήταν εύκολη υπόθεση. Όμως τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα. Γι αυτό και δεν προσφέρονται προς άγρα εντυπώσεων επειδή οι απελθόντες δεν το έκαναν ποτέ ενώ οι επελθόντες το έχουν προγραμματίσει. Αυτό θα ίσχυε αν υπήρχε μια σειρά στα γεγονότα. Αν γίνονταν πριν από τη Λουκέρνη προκειμένου να αποφασιστεί η στάση της Ελλάδας. Αυτό το νόημα έχει το Συμβούλιο. Το οποιοδήποτε συμβούλιο. Τα μέλη του να δουν, να εξετάσουν την κατάσταση και να αποφασίσουν τι χρειάζεται να γίνει.

Γι αυτό άλλωστε μπήκε και το μότο. Στις τελευταίες προγραμματικές δηλώσεις και ενώ επρόκειτο να ακολουθήσουν οι συνομιλίες για την Κύπρο στην Ελβετία, ούτε η μνεία του έγινε στη Βουλή. Ούτε καν από εκείνους που είχαν τη συγκεκριμένη πρόταση, κάτω από τη

γλώσσα τους, που λέει ο λόγος, κάθε φορά που μιλούσαν Απεδείχθη ότι όλοι είχαν τους λόγους τους που δεν προχώρησε και επόμενα όλοι έχουν ευθύνες γι αυτό. Μιλώ για τα Ελλαδικά αδειανά καθίσματα της Ελβετίας, σε σχέση με τα τουρκικά αλώνια. Μπορεί η στάση του Έλληνα υπουργού των εξωτερικών να αποτελεί την εξαίρεση όμως δεν είναι των διαστάσεων εκείνων που σώζουν την πατρίδα πόσο μάλλον την πατρίδα απέναντι στην ασκηθείσα, ασκούμενη και επίσης την αναμενόμενη θύελλα πιέσεων από την κάθε ενδιαφερόμενη, για τους δικούς λόγους, πλευρά.

Οι κυβερνώντες δεν ήθελαν γιατί δεν είχαν τι να πουν. Μπορεί να σιγούσαν αν δεν σιγόνταραν υπογείως τα της Νέας Υόρκης όμως δεν ήθελαν να έρθουν σε ρήξη και από την πρώτη τους στιγμή με το εθνικό συμβούλιο της Κύπρου που ως προς το ενδιάμεσο, το τρίτο τότε -αν θυμάμαι καλά- σχέδιο του Γ. Γ. ήταν αρνητικό. Άλλο αν στο τελικό και χειρότερο όλων σχέδιο, το πέμπτο και το πλέον αυθαίρετο, κάποια μέλη του, το έστριψαν, επιβεβαιώνοντας το «άβυσσος η ψυχή του ανθρώπου», όπως επίσης «άβυσσος και ο νους του πολιτικού καριερίστα», θα συμπλήρωνα σήμερα εγώ.

Πριν σπεύσει κανείς να επεκτείνει την περί καριερίστα κατηγορία προς άλλους αξιωματούχους οφείλει να γνωρίζει ότι άλλο είναι η ευγενής φιλοδοξία, άλλο οι μανούβρες. Οι τελευταίες αποτελούν χαρακτηριστικά γνωρίσματα του καριερισμού. Ο πρόεδρος της Κύπρου κινήθηκε εξ αρχής στη τροχιά του όχι. Άλλοι ήταν τότε με το όχι και μεταπήδησαν στη συνέχεια, στο ναι. Το γκελ και το μανουβράρισμα δεν είναι πολιτική. Και όταν υπάρξει μεγάλη ανάγκη να τα κάνει κάποιος αυτά οφείλει δημόσια και ανοιχτά να εξηγήσει προηγουμένως το γιατί. Αλλιώς είναι καραμπινάτος, οιουδήποτε χρώματος, τυχοδιωκτισμός. Όπως το καζίνο με τα μαύρα και τα κόκκινα. Να ποντάρει στο αντίθετο του αντιπάλου. Ποιο συναίσθημα λοιπόν, ποια λογική και ευθύνη και ποια κουραφέξαλα αμολούν χωρίς να βουτούν τη γλώσσα στο μυαλό. Ο Φουσέ δεν είπε τυχαία ότι η πολιτική αντιπαλότητα είναι η χειρότερη. Τόσο από την επιστημονική, επαγγελματική, συγγενική όσο τη γνωστή, από τα τόσα της εγκλήματα, ερωτική.

Αντιπαρέρχομαι ως αστεία την όποια απόπειρα απόδοσης ευθυνών και ειδικότερα για το ότι το σχέδιο του Γ. Γ. χαρακτηρίστηκε ως βάση διαπραγματεύσεων. Πρώτον αυτό δεν σημαίνει ναι. Δεύτερον νομιμοποιείται κανείς να πει κάποια στιγμή: «ε όχι δεν τρώγεστε. Είπαμε να υποχωρήσουμε, να κάνουμε δεκάδες αβαρίες αλλά νισάφι». Δεν είπε: «ε προς θεού, αυτή δεν είναι λύση. Είναι πολύ άδικο αυτό που πάει να γίνει. Γι αυτό ναι». Ακόμη και τα μικρά παιδιά τότε θα βάλουν τα γέλια. Το σεβασμό της σε αυτά άλλωστε εκφράζει η ρήση του μεγαλύτερου σοφού της παγκόσμιας λογικής και ιστορίας, Σωκράτη που όταν είχε άδικο αναγνώριζε ότι αδυνατούσε να τα βάλει ακόμη και με τρίχρονο. Εννοούσε προφανώς τέτοιες περιπτώσεις. Πόσο μάλλον όταν οι επικεφαλείς δεν είναι σαν το Σωκράτη και οι πολίτες δεν είναι νήπια.

Ας το έχουν αυτό υπόψη τους οι όπου Ελληνισμού πολιτειακοί, πολιτικοί και κομματικοί επικεφαλής. Έστω κι αν από την κλασική Ελλάδα έλλειπαν οι σημερινοί μηχανισμοί επιβολής του παράλογου επί της λογικής, όπως είναι τα Μέσα. Ίσως γι αυτό και ο Σωκράτης δεν έγραψε. Άλλο τώρα αν αδυνάτισε την εκ των υστέρων ισχύ του: scripta manent. Η ουσία πάντως είναι ότι η λογική, ο νους, η γνώση και η αρετή παραμένουν και σήμερα όσο ποτέ άλλοτε επίκαιρα. Δυστυχώς είναι και τα πιο ξένα προς την καθ ημάς πολιτική. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η λογική, η κοινή λογική των πολιτών, έχουν χάσει την αξία τους ή έχουν χαθεί.

Ανάλογα ισχύουν τόσο με το προς την πατρίδα ιστορικό όσο και λογικό αίσθημα. Πλανώνται πλάνη μεγάλη όσοι δεν κατάλαβαν ότι τα δυο αυτά στοιχεία ταυτότητας του λαού της περιοχής την οποία κατοικεί πολλές χιλιετίες, υπάρχουν εξ αδιαίρετου, για όλο αυτό το διάστημα. Μπορούν παροδικά να πετυχαίνουν να τον διχάζουν όμως σύντομα εκείνος αναλαμβάνει από τα τραύματά του. Άλλωστε τι είδους ιστορικός λαός θα ήταν αν

δεν είχε τις αναγκαίες αυτές όσο και υψηλές αντοχές και ικανότητες. Εκτός από γερό κόκαλο στους ανθρώπους υπάρχει αντίστοιχα γερό κόκαλο στους λαούς, όπως ο γηραιός Ελληνικός. Όπως λέμε γηραιά Ήπειρος. Τόσο ο Ελλαδικός όσο ο Κυπριακός είναι αυτού του τύπου. Πρέπει δε να τους σέβεται κανείς και ας τους αγαπά λιγότερο.

Παρέμεινα πολύ στο πεδίο της λογικής γι αυτό ας μου επιτραπεί να καταπιαστώ με τα αμφιλεγόμενα. Έλεγα λοιπόν ότι η αξιωματική αντιπολίτευση δεν πήρε την πρωτοβουλία να ζητήσει συμβούλιο αρχηγών ίσως γιατί δεν την σήκωνε το τότε κλίμα για το ναι της, το προχθεσινό. Ίσως και για άλλους λόγους που παραπέμπουν στα λόγω της ήττας, ζαλισμένα κοτόπουλα. Ίσως κινδύνευε να γίνει άλλη μια φορά στην ιστορία της, χλεύη. Αυτή τη φορά χλεύη των νικητών. Τώρα μπορεί μέχρι και να το αποφύγει γιατί η κυβέρνηση πρέπει προηγουμένως να βγει ανοιχτά με τη σημαία του όχι, και μετά να δικαιούται να μιλήσει. Όσο για την ελάσσονα αντιπολίτευση, ο Περισσός γνώριζε γιατί το όντως καθαρό και έντιμο εθνικό όσο διεθνικό και διεθνιστικό του όχι, κινδυνεύει από πνιγμό πολύ πριν από τη θάλασσα της Πάφου. Πόσο μάλλον να εισακουγόταν από την Εζεκία Παπαϊωάννου. Ίσως γι αυτό δεν πρότεινε να υπάρξει Δημοψήφισμα για την Κύπρο και εδώ. Να μη φτάσουν τα πράγματα στο διεθνιστικό απροχώρητο. Άλλο τώρα που στην Κύπρο όπως και παντού στον κόσμο απεδείχθη ότι τελικά ισχύει το «ανάγκα γαρ και γραμματείς πείθονται». Πολύ πιο ξεκάθαρη θέση είναι το καθαρό όχι. Όσο τώρα αφορά τον επικεφαλής της άλλης αριστεράς εκδοχής στην Ελλάδα, ο οποίος γνώριζε εκ των προτέρων τη στάση του δικού του ιστορικού, διανοητικού και κομματικού φορτίου, σίγησε. Φοβήθηκε να μη διαλύσει το μαγαζάκι της κεντρικής οδού, λίγες μόλις ημέρες από την ημέρα που κέρδισε στο νήμα τη μάχη με το θάνατο. Αυτή είναι η πολιτική Ελλάδα.

Νομίζω ότι η Πολιτική Κύπρος είναι πολύ πιο σοβαρή και έντιμη από τη μητέρα της και την ημετέρα πολιτική. Ας μας δείξουν ποιος είναι ο εδώ Τάσος, ο Βάσος, έστω ο 85ετής Γλαύκος. Δεν λέω, Σημίτη ή Μητσοτάκη έχουν και εκεί. Όμως Γιώργο δεν έχουν σίγουρα. Ήταν χοντρό πολύ χοντρό το ναι του. Τόσο για το ίδιο το ναι, όσο επίσης το ότι προηγήθηκε λίγες μόλις ώρες του διαγγέλματος του Κύπριου προέδρου. Όπως μεγάλες είναι οι ευθύνες των επιτελών του. Λες και τον άφησαν να εκτεθεί αν δεν τον προέτρεψαν να το κάνει. Όπως βέβαια δεν απαλλάσσονται από τις ευθύνες και εκείνοι οι οποίοι είδαν φως και πέρασαν στη βάρκα του όχι, όταν μέχρι μόλις χθες πατούσαν και στις δυο. Αν όχι μόνο στην άλλη. Δεν έγραψα τυχαία και πολύ πιο πριν, συγκεκριμένα στο προτελευταίο μου κείμενο: «ANAN, NON PASSARAN» για κάποια όχι που θα είναι χειρότερα ακόμη και από κάποια ναι. Ιδιαίτερα όταν λέγονται τέτοιες ιερές και άγιες ημέρες, χωρίς καν προηγούμενη συγγνώμη, έστω λόγω των ημερών αυτών. Δεν μιλώ για το όχι του Βασιλακόπουλου που είναι παλικαρίσιο και που άλλη μια φορά εκφράζω δημόσιο έπαινο. Μιλώ για το σκάφος της νέας εποχής, όπως με τον τιτανικό, και ένα πολιτικό σώμα με διάχυτο τετανικό {από τη λέξη τέτανος που σημαίνει τεταμένος και που παραπέμπει σε σπασμωδικές κινήσεις μετά ακαμψίας και με θανατηφόρα συνήθως εξέλιξη}.

Ας επιστρέψουμε όμως και πάλι στην αρχή. Πότε γίνονται οικογενειακά, ιατρικά, επιστημονικά, δικαστικά και άλλα συμβούλια. Ακόμη και στις Α.Ε. Πρώτα και κύρια για την εξέταση σοβαρού θέματος και την λήψη αποφάσεων για διευθέτησή του. Δεν συνέρχονται κατόπιν εορτής. Όπως οι προς εξέταση μαθητές διαβάζουν πριν από το διαγώνισμα. Άλλο τώρα που ο μακαρίτης θείος μου σε παροτρύνσεις της μητέρας του και γιαγιάς μου να καθίσει να διαβάσει έλεγε ότι θα το κάνει μετά τις εξετάσεις, για να τα έχει πιο φρέσκα στο μυαλό του. Αυτόν θυμήθηκα με το προαναγγεληθέν Συμβούλιο Αρχηγών για τις 15 Απριλίου.

Δηλαδή τι θα γίνει. Ποιον εξ αντικειμένου ωφελεί η σκοπιμότητα αυτού του τόσο πολύ σοβαρού και σπάνιου όσο κορυφαίου θεσμικού γεγονότος. Έχει να κάνει με το χειρισμό εκ μέρους της Ελλάδας του Κυπριακού ζητήματος σε κάποιο οργανισμό; Μήπως αφορά τις Ελληνικές θέσεις σε κάποιες επικείμενες διεθνείς συνομιλίες; Ή μήπως διαμέσου της εκ του περισσού αν όχι και εκ του πονηρού επιβεβαίωσης περί νηφαλιότητας και περί σεβασμού της

Κυπριακής ετυμολογίας, κρύβει άλλα. Ποια είναι αυτά. Να σας πω ποιο ψυχανεμίζομαι. Το να πληροφορηθεί ο Ελληνισμός, επόμενα και ο Κυπριακός λαός ότι το εν Ελλάδι κομματικό πολιτικό καθαρό όχι, είναι 5%. Και μόνο αυτό οδηγεί στην άποψη ότι δεν χρειάζεται συμβούλιο αρχηγών. Ούτε τιμά τη μητέρα πατρίδα και τις πολιτειακές, κυβερνητικές και κομματικές της εκπροσωπήσεις της να λειτουργούν σαν κάτι μητρικό EXIT POLL και σαν εταιρεία δημοσκοπήσεων που εμμέσως πλην σαφώς δείχνει προς μια συγκεκριμένη θέση. Να την πάρουν κατόπιν τα Μέσα, να της βάλουν χέρια και πόδια και με τα τελευταία αυτά να ποδηγετήσουν το λαό. Τόσο τον Ελλαδικό όσο τον Κυπριακό, το θήραμα.

Αν ήθελαν συμβούλιο αρχηγών ας το έκαναν πριν την Ελβετία. Έστω αμέσως μετά από αυτήν. Και πάντως πριν από τη συνεδρίαση της Βουλής. Τώρα είναι αυτό που είπαμε. Εκτός από τη Μεγάλη Πέμπτη θα υπάρχει και μια Μικρή Πέμπτη, προϊόν μικρής πολιτικής. Ο λόγος για την δεκάτη πέμπτη Απριλίου. Αν συνυπολογίσει κανείς τη στάση των Μέσων αυτό το διάστημα δεν πρέπει να έχει καμιά αμφιβολία για την υπόθεση. Την εξ αντιδιαστολής προπαγάνδα του ναι. Ότι τα άλλα είναι ναι, περί το ναι, και προς το ναι. Όπως πρωτοτύπησαν κάποιοι γράφοντας «ναι στο ναι» που ήρθαν όμως και πάλι δεύτεροι αφού προηγήθηκε πολύ πιο πριν το δικό μας «ναι μεν όχι, αλλά πως», έστω και αν το τελευταίο έχει λογοκριθεί από φίλιά τους Μέσα. Να χαίρονται οι μεν τους δε και αντιστρόφως.

Εκτός από κάποιους άλλους έχω και εγώ απορίες και θα περιμένω με μεγάλο ενδιαφέρον τις απαντήσεις από όλο αυτό το μπλοκ. Άντε καλά με τον Κεμάλ. Η χρόνια αυτή σχέση, τους έγινε πια δευτέρα φύση. Τι είδους φύση όμως είναι η σχέση με το Bush. Πως είναι εναντίον του Bush σε άλλες περιοχές του πλανήτη και υπέρ σε κάποιες άλλες όπως η Κύπρος; Προς τι αυτές οι διακρίσεις; Γιατί ο τελευταίος έχει φάει τα λυσσιακά του να περάσει τη λύση που υπέγραψε το μοιραίο εκείνο αγόρι με τα μάτια τα μελιά, όπως κάποτε τραγουδούσε, αν δεν κάνω λάθος, η Αλέκα Μαβίλη. Ας σταματήσω όμως εδώ.

Αν απαντηθώ μπορώ να επανέλθω σε νέα. Όπως το δούναι και λαβείν, στο πακέτο Κυπριακό-Κουρδικό. Δυο οργανικά συνδεδεμένα παλαιόθεν μεταξύ τους θέματα, σήμερα δε όσο ποτέ: Σου δίνουμε στην Κύπρο, εις βάρος των χαϊβανιών Ελλήνων, πλείστα όσα, τετραπλάσια από όσα περίμενες, μέχρι την εποπτεία της γεωοικονομίας, όπου βέβαια και εμείς θα βάλουμε κάποια χέρια και πόδια, άντε και κάποιους κατήδες, όπως τους λες. Θα ανασυστήσουμε άλλωστε το Ρηγάτο όπως μου είπαν ότι λέγεται οι φίλοι μου οι Βρετανοί. Ξέρουν αυτοί. Μας δίνεις, χωρίς δεύτερη κουβέντα, το ελεύθερο στον παλιό μας όσο και νέο έρωτα, στο Νότιο Κουρδιστάν. Και άμα θέλεις. Κάπως έτσι αν όχι ακριβώς διαμεϊφθηκε η μεταξύ U.S., England και Turkey συζήτηση. Ε λοιπόν ο Κύπριος πρόεδρος αυτό τόνισε στην ομιλία του: Δεν είμαστε χαϊβάνια. Άνθρωποι ναι, είμαστε. Σαν όλους τους άλλους ιστορικούς λαούς. Επίσης τους εδώ αυτόχθονες ειδικά, τουρκοκυπρίους που τους θεωρούμε αδελφούς. Μην πω αυτάδελφους. Μητρός τε και πατρός τε μέχρι πριν κάποιους αιώνες. Όχι πολλούς.

Υπάρχει και κάτι ακόμη. Γνωρίζουν οι φίλοι προς τους οποίους απηύθυνα την ερώτηση, από τα σπίτια τους ακόμη όπου μεγάλωσαν, ότι τα ευπαθή προϊόντα όταν μπαίνουν στο ψυγείο αντέχουν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ιδίως όταν είναι στην κατάψυξη. Όσο όμως και αν η πρακτική αυτή των χειριστών και λογοκριτών φίλων τους, συνιστά ρουτίνα, κατά βάθος έχουν και ένα φοβικό -που άρεσαν αυτή τη λέξη, δεν μπορώ να καταλάβω- σύνδρομο. Από την άλλη δεν γνωρίζουν ότι τα ίδια αυτά ευπαθή προϊόντα, -μιλώ φυσικά για ιδέες και γνήσια πολιτικά προϊόντα, με ονομασία προέλευσης- όχι μαιμού, όπως τα δικά τους la cost Κωνσταντινούπολης, αντέχουν επί πολύ και εκτός ψυγείου. Κυρίως εκτός αυτού. Εξ όλων των ευπαθών είναι τα μόνα τα οποία έχουν αυτήν την ιδιότητα. Αν δεν το γνωρίζουν μπορούν να το μάθουν. Να ναι καλά στην υγεία τους οι συμβάλλοντες σε αυτό ηλεκτρονικοί κόμβοι.

Αν ήμουν Μάνος θα σιωπούσα. Ξέρει εκείνος, όπως και όλοι όσοι διάβασαν το «αν ήμουν Κύπριος» που έγραψε, όσο τα όσα είπε στη συνέχεια. Αν όμως ήμουν στη θέση του Κύπριου προέδρου πέραν όσων ορθών και λεπτομερειακά επεξεργασμένων είπε, θα προσέθετα: «δεν παίζω το κράτος στα ζάρια και στα καζίνο». Είτε της πολυαγαπημένης μας Κερύνειας είτε του Texas, της ιδιαίτερης πατρίδας του Bush. Επιτέλους άλλο Christ the Greek άλλο Nick the Greek. Ούτε στο όνειρό μου μπορούσα ποτέ να φανταστώ ότι θα ήθελα να είμαι σαν εκείνον. Να έχω πρότυπο, το ολιγότερο τυχοδιώκτη. Πόσο μάλλον σήμερα.

Να το πω αλλιώς. Μπορεί όντως μερικά όχι να περιέχουν φορτίσεις, θλίψη, θυμό ακόμη και οργή ή και ακατέργαστη πολιτική. Όμως δεν μπορούν να μετατρέπονται σε άλλοθι. Ας τα δουν με συμπάθεια, ως προϊόντα πόνου, αλλοφροσύνης έστω διαιωνιζόμενης. Σε καμιά όμως περίπτωση ως αιτία καθορισμού της ψήφου εγκεφαλικών και λογικών πολιτικών προσώπων και πολιτών. Και δεν θα πείραζε τόσο πολύ αυτό, όσο το ότι ακόμη και οι πλέον μεγάλες εντάσεις, ωχριούν απέναντι στο ναι εκείνο που εκ του μακρόθεν μυρίζει τυχοδιωκτισμό. Στο βρόμικο ναι. Δεν αφορά μόνο το είδος για το οποίο ήδη μίλησα. Την συνέχεια της καριέρας. Τα τριζωνικά συμβούλια της επόμενης ημέρας κλπ. τα οποία όμως χωρίς σαφείς εγγυήσεις εκτός από τυχοδιωκτική αποτελούν και ανεύθυνη στάση. Δεν μπορεί η Κύπρος να οραματίζεται να αναδειχθεί σε νέα Σοφοκλέους της Ευρώπης. Αν θέλει να γίνει κάτι, ας γίνει νέα Ιρλανδία. Στα σίγουρα.

Άλλοι ιστορικοί λαοί χύνουν ποταμούς αίματος να κάνουν κράτος και πολλοί από αυτούς δεν τα κατάφεραν ακόμη και ίσως αργήσουν και άλλο. Προς το παρόν μένουν στο επίπεδο του οδικού χάρτη. Και κάποιοι άλλοι έχουν διωχθεί ακόμη και από το χάρτη. Παραμένουν μια γενική και αόριστη διοικητική αρχή. Άλλοι πάλι έχουν τους ιστορικούς ηγέτες σε μπουντρούμια μπροστά στα οποία ακόμη και τα κελιά F, ωχριούν. Παραδείγματα στη γειτονιά μας υπάρχουν ουκ ολίγα. Εμείς που έχουμε -αυτό εννοώ, μεταξύ των άλλων, όταν λέω Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη- το κεκτημένο, αυτό δεν είναι μόνο άυλες αξίες και τίτλοι. Είναι η υπόσταση εκείνη και οντότητα, που συμπυκνώνει το συλλογικό εθνικό και ιστορικό δρομολόγιο ενός λαού. Εκτός και αν κάποιοι τα προσεγγίζουν μέσα από άλλες διαφορετικές οπτικές. Μετακρατικές για να μην τις πω μεταπρατικές.

Άντε να γίνει μια θεομηνία να ξεσπιτωθείς. Να φύγεις από το Ευρωπαϊκό Μέγαρο, με το οποίο συνέδεσες τη συλλογική σου φαντασίωση από πολλών ετών, να πας να μείνεις για λίγο στις σκηνές. Μέχρι την επισκευή. Όμως στα καλά καθούμενα, γιατί. Και το χρηματιστήριο θα πήγαινε στις 9.000 μονάδες όμως είναι στις 2500, αν είναι και τόσο. Τότε, τι γίνεται τότε. Το λέει ο θυμόσοφος λαός. Καλύτερα πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρει. Εγώ πάλι λέω πόσο μάλλον έξη στο χέρι. Ας παρατήσουν λοιπόν να κραδαίνουν ως απειλή διχοτομικές κουτοπονηριές είτε εκ της απέναντι πλευράς είτε της ημεδαπής που τις έκανε εισαγωγή από απέναντι. Στο απερίγραπτο αυτό σημείο έφθασε η εν Ελλάδα πολιτική βλακεία.

Όσο για τα αδελφικά αισθήματα προς τους τουρκοκύπριους δεν είναι μονοπώλιο κανενός. Έχει να κάνει με τον ανθρωπισμό, την αλληλεγγύη, την κοινή πατρίδα, και όλες τις υπόλοιπες αναλλοίωτες αξίες με τη Δημοκρατία, μεταξύ των πρώτων αν όχι πρώτη. Σύμφωνα λοιπόν με αυτά και σύμφωνα με την κατάσταση της τουρκικής εξίσωσης οι τουρκοκύπριοι δεν είναι τόσο κατέχοντες όσο κυρίως είναι κατεχόμενοι. Το κλειδί είναι αυτό. Προς το δικό τους το πραγματικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό συμφέρον είναι η είσοδος της Κύπρου, όπως είναι τραυματισμένη έστω, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την απολύτως ισότιμη στη συνέχεια στήριξή της. Μπορούμε να ενωθούμε εκ νέου ναι. Ισότιμα ναι. Όλα ναι. Όχι όμως υπό την τουρκική σπάθη. Και αν ακόμη υπήρχε ποτέ κυβέρνηση Κυπριακή που θα τους αδικούσε, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επενέβαινε να το αποτρέψει αφού αντίκειται στο αναπτυξιακό κοινοτικό status.

Αμέσως μετά από την Κοπεγχάγη είχα πει ότι ήταν δέκα τέσσερις Ελλάδες και μια μη Ελλάδα. Η Ελλάδα. Όλοι θυμούνται τι έγινε. Σήμερα επιβεβαιώθηκε για άλλη μια φορά η Ευρωπαϊκή πολιτική παιδεία του Φερχόιγκεν. Αυτόν που όταν ο Ραούφ πασά απεκάλεσε Ναζί ανακάλεσε σε πολλών πιστεύω τη μνήμη ότι: «είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλια». Ο Γερμανός λοιπόν κοινοτικός επίτροπος είπε ότι ανεξάρτητα του αποτελέσματος οι Ελληνοκύπριοι θα εκπροσωπούν στην Ευρώπη ολόκληρη την Κύπρο. Δεν ξέρω αν ικανοποιήθηκαν στις απορίες τους που είχαν κάποιοι, ξέρω όμως ότι καμιά Ευρωπαϊκή χώρα δεν πρόκειται να αναγνωρίσει ψευδοκράτη και παρόμοια φαιδρά. Ακόμη και αν οι τούρκοι είχαν κατά νου να το κάνουν και όχι να υπερίπταται ως απειλή, δεν θα το έλεγαν. Το λένε όχι μόνο γιατί δεν προτίθενται αλλά και γιατί δεν δύνανται να το πράξουν.

Ένας που εμβαθύνει σε αυτά, δεν θα συμφωνεί με τις απόψεις του πρώην κοινοτικού επιτρόπου και νυν υπουργού εξωτερικών της Γαλλίας, Μισέλ Μπαρνιέ περί της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας. Γι αυτό η επόμενη πέτρα στο υπό διαμόρφωση καινούργιο Ελληνικό πολιτικό περιδέραιο, μπορεί να είναι, όπως είπαμε, η πρόταση από την Ελλάδα -όχι από την Κύπρο- να δοθεί ημερομηνία έναρξης των διαπραγματεύσεων ένταξης στη γειτονική χώρα. Η ευτυχής συγκυρία της προεδρίας από την ομοιοπαθή με την Κύπρο Ιρλανδία, ενισχύει ακόμη πιο πολύ την ευδοκίμηση του εγχειρήματος αυτού και την εγγραφή του στην ατζέντα της συνόδου του Δουβλίνου, στα τέλη του ερχόμενου Ιουνίου.

Το σύστημα της πολιτικής Ελλάδας δεν πρέπει να περνάει τις καλύτερες ημέρες του βίου του. Ούτε κανείς μίλησε για ευτυχείς, ευτυχέστερες στιγμές της ζωής του, όπως έγινε με τη Ζυρίχη. Δεν ξέρω βέβαια αν είναι μετρημένα τα ψωμιά του -υπάρχει ως ενδεχόμενο, όπως έχει δείξει η Κυπριακή ιστορία που επηρεάζει καταλυτικά την αντίστοιχη Ελληνική πολιτική- όμως ξέρω ότι δεν πρέπει η τελευταία να πηγαίνει γυρεύοντας. Αν και όσοι σκεφτόμαστε με αυτόν τον τρόπο, και δεν είμαστε λίγοι, μας συμφέρει να συνεχίσει όπως μέχρι τώρα. Όμως το ζήτημα δεν είναι ένας νέου τύπου καριερισμός που εδράζεται στο ο θάνατός σου η ζωή μου. Ας μη κρίνουν εξ ιδίων όπως λέγεται.

Δυστυχώς όμως έστω κι αν ακόμη υπάρχουν αντιστάσεις -ακόμη και ο Γεώργιος Ράλλης μετά από μια εξ αφήνης σύλληψη και πρώτη ατυχή του τοποθέτηση, όχι μόνο επανόρθωσε αλλά είναι προς τιμή του αυτό που έκανε- το τηλεοπτικό και έντυπο κράμα των διανοητικών, των πολιτικών και δημοσιογραφικών λαγωνικών Δαλματίας, δεν το βάζει κάτω. Όταν δεν λογοκρίνει τον Κύπριο Πρόεδρο, τον κατακρίνει για την περί την Ελλάδα σιγή κατά την ομιλία του. Λησμονεί την κλασική του παιδεία. Ότι το: «κρείττον το σιγάν», σε κάποιες περιπτώσεις και περιόδους όπως αυτή που διανύουμε και μετά τα όσα υπέφερε το νησί εκ του εθνικού λεγομένου κέντρου -τα σούρτα φέρτα αντιπροσωπειών είναι το ελάχιστο- αποτελεί χάρη προς τους εν Ελλάδι πολιτικούς -όσο ψηλά κι αν βρίσκονται- θιασώτες του και όσο τους συμβουλάτορες της νηφαλιότητας και της απαλλαγής από συναισθήματα.

Το ραδιοτηλεοπτικό συμβούλιο, αν και δεν πιστεύω ότι θα κάνει τίποτε, απλώς για την ιστορία, ας μπει στον κόπο να δει τους χρόνους παρουσίας των yes men και των no men. Αν τα μέλη του συμβουλίου αρχηγών, καθίσουν και το ξανασκεφθούν, υπάρχει ακόμη χρόνος. Αν δεν ενδώσουν σε έξωθεν πιέσεις που κάποιοι είναι on line, και κάποιοι άλλοι μπουκ στον κόπο και σκεφτούν αυτό που ονομάζεται υστεροφημία, τότε ίσως δίνεται μια ακόμη ευκαιρία. Θα μπορούσε ο Κωστής Στεφανόπουλος αντί της Χαλκίδας να μεταβεί κατά την εορτή του Αγίου Γεωργίου στην ομώνυμη εκκλησία Παραλιμνίου, της πόλης του Ισαάκ. Άλλωστε του συγκεκριμένου αγίου οι κατεχόμενες εκκλησίες όλες σχεδόν, έχουν μετατραπεί σε τεμένη. Τόσο της Αμμοχώστου όσο της Κερύνειας. Αν χρειαστεί το πιεσόμετρο ας μετρήσει την εξ αδιαιρέτου πίεση. Ας χρεώσει το λογαριασμό επίσης εξ αδιαιρέτου. Κατά παντός υπευθύνου, όπως λένε, που δεν ανευρίσκεται ποτέ.

Ο Ελληνισμός τότε θα είχε δυο Τάσους. Και κατά το άσμα, θα ήταν δυο και τρεις και πολύ περισσότεροι. Κάτι που προφανώς δείχνει προς τη ομογένεια. Την εξάρτηση σε ανοιχτή ακρόαση με τον Bush της ψήφου της στις ερχόμενες εκλογές των Η.Π.Α. από την άμεση διακοπή των πιέσεων σε βάρος του συνόλου Ελληνισμού και της Κύπρου ειδικότερα. Να μη μείνει μόνο στο επίπεδο της υπέρ του όχι προχθεσινής απόφασης. Καλή είναι ως ένα πρώτο βήμα, αλλά δεν αρκεί. Χρειάζονται και νέα. Τότε πάλι ο ίδιος Τάσος που γκρίζοι λύκοι έκοψαν με απάνθρωπο τρόπο το νήμα της ζωής, θα καμαρώνει για όλους τους συνονόματους του. Στην Κύπρο, στην Ελλάδα, στις Η.Π.Α. Παντού. Και γιατί όχι και στη Γηραιά Ήπειρο. Τώρα ναι, μπορούσαν και εκεί να πουν του κ. Τοπί: έχουμε εκλογές σε λίγες ημέρες. Εκείνος θα καταλάβει.

Όμως και αυτά να μη συμβούν, μπορεί να γίνει έστω ένα άλλο θεσμικό και πολύ σοβαρό Βήμα. Η δημιουργία μιας εθνικής πολιτικής ορχήστρας. Πρώτη κίνηση η οργανική και πολιτική ένταξη του Ελληνικού κοινοβουλίου σε αυτήν με την επιπλέον δέσμευση οι προτάσεις του εκάστοτε συμβουλίου αρχηγών να μην είναι δεσμευτικές για τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων, εφόσον απαιτείται ψηφοφορία. Όλες οι υπόλοιπες χώρες έχουν ορχήστρες και μάλιστα παίζουν και δύσκολα κομμάτια ενώ εδώ ακόμη ούτε τον Καλαματιανό γνωρίζουν. Διαφορετικά, όπερ το πιθανότερο αν όχι βέβαιο, μπορούν εάν δεν το οφείλουν, να ματαιώσουν αυτό το, αν μη τι άλλο, ανωφελές συμβούλιο αρχηγών.

{} Διετέλεσε Βουλευτής Έβρου δυο φορές εκλεγείς με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την κοινοβουλευτική ομάδα του οποίου απεχώρησε το Φεβρουάριο του 1999, ευθύς μετά την παράδοση του Κούρδου ηγέτη. Αφιερώνει το σημερινό του κείμενο στη μικρή Αναστασία Ισαάκ, που γιορτάζει. Επίσης στους χιλιάδες μοτοσικλετιστές της ομώνυμης Κυπριακής ομοσπονδίας σε εκδήλωση της οποίας μίλησε ως προσκεκλημένος της στην πλατεία Μακαρίου στις 16 Νοεμβρίου 1997. Θυμάται ακόμη την προς τιμή των Ισαάκ και Σολωμού μεγαλειώδη πορεία προς τη Λευκωσία και το χώρο της εκδήλωσης, που ξεκίνησε από το παραλίμνιο.*

15. Μαθήματα από την Κύπρο

Δεν γνωρίζω πως έτυχε και όλες σχεδόν οι μεγάλες άσπρες και μαύρες ημέρες της ιστορίας μας, συνωστίζονται στο δεύτερο δεκαπενθήμερο. Όπως στο Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο, Ιούλιο, Αύγουστο, Οκτώβριο κλπ. Γνωρίζω όμως γιατί πρέπει στη φετινή 24η Απριλίου να διοργανωθούν μεγάλες ειρηνικές υπέρ Κύπρου εκδηλώσεις, σε όλες τις Αμερικανικές μεγαλουπόλεις, όπου ζει η ομογένεια. Αν το μήνυμα «κάτω τα χέρια» όπως επίσης το: «αψηφούμε τις απειλές δεν σε ψηφίζουμε όσο τις λες», έχουν ως αποδέκτη τον Αμερικανισμό και το Μπουσισμό, οι εορτασμοί αυτοί απευθύνονται επίσης στο σύνολο Ελληνισμό που από του χρόνου θα εορτάζει κι αυτός το νέο πάνδημο «όχι» του Κυπρίου συγγενούς του. Πέραν των αγαθών προθέσεων της Ε.Ε. για την συνδιάσκεψη δωρητών στις Βρυξέλες κατά την 15η Απριλίου 2004, το να γίνει κανείς δωρητής οργάνων, όπως η ιστορία, η γεωγραφία, το κράτος, η ασφάλεια, εκτός του ότι κτήτορες είναι τόσο ο ίδιος όσο και άπασες οι υπό άφιξη γενεές, προϋποθέτει και φυσιολογική κατάληξη. Όχι ευθανασία και δη ακούσια. Ναι στην δωρεά ευημερίας, σε όλους από την προηγηθείσα πολιτισμική. Ως βάση επανένωσης με ισοτιμία, απάντων των Κυπρίων. Τ/Κ & Ε/Κ. Ναι στους δωρητές λαούς οργάνων, όπως η ειρήνη και ο ανθρωπισμός.

X. K.

Του Χρήστου Κηπουρού {*

Πολλοί, ιδίως εκ των κομματικών γραφειοκρατικών ομάδων, υποκρίνονται ότι είναι το νέο. Το διαλαλούν χωρίς αναστολές χωρίς αιδώ και με περισσό θράσος. Όμως μια τυπική εξέταση αρκεί τις περισσότερες φορές για να διαπιστωθεί το αναληθές. Μια διασταύρωση με τον προηγούμενο βίο αρκεί. Νέο και νέμα είναι ασύμβατα πράγματα. Δεν γίνεται. Μερικές φορές αρκεί μια ματιά για να διαπιστωθούν όλα αυτά. Από μακριά φαίνονται. Μιλώ για τα μέλη του χθεσινού όσο του σημερινού Ελλαδικού πολιτικού συστήματος. Το νέο δεν μπορεί να αποτελεί αντηρίδα του αόρατου αθηναϊκού τηλεοπτικού τείχους. Και το εντός των τειχών εργοστάσιο δεν βγάζει νέο. Μόνο κλώνους βγάζει και κακέκτυπα αντίγραφα των εν Ευρώπη και αλλαχού ιδεών και πολιτικής, και γι αυτό εξαρτημένα πρόσωπα, όσο και να διατείνονται ότι κάτι ανάλογο δεν συμβαίνει. Ο κόσμος το χει τούμπανο κλπ.

1. ΝΕΑ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Μπορεί η αντιμετώπιση του νέου, να κινείται στη σφαίρα της απομόνωσής του, όμως ταυτόχρονα μπάζει από πολλές μεριές. Καταρχήν εν αγνοία τους το εφοδιάζουν με πλήθος από συγκριτικά πλεονεκτήματα. Η αντιδημοκρατική αυτή αντιμετώπιση λειτουργεί ως κύρια αιτία ανάπτυξης πολιτικής παιδείας εξ αντιδιαστολής. Είναι η άμυνα του νέου. Άλλοτε ενστικτώδης ως αυτοσυντήρηση και άλλοτε πείσμα που αντί θυμού και οργής γίνεται μια αρχιτεκτονική πολιτική μελέτη. Επίσης οι υπόλοιπες. Μέχρι και μελέτη πυροπροστασίας. Κατά τα άλλα από την κλασσική Ελλάδα μέχρι τη σημερινή συνεχίζεται το ίδιο βιολί. Τα πολιτικά γραπτά του Δημόκριτου είχαν άσχημο τέλος, γράφει ο Διογένης ο Λαέρτιος. Όπως σήμερα, τηρουμένων των αναλογιών, συμβαίνει με την ηλεκτρονική πυρά. Η πυροπροστασία που έλεγα προηγουμένως, αυτό επιχειρεί. Το άλλο μονοπάτι που πρέπει να ξέρει το καλό το παλικάρι είναι οι κόμβοι. Μόνο που η λέξη αυτή θα μείνει αυτόνομη. Δεν θα γίνει ξύλινη. Με τη γνωστή γραφειοκρατική λέξη «κομβικό» θα τη συνδέει η ετυμολογία και μόνον.

Από την άλλη ένα σύστημα, όπως το Ελλαδικό πολιτικό, προδιαθέτει τα νομιμοποιημένα του μέλη και όταν ακόμη μπουν στον κόπο να σκεφτούν -γιατί συνήθως δεν σκέφτονται- να κάνουν λάθος από χέρι. Να χάσουν, όπως λέγεται, από τα αποδυτήρια. Να τα κάνουν να αισθάνονται σαν τα σκουπίδια. Εννοείται ότι δικαιώνονται τότε αυτοί που δεν σκέφτονται αφού όσοι το αποτόλμησαν αστόχησαν και απερρίφθησαν μετά επαίνων. Σε πείσμα λοιπόν όλων αυτών και άλλων πολλών ένα θέμα με το οποίο ασχολούμαι πολλά χρόνια τώρα είναι η πολιτική γεωοικονομία. Ερμηνεύει πολύ πιο ολοκληρωμένα από κάθε άλλη θεωρία τα γίνεσθαι της περιοχής. Από την Ανατολική Μεσόγειο και τα Βαλκάνια έως τον Εύξεινο και την Κασπία.

2. Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Έτσι όταν χρειάστηκα θεωρητική πολιτική παιδεία στη Μεγαλόνησο δεν έψαξα πολύ. Δεν δυσκολεύτηκα καν στην παραγωγή πολιτικών προτάσεων. Αντί να ψάξω να τις βρω εγώ με έψαχναν αυτές. Μια απόδειξη είναι τα καθημερινά σχεδόν πολιτικά κείμενα. Ακόμη και τώρα απορώ που ήταν κρυμμένα. Μπορεί μια από τις αδυναμίες τους να συνιστά το μακροσκελές, που επίσης παραπέμπει στο «ουκ εν τω πολλώ κλπ.» όμως όσο σωστά είναι όλα αυτά άλλο τόσο σωστό και φυσικό φαινόμενο αποτελεί η ανάβλυση και το γνωστό αρτεσιανό. Πριν λίγα μόλις χρόνια ένα πολιτικό κείμενο χρειάζονταν έναν και δυο μήνες και τώρα μια ημέρα και πολύ είναι. Μερικές φορές και μισή. Επηρέασαν το όλο κλίμα με τη στάση και συγκινητική υποδοχή τα περιφερειακά φύλα. Πρώτη φορά περιφερειακές εφημερίδες τιμούν τις απόψεις αυτές τόσο ώστε ανέβασαν το παλαιόθεν συμβατικό αριθμό των λέξεων, από τις πεντακόσιες και τις οκτακόσιες, στις τρεις και τέσσερις χιλιάδες. Δεν μπορώ να βρω κάτι άλλο παρά το ότι είναι η εκδίκηση της περιφέρειας.

Όσο για τους κόμβους εκεί γίνεται το πανηγύρι. Από τις τετρακόσιες λέξεις που έβαζαν στην αρχή ως οροφή έφθασαν σήμερα αισίως να διαθέτουν όχι μια αλλά δυο αίθουσες. Εγώ τις ονομάζω γκαλερί. Σε λέξεις αυτό σημαίνει περισσότερες από ογδόντα χιλιάδες. Μια

τέτοια έκθεση μεγάλου κόμβου παραμένει τις ημέρες του Πάσχα ανοικτή, άσχετα αν την ίδια ακριβώς στιγμή το έντυπο εμπάργκο της πρωτεύουσας δεν έχει προηγούμενο. Και άντε με τα καθεστωτικά φύλα ας πούμε ότι είναι μια παλιά πονεμένη ιστορία που διαιωνίζεται. Όμως για τα φύλα και τις τηλεοράσεις της λεγόμενης διαφορετικής άποψης και της αξιοπρέπειας ποια δικαιολογία υπάρχει για το ότι αφού ξεψαχνίζουν όσα λέμε να θάβουν με το ένα χέρι όσα σερβίρουν με το άλλο. Ποια άλλη εκτός της οργανικής τους ένταξης στο όλο σύστημα καθώς και της αναπαραγωγής του λειτουργισμού του.

3. ΝΕΟ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗ

Τα ζητήματα που για ευνόητους λόγους ονομάστηκαν «μαθήματα», δεν είναι βέβαια μόνο τα πέντε που περιλαμβάνονται στο κείμενο και παρατίθενται στη συνέχεια. Είναι πολλά περισσότερα. Ο περιορισμός έχει να κάνει με τη σπουδαιότητα κυρίως καθώς και το ρόλο που έπαιξαν και συνεχίζουν να παίζουν κατά τη δεύτερη αυτή περίοδο του εφιάλη που διέρχεται η Μεγαλόνησος. Σχετίζεται με την πολιτική μετεωρολογία και τον πολιτικό καιρό. Τουτέστιν με την πολιτική ως πρόβλεψη και το πιο σημαντικό όλων, την επιβεβαίωση.

Θέλω να δείξω πόσο πρέπει να την εμπιστεύεται κανείς. Είτε είναι πολίτης απλός μελετητής είτε πολιτικό πρόσωπο είτε συλλογικός πολιτικός θεσμός είτε ακόμη και κυβερνήτης. Και επίσης τι μπορούν να υποστούν κάποιοι που πηγαίνουν από λάθος σε λάθος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα ορφανά του ναι στη χώρα. Τόσο της αντιπολίτευσης όσο των έμμεσων υπερασπιστών της ίδιας θέσης από την Κυβέρνηση. Επίσης τους καταλόγους επιστημόνων, ακαδημαϊκών, πολιτικών κλπ. όπως ο πρόσφατος: «όχι στο όχι, ναι στο ναι». Να είσαι μόνος πάει κι έρχεται. Να είσαι όμως μόνος και να είσαι και με το Bush και ταυτόχρονα απέναντι στο κοινό αίσθημα, ε αυτό είναι πολύ βαρύ. Με τίποτε δεν θα ήθελα να βρεθώ στη θέση τους.

Σε κάθε ένα από τα μαθήματα που ακολουθούν προηγείται απόσπασμα από το εκ των προτέρων δημοσιευμένο κείμενο και στη συνέχεια καταγράφονται οι παρατηρήσεις καθώς και η αξιολόγηση. Τα μυστικά της δικαίωσης των απόψεων δεν βρίσκονται στις όποιες αναλύσεις και τράπεζες με στοιχεία και λήμματα ούτε στα μετά τα φυσικά ζητήματα. Τα βασικά υλικά κτισίματος της πολιτικής και της πολιτικής επεξεργασίας μιας υπόθεσης, άρα και της συγκεκριμένης, δεν είναι άλλα από τη γνώση, τη λογική, την πολιτική παιδεία, την ηθική και φυσικά την αλήθεια. Υπάρχουν βέβαια και άλλης κατηγορίας υλικά και κινήσεις.

Μια από αυτές είναι ποια πρόσωπα εξ εκείνων που πρωταγωνιστούν θα εμπιστευτείς. Το ρίσκο του πολιτικού μελετητή και προσώπου όσο το τσαγανό είναι δυο ακόμη υλικά. Επίσης η έξοδος από το καβούκι του αναλυτή καθώς και η διατύπωση καθώς και δημοσιοποίηση με παρρησία και χωρίς φόβο της πρότασης. Ανάλυση χωρίς πρόταση δεν είναι πολιτική. Τον πλέον όμως σοβαρό ρόλο παίζουν τα πρότυπα. Ποια αρχέτυπα εμπνέουν τη σκέψη και άρα και την ίδια την πολιτική παιδεία. Κατά την περίπτωση της Κύπρου είναι η τρίτη φορά που οι συγκεκριμένες ιδέες συναντώνται με ιστορικά χαμόγελα. Προηγήθηκε τα τελευταία χρόνια η πολιτική γεωοικονομία, από το ενεργειακό μέχρι τη χωροταξία. Επίσης η περί την τρέχουσα πολιτική, παιδεία με κορύφωση τις πρόσφατες εθνικές εκλογές.

A. ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΩΤΟ. ΤΙ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ. ΓΡΑΠΤΟ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

...Μακάρι να είχαμε κι άλλες τέτοιες ήττες. Τόσο στο παρελθόν όσο στο μέλλον. Πριν λοιπόν αποδειχθούν άλλη μια φορά απόλυτοι θα τους έλεγα να ρίξουν μια ματιά στην ιστορία όπου από τους αρχαίους ακόμη χρόνους υπάρχει ως πολιτική παιδεία τόσο η Πύρρεια νίκη όσο η νικηφόρα ήττα.

Μπορεί ο τούρκος πρωθυπουργός να έμαθε καλά τη μπαγκέτα και να εμφανίζονται από καιρού εις καιρό χιτλερικοί πρυτάνεις ή και δημοσιογράφοι που θέλουν να ντεκτασοποιήσουν

τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, όμως και η κεμαλική παραχάραξη έχει όρια. Άλλο Ραούφ άλλο Τάσος. Επίσης αν μπει στον κόπο και διαβάσει την ιστορία του βασιλιά Πύρου θα δει ότι έλεγε: «μια τέτοια ακόμη νίκη να έχουμε δεν θα χρειαστούμε άλλη».

Από άρθρο του ίδιου συγγραφέα

«ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιο άλλο γραπτό που να κάνει τέτοια θετική αποτίμηση για τον Ελληνισμό και ταυτόχρονα τόσο αρνητική για τους γείτονες. Οι εξελίξεις δικαίωσαν το κείμενο: «ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ». Το ζήτημα ήταν να μη φύγουμε με ναι, από την Λουκέρνη. Να μη προσβληθούμε από το Ελβετικό σύνδρομο και το βεβαρημένο ιστορικό του. Το εθνικό συμβούλιο της Κύπρου στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων. Επιβεβαιώθηκαν όσοι πόνταραν στη στάση του Κύπριου προέδρου. Κράτησε μέχρι και σήμερα. Και δεν έχει λόγους να μη συνεχίσει. Αν κάποιος γλίστρησε στους πάγους της Λουκέρνης και έσπασε το πόδι του αυτός είναι ο διάβολος.

Θυμάμαι που το σύστημα, που έλεγα πιο πριν, είχε αντίθετη άποψη. Από τότε έχασαν την ψυχραιμία τους και κυριεύτηκαν από φορτίσεις. Νομίζω αυτοί χρειάζονταν νουθεσίες να μην αποφασίζουν εν θερμώ, υπό το κράτος συναισθημάτων. Όσο για τον Έλληνα πρωθυπουργό ναι μεν στάθηκε στο πλάι του εθνικού συμβουλίου και δεν εκτέθηκε όμως δεν απέφυγε στη συνέχεια να αλληθωρίσει προς το ναι. Να το φωτογραφήσει με εκείνες τις λέξεις που στη συνέχεια έγιναν κλειδιά πολλών πάρα πολλών στην πρωτεύουσα. Μιλώ για τη νηφαλιότητα, τη σωφροσύνη και άλλα που το λιγότερο ήταν ότι περίσσευαν αν δεν ίσχυε το κοινότυπο, το περί υποτίμησης της νοημοσύνης των αποδεκτών.

B. ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ. ΑΝΑΒΟΛΗ. ΓΡΑΠΤΟ 5ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

.....Η σημερινή «εναλλακτική» πρόταση Ντεκτάς για την ανάγκη αναβολής των Δημοψηφισμάτων, με τη προσηχηματική δικαιολογία ότι πρέπει να διαβάσουν προσεκτικά τις χιλιάδες σελίδες στο σχεδίου ενώ στην πραγματικότητα οι χιλιάδες που

ενοχλούν είναι άλλες. Τέτοιο πράγμα μυρίζει. Ο λόγος για τις εκατοντάδες χιλιάδες των Ελληνοκυπρίων και το σαφές σαφέστατο όχι τους. Δεν ξέρω αν λάβουν μέρος άλλοι και ποιοι στο παιχνίδι αυτό. Ξέρω όμως ότι πέραν του άνευ προηγουμένου εξευτελισμού εμπνευστών και σχεδιαστών, και πέραν του ότι θα τους πάρει πλέον ο κόσμος στο ψιλό, θα πρόκειται για μια πρώτη μεγάλη ηθική κυρίως και πολιτική νίκη της αλήθειας και των ιστορικών δικαίων της Μεγαλονήσου, απέναντι στα όποιες προέλευσης μπαταξιλίκια. Είτε είναι τουρκικής προέλευσης είτε δυτικής είτε άλλης. Οποιασδήποτε.

Απόσπασμα από το αυθημερόν δημοσιευμένο άρθρο

του συγγραφέα: «Η Κύπρος δεν είναι πλέον θήραμα»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μπορεί η από αρκετών ημερών αναφορά στο ζήτημα της αναβολής, όσο η επιβεβαίωση της πρόβλεψης της μετά την υποβολή ανάλογης πρότασης στον Ο.Η.Ε. να παραπέμπουν στην παραλλαγμένη κλασική ρήση «ανάγκα γαρ και γραμματείς πείθονται», όμως το ζήτημα χρήζει περαιτέρω εμβάθυνσης. Ίσως πει κάποιος ότι η υπόθεση είναι σικέ και ότι αυτό έχει να κάνει με κυπριακή ορχήστρα. Εγώ πάλι λέω ότι αν υπάρχει ορχήστρα αυτή δεν είναι τόσο η πολιτική όσο η λαϊκή. Είναι οι εκατοντάδες χιλιάδες που έγραφα στις 5 Απριλίου, καθώς και το εξ αρχής σαφές σαφέστατο όχι τους. Οι πολίτες πίεσαν με τον τρόπο τους το Α.Κ.Ε.Λ. να κάνει την ανάγκη, φιλοτιμία.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν τιμά και το ίδιο η αλλαγή γραμμής πλευσης. Το έμπρακτο mea culpa. Επίσης ο τρόπος όπως το έθεσε αφού πρέπει να γνώριζε εκ των προτέρων ότι ούτε η πρόταση θα γίνει αποδεκτή ούτε αυτή περιορίζονταν στην αλλαγή μόνο του χρόνου. Τι σου είναι τελικά αυτή η πολιτική. Φέρνει τα επάνω κάτω. Μόνο εδώ δεν απολαμβάνουν τις καλές της υπηρεσίες, τελικά. Τα μεγάλα της δώρα. Κανένα πάθημα δεν τους έγινε μάθημα. Ούτε το τελευταίο με το «ναι». Να βγουν και να πουν μας συγχωρείτε, πέσαμε έξω αντί να υβρίζουν. Τι Ελλάδα είναι αυτή. Αυτή δεν είναι Ελλάδα. Η Κύπρος ναι. Είναι. Και πιο πολύ από όλους η ευμενής για τη νήσο εξέλιξη τιμά τους πολίτες της. Αυτοί μαζί με τα μαθήματα στέλνουν και χαιρετίσματα έστω και αν τα Στάγιρα βρίσκονται πιο κοντά στην Αθήνα. Όχι όμως και η μεσότητα του Αριστοτέλη για τον οποίο ο Kant έλεγε ότι η λογική δεν έκανε ούτε ένα βήμα από την εποχή του.

Αποτελεί ήδη μια πρώτη μεγάλη ηθική και πολιτική νίκη της αλήθειας και των ιστορικών δικαίων της Μεγαλονήσου. Είναι μια μεγάλη νίκη της λογικής επί του παραλόγου. Ανάλογα μπορούν να κάνουν οι πολίτες των άλλων των περί το ναι ως τώρα πολιτικών κομμάτων. Και δεν αποκλείεται να συμβεί μέσα τις επόμενες ημέρες. Και φυσικά όχι μόνο στην Κύπρο αλλά και εδώ. Όσον αφορά την επιβεβαίωση του γραπτού ως προς την αναβολή δεν είναι άλλο από μια επαληθευμένη ως εξέλιξη πρόβλεψη. Όσον αφορά τώρα τον Ο.Η.Ε. μια αναβολή δεν μπορεί να αποτελεί άλλο από ήττα στην οποία οδηγείται από τους υποβολείς του καθώς και από το ταμάχι των γειτόνων που πήγαν για μαλλί και βγαίνουν κουρεμένοι.

Γ. ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟ. ΑΠΟΣΥΡΣΗ. ΓΡΑΠΤΟ 30 ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

...Ενεργός παρουσία της Ελλάδας, αμέσως μετά την κατάθεση του τέταρτου σχεδίου -που προβλέψαμε από πριν ότι θα είναι χειρότερο- ήταν να προτείνει προς τον Γ. Γ. την απόσυρσή του. Αν μη τι άλλο θα άρχιζε να κίτζει την πολιτική της μεταφοράς ευθυνών για το προδιαγεγραμμένο πάνδημο «όχι» των Ελληνοκυπρίων, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη αντίφαση στην ιστορία του Οργανισμού. Από τη μια μεριά είναι τα επί

τριάντα συναπτά έτη ψηφίσματα. Από την άλλη η υπέρ του Ατίλα, σημερινή θλιβερή του κατάληξη, την οποία και εξηγήσαμε γιατί είναι αυτή που είναι. Ταυτόχρονα θα επιβεβαιώνω έμπρακτα την έκφραση αλληλεγγύης προς τον Κυπριακό Ελληνισμό. Ακόμη και αν δεν ήταν ομοεθνής και ήταν απλώς φίλος, η κλασική γραμματεία διδάσκει το πόθεν γινώσκει ο φίλος τω φίλω. Πόσο μάλλον στην περίπτωση του ομοεθνούς λαού, του ίδιου του εαυτού του.

Απόσπασμα από άρθρο του συγγραφέα

«Μια Κύπρος Πρότυπη Δημοκρατία»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το προδιαγεγραμμένο πάνδημο «όχι» ως εκτίμηση επαναλαμβάνεται σε όλα τα κείμενα. Αποτελεί μια ακόμη μερική επιβεβαίωση. Όμως υπάρχει και κάτι άλλο σημαντικό. Αποτελεί το βαθύτερο νόημα του ελιγμού του Α.Κ.Ε.Λ. Δεν πρόκειται για αναβολή όσο κυρίως για πρόταση απόσυρσης και επαναφοράς του σχεδίου του Γ. Γ. και της κατάθεσής του εκ νέου μετά λίγους μήνες. Έστω και καθυστερημένα, το αίτημα αναβολής περικλείει επίσης το σαφές αίτημα απόσυρσης, και κατάθεσης σχεδίου, εκ νέου. Μόνο που εγώ έλεγα ότι στο αίτημα της απόσυρσης όφειλε να πρωταγωνιστεί η Ελλάδα. Επίσης αλλού έγραφα ότι αν δεν ζητήσει την απόσυρση δεν μπορεί να μεταφέρει την ευθύνη για απόρριψη. Αν δεν το ζητήσει θα το υποστεί, γράφω στο κείμενο: «Πολιτικός Ελληνισμός».

Με δεδομένη την ερμηνεία της αλλαγής γραμμής πλευσης του Α.Κ.Ε.Λ. ήρθε η στιγμή να δούμε την ίδια την Ελλάδα και τους πολιτικούς της οργανισμούς. Αν εμείς αισθανόμαστε ότι η άποψή μας δικαιώθηκε, τι σκέπτονται σήμερα. Θα πρότεινα για πολλοστή φορά στην Κυβέρνηση να κάνει αυτό που επιβάλει η λογική. Όφειλε να ζητήσει και η ίδια την απόσυρση και την εκ νέου κατάθεση. Δεν ονόμασα τυχαία ανωφελές το επικείμενο συμβούλιο αρχηγών.

Δ. ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ. ΑΠΕΜΠΛΟΚΗ. ΓΡΑΠΤΟ 15 ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ.

.....Επί τούτου δεν έγινε συζήτηση στην προεκλογική περίοδο για ένα θέμα που χρησίμευσε για τρίτη συνεχόμενη φορά, ως πρόσχημα πρόωρης προσφυγής στις κάλπες ενώ παράλληλα δεν θεωρείται αρκούντως σημαίνον ώστε να αποτελέσει αιτία προκήρυξης δημοψηφίσματος. Φοβερά πράγματα. Ακόμη και ο Όργουελ θα χωριά. Και η αποκορύφωση του δράματος της πολιτικής Ελλάδας είναι ότι ούτε τα υπόλοιπα κόμματα -τα λεγόμενα μικρά- διαθέτουν μια διαδικαστική έστω, πρόταση απεμπλοκής. Το όχι δεν αρκεί. Μπορεί να είναι αρκετό για τους πολίτες. Μπορεί να οφείλουμε να υποκλιθούμε μπροστά στους Κυπρίους αδελφούς για τη διαφαινόμενη γενναία τους στάση στο επερχόμενο δημοψήφισμα. Μπορεί η νέα απόκρουση του Κεμαλισμού να αποδειχθεί μια πράξη πιο μεγάλη ακόμη και από το έπος του '40. Πάλι τότε περί φασισμού επρόκειτο. Όμως παρόλα αυτά η πολιτική είναι ακόμη πιο ψηλά. Εκτός από τα όχι και τα δεν, είναι πολλά άλλα. Στην περίπτωσή μας, ένας πίνακας ζωγραφικής με τίτλο "απεμπλοκή και λύτρωση".

Απόσπασμα από το άρθρο του συγγραφέα

«Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μπορεί όλων τα βλέμματα να είναι στραμμένα στην απάντηση του Ο.Η.Ε. όμως θα έπρατταν πιο σοφά αν επαναλάμβαναν τα λόγια των υπό απόλυση στρατευμένων. Μείνανε 16+1. Μπορεί το Κυπριακό να σέρνεται μέχρι τέλος του μήνα όμως ο Κυπριακός Ελληνισμός θα απεμπλακεί, θα απολυθεί. Βγαίνει από πάνω του οριστικά ο βρόγχος που εχθροί, φίλοι ακόμη και συγγενείς του πέρασαν στο λαιμό. Εμείς εκείνο που οφείλουμε είναι να του ευχηθούμε, καλός πολίτης στη νέα του ζωή. Μη σπεύσει τώρα κανείς και ρωτήσει από πού ως που δικαιώνονται τα παραπάνω γραπτά, γιατί τι άλλο κάνουν, από το να επιβεβαιώνονται τόσο ως προς την απουσία της διαδικαστικής πρότασης απεμπλοκής όσο από τη στάση των Κυπρίων πολιτών. Την πολιτική πολιτών. Την λαϊκή Κυπριακή ορχήστρα. Μπορεί ο Μάνος να είχε: «Αν ήμουν Κύπριος» όμως εγώ λέω: «Μακάρι να ήμουν Κύπριος». Γι αυτό άλλωστε και πολιτογραφήθηκα ως τέτοιος, τόσο διανοητικά και πολιτικά όσο κυρίως ηθικά.

Πολύ λίγο ενδιαφέρει η απάντηση του Ο.Η.Ε. Είτε είναι αρνητική, όπως ήδη φαίνεται, και το Δημοψήφισμα, γίνει κανονικά στις 24 Απριλίου με προδιαγεγραμμένη την ετυμηγορία των Κυπρίων πολιτών που επιπλέον έως τότε θα έχει μετατραπεί σε πάνδημη και σε χιονοστιβάδα είτε υπάρξει η αναβολή μετά αποσύρσεως, και επόμενα ο βρόγχος χαλαρώνει σε σημείο που το βγάλσιμο της θηλιάς και το πέρασμα από τον εφιάλτη στη λύτρωση να αποτελεί πλέον τυπική και μηχανική κίνηση Και αν ακόμη Υπάρξουν προβλήματα που έχουν σχέση με την επεξεργασία της απόφασης του Α.Κ.Ε.Λ. μπορούν να ξεπεραστούν. Εδώ φάγαμε το γάιδαρο, δεν θα κολλήσουμε στις τρίχες της ουράς. Από την άλλη η Κυπριακή Δημοκρατία δεν θα σταματήσει τις πρωτοβουλίες, όπως η νέα, στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Θα ακολουθήσουν φυσικά και άλλες. Άλλο όμως είναι να παίζει κανείς μέσα σε ένα γήπεδο, ιστορικό, ηθικό και Δημοκρατικό, και άλλο είναι να είναι με την πλάτη στον τοίχο του, και μάλιστα από την εξωτερική πλευρά, όπως μέχρι τώρα, δυο μάλιστα φορές τα τελευταία δυο χρόνια.

Ε. ΜΑΘΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ. ΓΡΑΠΤΟ 15ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

..... Όσο για τη συνέχεια, σύντομα, όπως η Ιρλανδία, η μεγαλόνησος θα εισέλθει στον κεντρικό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εξεύρεση λύσης και η επανένωση μπορούν πλέον να αναζητηθούν και εκτός Ο.Η.Ε. που χρόνια τώρα οι όποιες επικλήσεις των ορθών κατά τα άλλα ψηφισμάτων του για την τουρκική εισβολή και κατοχή, θυμίζουν πια ψαλμούς. Ένας τέτοιος τόπος είναι το νέο Ευρωπαϊκό μέγαρο, οι αρχές και οι αξίες του, όσο φυσικά το ίδιο το Κυπριακό διαμέρισμα με την ισότιμη και Δημοκρατική συμμετοχή όλων, χωρίς καμιά εξαίρεση, των αυτοχθόνων κατοίκων του, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η επανένωση της Κύπρου, ακόμη από την περίοδο των διαπραγματεύσεων ένταξης, αν όχι από την 20η Ιουλίου του 1974 και πιο πριν, δεν μπορούσε παρά να αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης. Πόσο μάλλον εδώ και ένα χρόνο, μετά από την απόκτηση με το σπαθί της, της ιδιότητας του πλήρους και ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απόσπασμα από το άρθρο του συγγραφέα

«Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Φυσικά και δεν δικαιώθηκαν οι προβλέψεις του τελευταίου γραπτού. Ούτε πρόκειται να συμβεί αυτό από τη μια μέρα στην άλλη. Μπορεί και να μη συμβεί ποτέ. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν αποτελεί με όλα τα άλλα γραπτά και τα καθοδόν, ένα πρώτο σκαρίφημα, ας το πούμε. Ένα πρόχειρο τοπογραφικό. Δεν μιλά για οδικό χάρτη και άλλες αερολογίες αλλά για ένα αρχικό πολιτικό προσχέδιο στο ριζόχαρτο που ζωγραφίζουν οι συνάδελφοι μηχανικοί. Η μόνη διαφορά είναι ότι η υπό προετοιμασία μελέτη είναι πολιτική. Τόσο για την Κύπρο όσο την Ελλάδα ως ένα νέο ντουέτο μέσα στη Γηραιάς Ηπείρου. Είπα ντουέτο και θυμήθηκα τη μουσική. Και μια και μιλάμε επίσης για μαθήματα και βαθμούς, είναι σαφές ότι χρειάζεται να εγκαταλειφθεί η εν πολλοίς ανόητη ανταλλαγή των αμοιβαίων άριστα στους διαγωνισμούς της Eurovision. Αυτό και αν δεν είναι ανόητος εθνικισμός και μουσική εθνικοφροσύνη. Όταν το ζητούμενο είναι οι ανώτερες συνθέσεις, όχι μόνο οι μουσικές αλλά και κάθε άλλου τύπου, δεν έχουν λόγο ύπαρξης παρόμοιες νηπιακές συμπεριφορές και ανάλογα φαινόμενα. Αυτό που χρειάζεται είναι ένας νέος σχεδιασμός αφού εκτός όλων των άλλων νέα είναι και τα δεδομένα. Τόσο διπλωματικός όσο αναπτυξιακός, δηλαδή πολιτικός.

Ας τα πάρουμε όμως τα πράγματα με τη σειρά. Είναι γνωστό ότι η πιο μεγάλη και σοβαρή ανάπτυξη αφορά τη λογική. Αν παραβιάζεται κάτι συστηματικά στη γενέτειρά της που επίσης την έχει διδάξει παντού, είναι το δικαίωμα στη λογική. Δεν υπάρχει. Ο τηλεοπτικός ψεκασμός αυτό το ρόλο επιτελεί. Και δεν είναι φυσικά το μόνο. Υπάρχουν πολλά άλλα. Όπως υπήρχαν πριν αναλάβει τα ηνία το κουτί. Τα πράγματα δεν θα βρίσκονταν εδώ που βρίσκονται σήμερα αν η πολιτική έκανε χρήση της. Αναφέρομαι κυρίως στην πολιτική Ελλάδα. Πόσες πράξεις της αντέχουν στη βάσανο της λογικής αν δεν ληφθούν και συνεκτιμηθούν, όπως λένε, πολλά περισσότερα, τις πιο πολλές φορές ξένα προς εκείνη όσο προς την αλήθεια. Το δικαίωμα στη λογική και επόμενα στην πολιτική καταλήγει αμέσως στο δικαίωμα στη Δημοκρατία. Η οποία απουσιάζει παλαιόθεν. Άλλο τώρα οι τυπικότητες των ιστορικών αυτών μεγεθών. Σαν τέτοιες τα τελευταία υπάρχουν. Όμως δεν ομιλώ για σκιές ή σκιάχτρα αλλά για την ουσία.

4. ΕΠΙΜΥΘΙΟ

Διαφαίνεται μια ιστορική και μεγάλη δικαίωση που γι αυτό πρόκειται να τη διεκδικήσουν πολλοί. Έτσι άλλωστε γίνεται πάντοτε. Οπότε δεν υπάρχει λόγος να γίνουμε περισσότεροι. Δεν θα αποσυρθούμε αλλά και δεν θα χωθούμε. Μακάρι να πυκνώσουν τις τάξεις του όχι όλοι και να περάσει ο Ελληνισμός πιο εύκολα και γρήγορα στο χειρισμό της μεταφοράς του ζητήματος της Κύπρου από την Νέα Υόρκη στις Βρυξέλλες. Δεν θα υπάρξει ευτυχέστερη στιγμή από την ψυχική, μορφωτική και πολιτική του επανένωση. Μια ιστορική, εκτός των άλλων, μανούβρα του πρώτου και μοναδικού δικάταρτου Ευρωπαϊκού σκάφους.

Δικάταρτο γιατί έχει να κάνει με δυο ιστούς και ισάριθμους συνώνυμους Έλληνες. Έναν νησιώτη από τη Ζάκυνθο, που περισσότερο ακόμη και από τον ύμνο στην Ελευθερία αξίζει η φράση του: το αληθές, εθνικό, και έναν αντιπροσωπευτικό επίσης νησιώτη από την Κύπρο, με ίδιο ονοματεπώνυμο που περισσότερο από την επιστροφή στην Ελευθερία, αξίζει ως αρχέτυπο. Άλλο τώρα αν κάποιος συγγέουν την αυτοθυσία με την αυτοκτονία και την αυτοκτονία με την αυτοσυντήρησή τους. Αυτό είναι το βαθύτερο νόημα της πολιτικής του ναι, όσο των αποχρώσεών του. Απλώς, όπως και αλλού συμβαίνει, π.χ. επιχειρήσεις κλπ., η μια πολιτική είναι δηλωμένη. Η άλλη είναι αδήλωτη.

Σημείωση: Οι τίτλοι κειμένων που μνημονεύονται περιέχονται στο ηλεκτρονικό βιβλίο του συγγραφέα: «Δημοψήφισμα για την Κύπρο» και που είναι ανηρτημένο σε πλειάδα κόμβων. {Για τις διευθύνσεις, βλέπε μηχανές αναζήτησης}. Στη νέα έκδοση εκτός από το σημερινό θα περιληφθεί επίσης το: «ανωφελές συμβούλιο αρχηγών» καθώς και το κείμενο Ευχές του ίδιου. Σύνολο δεκαπέντε κείμενα.

{*} πρώην Βουλευτής Έβρου {1003-2000}. Το νέο κείμενο αποτελεί τη συνέχεια του άρθρου: «ανωφελές συμβούλιο αρχηγών». Πέραν των αποδεδειγμένων επιβεβαιώσεων των προηγούμενων προβλέψεων, με τις νέες προτάσεις χειρισμού της υπόθεσης για τα περαιτέρω, δεν προσδοκά μόνο σε ανάλογη συνέχεια. Επίσης έρχεται να προτείνει και κάτι ακόμη. Αυτοί που αισθάνονται δικαιωμένοι επειδή την ανάγκη εποίησαν φιλοτιμία όταν δεν έκαμναν το δρομολόγιο όχι ναι, κατά πως λέμε, Ομόνοια Σύνταγμα ή δεν θεωρούσαν το Δημοψήφισμα κάτι σαν το καφέ τους και γι αυτό έκλιναν στο ναι και όχι, μπορούν ακόμη και σήμερα να πράξουν αντίθετα. Την φιλοτιμία που παρήγαγαν να μην τη σπαταλήσουν δεξιά και αριστερά. Να τους τσιγκλήσει κανείς στο φιλότιμο ή να ευχηθεί να τους πιάσει από μόνους τους, έτσι ώστε, από δω και πέρα τουλάχιστον, να κάνουν κάτι. Τη φιλοτιμία να την κάνουν ανάγκη. Αυτό είναι το καλύτερο μάθημα που μπορεί να προσφέρει η Κύπρος στη μητέρα πατρίδα μετά των μνηστήρων της αν και κατά τη γνώμη μου, δεν πρόκειται να κάνουν απολύτως τίποτε. Αιτία το εκ μέρους τους, χρόνια ανεπίδεκτο μαθήσεως πολιτικής. Γι αυτό άλλωστε καταργούν και τη Δημοκρατία. Για να κρύψουν τις μεγάλες τους αδυναμίες ως προς την πολιτική και επόμενα ως προς τη λογική, που λέγαμε στην εισαγωγή.

14 Απριλίου 2004

16. Η ΒΟΥΛΗ ΝΑ ΕΠΙΚΥΡΩΣΕΙ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Επιστολή προς τους πρώην συναδέλφους του

Αν η πολιτική Ελλάδα επιθυμεί να κάνει κάτι το ουσιαστικό και φυσικά εξόχως πολιτικό βήμα στήριξης της Μεγαλονήσου, μπορεί να δεσμευτεί ότι θα επικυρώσει το αποτέλεσμα του Δημοψηφίσματος της 24ης Απριλίου. Πράξη τόσο εφικτή όσο ρεαλιστική. Μιλώ για τη σύγκληση της Βουλής, μεταξύ 26 και 30 Απριλίου, με θέμα αυτό.

Ακόμη και οι θιασώτες του ναι, έχουν δεσμευτεί απέναντι στη βούληση του Κυπριακού λαού. Πόσο μάλλον εκείνοι που κινούνται μεταξύ του ναι και όχι, και περισσότερο ακόμη από αυτούς, οι του όχι.

Ειδικά για την αξιωματική αντιπολίτευση, η ανάληψη παρόμοιας πρωτοβουλίας, ισοδυναμεί με ελάχιστο έμπρακτο δείγμα *mea culpa*.

Μπορούν επίσης να το ζητήσουν οι πρώην συνάδελφοί μου, ανεξαρτήτως σε ποια πτέρυγα της Βουλής κάθονται. Αν ήμουν σήμερα μέλος της, είμαι βέβαιος ότι θα έσπαζα όχι μόνο το ρεκόρ των 187 υπογραφών αλλά και των 204. Όπως είμαι έτοιμος να ανακαλέσω τη δική μου υπογραφή από τον τίτλο: ανωφελέξ συμβούλιο αρχηγών, αν το τελευταίο απεφάσιζε στη συνεδρίασή του κάτι τέτοιο. Όχι όμως κατόπιν εορτής και πάλι. Γιατί μπορεί αργότερα να συμβεί, θα είναι όμως χωρίς ουσία. Θα μοιάζει με την Ελλάδα που συμπαρίσταται.

Απελθόντες και επελθόντες μέχρι τώρα -και με την άνευ προηγουμένου συνδρομή των Μέσων- φωτογράφιζαν μόνο το ναι. Οι τελευταίοι, ακόμη και από την Ελβετία με τις περί νηφαλιότητας και σωφροσύνης ομιλίες. Πάλι ευτυχώς που δεν συνέβη νωρίτερα. Ευτυχώς τελικά που κράτησε το εθνικό συμβούλιο της Κύπρου. Κατά τα άλλα, καθ' όλο το διαρρέυσαν έκτοτε διάστημα, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μου μια έστω επίσημη φωτογραφία της αλήθειας και της Κύπρου.

Την πρόταση στο συμβούλιο αρχηγών μπορεί επίσης να θέσει ο ίδιος ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Όχι μόνο επειδή είναι στο απυρόβλητο των όποιων πιέσεων από εξωελλαδικούς παράγοντες αλλά κυρίως γιατί θα επανασυνδεθεί με το νήμα και με το πνεύμα των όσων έχει ξαναπεί περί τα τέλη του '99 κατά το επίσημο δείπνο προς τιμήν του τότε προέδρου Κλίντον. Εγώ γι αυτό τον ξαναψήφισα στις προεδρικές εκλογές του Μαρτίου του 2000. Η ομιλία του εκείνη τον ψήφισε. Ο μόνος που είχε διαφοροποιηθεί τότε απέναντί της ήταν ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, στη σχολή του οποίου έχουν προσχωρήσει σήμερα πλείστοι όσοι από το πρώην κόμμα μου, όπως και από άλλα. Έ όχι και Μητσοτακική Ελλάδα.

{} Εξελέγη δυο φορές Βουλευτής Έβρου με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αποχωρήσας από την Κ.Ο. του το Φεβρουάριο του 1999.*

14 Απριλίου 2004

17. Ελλάδα, Κύπρος, Λογική

ένας ακόμη λόγος για όχι.

Ο αναγκαίος σεβασμός στους πολιτειακούς και τους πολιτικούς θεσμούς επέβαλε να απευθύνω την πρόταση που έκανα χθες για την επικύρωση του Δημοψηφίσματος από τη Βουλή των Ελλήνων, κατ αρχήν στο συμβούλιο αρχηγών και πριν από αυτό, στον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ελπίζω ότι στις επόμενες ημέρες θα επανέλθω με νέα επιστολή και πρόταση προς τους πρώην συναδέλφους. Ειδικά στους εκ της πατρίδας μου Θράκης και του Αιγαίου που μαζί με τη Μεγαλόνησο συνιστούν τον ενιαίο αμυντικό χώρο. Μιλώ για τη διανοητική, ηθική και πολιτική του ανασύσταση και αναγέννηση σε σχέση με τη σημερινή του ύπωση. Αυτοί που διάβασαν την πρώτη επιστολή, θα πρέπει να θυμούνται ότι δεν αναφέρεται καν στο αποτέλεσμα του Δημοψηφίσματος. Και ότι το ζητούμενο είναι η δέσμευση ώστε να υπάρξει ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων, μεταξύ 26 και 30 Απριλίου, προς επικύρωσή του. Επίσης ότι στην κίνηση αυτή μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο τα μέλη της Βουλής που προέρχονται από τις συγκεκριμένες ιστορικές περιφέρειες.

Είναι κρίμα που δεν υπάρχει ένα Ελλαδικό πολιτικό κόμμα με επεξεργασμένη πολιτική παιδεία. Ούτε καν αυτό που στηρίζει το όχι και που, κατά τα άλλα, το τιμά αυτό που κάνει. Αν υπήρχε, θα μπορούσε χθες η κ. Παπαρήγα να προτείνει να εκδοθεί κοινό ανακοινωθέν έχον ως ελάχιστο κοινό παρανομαστή την ούτως ή άλλως εκπεφρασμένη δέσμευση καθώς και συμπαράσταση όλων των αρχηγών για απόλυτο -αυτή τη λέξη χρησιμοποιούν- σεβασμό, προς την ετυμηγορία των πολιτών της Κύπρου. Ότι δηλαδή τα πολιτικά κόμματα της μητέρας πατρίδας πέραν από τις απόψεις τους, περί το ναι ή το όχι, συμφωνούν και δεσμεύονται από κοινού να επικυρωθεί από την ολομέλεια της Βουλής, το αποτέλεσμα του Δημοψηφίσματος της Κύπρου. Αυτό είναι το ελαχιστότατο του δόγματος, Η Κύπρος αποφασίζει, η Ελλάδα συμπαρίσταται. Ένα εκατομμυριοστό συμπαράστασης αλλά και πράξη αξίας εκατομμυρίων. Δεν χρειάζεται τώρα να πω τι άλλο σημαίνει, συμβολίζει ή αναδίδει και μεταδίδει.

Γιατί με βάση τις πανθομολογούμενες πιέσεις και τη διάχυτη κινδυνολογία το εν λόγω δόγμα μάλλον βρίσκεται πιο κοντά στην εκδοχή: η Αμερική αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται ή η Τουρκία αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται, παρά ότι η Κύπρος αποφασίζει κλπ. Κατά τα άλλα, το τι είδους ναι λέει ο καθένας και πόσα κλικ απέχει το καθαρό ναι, από τα θολά, δεν έχει καμιά σημασία. Όταν έγραφα τους «κλικλήδες», δεν εννοούσα τα κλικ αυτά. Εννοούσα το μακαρίτη το Σοφοκλή Βενιζέλο που έμεινε ως «κλικλής». Ας μην επεκταθώ τώρα στο διχοτομικό εγγλέζικο σχέδιο Χάρτινγκ που πρότεινε σαν αντίβαρο στην επί του ίδιου εργαστηρίου κατασκευασμένη συμφωνία της Ζυρίχης του αείμνηστου Καραμανλή ούτε γιατί πήγε τον τελευταίο στις Η.Π.Α. κατά το παρθενικό του ταξίδι.

Απλά δεν περίμενα ότι οι θιασώτες της ίδιας ονομασίας προέλευσης, «Βρετανικές και Αμερικανικές γραμμές», όπως το σχέδιο Ανάν, θα αύξαιναν και θα πλήθαιναν. Ότι τους εξ αίματος γόνους μεγάλων ιστορικών ονομάτων «κλικλήδες», θα ενίσχυαν και εξ αγχιστείας πρόσωπα αν όχι εξ ιδεών. Τα οποία φαντάζομαι γιατί μπέρδεψαν χθες τα λόγια τους. Μάλλον λόγω της παγκοσμιοποίησης την οποία από τη μια αντιπαλεύουν με τα γνωστά φόρα και από την άλλη πήραν φόρα να προλάβουν να συνεργαστούν μαζί της. Άντε λέω ότι με τα Μέσα καταργήθηκε η Δημοκρατία στη χώρα. Το ίδιο συμβαίνει με τη λογική; Μπορεί να υπάρχουν δυο κατηγορίες παγκοσμιοποίησης. Η καλή και η κακή. Όπως με τη χοληστερίνη. Όμως άλλο αυτό και άλλο το να είναι κανείς υποχρεωμένος να δεχθεί ότι υπάρχει Bush κακός στο Ιράκ και Bush καλός στην Κύπρο. Εξ ου και το ναι υπέρ του σχεδίου.

Αυτό ήταν το πέμπτο συμβούλιο αρχηγών. Όπως ήταν η δεύτερη πράξη του προεκλογικού debate με τους εκ των υστέρων τηλεοπτικούς μονολόγους, με μόνη διαφορά ότι σήμερα εκτός των Ελλαδιτών απογοήτευσαν και τους Κυπρίους. Έναν αξιοπρεπή με μεγάλο και ισχυρό αίσθημα ευθύνης λαό που έχει εμπιστοσύνη στις εκπροσωπήσεις του όσο στον ίδιο τον εαυτό του και που γι αυτό θα τρίβουν τα μάτια τους στην Ευρώπη από το νέο του πέταγμα, ως ισότιμοι εταίρου. Μάλιστα δε, μετά των τουρκοκυπρίων. Δεν προτίθεται να εξιδανικεύσω καταστάσεις. Όμως η ευγενής παιδεία της Κυπριακής πολιτικής τάξης μπορεί κάποια στιγμή να αναγνωρισθεί και στη Γηραιά Ήπειρο. Ότι όχι μόνο οι Κύπριοι φέρονται ως Δημοκράτες απέναντι στους τουρκοκυπρίους αλλά και μέχρι του σημείου ότι οι Δημοκράτες φέρονται ως Κύπριοι. Να παραφράσουν το λόγο γνωστού από την ιστορία Αγγλοκράτη πρωθυπουργού.

Μηδενός εξαιρουμένου, τα κυπριακά πολιτικά κόμματα αποφασίζουν για το τι θα πράξουν με συνδιασκέψεις και έκτακτα συνέδρια. Εδώ τα κόμματα της εγγυήτριας δύναμης τι έκαναν; Επιβεβαίωσαν ότι δεν υφίστανται. Επίσης το πόσο σέβονται την πολιτική και τη Δημοκρατία. Είναι να απορεί κανείς που δεν τους ενδιαφέρει καθόλου το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου τους, αντιτίθεται. Αν τους ενδιαφέρει κάτι είναι να στείλουν, ακόμη και την ύστατη ώρα, μήνυμα υπέρ του σχεδίου. Να τα λένε στη νύφη για να τα ακούει η πεθερά και επίσης η γειτονική συμπεθερά. Ούτε είναι άσχετο με αυτά το αποτέλεσμα του συνεδρίου του Δημοκρατικού Συναγερμού. Συνεχίζουν να παλεύουν μια χαμένη υπόθεση. Τόση συμπάθεια πια στον Ανάν. Να την έδειχναν οι γείτονες πάει και έρχεται. Όμως εδώ, γιατί. Πάλι καλά που δεν είναι Έλληνας. Τρεις αρχηγοί μπορούσαν να τον βγάλουν μέχρι Πρόεδρο. Θα έσπαζε μέχρι το ρεκόρ του Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου. Εκτός αν προτιμήσουν τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη. Πέραν των άλλων, λόγω κοινής πολιτικής σχολής. Τι και αν δεν είναι στο ίδιο κόμμα. Ακόμη και τον Κώστα Σημίτη, της ίδιας σχολής. Δική του φράση είναι, η ιστορική ευκαιρία που αφορούσε το ίδιο σχέδιο.

Πρέπει λοιπόν να διαθέτουν μεγάλο θράσος όσοι εξ Αθηνών λένε ότι συμπαρίστανται. Συμπαρίσταμαι σημαίνει στέκομαι πλησίον. Στην περίπτωση δε τραυματισμένης ασθενούς και δη συγγενούς -όπως την Κύπρο- τη στηρίζω με κάθε ηθικό και υλικό μέσον. Αυτά λέει η γραμματεία και διδάσκει η ιστορία. Δεν σημαίνει ψάχνω να βρω θετικά στοιχεία στους εντεταλμένους να την πλήξουν και να την αποπλήξουν. Ούτε το, να σε κάψω Κύπρο μου να σ' αλείψω λάδι να γειάνει. Φαίνεται στα μάτια τους το μεγάλο ψέμα. Ιδιαίτερα όταν έχουν κινητοποιηθεί θεοί και δαίμονες να βρεθεί ένας τρόπος να αναβληθούν τα Δημοψηφίσματα και συμμετέχουν και εκ των καθ ημάς. Ενώ ψάχνουν να βρουν τρόπους να φιωθεί η λαϊκή έκφραση στο νησί, την ίδια στιγμή ορκίζονται πίστη. Και μετά περιμένει κανείς πολιτική διαπαιδαγώγηση και ηθικά πρότυπα στην ημεδαπή. Αν είναι δυνατόν. Ποιον θα εμπνεύσουν. Μόνο ως παραδείγματα προς αποφυγή μπορούν να χρησιμεύσουν. Και ας είναι αρχηγοί έστω και πρωθυπουργοί.

Ως προς ένα σημείο θυμίζει την άνοιξη του '67. Ενώ επρόκειτο τότε να παλιννοστήσει η Δημοκρατική παράταξη, την οποία είχαν από μέσα της μετατρέψει πριν από δύο έτη, το '65, σε «χλεύη των ηττημένων», όπως έλεγε ο Γέρος της Δημοκρατίας, φίμωσαν το Ελληνικό λαό στις 21 Απριλίου. Θέλω να πω ότι η αναβολή του Δημοψηφίσματος, αν ο μη γένοιτο, συμβεί θα συνιστά πραξικόπημα σε βάρος του Κυπριακού Ελληνισμού. Μόνος στόχος του είναι να ανακόψει και να ματαιώσει την ετυμηγορία του. Και στις δύο περιπτώσεις ο λόγος είναι ο ίδιος. Να μη γίνει η 24η Απριλίου 2004 αυτό που αξίζει. Αν συμβεί κάτι τέτοιο με συνέργια ειδικά του κόμματος που θέλει να ονομάζεται Δημοκρατική παράταξη, τότε καλύτερα είναι να κατεβάσει τα στόρια. Γιατί θα γίνουν χλεύη των πάντων. Νικητών και ηττημένων. Με δυο διαφορές. Η μια είναι ότι άλλοι είναι τώρα οι ηττημένοι σε σχέση με τις εκλογές του 1964. Στη δεύτερη, ο εγγονός Παπανδρέου κινείται στην ίδια σφαίρα με τον τότε και τον τώρα πρωταγωνιστή Μητσοτάκη καθώς και τον κοινό τους υπερατλαντικό φίλο να ασκεί και πάλι τους ίδιους ωμούς εκβιασμούς και τις εν ψυχρώ απειλές. Όπως στο ίδιο μήκος κύματος κινείται -εμμέσως πλην σαφώς όπως κατά κόρον λέγεται- ο ανεπιός Καραμανλής και η

Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και επόμενα οι ευθύνες που έχουν αμφότεροι, δεν είναι καθόλου μικρότερες από εκείνες της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Απεναντίας.

Το Α.Κ.Ε.Λ. άλλα είπε. Πρότεινε απόσυρση και επαναδιαπραγμάτευση πριν από το ναι. Άλλο τώρα αν αποτελεί παιχνίδι με τη φωτιά -κατά τη γνώμη μου αποτελεί- με τον Γ. Γ. να περιμένει S.M.S. από τις δικές του θετές μητέρες πατρίδες, να δράσει. Ας μην επαφίενται στα τουρκικά όχι στην αναβολή. Οφείλουν να ξέρουν ότι στα παζάρια ούτε ναι υπάρχει ούτε όχι. Και το χειρότερο αυτό που καλλιεργείται είναι η σκέτη αναβολή, που, μεταξύ άλλων, όπως η διατήρηση του πέμπτου σχεδίου, δείχνει τι είδους σεβασμό προς τη Δημοκρατία έχουν όσοι αναμειγνύονται σε τέτοιες πράξεις. Μόνο λαοί που έχουν υποστεί πλήθος ζυγών, έχουν τόση καρτερικότητα σε όσα βλέπουν να τους επιφυλάσσουν εχθροί και φίλοι και δυστυχώς και συγγενείς. Είναι να απορεί κανείς με την αντοχή του συγκεκριμένου λαού. Η δική μας συμπαράσταση πέραν των ειλικρινών αισθημάτων -εμάς δεν μας αγγίζει καμιά νοθεσία, τόσο επειδή δεν ψηφίζουμε όσο γιατί θα πέσει κανένα κεραμίδι στα κεφάλια τους- είναι να του θυμίσουμε ότι από τη νέα του ιστορική περίοδο, την κοινοτική και την Ευρωπαϊκή υπολείπονται ημέρες δεκατρείς και μία.

Στο διάγγελμα που έκανε ο πρωθυπουργός τόνισε ότι μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής προοπτικής τα θετικά σημεία του σχεδίου Ανάν μπορούν να αποδειχθούν υπέρτερα των αρνητικών. Η διαπίστωση όμως αυτή φάσκει και αντιφάσκει γιατί αν η Κύπρος μπει χωρίς τα βάρη του σχεδίου, τότε τα θετικά της εισόδου θα αποδειχθούν υπέρτερα εξ αρχής. Ή το ένα θα ισχύει ή το άλλο. Ή θα μπει με το σχέδιο ή χωρίς αυτό. Και τα δυο μαζί αποκλείεται. Προς τι λοιπόν τότε το ναι. Εκτός και αν αποτελεί εκδούλευση προς κάποιους τρίτους εξ ων και τα σημερινά εύσημα. Πλην των τουρκοκυπρίων που γι αυτούς έχει ήδη προβλεφθεί πως θα αναληφθούν οι ευθύνες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εκτός και αν κάποιο μικρό έστω ποσοστό αναλάβουν, όπως ήδη έχουν δεσμευτεί να πράξουν οι ίδιες οι Ηνωμένες πολιτείες, απειλώντας ταυτόχρονα τους Ελληνοκυπρίους, εφόσον οι τελευταίοι ψηφίσουν όχι. Με άλλα λόγια έχει προστεθεί, ένας ακόμη λόγος για όχι.

{} Πρώην Βουλευτής Έβρου {1993-2000}*

16 Απριλίου 2004

18. Ούτε αναβολή ούτε παροτρύνσεις

Πρόταση του συγγραφέα

Μπορεί το δόγμα η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται, να προσφέρεται στην τοπική κυρίως κατανάλωση της δεύτερης, αφού στην πρώτη πλέον γνωρίζουν καλά περί τίνος πρόκειται. Όμως τόσο προς Ανατολάς όσο προς Δυσμάς, έχει άλλες μορφές. Μια από αυτές είναι: «ούτε η Κύπρος αποφασίζει ούτε η Ελλάδα συμπαρίσταται». Το δεύτερο σκέλος εδώ έχει επιτευχθεί παλαιόθεν. Το ναι των τριών αρχηγών στους τέσσερις, αποτελεί τέτοια περίπτωση. Το ζήτημα είναι με το πρώτο σκέλος του δόγματος. Ο λόγος για την κουζίνα, τη μαγειρική της αναβολής. Με άλλα λόγια, για τη συνάντηση των αδιεξόδων ή μπορεί ακόμη και της καλής προαίρεσης του Α.Κ.Ε.Λ., με την σαφέστατη όμως πονηρία και αναμονή στη γωνία, τόσο του Γ. Γ. όσο των θετών μητέρων μετά των τέκνων τους, υπουργών εξωτερικών.

Μπορεί η επί του παρόντος σιγή ή και ο αποκλεισμός της αναβολής εκ μέρους των Ηνωμένων πολιτειών να οφείλεται στην εν εξελίξει ευρισκόμενη επιχείρηση χειραγώγησης του Συμβουλίου Ασφαλείας με τη ρυμούλκσή του σε λήψη απόφασης για το ίδιο ζήτημα επί τη βάση της τυπικής δικαιολογίας ότι εκκρεμεί σχετικό αίτημα, όμως στο πίσω μέρος της επικεφαλής του κόσμου, βρίσκεται η σαφής πρόθεση της παντί τρόπω ματαίωσης της διαφαινόμενης μεγάλης επερχόμενης λαϊκής υπέρ του όχι ετυμηγορίας του Κυπριακού Ελληνισμού. Η οποία όταν ιδιαίτερα προέρχεται από έναν λαό όπως ο καθημαγμένος της Μεγαλονήσου, γίνεται ακόμη μεγαλύτερη. Παίρνει διαστάσεις ιστορικού όχι. Γι αυτό κάποιοι κεντροαριστεροί με αποικιστικό όμως σύνδρομο αν όχι γονίδιο εκ Βρετανίας, θυμήθηκαν εκ νέου σήμερα τις παλιές καλές εποχές, το χρυσού αιώνα των φυλακισμένων μνημάτων. Εγώ πάλι γέλασα. Είπα κάθε τέτοια δήλωση ισοδυναμεί με μια εκατοστιαία μονάδα του όχι, προς τα επάνω. Γι αυτό είχα γράψει ότι αν δεν υπήρχε αυτή η στάση του διεθνούς παράγοντα, το ποσοστό του όχι θα ήταν μικρότερο. Πάλι όμως θα ήταν υψηλό.

Κατά τα άλλα, πολύ ολίγον ενδιαφέρει το ταμείο της νέας Αθηναϊκής συμμαχίας. Το πώς το ενενήντα τόσο των ηγετικών ναι, θα χωρέσει στο είκοσι πέντε άντε το τριάντα τοις εκατό των κοινωνικών ναι. Το τι θα κάνουν τα κοινωνικά όχι. Αυτό όμως δεν είναι της στιγμής. Εν προκειμένω αυτό που ενδιαφέρει είναι το γεγονός ότι η όποια αναβολή χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας, το ολιγότερο δεν είναι πράξη Δημοκρατική. Είναι γνωστό πως χαρακτηρίζονται από την ιστορία τέτοιες περιπτώσεις. Εδώ δε που έχει φτάσει το ζήτημα, μια εβδομάδα πριν την 24 Απριλίου, ακόμη και αναβολή με ταυτόχρονη απόσυρση του σχεδίου, θα βρει ολόκληρη την οικουμένη, όχι μόνο τον Ελληνισμό, να τα αποδίδει σε μηχανορραφίες το ολιγότερο. Πέραν των άλλων να θέτει ζήτημα κύρους και αξιοπιστίας του Οργανισμού. Εξυπακούεται ότι ανάλογα ισχύουν για την ανάμειξη είτε υπέρ της μιας θέσης είτε υπέρ της άλλης. Όπως για όσα περί πίεςεων του λεγόμενου διεθνούς παράγοντα. Ειδικά ως προς αυτή τη χώρα, αν συνεχίσουν το ίδιο βιολί, θα ανακαλέσουν στη μνήμη της, ανάλογα προ τεσσάρων δεκαετιών, θλιβερά γεγονότα. Δυο περίοδοι και μαζί περιπτώσεις, παράλληλες όσο και τεμνόμενες, με τη μια χώρα να είναι η κόρη της άλλης. Ιστορικά η Κύπρος της Ελλάδας και πολιτικά η Ελλάδα της Κύπρου. Όσο για εκείνους που αγνόησαν ειδικά το τελευταίο, αργά ή γρήγορα τους αναμένουν επίχειρα.

Οι χώρες μόνιμα μέλη του Συμβουλίου ασφαλείας έχουν μια ιστορική και Δημοκρατική διαδρομή και μεγάλη διπλωματική εμπειρία. Ιδιαίτερα οι εκ της Γηραιάς Ηπείρου ορμώμενες. Δεν έχουν κανένα λόγο να τις λερώσουν, κάμνοντας ρουσφέτια στις Η.Π.Α. είτε σε φίλους στρατοκρατικής χώρας μέλους από άλλη Ήπειρο. Άλλωστε το επεχείρησαν και

πριν από λίγες εβδομάδες ο Γ. Γ. με τον εκτελούντα περίπου χρέη ύπατου αρμοστή στη Μεγαλόνησο, και απέτυχαν. Η Κύπρος επειδή απολύτως σέβεται τους διεθνείς θεσμούς όπως ο Ο.Η.Ε., γι αυτό θα διεκδικήσει την ίασή της στο European Hospital. Όπως την επανένωση Τ/Κ και Ε/Κ σε ένα όμως κλίμα ισοτιμίας και Δημοκρατίας και όχι με την πλάτη στον τοίχο. Και στην καταληκτική συμφωνία θα μπορεί ο Ο.Η.Ε. να προσφέρει τις καλές υπηρεσίες. Έτσι ναι. Όχι όμως ως εντεταλμένη επιχείρηση με μοναδικό σκοπό να βγάλει λαγό αντιμετωπίζοντας ένα πλήρες και ισότιμο μέλος της Ε. Ε. χειρότερα και από θήραμα.

Όποια χώρα μπορεί να πάρει το κρίμα στο λαιμό της και να αναγνωρίσει εισβολές και κατοχές, θα κληθεί να απαντήσει στους πολίτες και στο λαό της. Στην ίδια την ιστορία. Οι Η.Π.Α. θα χρειαστεί να σκεφτούν καλά πριν προβούν σε αναγνωρίσεις. Ούτε η Κύπρος έχει πετρελαιοπηγές ούτε οι Ιρακινοί, ομογένεια σαν την Ελληνική, στην Αμερική. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα αγωνιστεί για τα δίκαια των Τουρκοκυπρίων. Δυο από αυτά είναι η ανάπτυξη και ευημερία και η Δημοκρατία. Ως προς το πρώτο δεσμεύτηκε να επιβεβαιώσει την ισοτιμία και την αναπτυξιακή ισορροπία και ως προς το δεύτερο το Δημοκρατικό αίτημα είναι να μην συνεχίσουν να αποτελούν κατεχόμενους, όπως σήμερα. Αυτή είναι η Ευρωπαϊκή ηθική, πολιτική και ιστορική βάση της επανένωσης δυο πρώην αδελφών.

Όλα τα ζητήματα αυτά από το Συμβούλιο Ασφαλείας μέχρι την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την αποφυγή των παγίδων μέχρι τις αρχές και τις αξίες επάνω στις οποίες θα οικοδομηθεί η μετά την ένταξη Κυπριακή Δημοκρατία, αναδεικνύουν καινούργιες προτεραιότητες και νέα πεδία πολιτικής. Σε αυτά θα κριθεί η νέα Κυπριακή πολιτική. Ένα από τα πρώτα της όπλα ιδιαίτερα σε έκτακτα γεγονότα είναι η ηλεκτρονική κινητοποίηση. Δεν ξέρω τους αποδέκτες του γνωστού εκείνου e-mail που ταχυδρομήθηκε από πολύ μακρινή Ήπειρο, κατά τις ημέρες της Ελβετίας. Ξέρω όμως τι χρειάζεται να γίνει απόψε, έστω και αν έχουν γνώσιν οι φύλακες της Κυπριακής Δημοκρατίας και έχουν λάβει τα μέτρα τους έγκαιρα.

Νομίζω καλό θα κάνει. Δεν βλέπει αυτό που θα προτείνω. Μιλώ για την ηλεκτρονική διπλωματία των πολιτών επίσης των κάθε μορφής φορέων της Κύπρου, της Ελλάδας και του συνόλου Ελληνισμού. Κυρίως δε του Ομογενειακού, λόγω προβαδίσματος. Αναφέρομαι στην άμεση, μέσα στις επόμενες ώρες, αποστολή όσο γίνεται περισσότερων e-mails με αποδέκτες Υπουργούς Εξωτερικών των χωρών-μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά και όλων των υπόλοιπων μελών του οργάνου, με σαφή και συγκεκριμένα θέματα: 1. γιατί να μην αναβληθεί το Δημοψήφισμα. 2. γιατί περιττεύουν οι παροτρύνσεις. Εγώ στο αποψινό κείμενο αναφέρθηκα σε αντιπροσωπευτικά γιατί, γύρω από το ζήτημα της Δημοκρατίας. Φυσικά υπάρχουν και άλλα, αμέτρητα γιατί. Εκείνο που θα προκαλέσει προβληματισμό απέναντι σε μια επιστολή που πέραν των αναμφισβήτητων δικαιών, επιπλέον αναδίδει ευγένεια και σεβασμό προς τα θεσμικά της διεθνούς κοινότητας, θα είναι: «Τι να πούμε τώρα εμείς. Μας τα είπαν». Δεν τρέφω ψευδαισθήσεις. Η προσπάθεια αυτή αξίζει τον κόπο έστω και για έναν διπλωμάτη ή πολιτικό πρόσωπο που βρίσκεται κάπου στη μέση. Πιο εύκολα θα πάει προς τους Ενωμένους Πολίτες παρά προς τις Ενωμένες Πολιτείες, όπως τις έλεγαν παλιά οι παραδοσιακοί. Σε κάθε περίπτωση η πιο συνοπτική γραφή και θέση μπορεί να είναι: ούτε αναβολή ούτε παροτρύνσεις.

16 Απριλίου 2004

19. Από τη Στεντόρεια Αθήνα του ναι, στην Αριστοτέλεια Κύπρο του όχι.

Σπάνια στο παρελθόν υπήρξε τέτοια διάσταση ανάμεσα στη σκεπτόμενη Ελλάδα και στην αντίστοιχη πολιτική Ελλάδα. Μιλώ για τις θέσεις των κομμάτων. Τα τρία ναι και το ένα όχι τους απέναντι στο επικείμενο δημοψήφισμα. Για να τις κρίνει κανείς, αμερόληπτα όπως λέγεται, και επίσης χωρίς φορτίσεις ή προκαταλήψεις και άλλα πιθανά σύνδρομα, το πρώτο που οφείλει να κάνει είναι να επιστρέψει στην πολιτική λογική. Έστω να προσφύγει επί ολίγον σε αυτή. Γιατί η παραμονή επί πολύ, εγκυμονεί πολλούς άλλους κινδύνους. Ένας από αυτούς είναι η έξωση, η αποβολή από το Αθηναϊκό πολιτικό σύστημα. Το περιθώριο και ακόμη χειρότερα.

1. ΔΙΠΛΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Το λέω αυτό γιατί και το τελευταίο δεν είναι από το ίδιο πανί όλο. Δίνουν και παίρνουν οι κουτοπονηριές. Οι χειρισμοί απέναντι σε δικαιωμένα μέχρι κεραίας από τις εξελίξεις γραπτά για την Κύπρο {1}, είναι ίδιοι και απαράλλαχτοι με εκείνους που υποτίθεται ότι απορρίπτουν. Μια είναι η καθαρή λύση. Δεν είναι το σπίτι. Θα χαροποιούσαμε πολλούς. Είναι πολλά σπίτια. Είναι οι δεκάδες ηλεκτρονικοί κόμβοι, και τα ισάριθμα περιφερειακά φύλλα, που ξέρουν καλά όλο το παιχνίδι με τις σημαδεμένες τράπουλες. Και που σηκώνουν ανάστημα στο τείχος της πρωτεύουσας. Εκεί βρισκόμαστε. Αυτό κάνουμε. Αγωνιζόμαστε για τα δίκαια της Κύπρου και ταυτόχρονα για τη Δημοκρατία στη χώρα μας. Να έρθει μια νέα 24η κάποιου μήνα. Είτε είναι Ιούλιος είτε ακόμη και Απρίλιος. Ακόμη και οι λαοί εκείνοι που έχουν θλιβερή επέτειο την ίδια ημέρα, όπως οι Αρμένιοι, μπορούν να κάνουν ένα ακόμη βήμα προς τη δικαίωση, από το Κυπριακό όχι. Είτε είναι όχι απέναντι στον Κεμαλισμό είτε στο Μπουσισμό. Όπως ανάλογα μπορούν να συμβούν με την τέταρτη Ελληνική Δημοκρατία.

Είναι τέτοιο το βάθος της Ελλαδικής πολιτικής παρακμής που η λογική αδυνατεί να ταχθεί με το μέρος κάποιου. Ας μη σπεύσει κανείς να αφορίσει αυτό το λογικό συμπέρασμα με το ερώτημα κατά πόσο η επίσημη πολιτική Ελλάδα παραλογίζεται σε όσα πράττει ως προς το θέμα της Κύπρου. Αυτό διότι η μη λογική πολιτική δεν είναι απαραίτητα παραλογισμός. Μπορεί να είναι και βλακεία. Όσο βλακεία είναι πολλές φορές οι αυθαίρετες προεκτάσεις της ίδιας της πολιτικής λογικής. Τα ασύνδετα με αυτή συμπεράσματα που την ακυρώνουν εκ του αποτελέσματος. Δεν μιλώ για ισοπέδωση. Γι αυτήν έγραψα στο επίσης, όνομα και πράγμα -προλογικό- σημείωμα του βιβλίου μου: Δημοψήφισμα για την Κύπρο. Το: Ναι μεν όχι αλλά πως; Μιλώ για ατελείς μορφές της λογικής.

2. Η ΧΑΜΕΝΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε.

Να το πω διαφορετικά. Αν στην προηγηθείσα ανάλυση για τη θέση του Κ.Κ.Ε. λογικά κατέληξαν οι επιτελείς του στο όχι, σταμάτησαν όμως εκεί. Δεν συνέχισαν. Δεν σκέφτηκαν ότι μπορεί το όχι να αρκεί για τους πολίτες όχι όμως και για την πολιτική. Επόμενα δεν απέκτησαν μια επεξεργασμένη παιδεία για το όχι. Κραυγαλέο παράδειγμα η χαμένη ευκαιρία στο Συμβούλιο Αρχηγών. Μίλησα για το θέμα αυτό σε άλλα κείμενα: «Να επικυρώσει η Βουλή το Δημοψήφισμα», «Ελλάδα, Κύπρος, Λογική». Για το ότι μπορούσε η κ. Παπαρήγα να θέσει το θέμα του κοινού ανακοινωθέντος πάνω άλλωστε στις κοινά αποδεκτές θέσεις από όλους τους συμμετέχοντες περί σεβασμού της λαϊκής βούλησης των Κυπρίων.

Ας μην επεκταθώ τώρα στο αν θα ήταν θετικός ή αρνητικός ο απολογισμός. Γιατί αν γίνονταν δεκτή η πρόταση αυτή θα τιμούσε καταρχήν την πολιτική Ελλάδα. Θα την εφοδίαζε με μια κοινή εθνική θέση έστω και αν αυτή περιοριζόταν σε ψήγματα συμπαράστασης. Δεν θα ήταν μηδέν, όπως είναι σήμερα. Επιπλέον κανείς δεν φαντάζεται την πολλαπλασιαστική δυναμική που θα έκρυβε στο ταξίδι της μέχρι τη Λευκωσία. Όσο για τα πολιτικά οφέλη του προτεινόμενου κόμματος, αρκεί η ρήση: «τα ευκόλως νοούμενα κλπ.». που προφανώς ισχύει ακόμη πιο πολύ, στην περίπτωση άρνησης των υπόλοιπων αρχηγών.

3. ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΟΓΙΚΗ

Θέλω να τονίσω με αυτά ότι όταν η πολιτική αντλεί την δυναμική της απευθείας, χωρίς διαμεσολαβήσεις, από τη λογική, τότε σε όλες τις περιπτώσεις έχει μόνο θετικά να αποκομίσει. Μια τέτοια πολιτική μπορεί, με την καλή έννοια βέβαια, να υπερβεί σε οφέλη ακόμη και τους φαταούλες εκείνους που τα θέλουν μονά ζυγά δικά τους. Που επίσης θέλουν να κερδίζουν, κορώνα γράμματα. Γι αυτό έγραφα κάπου για τη σχέση με τα μετά τα φυσικά. Προτού βάλει κανείς τίποτε άλλο στο νου του ας μου επιτραπεί να διευκρινίσω ότι η πρόθεσή μου είναι απλά και μόνο να δείξω με παραδείγματα μερικές αθέατες περιοχές των δυνατοτήτων της πολιτικής λογικής.

4. ΕΙΠΕ ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΠΕΙ

Γι αυτό τα κόμματα, ειδικά τα Ελλαδικά, όφειλαν να εντρυφούν στην κλασσική παιδεία. Από το πιο μικρό ως το πιο μεγάλο και από τις πολιτικές τους ομάδες έως τους επικεφαλείς τους. Αν το έκαναν αυτό δεν θα συμπεριλάμβανε ο πρωθυπουργός στο διάγγελμά του εκείνο το «τα θετικά μπορούν να αποδειχθούν υπέρτερα των αρνητικών του σχεδίου του Γ. Γ.». Γιατί θα τους ήταν γνωστό ότι η αρχή της αντίφασης κατά τον Αριστοτέλη είναι η υπέρτατη απόλυτη αρχή. Με δεδομένο δε ότι δεν γίνεται η Κύπρος να μπει στην Ε. Ε. και με σχέδιο και χωρίς σχέδιο ταυτόχρονα, η δεύτερη περίπτωση σημαίνει ότι τα θετικά θα είναι υπέρτερα εξ αρχής. Που σημαίνει ότι η φράση αυτή του Καραμανλή φάσκει και αντιφάσκει. Είναι στον αέρα. Δεν έχει καμιά λογική αφετηρία και γι αυτό δεν μπορεί να έχει καμιά λογική συνέχεια. Εκτός κι αν είχε κάτι για να το πει. Άλλο αυτό.

5. ΟΙ ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Αν στην υπόλοιπη Ευρώπη πουν -αν και δεν θα το πουν εκεί ποτέ- ότι είναι υπό αμφισβήτηση η λογική αυτή του Αριστοτέλη, όπως και η πράξη του να θέσει τόσο ψηλά τον πήχη της, εδώ δεν έπρεπε να το πουν ποτέ των ποτών. Όχι μόνο καταγωγής ένεκεν του Σταγυρίτη αλλά κυρίως γιατί σύμφωνα με την Ελληνική γλώσσα, η πρώτη πολιτική με ονομασία προέλευσης, πέραν των πνευματικών του λογικών προϊόντων είναι το ίδιο το όνομα του φιλοσόφου. Όνομα και πράγμα δηλαδή. Ενώ ότι όσο αρίστης ποιότητας είναι οι συλλογισμοί του -όταν οι ευρωπαϊκές αντίστοιχα ονομασίες προέλευσης είναι ανωτέρας ποιότητας, με επιβεβαίωση από τον ίδιο τον Cant- άλλο τόσο είναι σε βάθος επεξεργασμένοι, που αγγίζουν το τέλει, το τελικό, το τέλει. Εξ ου και Αριστοτέλης. Μπορεί στα Εγγλέζικα να μη το εννοούν αφού οι πλησιέστερες έννοιες των συνιστωσών λέξεων της σύνθετης αυτής λέξης, είναι το «superior» και το «perfect». Για να τον αντιλαμβάνονται δηλαδή έπρεπε να τον λένε κάπως σαν Superior perfect. Μπορεί και τη φράση: «Aristotelian logic» να μην την εννοούν ούτε και αυτήν, όμως δεν συμβαίνει ούτε εδώ.

Το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελληνικής γλώσσας δεν διαθέτει κανένα αντίκρισμα. Ερμηνείες για το πώς συσχετίζονται ο Πλάτωνας και ο πλάτανος υπάρχουν, όμως δεν αναδίδουν τη σχέση του Αριστοτέλη με τις συνιστώσες λέξεις του ονόματός του. Όπως το ίδιο συμβαίνει με το Δημόκριτο και την πολιτική Δημοκρατία και επίσης την κριτική της. Ίσως από εκεί πήραν κάποιιοι την κριτική στην πολιτική οικονομία. Τα λέω όλα αυτά για να

δείξω ότι στην χώρα των σοφών τεράτων, η επιστροφή στην πολιτική και άρα η επιστροφή στη λογική, έχει πολλές αιτίες ώστε να παρακινηθεί. Ακόμη και από τις λέξεις-ονόματα. Να τις ιδιοποιηθεί εκ νέου. Να τις κάνει κτήμα του, όπως λέγεται. Τόσο την πολιτική όσο τη λογική. Επάνω τους να χτίσει την ηθική και πολιτική αναγέννηση. Γιατί αυτό που υπάρχει ούτε πολιτική είναι ούτε λογική ούτε λόγος. Μόνος ψόγος είναι. Ακόμη και η παραδοσιακή ρητορική από επιδεικτική έστω τέχνη, κατέληξε σε επιδειξιομανία πολιτικών ακαδημαϊκών και άλλων.

6. ΕΝΣΥΝΕΙΔΗΤΟ ΨΕΜΑ

Δεν είναι τυχαίο ότι τα πράγματα γίνονται πιο τραγικά με το λόγο των αξιωματούχων της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Ένα παράδειγμα είναι η φράση: «το όχι αποενοχοποιεί την Τουρκία». Το λέω αυτό για τους εξής επιπλέον λόγους: 1. Όλοι γνωρίζουν ποιος κατέβαλε τα μέγιστα για την αποενοχοποίηση. Αν ζούσε ο Μένιος θα έλεγε: «δεν δικαιούστε δια να κλπ.». 2. Πριν από την βάσανο της λογικής εξέτασης και ισορροπίας της φράσης, πρέπει κανείς να σημειώσει τα άλλα μεγάλα βάρη. Εν προκειμένω το ενσυνείδητο ψέμα. 3. Μπορεί να είναι όντως δύσκολη η έρευνα της αλήθειας όμως για τέτοιες περιπτώσεις υπάρχει και το: «κρείττον το σιγάν». Δεν είναι άλλωστε λίγοι επώνυμοι αυτοί που το κάνουν. Αλλιώς το ψέμα γίνεται θράσος και αιδώς σε τέτοιο σημείο που ακόμη και τον εκ Σύρου συγγραφέα της Πάπισσας Ιωάννας θα πειθανάγκαζε να ξανασκεφτεί το μικρό όνομα της ηρωίδας του. Έστω να το αλλάξει κατά τι. 4. Η αποενοχοποίηση έχει δικό της σήμα κατατεθέν. Υπάρχει ολόκληρη σχολή, ομάδα, συγκεκριμένα πρόσωπα που ασχολήθηκαν συστηματικά όλα αυτά τα χρόνια και ασχολούνται με την προώθησή της. Σε αυτήν επένδυσαν το μέλλον τους. Θα μπορούσε η από εδώ πλευρά να αντιτείνει το: «είπε ο γάιδαρος κλπ.». Όμως αυτοί, ακόμη και στον πετεινό, δεν διστάζουν να μεταβιβάσουν δικές τους αμαρτίες.

7. ΥΠΕΡΕΒΗΣΑΝ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΤΙΣ Η.Π.Α.

Ας πάμε όμως στη σχέση του όχι με την αποενοχοποίηση της Τουρκίας, μέσα από την Αριστοτέλεια λογική. Η πρώτη που το διαψεύδει είναι η ίδια η γειτονική χώρα, που κινεί γη και ουρανό για το ναι. Απλώς δεν επιθυμεί πολύ μεγάλο ποσοστό ναι στα κατεχόμενα γιατί εξ αντικειμένου τότε θα επιβεβαιωθεί το ετεροβαρές του σχεδίου. Ένα και ένα κάνουν δυο, είναι αυτά για την Τουρκία. Αν πάλι η ίδια αρχική φράση παραπέμπει στο γνωστό e-mail από πολύ μακρινή Ήπειρο, και στον δήθεν κίνδυνο διχοτόμησης και αναγνώρισης του ψευδοκράτους, πέραν των λογικών κατασκευών εσωτερικού χώρου, και πέραν των γραπτών δεσμεύσεων των χωρών μελών της Ε. Ε. υπάρχουν και άλλα. Γράφω γι αυτά στο κείμενο: Ούτε αναβολές ούτε παροτρύνσεις. Για τα οποία πασχίζουν αδιακρίτως κομματικής προέλευσης άπαντες οι θιασώτες του ναι. Μερικοί μάλιστα ως προς την αναβολή υπερέβησαν ακόμη και τις Η.Π.Α. Ένας εξ αυτών είναι ο αρχηγός της μείζονος αντιπολίτευσης.

8. ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Για να πεισθεί και ο πιο δύσπιστος αναγνώστης, οφείλουμε να επισημάνουμε με τη σειρά μας ότι αν το όχι αποενοχοποιεί και επόμενα το ναι ενοχοποιεί την Τουρκία, αναμφίβολα ενοχλεί που η σημερινή τους στάση βρίσκεται σε πλήρη δυσαρμονία με τον προηγούμενο βίο τους. Με αφορμή λοιπόν την Κυριακή του Θωμά, άφησα για καπάκι το ζήτημα της αντίφασης. Με δεδομένη την Αριστοτέλεια διατύπωση ότι δυο αντιφατικές κρίσεις για το ίδιο ζήτημα υποχρεωτικά αποκλείεται να είναι και οι δυο αληθινές, οφείλω να πω και τα εξής. Όσο διακαώς η γειτονική χώρα κινεί γη και ουρανό για το ναι και όσο αρνείται κάθε ιστορική της ενοχή, άλλο τόσο υποδέχτηκε με ανοιχτές αγκάλες τα ναι του συμβουλίου αρχηγών. Αποδεικνύεται ότι όχι μόνο δεν την αποενοχοποιεί το ναι αλλά και τη βρίσκει έμπλεο χαράς και ικανοποίησης. Κάτι άλλωστε που δεν συμβαίνει πρώτη φορά. Επιβεβαιώνει απλά το ότι η Τουρκία αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται. Το μαύρο

όσο και βρόμικο '99 δεν απέχει πολύ. Αμφότερα τα γεγονότα αποτελούν όψεις της αλήθειας. Δηλαδή του εθνικού.

9. ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Παρόλα αυτά κρατείται ως θετική σημείωση το γεγονός ότι αφού υπάρχει ακόμη στο λεξιλόγιό τους το ρήμα «αποενοχοποιώ» έστω και χωρίς να το θέλουν, ομολογούν ότι συνεχίζει ακόμη να υφίσταται τουρκική ενοχή. Άλλωστε αποενοχοποίηση ενόχου υπάρχει, αθώου δεν υφίσταται. Άλλο τώρα αν εις βάρος αθών, γίνονται εκ μέρους της τουρκικής πολιτικής, πλείστες όσες ενοχοποιήσεις, όπως επί του Ελληνισμού. Άλλο επίσης που ο τελευταίος αυτός δεν επικαλείται το: «ένοχος ένοχο, ου ποιεί». Κάτι που σε άλλη βέβαια κλίμακα και πεδίο, ισχύει και για τα καθ ημάς, στο εσωτερικό. Αποδεικνύεται ότι όσο το ναι δεν μπορεί να ενοχοποιήσει το όχι, με το έωλο επιχείρημα, ότι δήθεν αποενοχοποιεί την Τουρκία, άλλο τόσο το όχι, ενοχοποιεί το ναι. Η ιστορία βρίθει παρόμοιων παραδειγμάτων. Υπάρχει ακόμη μια εβδομάδα για τις καλές υπηρεσίες της λογικής.

10. ΤΟ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΛΗΝ ΤΟΥ ΣΥΝ

Για τα μεγάλα πλην του Συν, μίλησα δια μακρών. Τόσο στο «Ελλάδα, Κύπρος, Λογική: ένας ακόμη λόγος για όχι.» όσο στο «ούτε αναβολές ούτε παροτρύνσεις». Σήμερα οφείλω να πω κάτι άλλο. Στο επόμενο φόρουμ μπορούν να έχουν ένα μεγάλο και πολύχρωμο πανό -σαν αυτά που ετοιμάζουν επί ημέρες- όπου πέραν της εικονιζόμενης Κύπρου, μπορεί επίσης να γράφει: «Είμαστε ενάντια στην παγκοσμιοποίηση, πλην Κύπρου. Εκεί είμαστε υπέρ της». Πρόκειται για τυπική αντίφαση. Δεν μπορούν να είναι με τον Bush {βλέπε Κύπρο} και να μην είναι με τον Bush {βλέπε Ιράκ}. Είναι άλλωστε γραμμένο σε όλα τα εγχειρίδια: «Είναι αδύνατο να είναι το Είναι και το μη Είναι ταυτόχρονα». Μπορεί να συμβαίνει το ένα εκ των δυο. Ας διαλέξουν όποιο θέλουν. Μια άλλη φορά πολύ ευχαρίστως να εξηγήσω, γιατί θα τους πρότεινα το δεύτερο. Απλά να τους προϊδεάσω από τώρα. Το πρώτο είναι πιο δύσκολο γιατί θα τους κοστίσει και λόγω Κεμάλ. Θα μπλέξουν με το ζήτημα της Δημοκρατίας δηλαδή.

11. ΤΑ ΣΑΡΑΝΤΑ ΤΗΣ 7ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Αυτό που ενοχοποιεί την πολιτική διάσταση είναι το ίδιο που διαχέεται παντού. Επόμενα στο εσωτερικό κάθε κοινωνικοπολιτικού σώματος. Δεν μιλώ για κόμματα που άλλωστε δεν υφίστανται ως λόγος, πόσο μάλλον ως διάλογος ή ως άλλες θεσμικές μορφές, διασκέψεις, συνέδρια κλπ. Μιλώ για εργασιακούς χώρους, πόλεις, άλλες κοινωνικές κατηγορίες, που υπερβαίνουν συνολικά τους μισούς Έλληνες. Είναι αυτοί που δεν συμφωνούν με τους επικεφαλείς των κομμάτων τους έστω και αν μόλις πριν από σαράντα ημέρες τους ψήφισαν. Παρόλα αυτά σήμερα όχι λίγοι εξ αυτών και εξ όλων των κομμάτων, αισθάνονται ως εάν επρόκειτο για τα σαράντα. Καλά ξυπνητούρια σε κάποιους παλιούς μου συντρόφους που κατόπιν εορτής ανακάλυψαν την πρόταση του Δημοψηφίσματος. Όσοι διαβάζουν, γνωρίζουν όλες τις επί μέρους διαστάσεις του τόσο μεγάλου αυτού ηθικού και πολιτικού ζητήματος που βάλαμε από την προηγούμενη ακόμη της κατάθεσης του σχεδίου Ανάν, και που τις έπνιξαν όλες. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το κάλλιο αργά παρά ποτέ. Λένε, το πουλάκι πέταξε.

12. ΣΥΝΩΝΥΜΑ ΜΕ ΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ ΥΠΕΡΠΛΗΡΗ ΚΙΤΙΑ

Για το τι οφείλε να κάνει μια Ευρωπαϊκή πολιτική παιδεία έχω γράψει επίσης. Ένα μόνο καινούργιο έχω να προσθέσω. Πώς να αναδειχθεί το μεγάλο όχι μιας μικρής χώρας. Όσο η ενδοτικότητα στον ένα ή τον άλλο ξένο παράγοντα έχει την αφετηρία της στην πολιτική

ανωριμότητα αν όχι στη βλακεία άλλο τόσο βλακεία με περικεφαλαία αν όχι στημένη προβοκάτσια αποτελεί το να αποδίδει κανείς στους όποιους θεσμικούς χειριστές της εθνικής πολιτικής, τις γνωστές βαριές μομφές. Το έργο το ξαναείδαμε πολλές φορές. Μιλώ για τη διαμέσου συγγενών μεθόδων διακυβέρνηση. Ο εθνικισμός στην Ελλάδα είναι κατασκευή εξωελλαδικής πολιτικής σχολής. Τόσο μυαλό δεν έχουν οι ημεδαποί. Εν προκειμένω οι θιασώτες του ναι. Χώρια που δεν πιστεύουν ούτε οι ίδιοι σε αυτά που λένε. Δεν είναι τυχαίο ότι οι ίδιοι θλιβεροί, με διάφορα αζημίωτα, καριερίστες, το υπερασπίζονται στα συνώνυμα με το φασισμό υπερπλήρη κιτιά. Αυτά που ονομάζουν κανάλια. Ανοικτούς δηλαδή αγωγούς ροής και προβολής νέων, τόσο ως ουσιαστικό όσο και ως επίθετο. Επόμενα, νέων προϊόντων. Μεταξύ αυτών πολιτικά, πνευματικά, πολιτισμικά. Ακόμη και πρότυπα. Λέω τι όφειλαν.

13. ΜΙΑ ΧΩΡΑ ΝΑΙ ΣΕ ΟΛΑ

Τι φαντάζομαι ότι θα γίνει. Η ιστορία τα έφερε έτσι ώστε για άλλη μια φορά ο Ελληνισμός, εν προκειμένω ο Κυπριακός αλλά και όλοι οι υπόλοιποι Ελληνισμοί, πλην των επικεφαλής του Ελλαδικού, όχι μόνο να βροντοφωνάξουν όπως παλιά αλλά οι Κύπριοι με την προσωπική μαρτυρία και την οσονούπω ψήφο, να συγκεντρώσουν μεγάλες συμπάθειες από πολλές διεθνείς μάντες. Μπορεί να το κρύβουν εδώ όμως η Κύπρος δεν είναι μόνη. Το χθεσινό Συμβούλιο Ασφαλείας αποτελεί αψευδή μάρτυρα. Από τη Ρωσία την Κίνα και τη Γαλλία μέχρι τη Γερμανία, το ένα τους μάτι, το καλό, το είχαν προς τη Λευκωσία. Ακόμη και η Αλγερία. Ιδιαίτερα η τελευταία που δεν είναι και χριστιανή ορθόδοξη χώρα, όπως κάποιοι θα ανέμεναν να εκφραστεί διαμέσου της θρησκευτικής αλληλεγγύης. Το χθεσινό συμβούλιο ήταν μια νέα Κοπεγχάγη. Μια ακόμη απόδειξη ότι υπάρχουν τρίτες χώρες που φέρονται πολύ περισσότερο από Ελλάδες. Φαντάζεται κανείς αν η δική μας χώρα εκλέγονταν στο Συμβούλιο Ασφαλείας και μετείχε των εργασιών τι ηχηρό, με στεντόρεια φωνή, ναι σε όλα, θα έλεγε. Θα θύμιζε την άλλη μεγάλη θλίψη. Τη Βουλή των Ελλήνων της οποίας πολλά μέλη ξέρουν τι όφειλαν να κάνουν σήμερα. Να φέρουν το ζήτημα της επικύρωσης του Δημοψηφίσματος της Κύπρου. Να επικυρωθεί αντί να τηρούν σιγή ιχθύος. Δεν τους τιμά. Δυο φορές δεν τιμά τους εκ Θράκης συμπατριώτες μου.

14. Η ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΤΗΣΗ

Επειδή στις διεθνείς σχέσεις πολλοί υποστηρίζουν ότι υπέρ πάντων βρίσκονται τα κρατικά συμφέροντα, οφείλω να πω ότι δεν γνωρίζω τα των Αλγερινών. Ίσως λόγω Γαλλίας να πήρε τη θέση αυτή που πήρε Όμως ενώ από την μια επιβεβαιώνεται η πολυκεντρικότητα στην παγκόσμια σκηνή που μπορούσαμε να κάνουμε τόσα πολλά, από την άλλη η ίδια η χώρα μας σιγεί όταν δεν κινείται στη σφαίρα της μονοκεντρικότητας. Ακόμη και τα κρατικά της συμφέροντα για άλλη μια φορά τα θυσιάζει υπέρ άλλων φίλων. Όπως τις διακρατικές σχέσεις αν και σαφέστατα έχει όφελος από την παρουσία στην Ε. Ε. της Κύπρου. Επίσης τις ίδιες τις εθνικές σχέσεις με ένα ιστορικό κομμάτι του Ελληνισμού.

Από πάνω τα ιθαγενή Μέσα προβάλλουν ως πανευρωπαϊκής εμβέλειας πολιτικές φιγούρες ενώ στην ουσία πρόκειται για τους χειρότερους που είχε ποτέ η χώρα. Και δεν μιλώ μόνο για τους απελθόντες. Δυστυχώς στην ίδια ρότα μπήκαν με το πρώτο και οι επελθόντες. Λέω δυστυχώς γιατί η Ελλάδα της αξιοπρέπειας κατέπεσε από το αεροσκάφος που εκτελούσε τη γραμμή Γενεύη Αθήνα. Χάθηκε κατά τη διάρκεια της πτήσης. Δεν συνόδευσε την Ελλαδική αντιπροσωπεία ούτε καν μέχρι το Ελευθέριος Βενιζέλος. Ένας Πέτρος δεν αρκεί. Γι αυτό είπα για το καθοδόν. Γιατί τους ξέρω καλά. Πολύ καλά. Ήξερα ότι θα δικαιωθώ. Λες και η συνοφρύωση στην δήλωση ευθύς αμέσως μετά από τη λήξη των εργασιών της Λουκέρνης είχε να κάνει με Όργουελ. Με θλίψη, παρόλο που δεν ηττηθήκαμε. Κάτι που είχε επίσης μια μακριά τηλεοπτική ουρά. Από την άλλη πλευρά, τα χωρίς αντίκρισμα χαμόγελα του Ταγίπ.

15. ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΓΟΛΙΑΘ

Δεδομένου ότι το Αμερικανικό περί γίγαντος αίσθημα εξελίσσεται σε σύνδρομο τύπου Γολιάθ -δεν μπορούν να ερμηνευτούν αλλιώς οι σπασμωδικές κινήσεις στις οποίες προβαίνουν μια εβδομάδα πριν από το όχι- έπρεπε οι σύμβουλοί τους να τους πουν να παρατήσουν την υπόθεση. Εύσχημοι τρόποι υπάρχουν πολλοί. Ένας είναι στο όνομα των εν ισχύι καταστατικών χαρτών. Από τον Ο.Η.Ε. μέχρι το Αμερικανικό Σύνταγμα και μέχρι τις Συμβάσεις προσχώρησης των νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τουλάχιστο τότε μπορεί να προσδοκά σε κάποιες ψήφους της Ομογένειας. Διαφορετικά, αν συνεχισθεί η εφιαλτική αυτή εβδομάδα να κρύβει διαρκείς παγίδες, απειλές και εκβιασμούς ας μη τους διαφεύγει ότι δεν αποκλείεται η ιστορία να τους παραπέμψει στο: «εξ όνυχος το λέοντα». Φαίνεται, δεν μπορούν να συλλάβουν τι σημαίνει ένας αποφασισμένος λαός. Αδυνατούν να το εκλάβουν ως ζήτημα όπου η αλήθεια αποδεικνύεται πολύ πιο δυνατή από τους αντιπάλους της. Ακόμη και από τους συγγενείς του νησιού. Τι να πουν και οι τελευταίοι που χρεωστούν τα μαλλιά της κεφαλής τους. Τόσο μέσα όσο και έξω και παραέξω όπου οφείλουν το από πολλών ετών τέλος νομιμοποίησης. Μιλώ για τους καθ ημάς.

16. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ένας Θράκας ονόματι Στέντωρ, υπήρξε συνεργάτης των Αχαιών και του Αγαμέμνονα, του τότε Bush, κατά την εκστρατεία στην Τροία. Η εισβολή που ακολούθησε και την ονόμασαν επίτηδες πόλεμο -αυτό γίνεται πάντα με τους όρους- είχε να κάνει με την απροσμέτρητης αξίας γεωοικονομία της πόλης. Οι Θράκες τότε είμαστε στο πλευρό των συγγενών μας Τρώων -όχι βέβαια όπως είναι κάποιοι άλλοι οι σήμερα στο πλευρό των Κυπρίων- που αμύνονταν υπέρ αναλλοίωτων στους αιώνες αρχών και αξιών. Οι πρόγονοί μου γνώριζαν τι σημαίνει συμπαρίσταμαι. Μπορεί ο μακαρίτης Παναγιώτης Κανελλόπουλος να καμάρωνε για τους προγόνους του όταν τους έγραφε τις ομώνυμες επιστολές όμως και εγώ αισθάνομαι το ίδιο για τους δικούς μου, όπως ο Ρήσος. Μπορεί η στεντόρεια φωνή αντί για εφιαλτική, να έμεινε στην ιστορία ως δυνατή φωνή, -όπως είναι σήμερα η προπαγάνδα των Μέσων- όμως η γνώμη μου είναι ότι δεν θα συνεχισθεί αυτή η πλάκα. Θα ξαναγίνει εφιαλτική. Το επιβάλλει η ιστορική αποκατάσταση. Όπως αναδρομικά θα αποκατασταθεί η Κασσάνδρα για όσα ανίερα της καταμαρτυρούν ενώ υπέφερε τα πάνδεινα ως λάφυρο των εισβολέων.

17. Η ΧΕΙΡΟΤΕΡΗ ΕΙΣΒΟΛΗ. Η ΘΕΣΜΙΚΗ

Κατά τα άλλα, το σχέδιο του Γ. Γ. συνιστά καλομελετημένη θεσμική καθώς και νομική εισβολή. Εφαρμογή δικαίου επί Ρηγάτου. Είναι χειρότερη από Αττίλα, για έναν ακόμη λόγο. Γιατί η Κύπρος καλείται να την προσυπογράψει. Αυτό είναι ένα από τα νοήματα του ναι. Αγαθή τύχη που δεν πρόκειται να συμβεί. Μιλώ για το καθ ύψος κράτος. Τη θεσμική επιβολή ακυβερνησίας. Αυτό που ονόμασα διπλή παραπληγία. Δίπλα στο βαθύ τουρκικό κράτος και στο ρηχό Ελλαδικό θα προστεθεί και ένα υψηλό κράτος, κοκτέιλ, λίγο από όλα, με τη σημερινή Κυπριακή Δημοκρατία να αντικρίζει τα κάθε κατηγορίας χόρτα από τις ρίζες προς τις κορυφές και όχι αντίστροφα, όπως σήμερα στους κήπους του Προεδρικού Μεγάρου.

18. ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΛΟΓΙΚΗΣ

Αυτά και άλλα, έπιασε στο φτερό ως ψυχανέμισμα ο Κυπριακός Ελληνισμός. Κάποιοι το λένε αλάθητο αισθητήριο. Άλλοι μίλησαν για συναίσθημα και προέβησαν και σε νουθεσίες. Άλλοι πάλι κάθε βράδυ στα δελτία επί μισή ώρα επιχειρηματολογούν τα καλά του εφιάλτη. Από ότι φαίνεται το χούι αυτό θα το πάρουν μαζί τους, παρόλο που, ου συνοδεύει ουδέν. Με

αυτό ήρθαν με αυτό θα φύγουν. Μέχρι Αμερικανοί υπουργοί προπαγανδίζουν αδυνατώντας να κρύψουν την πρεμούρα που ξεχειλίζει η ματαιώση του σχεδιασμού. Δεν ξέρω τι από όλα συνέβαλε πιο πολύ στη διαμόρφωση του σημερινού κλίματος, αλλά για να πάρει τόσο σε μάκρος, μάλλον το πρώτο, το αλάθητο αισθητήριο πρέπει να είναι. Όπως θα είναι και μια λογική που μεταξύ των άλλων αποτελεί απόσταγμα Αριστοτέλειου νου, ιστορίας, παρόντος και εξασφάλιση προϋποθέσεων για εγγυημένο μέλλον. Γιατί τα συναισθήματα διακρίνονται κυρίως από το ευμετάβλητο.

Όσο όμως και αν ισχύει αυτό, είναι επίσης λογικό ότι πολλοί στην Αθήνα κατά το επόμενο διάστημα θα πάρουν μια επιπλέον κρυάδα και απογοήτευση -κι αυτά έχουν να κάνουν με αισθήματα- όταν ο Τάσος παρεισφρήσει -κατά την ασφαλίτικη ορολογία αλλά και δική τους- στην Ελλαδική ομάδα πολιτικής δημοφιλίας. Κάτι που θα εξελιχθεί σε μεγάλη αγωνία για τη συνέχεια και την τύχη του Αθηναϊκού πολιτικού προσωπικού που διαθέτει ξένες προς την, Κυπριακής ονομασίας προέλευσης, πολιτική παιδεία του Κύπριου προέδρου. Οι Έλληνες πολίτες θα αναζητήσουν, αν δεν το κάνουν ήδη, Τάσους στην Ελλάδα. Επόμενα συγγενείς παιδείες των εδώ περιφερειακών ονομασιών προέλευσης. Θα ψάξουν ανάλογες διανοητικές και πολιτικές ομάδες, που εδώ και χρόνια υπάρχουν που όμως έως σήμερα τα καλά παιδιά των Αθηνών, που καμώνονται και τους Δημοκράτες, έχουν σε αυστηρή απομόνωση στο πολιτικό πειθαρχείο και στο περιθώριο του περιθωρίου.

19. ANTI TOY AΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ, Ο ΣΤΕΝΤΩΡ

Γι αυτό αντί για τη λέξη «θανάτου» ο Μαρκές μπορεί στο πιο γνωστό του έργο, να βάλει το «όχι». Αυτό και αν δεν προαναγγέλθηκε. Το είπαν εξ αρχής οι πολίτες. Πήραν αμπάριζα τα κόμματά τους, και μέχρι το τέλος δεν αποκλείεται να το μετατρέψουν ακόμη και σε πάνδημο. Γι αυτό και έμελλε στη νέα εισβολή στα χαρτιά -γιατί περί αυτού πρόκειται- να μην έχει αίσιο τέλος. Όπως δεν πρόκειται να έχουν αίσιο τέλος οι εν Αθήναις υποδουμένοι ρόλους Στέντορα. Να το πω αλλιώς. Αν όντως αποδειχθεί, όπως άλλωστε φαίνεται, ότι είναι περιττή μια νέα τραγωδία, δεν σημαίνει ότι θα λείψουν οι τράγοι. Όχι αποδιοπομπαίοι. Μιλώ για τους εν γνώσει ότι τελούν υπό αποπομπή. Φαντάζεται λοιπόν κανείς σε μια τέτοια εξέλιξη -που κάποιοι βιαστικά, όπως έδειξε η ιστορική συνέχεια, ονόμασαν κωμωδία- τον κλαυσίγελο του δάσκαλου του Αλέξανδρου. Όπως όλοι μας, όταν -ενθυμούμενοι τη ρήση του ορμώμενου από την πόλη με τα συναισθήματα, κυβερνήτη- ψελλίσουμε: Αντί του Αριστοτέλους, ο Στέντωρ.

Σημείωση {1} Το κείμενο πρόκειται μέσα στις επόμενες ημέρες να περιληφθεί στην υπό κυκλοφορία τρίτη έκδοση του διαρκούς ηλεκτρονικού βιβλίου του συγγραφέα: Δημοψήφισμα για την Κύπρο. Ξεκινούν από το δημοψήφισμα της Ιρλανδίας, για την διεύρυνση της Ε.Ε. περιέχουν την πρώτη περίοδο κατάθεσης του σχεδίου Ανάν, η οποία μπορεί και να αποκληθεί Εφιάλης 1, και συνεχίζουν στην περίοδο του Εφιάλη 11. Ελπίζεται, με τη λυτρωτική 24η Απριλίου 2004, να υπάρξει επιστροφή στους φυσιολογικούς ρυθμούς. Η παράθεση πιο κάτω των τίτλων των κειμένων δείχνει μεταξύ άλλων ότι η μεγάλη πλειοψηφία γράφτηκε τις τελευταίες εβδομάδες. Επειδή κάποια εκ των κειμένων πιθανόν, λόγω των εορτών, να παράπεσαν, μπορεί, εφόσον ζητηθούν, να αποσταλούν την ίδια στιγμή, με e-mail.

1. Σχέδιο Ανάν. Ναι μεν όχι, αλλά πως; , 23 Μαρ. '04,

1. Από τον Οδυσσέα στη Νέα Ευρώπη, Αύγουστος 2002,

2. Δημοψήφισμα για την Κύπρο, 10 Νοε. '02,
- 3.1 Μια νέα τραγωδία είναι περιττή, 11 Δεκ. '02,
- 3.2. Η επανένωση της Κύπρου, 1 Ιαν. '03,
4. Η Κύπρος μπορεί και μόνη της, 23 Φεβ. '04,
5. Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου, 15 Μαρ. '04,
6. Το αληθές-πολιτικό, 20 Μαρ. '04,
7. Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν, 24 Μαρ. '04,
8. Μια Ελλάδα νουνεχής, 29 Μαρ. '04,
9. Μια Κύπρος Πρότυπη Δημοκρατία, 30 Μαρ. '04,
10. Πολιτικός Ελληνισμός, 4 Απρ. '04,
11. Η Κύπρος δεν είναι πλέον θήραμα, 5 Απρ. '04,
12. ANAN, NON PASSARAN, 7 Απρ. '04,
13. Ευχές Χρήστου Κηπουρού, 11 Απρ. '04,
14. Ανωφελές συμβούλιο αρχηγών, 11 Απρ. '04,
15. Μαθήματα από την Κύπρο, 14 Απρ. '04,
16. Η Βουλή να επικυρώσει το Δημοψήφισμα, 14 Απρ. '04,
17. Ελλάδα, Κύπρος, Λογική. Ένας ακόμη λόγος για όχι, 16 Απρ. '04,
18. Ούτε αναβολή ούτε παροτρύνσεις, 16 Απρ. '04,
19. Από τον Στεντόρεια Αθήνα του ναι, στην Αριστοτέλεια Κύπρο του όχι, 18 Απρ. '04,

{} Διετέλεσε Βουλευτής Έβρου από τις 10 Οκτ. '93 ως τις 9 Μαρ. '00.*

18 Απριλίου 2004

20. Γιατί να παραιτηθεί ο Γ. Γ.

Δικά τους είναι δυο αυλάκια γης,

μα εσύ, Χριστέ μου, τους ευλογείς

για να γλιτώσουν αυτά τα αυλάκια

από γκριζους λύκους κι από γεράκια

Παράφραση ποιήματος Ν. Γκάτσου

Όταν μια ενέργεια προκαλεί το κοινό περί δικαίου ή περί Δημοκρατίας αίσθημα ενός πολίτη, μιας ομάδας, ενός λαού, δεν κάνει εξαιρέσεις. Τους πειράζει όλους. Πόσο μάλλον πιο έντονα διαταράσσει τα αισθήματα αυτά, όταν όχι μόνο προκαλεί αλλά και ωμά επιχειρεί να βιάσει, ασελώντας επί του ψυχικού και πνευματικού σώματος ενός λαού. Ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μαρτυρικό λαό, όπως οι Κύπριοι. Αυτά ακριβώς κάνει ο Γ. Γ. μετά των άλλων φίλων όλο αυτό το διάστημα, που το ονόμασα «εφιιάλτης ΙΙ» γιατί υπήρξε και «εφιιάλτης Ι» την περίοδο της Κοπεγχάγης.

1. ΠΡΟΣ ΤΙ Η ΕΠΙΜΟΝΗ

Ακόμη και σήμερα, τέσσερις μέρες πριν το δημοψήφισμα, και παρόλο που συμφωνήθηκε από πολύ πριν να υπάρξει στις 28 Απριλίου νέα συνεδρίαση του Σ. Α. , προκειμένου να μη θεωρηθεί ότι προτίθεται να επηρεάσει το φρόνημα και την ετυμηγορία των Κυπρίων πολιτών, επανέρχεται, ο Γ. Γ. και επιμένει να ζητά από τα μέλη του ίδιου συμβουλίου την αποδοχή της θεμελιώδους συμφωνίας που με τη σειρά της, αποτελεί μέρος του σχεδίου και κυρίως του σχεδιασμού. Κάτι που πέραν των άλλων αποτελεί ευθεία ανάμιξη στα εσωτερικά κράτους μέλους του Οργανισμού. Δεν μπορώ να καταλάβω προς τι αυτή η επιμονή. Τι κρύβεται πίσω της. Δεν ξέρω γιατί μου θύμισε την τροπολογία του Καρά. Την πρεμούρα ντε και καλά να προσυπογραφεί και να περάσει. Ποια όπλα και ποια περίστροφα και ποιο άρθρο 7. Το πρόβλημα είναι να προσυπογράψουν την αιτιολογική έκθεση του σχεδίου οι χώρες μέλη του Σ. Α.

2. Ο ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΑΤΤΙΛΑΣ ΟΛΩΝ Φαίνεται ότι μετά τα δημοψηφίσματα θα μείνει έκθετος, όταν μια λύση που τη συζητούσε επί τόσο καιρό κατέληξε στο καλάθι των αχρήστων ψηφοδελτίων εκ των οποίων άλλωστε η μεγάλη πλειοψηφία τους είναι να. Λέω μήπως τότε του ζητηθούν εξηγήσεις και ακούσει τις δικαιολογημένες παρατηρήσεις, γιατί έκανε όσα έκανε. Τα έγγραφα αυτά από καιρό ότι είναι ενδεχόμενο να συμβούν. Γι αυτό με τις σπασμωδικές αυτές κινήσεις επιχειρεί να υπαρπάσει τις υπογραφές των χωρών μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας. Γι αυτό δεν αποκλείεται να πάει η βαλίτσα και πιο μακριά. Μέχρι την 21η Απριλίου 2004. Ανήμερα της επετείου του πραξικοπήματος που υπήρξε ο πρόδρομος του Αττίλα, να υπάρξει και νέο. Πρόδρομος της επόμενης εισβολής από έναν νέο Αττίλα αν όχι χειρότερο από τους προηγούμενους. Θεσμικό, νομικό και κυρίως διαλυτικό της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ας μην επεκταθούμε τώρα στον διακυβερνητικό. Γιατί και τέτοιος υπάρχει. Το καθ ύψος κράτος. Οι υπερατλαντικοί κατήδες.

3. ΕΚΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΟΝ Ο.Η.Ε. ΩΣ ΠΑΡΑΜΑΓΑΖΟ

Υπάρχει ένα τελευταίο που μόνο ως προϊόν άρρωστων μυαλών μπορεί να εννοηθεί. Να μη συμφωνήσουν, ως αναμένεται άλλωστε, τα μέλη του Σ. Α. μέχρι τις 21 Απριλίου, να

γίνει κανονικά, δηλαδή στις 28 του μήνα, όπως έχει συμφωνηθεί, αλλά να έχουν εκ των προτέρων προχωρήσει ήδη σε πραξικοπηματική αναβολή των δημοψηφισμάτων, για την επομένη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Δηλαδή για τις 29 Απριλίου. Δεν θα διστάσουν να το βάλουν σε εφαρμογή αν δουν ότι υπάρχει περίπτωση να κάνουν έστω και τότε πίσω οι χώρες μέλη του Σ. Α. που αν μη τι άλλο μέχρι σήμερα απέδειξαν ότι σέβονται τους διεθνείς αυτούς θεσμούς στους οποίους συμμετέχουν όπως επίσης σε εκτελεστικά τους όργανα. Όταν άλλοι, ολόκληρο Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τον εκλαμβάνουν ότι υπάρχει προκειμένου να τους χρησιμεύει ως παραμύγαζο.

4. ΓΙΑΤΙ ΤΩΡΑ;

Μπορεί η λέξη «κοινό» να μη λέει πολλά πράγματα σήμερα αλλά λίγο να ξαναδεί κανείς την ιστορία και τη διαδρομή της, το πρώτο που θα κάνει είναι να υποκλιθεί. Γιατί είναι η ίδια η ιστορία της Δημοκρατίας. Ο Δήμος. Η Πόλη. Οι άνδρες. Αυτό διδάσκει η Ελληνική γραμματεία. Το κοινό Απειρωτών, Θρακών, Μακεδόνων, Κρητών, Θετταλών, Κυπρίων, Λακεδαιμονίων κλπ. Πολλά άλλα Κοινά. Άλλο τώρα αν «πόλις» ονομάζουν κάποιοι τα δίκτυα μετά των γκρίζων λύκων, που τα έβαλαν αυτές τις ημέρες να συνεδριάσουν να βάλουν το λιθαράκι τους στο ναι. Μιλώ για την τριχρωμία της Θρακικής αυτοδιοίκησης Β' βαθμού. Το Θρακικό τρικολόρ που τη μοναδική σχέση που έχει με τη Γαλλία είναι τα la Cost Ανδριανούπολης. Αυτοί και αν δεν συμπαρίστανται στην Κύπρο. Με τέσσερα χέρια στη γείτονα. Άλλωστε τι βλέπουν στην Αθήνα, τι θα κάνουν εδώ. Από δω κατάγεται ο Στέντωρ. Όπως ο Πολυμήτωρ. Ίσως είπαν τι Πολυμήτωρας, τι πολυμάστορας. Σιγά μη τους ένοιαζε ο Ρήσος. Ερχόμενοι δια μιας στο σήμερα, οφείλουμε να τους ρωτήσουμε: Δεν μπορούσατε να συνεδριάσετε άλλη στιγμή; Είχατε όλο τον καιρό. Γιατί τώρα;

5. Ο ΑΝΤΙΠΑΛΟΣ ΤΟΥ ΟΧΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΝΑΙ

Το κοινό περί δικαίου αίσθημα υπάρχει σε όλους. Δεν το έχουν περισσότερο ή λιγότερο κάποιοι και ας είναι πεφωτισμένοι. Τόσο οι υπέρ του ναι, όσο οι υπέρ του όχι. Καλή είναι η καρτερικότητα, η ηπιότητα, η μετριοπάθεια, το μέτρο. Όμως εδώ οι κινήσεις, του από το κουμάσι της Γκάνα ορμώμενου Γενικού Γραμματέα, τη υποδείξει βέβαια των γνωστών θετών μητέρων πατριδών του, υπερβαίνουν κάθε όριο. Θα αναγκάσουν να στραφούν προς το όχι, και οι πιο σκληροί υπερασπιστές του ναι. Όποιος σέβεται αρχές και αξίες, οφείλει να σέβεται επίσης τον αντίπαλο του. Δεν μπορεί να υπάρχει δίκαιο στον πόλεμο και να απουσιάζει από την ειρήνη και τη Δημοκρατία. Δεν έχει κανένα πολιτικό ή θεσμικό δικαίωμα, ιδιαίτερα όταν είναι διαπιστευμένος όλων των εθνών του πλανήτη, να εκβιάζει απροκάλυπτα τη λαϊκή συνείδηση κατά συρροή. Να προκαλεί και να απειλεί αδιάστακτα. Σε όλα τα μήκη τα πλάτη και τα ύψη. Ειδικά για τα τελευταία. Υπόγεια., ισόγεια μέχρι και μέσα από την Αίθουσα συνεδριάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. και τους θεσμούς της ίδιας της Γηραιάς Ηπείρου.

Δεν μπορεί όμως και η υπόλοιπη διεθνής κοινότητα να σιγεί. Ιδιαίτερα οι συγγενείς του υπό βιασμό και απειλές θύματος. Η πολιτική Αθήνα. Δεν ήθελα να δικαιωθώ από την Στεντόρεια στάση της, όπως της έγγραφα. Αλλά δεν πέρασαν δέκα ώρες και η εκκωφαντική σιγή της αυτό κάνει. Εν ονόματι όμως του κοινού, πέραν του όχι και του ναι ή του ναι και του όχι, οι πολίτες χρειάζεται, αφού εκφράσουν την υποστήριξή τους στον χειμαζόμενο από εχθρούς και φίλους Κυπριακό Ελληνισμό, να πουν stop στον διεθνή παράγοντα. Στο Γ. Γ. και τον κάθε Γ. Γ. Ο αντίπαλος του όχι δεν είναι το ναι. Είναι η απειλή σε βάρος αμφοτέρων.

6. ΜΙΑ ΦΙΛΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αν το δημοψήφισμα της 24ης Απριλίου βγάλει ναι, η πρώτη κίνηση που οφείλει με βάση την ηθική και τη λογική να γίνει, είναι η παραίτηση του Τάσου από Πρόεδρος της Κυπριακής

Δημοκρατίας. Πρόκειται για σαφή αποδοκιμασία από το εκλογικό σώμα. Οφείλει εκείνος να αναλάβει την συλλογική ευθύνη. Όμως ούτως ή άλλως θα την πάρει. Αρκούν άλλωστε τα δώρα της πολιτικής. Εδώ δεν λένε αγαθή τύχη. Λένε αρίστη. Αριστότατη. Γιατί προτού χρειαστεί να απολογηθεί στο λαό και στην ιστορία, όπως τόνισε, εκείνη πήγε και τον βρήκε. Την συνόδευε μια φίλη της. Η πολιτική. Θέλω να πω ότι και να φύγει, η ιστορία τον πέρασε στα κατάστιχά της.

Αντίθετα αν βγει όχι, δεν νομίζω ότι χρειάζεται να ισχύσουν ανάλογα στα λεγόμενα ανώτατα κλιμάκια της άλλης πολιτικής τάξης της νήσου. Συνέβαλαν όλοι στην αξιοπρέπεια της Ελβετίας. Όλοι μηδενός εξαιρουμένου. Δεν ενδιαφέρουν οι μεταξύ τους έριδες. Τις πνίγει άλλωστε το μεγάλο κύμα της επερχόμενης επετείου. Η κυοφορία, ο επικείμενος τοκετός της. Το επιβάλλει η αναγκαία συμβολή όλων στο νέο αναπτυξιακό πέταγμα της Μεγαλονήσου. Ανήκει στις περιπτώσεις που συζητά κανείς την οικουμενικότητα της διακυβέρνησης. Ας μη πάμε όμως για την ώρα άλλο προς τα εκεί. Όπως και δεν χρειάζεται να πούμε οτιδήποτε για

ανάληψη ευθυνών εδώ, και για την σχέση της παραίτησης με τη διάψευση μιας πολιτικής θέσης. Η έγερση ζητήματος παραίτησης εδώ μόνο ως απειλή εξυφαίνεται και ως εκβιασμός από πρόσωπα γνωστά για το βίο τους, πρόσφατα απελθόντα από ύπατα αξιώματα. Η σύγκρισή τους με τη στάση του Κυπρίου Προέδρου είναι νύχτα με την ημέρα.

7. AN ΗΜΟΥΝ AN-AN

Αυτό που χρειάζεται να γίνει αν βγει το όχι είναι να παραιτηθεί ο Γ. Γ. Όχι τόσο επειδή η ετυμηγορία απορρίπτει το σχέδιο του, όσο και αν ως λόγος φτάνει και περισσεύει. Ούτε επειδή αποκαλύφθηκε ο όλος αρχιτεκτονικός σχεδιασμός που υπηρετούσε. Αλλά επειδή οι πράξεις του, ιδιαίτερα εκείνες του τελευταίου διαστήματος, δεν συνάδουν με τίποτε προς το σεβαστό από όλους τους πολίτες του κόσμου, θεσμικό αξίωμα του Γ. Γ. που σήμερα έχει καταρρακωθεί. Δεν μπορεί το Σάββατο να γίνονται εκλογές, και την προτεραιότητα να γίνονται όσα γίνονται. Αν ήμουν Αν Αν θα είχα παραιτηθεί παλαιότερα. Λέω αν, γιατί ποτέ ένας λογικός και Δημοκρατικός άνθρωπος δεν μπορεί να μετέρχεται παρόμοιων μεθόδων.

Ας μη σπεύσουν κάποιοι να μας καταλογίσουν αποπροσανατολισμό. Ότι αντί για το γάιδαρο, βαράμε το σαμάρι. Έχουμε να τους πούμε ότι κάνουν μεγάλο λάθος. Και αν ακόμη θεωρηθεί ότι αποτελεί αποδιοπομπαίο τράγο, πέραν του ότι τον δικό του εφιάλτη, έζησε επί δυο περίπου έτη ο Ελληνισμός, υπάρχει και κάτι γραμματολογικό. Η λέξη βγαίνει από το «από» τον «Δία» και το «πέμπω». Με άλλα λόγια είναι η σπονδή στον Δία, άρα στον Όλυμπο, για την αποτροπή και άλλων επικείμενων κακών. Η μεγάλη αυτή ηθική και πολιτική ήττα τότε δεν πιάνεται. Γιατί δεν θα επιστρέψουν. Η Μεγαλόνησος θα αναζητήσει την ίαση της, όπως είπα, σε European Hospital.

8. Η ΟΧΘΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οφείλονται δυο μόνο λόγια για το μότο. Εν προκειμένω για τους παραφρασμένους -ίσως δεν διαφωνούσε με αυτό ο Νίκος Γκάτσος- στίχους του. Μπήκε η λέξη «αυλάκια» αντί για τη «φλούδα» γιατί εννοείται ότι το ένα αυλάκι είναι το γνωστό, το θαλάσσιο Ελλαδικό, ανάμεσα στη Ρούμελη και την Πελοπόννησο. Το άλλο όμως είναι τεράστιο. Ολόκληρη θάλασσα. Μια θαλάσσια πολιτική γεωοικονομία, από τις πιο πλούσιες της γης. Ελληνική, Μεσογειακή, Αφρικανική. Με σημαδούρες, τη Λάρνακα, το Καστελόριζο, τη Ρόδο, την Κάρπαθο, την Κρήτη, την Πελοπόννησο, τους Οθωνούς είναι δίπλα στη μισή παγκόσμια ναυτιλιακή ροή, και άρα άλλους τόσους εμπορικούς και λοιπούς πλόες.

Αυτή είναι η όχθη της Ελληνικής θαλάσσιας γεωοικονομίας στη Ανατολική Μεσόγειο. Η άλλη όχθη η απέναντι είναι η Βορειοαφρικανική. Δεν υπάρχει κάτι άλλο. Αυτά ως σήμερα.

Αν γίνει αποδεκτό το σχέδιο όλα είναι υπό αναθεώρηση. Αλλού το ονόμασα Μεσογιακή ημιπληγία. Να το πω και αλλιώς. Όλο αυτό το γεωοικονομικό σύστημα μοιάζει με περιδέραιο που αν σπάσει η διαμαντόπετρα, θα χυθούν όλες οι πέτρες, όπως λέγεται για τα κοσμήματα, και όπως ισχύει στον κόσμο. Εξ ου και κοσμήματα. Γι αυτό όμως δεν μίλησε κανένας. Αυτοί που ξέρουν και δεν μίλησαν είχαν τους λόγους τους. Απλώς χαίρονται όταν βλέπουν να μιλούν οι φίλοι τους ή και να φωνάζουν. Πιο πολύ χαίρονται όταν διαπιστώνουν, ότι δεν ξέρουν.

9. ΑΝΟΙΧΤΑ ΤΩΝ ΑΖΟΡΩΝ

Νομίζω ότι θα τα πάει καλά η Ελληνική Ευρώπη και οι εκπροσωπήσεις της στην έδρα του Ο.Η.Ε. επίσης το ίδιο η Ελληνική Ασία. Η Ελληνική Αφρική. Όλος ο Ελληνικός Κόσμος. Ακόμη και η Ελληνική Αμερική. Το «Ελληνική» αντιλαμβάνονται όλοι, ότι έχει την έννοια της παιδείας, τα περί αρχών και αξιών οι οποίες το πρώτον ευδοκίμησαν εδώ. Θλίβομαι όμως βαθιά που λείπει η Ελληνική Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Ελλάδα. Να έλεγε μια καλή κουβέντα. Αυτό το δικό μας, ούτε Ελληνική είναι ούτε Ευρωπαϊκή ούτε Ελλάδα. Ευτυχώς που υπάρχει η Κύπρος. Η οποία ούτε πρόβατο είναι ούτε μαύρο. Με το συγκεκριμένο χρώμα άλλοι συνδιαλέγονται και διατηρούν σχέσεις.

Ίσως το χθεσινό ταξίδι του Κύπριου υπουργού εξωτερικών στη Μόσχα να θύμισε σε κάποιους φίλους ίσως και σε πολλούς, τον Ελλαδικό Μάρτη του 1987, που όμως δεν κράτησε τότε ούτε ένα χρόνο αφού ακολούθησε το Νταβός. Και κατόπιν, ιδιαίτερα επί των θλιβερών επιγενομένων, κατέληξε στο Ναϊρόμπι πριν φτάσουν μετά του άλλου γόνου να τρέχουν από κοινού τόσο στη διαδρομή Λευκωσίας Άγκυρας όσο στη διαδρομή Λευκωσίας Texas. Που βρίσκονται κοντύτερα; Δεν ξέρω να πω ακριβώς που. Ίσως στη δεύτερη περίπτωση, «ανοιχτά των Αζορών», όπως λέει και το άσμα. Πάντως πιο κοντά στη Μεγαλόνησο δεν είναι. Αμφότεροι.

10. ΤΑ ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΑ ΣΑΒΒΑΤΑ

Γι αυτό λοιπόν ο διπλός μορφωτικός, πολιτικός και ηθικός αγώνας, από τη μια για την υπεράσπιση της Μεγαλονήσου και από την άλλη για την πολυπόθητη τέταρτη Ελληνική Δημοκρατία, έχει μπροστά του πολύ δρόμο. Προέχει όμως το ερχόμενο Σάββατο. Έγγραφα πρόσφατα στα «μαθήματα από την Κύπρο» ότι όλες σχεδόν οι Μεγάλες άσπρες και μαύρες ημέρες της Ελληνικής ιστορίας συνωστίζονται στο δεύτερο δεκαπενθήμερο. Από την 25 Μαρτίου, την 21 Απριλίου, τις 19 και 29 Μαΐου, μέχρι την 24 Ιουλίου, την 31 Αυγούστου και την 28 Οκτωβρίου, και φυσικά την υπό εκκόλαση 24 Απριλίου, όμως για πρώτη φορά δυο Μεγάλες επίσης ημέρες, πέφτουν τόσο κοντά. Ο λόγος για τα δυο Μεγάλα Σάββατα, του παρόντος μηνός.

{*} Διετέλεσε επί δυο τετραετίες, Βουλευτής Έβρου {1993-2000}

20 Απριλίου 2004

21. Εις μνήμην της μελανής επετείου

Δεν πέρασαν δυο μέρες από τότε που μιλήσαμε για επικείμενη «παρείσφρηση» του Τάσου Παπαδόπουλου στις Ελλαδικές λίστες δημοφιλών προσώπων και επιβεβαιωθήκαμε, όπως και σε πολλά άλλα είτε μικρά όπως αυτό, είτε μεγάλα, για την Κύπρο και την Ελλάδα, μέχρι σήμερα. Το πότε τώρα οι εδώ πολίτες θα αρχίσουν να αναζητούν Τάσους, που βέβαια δεν ανήκει στα μικρά αλλά στα μεγάλα και εξόχως ανατρεπτικά, μένει να το δούμε. Μπορεί και να μη το δούμε ποτέ. Όπερ και το πιθανότερο. Κρίμα πάντως που η πρότασή μας να γίνει Δημοψήφισμα και στη λεγόμενη μητέρα πατρίδα, δεν έγινε δεκτή. Και αυτοί που έστω την υιοθέτησαν, σε κάποια κομματικά επίπεδα, άργησαν. Εγώ την υπέβαλα γραπτά στις 10 Νοεμβρίου του 2002. Την ίδια εκείνη περίοδο ένας παλιός μου φίλος ακαδημαϊκός δημόσια την επιχειρηματολόγησε προφορικά, ισάξια με τη γραπτή της τεκμηρίωση. Δεν την κάναμε τον Απρίλιο του 2004.

Το λέω αυτό γιατί εκείνοι που την επανέλαβαν τώρα, θα είχαν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με πιο σημαντικά. Όπως φυσικά και οι πολίτες. Ένα από αυτά είναι ο Απρίλιος των γερακιών. Να θυμηθούν ανάλογους τέτοιους μαύρους μήνες από την Ελληνική ιστορία. Και πρώτα από όλα την αποφράδα της 21ης του ίδιου μήνα. Η οποία ήταν ένας σμπάρος με δυο τρυγόνες. Είχε στο στόχαστρο τόσο τη Δημοκρατία στην Ελλάδα και συγκεκριμένα την αναμενόμενη τότε παλιννόστηση της Δημοκρατικής παράταξης τον Μάιο του 1967, όσο τη Μεγαλόνησο και την προδιαγεγραμμένη εις βάρος της τραγωδία με τους Αττίλες, ων ουκ έστιν αριθμός. Να κάνουν συνειρμούς με τη σημερινή ομοιόχρωμη επέτειο. Να βγάλουν χρήσιμα συμπεράσματα. Ειδικά οι πολίτες, που έλεγα πιο πριν, να προβούν και σε δεύτερες σκέψεις. Τόσο οι υπέρ του ναι όσο οι υπέρ του όχι.

Καταρχήν οι πρώτοι. Οι υπέρ του ναι. Το πρώτο, που θα αναρωτηθεί ένας εξ αυτών είναι το εξής. Είναι μεγάλης απορίας άξιον που, ειδικά το τελευταίο διάστημα, δεν υπάρχει ιέραξ για ιέραξ του πλανήτη που να μη συμβούλευσε τους Κυπρίους. Αν είναι αυτό έκφραση αλληλεγγύης ή είναι κάτι άλλο. Μήπως είναι απειλή. Μήπως είναι εκβιασμός. Τι ακριβώς είναι. Στροβιλίζει τότε ο νους του και σταματάει στα γεωγραφικά μεν ευρισκόμενα μακράν, ιστορικά όσο ετυμολογικά όμως, γειτονικά του Στροβίλια. Βλέπει τότε ότι οι λεγόμενες εγγυήσεις, ιδιαίτερα έτσι όπως δίνονται, δεν μπορούν να χαιρούν της εμπιστοσύνης του. Λογικά επόμενα και η καλή πρόθεση των υποβολέων όσο των πολιτικών τους ανταποκριτών.

Ειδικά αν τα γονιδιά του έχουν σχέση με Δημοκρατική κληρονομιά και ιστορία καθώς και παρόν, παρά τις ενοχές που φορτώθηκε, ως μη όφειλε, ειδικά τα τελευταία χρόνια, διερωτάται και για πολλά άλλα. Δεν του καλοφαινεται η στάση του περίπου ενενηντάχρονου σήμερα Μητσοτάκη, ιδιαίτερα όταν λέει, ότι μας δίνουν και πολλά. Όπως το σύνολο των εν Αθήναις πολιτικών λεγόμενων προσώπων, που μπήκαν μπροστά στη στήριξη της ίδιας υπόθεσης. Διαπιστώνει ότι δεν έχει καμιά απολύτως κοινότητα. Σε στιγμές δε συνάντησης της Δημοκρατικής παιδείας με το Μεσογειακό του ταμπεραμέντο στριφογυρίζει στο μυαλό του να πει απευθυνόμενος προς τον εγγονό Παπανδρέου: άντε στο καλό. Επίσης σε πολλούς άλλους. Όπως Άγγλοι, Πορτογάλοι, πλην Γάλλων που μέχρι στιγμής μαζί με Ρώσους και Κινέζους, έσωσαν την τιμή ενός ολόκληρου Οργανισμού διεθνούς δικαίου. Του Ο.Η.Ε.

Δεν είναι πολύ διαφορετικές οι σκέψεις των υπέρ του ναι, υπολοίπων πολιτών. Πολλοί εξ αυτών κυβερνητικοί που καμάρωσαν προς στιγμή τη Λουκέρνη, λόγω του προπατορικού συλλογικού αμαρτήματος, στη συνέχεια είδαν εκείνα τα θετικά υπέρτερα του σχεδίου, και τα ναι, αλλά και πάλι συγκρινόμενοι με την αντιπολίτευση θεωρούν ότι είναι καλύτεροι. Τους πειράζει όμως πολύ, πολύχρονης αντιπολίτευσης ένεκεν, όλο αυτό το σκηνικό των απειλών και των εκβιασμών του διεθνούς παράγοντα εις βάρος των αδελφών Κυπρίων. Ενοχλεί ο χειρισμός επίσης του Ελλαδικού κυβερνητικού ναι, διαμέσου των τηλεοπτικών περιπολικών.

Ότι δήθεν μοιάζει με όχι. Ότι δεν είναι ακριβώς ναι. Αλλά και κάτι άλλο. Ναι μεν σπάει κάτι μέσα τους, όμως πιο ώριμες σκέψεις ή και φίλοι, τους μεταπείθουν. Αναμφισβήτητα, ο πολίτης που λέω, θα προτιμούσε έναν Τάσο Καραμανλή από έναν Κώστα Παπαδόπουλο. Για Γιώργο ούτε συζήτηση. Έστω κι αν συνωνυμίας ένεκεν, συγκαταλέγεται στα προπατορικά αμαρτήματα της παράταξής του. Έστω και αν έκτοτε έχουν παρέλθει τέσσερις συναπτές δεκαετίες, και όπως άλλος είναι σαράντα χρόνια φούρναρης άλλος είναι σαράντα χρόνια his master voice αν όχι και άλλα πολλά.

Όσο για τον πολίτη της εκσυγχρονιστικής αριστεράς και του ναι της, οι δεύτερες σκέψεις, ειδικά τη σημερινή ημέρα, είναι όπως οι πρώτες του. Δεν πρόκειται να πειθαρχήσει και καλά θα κάνει, λέω εγώ. Δεν πρόκειται να μπει στο τρελοκομείο των ιδεών. Δεν τον αφήνει η συνειδησή του να συναινέσει. Γιατί του περνάει από το μυαλό και το άλλο. Σε ποιο τελικά μεγάλο ζήτημα διαφωνούν ο Νίκος και η Μαρία. Σε κανένα. Και αυτό τον φουντώνει ακόμη πιο πολύ στο μέσα του. Όπως και η εν τη αλλοδαπή μονάδα επεξεργασίας λημμάτων και παραγωγής με τη σέσουλα απειλών και εκβιασμών σε βάρος καθημαγμένου λαού που το κόμμα του στηρίζει. Διαπιστώνει ότι το πολιτικό σώμα στο οποίο ακόμη ανήκει, διατρέχει μεγάλη υποκρισία αν δεν πρόκειται για απουσία κατάστρωσης και επίλυσης λογικών και πολιτικών εξισώσεων. Γιατί η εξίσωση της Ανατολικής Μεσογείου δεν μπορεί να καταλήξει σε κάτι, σαν εύρεση τετραγωνικής ρίζας. Το συν και πλην που τίθεται μπροστά στον αριθμό. Το διπλό δηλαδή πρόσημο. Συν πλην Bush. Συν Bush στην Κύπρο, πλην Bush στο Ιράκ και αλλαχού. Ένα μεγάλο λάθος. Όσο και ένα μεγάλο χι στην κόλα που θυμίζει τις διαγώνιες ορθογώνιου με διαστάσεις σελίδας.

Δεν είναι όμως λίγες ούτε ευκαταφρόνητες οι διεργασίες που ενυπάρχουν στις δεύτερες σκέψεις και του υπέρ του όχι πολίτη. Ναι μεν βγάζει από το κριτικό του πεδίο φιγούρες όπως ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ή βάζει δικαίως άλλες, όπως του γενικού γραμματέα του Α.Κ.Ε.Λ., όμως βλέπει τα κενά χειρισμού του όχι, στο πολιτικό επίπεδο της χώρας του. Σκέπτεται τη χαμένη ευκαιρία του συμβουλίου αρχηγών της Αθήνας να προταθεί από το μοναδικό εν Ελλάδι κόμμα του όχι, η πρόταση για επικύρωση του όποιου αποτελέσματος του Δημοψηφίσματος από τη Βουλή των Ελλήνων. Ναι μεν χρειάζονται οι αγώνες και οι πορείες. Οι απορίες όμως παραμένουν. Και η πρώτη εξ αυτών αφορά την απουσία πολιτικής παιδείας για το όχι. Παιδεία πρότασης για μετά. Για το Ιρλανδικό πέταγμα της Κύπρου. Για το European Hospital. Υπάρχει και τρίτο. Η δια της συμμετοχής νομιμοποίηση της, Απριλιανών προδιαγραφών, τηλεοπτικής Ελλάδας. Η γνώμη μου είναι ότι αν με αφορμή την 21 Απριλίου 2004, την έκοβαν μαχαίρι σήμερα, θα ανέβαιναν πολύ.

Σκέπτεται ακόμη ότι το όχι δεν έχει μια μόνο πολιτική όψη. Μπορεί να έχει πολλές όμως οι κύριες είναι δυο. Αν η μια είναι το όχι στο σχέδιο και στους σχεδιαστές, μελετητές, και τα συναφή, η άλλη όψη είναι το όχι στην αντιδημοκρατική τηλεοπτική Ελλάδα. Όλες αυτές τις εβδομάδες έδειξε και πάλι τον πραγματικό της εαυτό. Ειδικά σήμερα ανήμερα της εικοστής πρώτης, που τη συσχετίζει κανείς με την ιστορία και κυρίως το παρόν. Τα τηλεοπτικά πολιτικά ψυγεία, η αυστηρή απομόνωση ανθρώπων και δικαιωμένων ιδεών. Τους αποδίδει και αυτούς ευθύνες που δεν έκαναν κάτι άλλο. Έκαναν και κάνουν πολλά, όμως αδυνατούν να τους τα πληροφορήσουν. Δεν το επιτρέπουν τα συμβατικά θορυβώδη παράσιτα.

Μια άλλη σκέψη έδωσε, στον σχηματικό και φανταστικό μου αυτόν ήρωα, την απάντηση γιατί δεν πουλούσε μέχρι και τώρα το Κυπριακό. Γιατί τελικά το έθαβαν τα Μέσα. Γιατί λειτουργούσαν, και φυσικά συνεχίζουν να λειτουργούν, ως γραφεία τελετών. Γιατί αν συνέβαινε κάτι τέτοιο οι δυο αδελφές, κατά τα άλλα, πολιτικές τάξεις, η Ελλαδική και η Κυπριακή δεν θα ήταν νόθες, όπως είναι σήμερα. Θα υπήρχαν παλαιότεν Τάσοι και Βάσοι στην Ελλάδα. Ούτε Πάγκαλοι θα χωρούσαν ούτε Ευάγγελοι, από τους μακαρίτες έως τους εν ζωή. Υπήρχαν και υπάρχουν και τώρα αλλά δεν τους ξέρει κανείς. Ελάχιστοι. Το μήνυμα της 21 Απριλίου 2004 μπορεί να είναι ακριβώς αυτό. Προς τιμήν του όχι. Όλων των αξιοπρεπών όσο όμως και Δημοκρατικών όχι. Πέραν του όχι στην υπερατλαντική κουζίνα του Γ. Γ. των

Αμερικανών και Βρετανών, ανήμερα της αποφράδας, και πέραν από τη νέα εφεύρεση των προληπτικών ψηφισμάτων -αυτό ακριβώς το πρωτόγνωρο ανοσιούργημα επιχειρείται να περάσει- υπάρχει επίσης κάτι άλλο. Το γκρέμισμα του αόρατου όσο και τιμιεντένιου, τηλεοπτικού τείχους της πρωτεύουσας που αν ήταν γύψος, θα έπεφτε με μια κλωτσιά.

Σε πρόσφατη διαδραστική συνέντευξη ταύτισα την καθαίρεση αυτή με την αληθινή αναγέννηση της Δημοκρατικής παράταξης. Το έκανα, γιατί, πέραν όλων των άλλων, βλέπω μια κατ εικόνα, όνομα και πράγμα, αναπαραγωγή των περιφερειακών τηλεοράσεων. Την αποκέντρωση των σκουπιδιών. Δεν συμβαίνει πουθενά στην Ευρώπη κάτι ανάλογο. Μόνο ως ατόπημα μπορούν να χαρακτηριστούν οι σημερινές δηλώσεις περί Δημοκρατίας και Μέσων από κοινοτικούς αξιωματούχους. Διπλό ατόπημα λόγω της ημέρας. Γιατί διυλίζουν τον κώνωπα και καταπίνουν τα πεπραγμένα του Γ. Γ. και όλων των υπολοίπων. Όχι τίποτε άλλο αλλά θα νομίζει η τηλεοπτική Αθήνα ότι έχει πλουραλισμό. Θα αισθανθεί εξ αντιδιαστολής δικαιωμένη αφού δεν αναφέρθηκε κάτι εις βάρος της σχετικά με το ναι και το όχι. Και ας είναι η κάμηλος του ναι. Έλεος. Πάλι καλά που δεν μας είπαν ότι ακόμη και η Τουρκία έχει πολυφωνία. Ότι συγκρούεται δήθεν με τον κατέχοντα το πασαλίκι των κατεχομένων. Πρέπει να είναι πολύ βλάκας εκείνος που ταυτίζει τα όχι. των Ραούφ και Τάσου. Αν δεν είναι προβοκάτορας. Ή αμφότερα. Γιατί απλούστατα το όχι των κατεχομένων λειτουργεί υπέρ της απόδειξης ότι το σχέδιο του Γ. Γ. δεν είναι ετεροβαρές. Γιατί τότε ο τελευταίος έπρεπε ήδη να έχει ετοιμάσει τις βαλίτσες του. Εγώ πάλι λέω καλύτερα αυτός, παρά να γίνει βαλίτσα μια ιστορική Μεγαλόνησος. Ούτε το χαρτί τέλειωσε ούτε το μελάνι. Η Ε. Ε. έχει τόνους και από τα δυο. Εκεί θα αναζητήσει να βρει τη γιαιτριά της. Αυτό προσδοκούν οι πολίτες της. Γι αυτό είναι αυτό που είναι.

Ασχολήθηκα δυο χρόνια συστηματικά διανοητικά και πολιτικά με το ζήτημα της Κύπρου. Πριν από όλα μου το επέβαλε η Θρακική μου ταυτότητα. Παρά την τιμιεντένια για μένα αυτή περίοδο, τελικά έγινε στην περιοχή μου γνωστό. Κυρίως από το internet και από ένα άντε δυο τοπικά φύλα του Έβρου. Ιδιαίτερα τώρα που δικαιώνονται το ένα μετά το άλλο, όσα έγραψα, συζητιέται και επικρίνομαι γιατί και που εξαφανίστηκα. Δεν λέει κανείς που με εξαφάνισαν. Ούτε κανένα από τα εν ενεργεία τοπικά, πολιτικά να τα κάνει ο θεός, θεσμικά πρόσωπα, έκανε ποτέ κανένα λόγο για Κύπρο. Πόσο μάλλον για εξαφάνιση κάποιου πρόην συναδέλφου τους. Αν έκαναν κάτι ήταν να τη σιγοντάρουν. Μεταξύ άλλων να μην εμποδίζονται, όπως νομίζουν, στο έργο τους. Είτε αφορά το εθνικό είτε το αναπτυξιακό. Με αφορμή λοιπόν αυτήν την άκρα του τάφου σιωπή για τη Μεγαλόνησο μου πρότειναν από μια τηλεόραση της περιοχής μου να δώσω μια συνέντευξη. Ρώτησα πόσο χρόνο. Μου είπαν δυο λεπτά. Ένα για κάθε χρόνο σκέφτηκα. Ευγενικά αρνήθηκα. Το όφειλα στη διαδρομή μου, το όφειλα στη δικαίωση των κειμένων μου. Κυρίως όμως το όφειλα εις μνήμην της μελανής επετείου.

Δημοσιοποίηση ημερολογίου του πρόην Βουλευτή Έβρου. Γράφτηκε ανήμερα της 21ης Απριλίου 2004,

22. Να κάνει το όχι του Σαββάτου μουσική

Δήλωση του συγγραφέα

Είναι από τις ελάχιστες φορές που η Ελληνική τέχνη αισθάνεται τόσο δικαιωμένη και υπερήφανη. Ένας δικός της άνθρωπος διάλεξε, προφανώς επί τούτου, τη συγκεκριμένη μελανή ημέρα να τη συνδέσει με την υπόθεση του Δημοψηφίσματος στην Κύπρο και κυρίως με το επέκεινα. Τη μνήμη δηλαδή με το μέλλον. Είναι η καλύτερη πολιτισμική σύνθεση που έκανε ποτέ.

Το όχι των Κυπρίων δεν θα περάσει μόνο δίπλα σε άλλα ιστορικά όχι, όπως έγγραφα εδώ και καιρό. Θα τα ξεπεράσει. Το όχι του Μίκη σώζει τη Στεντόρεια πολιτική Αθήνα του ναι. Παρόλο που απελθόντες και επελθόντες είχαν και έχουν μια κουτοπόνηρη οπτική για αυτόν, εν τούτοις ο ίδιος τους δείχνει το δρόμο με τα χρώματα της εθνικής ηθικής ιρίδας που τους λείπουν. Ελληνική Ευρώπη, με την έννοια της παιδείας, υπάρχει. Ευρωπαϊκή Ελλάδα δεν υπάρχει.

Θα τον αδικούσα αν υπεξέφευγα με άλλοθι το σεβασμό προς την επίκληση της κλασσικής γραμματείας, και με το «προς γαρ το τελευταίο κλπ». Η γνώμη μου είναι ότι σε αυτήν την ανάταση που ζει ο ίδιος -για να κάνει αυτό το μεγάλο που έκανε- και που είναι πολύ εύκολο να της προσθέσει ένα σίγμα, άλλο τόσο εύκολο είναι όσο ιστορικά αναγκαίο, να προχωρήσει και εις άλλα μεγάλα. Ένα από αυτά είναι να κάνει το όχι του Σαββάτου μουσική.

21 Απριλίου 2004

23. ΑΠΡΟΚΑΛΥΠΤΗ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

Το δώρο εννέα έντεκα, τη βραδιά της 22ας Απριλίου 2004,

αυτό που έρεε στα κανάλια της πρωτεύουσας, ήταν μαζούτ.

X. K. 22 Απρ. '04

Η αποψινή πρωτόγνωρη λογοκρισία που έγινε σε βάρος της συνέντευξης του Κύπριου Προέδρου από άπαντα -πλην εικοσαλέπτου ενός- τα Αθηναϊκά Μέσα, προφανώς δεν προέκυψε συμπτωματικά. Ούτε αποτελεί συλλογική απόφαση των Μέσων. Έστω αυτών των γνωστών Μέσων, χωματερών. Έστω και αν έκαναν πρόβα από την προηγούμενη φορά. Δεν μιλώ για τη διακοπή για τεχνικούς λόγους. Δέχομαι ότι όντως οφείλεται εκεί. Όμως δεν μπορώ να κρίνω διαφορετικά τη στάση της Δημόσιας τηλεόρασης. Γιατί καταρχήν στη λογοκρισία μετείχε ενεργά η ίδια -που κατά τεκμήριο δεν κάνει ποτέ του κεφαλιού της- και στην οποία, την ίδια ακριβώς ώρα, υπήρχε συνέντευξη με τον βοηθό του Γ. Γ. στη Λευκωσία, που αλλού είπα ότι περίπου θυμίζει ύπατο αρμοστή της Μεγαλονήσου. Ποιοι Ίνκας και Περού, από όπου κατάγεται και ποιοι ιστορικοί λαοί που τους συνδέουν ισχυροί δεσμοί με τους αντίστοιχους Μεσογειακούς. Ο πιο μοιραίος πρεσβευτής τους. Ειδικά για όλους τους Έλληνες και Κυπρίους Δημοκράτες που μέρος της παιδείας τους αποτελούν τα παγκόσμια φημισμένα δοκίμια ερμηνείας της Περουβιανής πραγματικότητας που έγραψε ο τόσο άτυχος όσο και μεγάλος εκείνος συμπατριώτης του, ο Μαριατέκι.

1. ΑΝΘΗΜΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Ένα γνωστό όσο και παλιό ερώτημα, τίθεται πλέον ως εξής. Ποιος κυβερνάει και αντιπολιτεύεται αυτόν τον τόπο; Η απάντηση είναι ότι αμφότεροι, μόνο την εντολή του λαού που τους ψήφισε δεν σέβονται και τιμούν. Απλά αποτελούν ιμάντες μεταβίβασης έξωθεν εντολών. Αν δεν το προκάλεσαν αυτό απόψε, το σιγόνταραν. Πρόκειται για πολιτικούς ανταποκριτές. Τι όχι και τι ναί. Αυτή η πολιτική Αθήνα είναι μόνο για ουαί. Το ουαί του νέου κύκλου που με μεγάλη πολύ μεγάλη καθυστέρηση, αρχίζει από τη Δευτέρα. Η Ελληνική πολιτική πρωτεύουσα βγαίνει από ένα ηθικό κυρίως αλλά και πολιτικό Βατερλό. Πολλοί επεχείρησαν να μπουν απέναντι στον Τάσο, όλες αυτές τις ημέρες. Δεν ξέρω γιατί αλλά μου θύμισαν τον Γουλιμή να βγαίνει και να λέει: ανθημών Τρικούπης. Έλεος. Τους είδα φραστικά να επιτίθενται σε μητέρες αγνοουμένων, να ιδιοποιούνται την Κυπριακή ένταξη, επειδή από λόγους αβροφροσύνης και αγάπης προς τη μητέρα πατρίδα, η ηγεσία της Μεγαλονήσου, τους ευχαριστεί.

2. ΑΥΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Μ. Μ. ΕΙΝΑΙ Σ. Σ.

Πρώτη φορά μια μέρα αντί για είκοσι τέσσερις ώρες κρατάει σαράντα οκτώ. Συνεχίζεται η 21η Απριλίου και κατά την 22α του ίδιου μήνα. Μαύρη η μια, τάλε κουάλε και η άλλη. Αυτό ακριβώς είχαμε σήμερα. Αυτά δεν είναι Μ. Μ. είναι Σ. Σ. Μεγάλη η ύβρις που έγινε

στην πόλη που γέννησε την Πολιτική και τη Δημοκρατία. Νομίζουν ότι θα τους σώσει η Αθήνα 2004. Πλανώνται γιατί σε μικρό χρονικό διάστημα δεν θα τη θυμάται κανείς. Όπως και τους ίδιους. Αντίθετα η Κύπρος 2004 θα μείνει για πάντα στην ιστορία. Θα είναι η νέα μεγάλη επέτειος. Ένας λόγος που έχουν χάσει τα λογικά τους και δεν ξέρουν τι λένε και τι κάνουν, είναι και αυτός. Μερικοί έχουν να πληρώσουν αναδρομικά πολλά. Ξέρω έναν πρώην πολιτειακό παράγοντα, που κάθε φορά που θα τα βρει μπαστούνια, εξαφανίζεται. Κρυολογεί. Αυτός που μας συκοφάντησε κατά το μαύρο όσο και βρόμικο 1999 παρακρατικούς. Που ο ίδιος ελέγχεται για ανάλογη στάση. Που και τώρα, όλη η γνωστή διακομματική πολιτική σχολή αυτό είχε κατά νου να επαναλάβει. Αλλά που πλέον δεν τους παίρνει. Εξ ου και η καταφυγή στα μετόπισθεν. Πρώτη ζώνη άμυνας αποτελεί η δια των Μέσων λογοκρισία. Το δεύτερο σπίτι τους. Γιατί είναι πολύ μικροί να αντιπαρατεθούν ως ίσος προς ίσον. Μόνο δια συκοφαντιών πέτυχαν όσα πέτυχαν. Και δια εκβιαστικών διλημμάτων. Φαντάζομαι, αν ήταν στη θέση του Κύπριου προέδρου, με ποιο δίλημμα θα εκβίαζε.

3. ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ ΟΙ ΙΔΙΟΙ

Αν όπως συχνά λέω η καθαίρεση του αόρατου τηλεοπτικού τσιμεντένιου τείχους της πρωτεύουσας είναι προϋπόθεση για την αληθινή αναγέννηση της Δημοκρατικής παράταξης, απόψε απεδείχθη περίτρανα ότι οι ίδιοι οι θεματοφύλακες της τελευταίας, αποτελούν οργανικό μέρος του τείχους. Η καθαίρεσή του προϋποθέτει τη δική τους καθαίρεση και απομάκρυνση. Όλων αυτών των ανθρώπων από τσιμέντο. Αλλιώς θα σέρνονται από δω και από εκεί. Χλεύη των πάντων. Νικητών και ηττημένων. Δεν γνωρίζω ποιος και που παρενέβη. Η σιγή τους φτάνει και περισσεύει. Πέραν των άλλων προδίδει την ενοχή τους. Ποια αναγέννηση και ποια ανάσταση. Ένας διαρκής επιτάφιος τους περιμένει στη συνέχεια. Τι ναι και τι όχι. Αυτούς χρειάζεται να τους λέει κανείς δημόσια, αιδώς. Το δόγμα που εφήρμοσαν όλο αυτό το διάστημα είναι: Η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται στον Ανάν. Πέραν των άλλων είναι άσχετοι περί τη θαλάσσια γεωοικονομία της Μεσογείου.

4. ΠΑΟΥΕΛΙΑΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

Για Οργουελιανά, παλαιόθεν έχουν γραφεί πολλά. Όμως εδώ και καιρό πλέον έχουν αρχίσει να γράφονται για Παουελιανά κόμματα. Ποια Ευρωπαϊκή Ελλάδα και ποια Ελληνική. Η αποψινή ήταν Παουελιανή Ελλάδα. Η συνδρομή αυτή των Ελλήνων κυβερνητικών και αντιπολιτευτικών αξιωματούχων στην αποψινή, μαζική όσο ποτέ λογοκρισία, έχει να κάνει επίσης και με κάτι άλλο. Δεν είναι μόνο η αφετηρία της εντολής. Είναι κυρίως η αγωνία της προσωπικής τύχης του καθένα χωριστά για τη συνέχεια. Γιατί εκτέθηκαν ανεπανόρθωτα. Γιατί τους αναμένει πολύ δυσάρεστη συνέχεια. Το ουαί που έλεγα πιο πάνω. Τι πιο λογικό να πει κανείς ότι όταν ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών τηλεφωνεί μέχρι και μικρά κόμματα, να μη το επαναλάβει με τα λεγόμενα μεγάλα της περιοχής. Σαν αυτά που αντιμετωπίζονται ως γονική παροχή και πατρική κληρονομιά από πολλούς.

6. ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΕΣ

Αν φανταστούμε το Κυπριακό στην δικονομία και το ρόλο του καθενός μέρους τότε σε ότι αφορά το λεγόμενο Ελληνισμό πρόκειται για μια υπόθεση στην οποία ναι μεν η νομική ομάδα και κυρίως ο επικεφαλής της γνωρίζουν πολύ καλά την υπόθεση και την υπερασπίζονται εξίσου καλά όπως της αξίζει, όμως οι μάρτυρες υπεράσπισης όχι μόνο δεν κάνουν για υπεράσπιση αλλά ούτε καν για μάρτυρές της. Μόνο για ψευδομάρτυρες κάνουν. Μια πολιτική Ελλάδα γεμάτη από ψευδομάρτυρες όταν δεν φέρονται ως πολιτικοί ανταποκριτές ή και τα δυο μαζί. Δεν ξέρω τι θα λένε τη Τρίτη. Εγώ πάντως δεν περίμενα όταν έγραφα τους «κλικλήδες» να δικαιωθώ τόσο γρήγορα για τους δυο επικεφαλείς του ναι. Πόσο μάλλον για τους παρεπιδημούντες.

7. ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Ευτυχώς που υπάρχει αυτή. Οι πολίτες της Μεγαλονήσου αρχίζουν να αντιλαμβάνονται τι σημαίνει αθηναϊκή πολιτική τάξη. Τόσο οι Κύπριοι του ναι όσο οι Κύπριοι του όχι οφείλουν να πληροφορηθούν για την Αμερικανική όσο Κεμαλική συμπολιτευτική και αντιπολιτευτική Ελλάδα. Το αληθές εθνικό λέει ο συνονόματος ενός ήρωά τους. Αρκετά με το εμπόριο του εξωραϊσμού της Ελλαδικής εικόνας. Μαζί με το νησί τους οφείλουν να δουν την θλιβερή αυτή κατάληξη της λεγόμενης μητέρας πατρίδας τους. Από την μια πλευρά είναι η κουτοπονηριά των κυβερνώντων με τη θέση: «προς το ναι αλλά μπορεί και κάτι άλλο», και την ίδια στιγμή από πίσω, η λογοκρισία στη Δημόσια τηλεόραση να πάει σύννεφο. Η απουσία μπλε Πρωτόπαπα από την Κυβέρνηση δεν εμποδίζει την αντιπολίτευση να ζητήσει την παραίτηση του κυβερνητικού εκπροσώπου. Τι λέω όμως. Ποιος θα το κάνει αυτό. Εδώ από την άλλη πλευρά υπάρχει αξιωματική συμπολίτευση. Ευδοκιμεί αν δεν κυριαρχεί ο κυνισμός. Υποστηρίζουν όλοι τους –παρά τις δήθεν μεταξύ τους διαφορές- τέτοιο ναι, που νομίζει κανείς ότι ακούει Χαβιέ Σολάνα. Παρόλα αυτά προτιμότερο είναι ένα μικρότερο ποσοστό του όχι, παρά ένα μεγαλύτερο που μέσα του ενυπάρχει θυμός και οργή για όσα εις βάρος του Κυπριακού Ελληνισμού αποδεδειγμένα απεργάζονται τα καλά παιδιά των Αθηνών. Καλοδεχούμενα όχι, με βάση την δική μας ανάλυση, είναι οι μέχρι τώρα Δημοκράτες πολίτες που έκλιναν στο ναι, και έμαθαν το αποψινό συμβάν και τα του μικρού πραξικοπηματικού αθηναϊκού ναι, γιατί περί αυτού πρόκειται, να συμβάλουν να διευρύνουν την πλειοψηφία του ναι, στον κάλαθο πλέον των αχρήστων που βρίσκεται στο δάπεδο του παραβάν, μέσα από απολύτως λογική διεργασία και κατάληξη. Όχι τίποτε άλλο να μη έχουν να λένε οι θιασώτες της λογικής περί συναισθηματισμού. Αλήθεια, δεν τους πείραξε αυτό που έγινε;

8. ΤΙ ΚΙ ΑΝ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΠΡΙΝ

Αποτελεί μεγάλη και ιστορική ευθύνη μας να σταθούμε δίπλα στην Κύπρο. Πέραν των άλλων, από τα ιστορικά δίκαια μέχρι την ανάγκη ίασης σε αυτό που ονόμασα European Hospital αντί του Memorial των Η.Π.Α. που ανάμεσα σε άλλα την ανέμενε επιβολή αποπληξίας, η θέση αυτή εδώ ταυτίζεται με τον αγώνα για Δημοκρατική χώρα. Αποτελούσαν και αποτελούν τις δυο όψεις του ίδιου νομίσματος του πολιτικού Ελληνισμού. Γιατί αυτό που έκαναν απόψε, που προέβησαν ή ανέχτηκαν την αυθαίρετη πράξη κατάργησης κάθε έννοιας Δημοκρατίας, δεν έχουν σε τίποτε να το επαναλάβουν και άλλη φορά. Υποκρίνονται και τους Δημοκράτες. Γι αυτό το μεγαλύτερο και πολυτιμότερο μετά από την Ελευθερία αγαθό αξίζει τον κόπο να αγωνιστούμε. Το μόνο καλό που έκαναν τα κόμματα του ναι, ήταν να προκαλέσουν μνήμες, συνειδήσεις και παιδείες των Ελλήνων Δημοκρατών να πουν το ναι στη Δημοκρατία. Το όχι στον κάθε κατηγορίας και χρώματος τύπο γιέσμαν. Τι κι αν δεν ήταν πριν.

22 Απριλίου 2004,

24. Ούτε η Κύπρος πεθαίνει ποτέ.

Προτάσεις για τον Ελληνισμό.

Όταν σε οποιασδήποτε Ευρωπαϊκή χώρα οι επικεφαλές των κομμάτων διαψευθούν -όπως σήμερα οι καθ ημάς αρχηγοί και θιασώτες του ναι- αν μη τι άλλο, θέτουν τις παραιτήσεις τους εις την διάθεση του σώματος το οποίο τους εξέλεξε. Πόσο μάλλον επιβάλλεται να συμβεί αυτό όταν πρόκειται για διαμεύσεις μεγέθους, άνω του 75 %.

Άλλο τώρα το πόσο Ευρωπαϊκή είναι η πολιτική Ελλάδα.

X. K. 24 Απρ. '04

του Χρήστου Κηπουρού {}*

Άλλη μια φορά αποδεικνύεται στην ιστορία ότι η αξιοπρέπεια δεν είναι ζήτημα μεγέθους. Το ηθικό και πολιτικό ανάστημα ενός προσώπου, μιας ομάδας, ενός λαού, καταρχήν είναι υπόθεση πολιτικής, ηθικής και πολιτισμικής παιδείας. Χωρίς αυτήν, δεν νοείται ιστορική αποκατάσταση, άλλωστε. Εν προκειμένω μέρος της αποτελεί η λαϊκή ετυμηγορία του Κυπριακού όχι. Ένα όχι που βέβαια δεν είναι μόνο Κυπριακό, Ελλαδικό και Ευρωπαϊκό αλλά ταυτόχρονα Δημοκρατικό, Πανανθρώπινο πρότυπο για τους ιστορικούς ιδιαίτερα λαούς.

Γι αυτό από τα πρώτα μου κείμενα το κατέταξα στα μεγάλα ιστορικά όχι. Μετά το είδα να γίνεται και από άλλους. Γι αυτό πρότεινα στο συνθέτη του άξιον εστί να το κάνει μέσα από τη μουσική, αξιότερο ακόμη και από το ιστορικό σήμα κατατεθέν του. Έτσι άλλωστε γίνεται πάντοτε με τις μεγάλες πράξεις. Το πέρασμά τους στο χώρο των προτύπων θα τις αδικούσε αν περιορίζονταν στην απόδοση της όποιας οφειλόμενης τιμής. Αν δεν τις επέκτεινε σε ευρύτερους πολιτισμικούς χώρους και κυρίως αν δεν τις έδινε τη δυνατότητα ως αρχέτυπα να διδάξουν προς την ιστορική συνέχεια. Ας πάρουμε λοιπόν μια προς μια τις δυο κυριότερες εκ των διδαχών αυτών, μαθημάτων και προτύπων. Το Ευρωπαϊκό και το Δημοκρατικό. Μια άλλη φορά συνεχίζουμε με άλλα.

1. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ

Πριν από χρόνια έγραψα ότι χρειάζονται νέα υλικά ενίσχυσης και εμπλουτισμού αν όχι εκ νέου θεμελίωσης του Ευρωπαϊκού Δημοκρατικού θεσμικού και οικονομικού οικοδομήματος. Έλεγα και λέω ότι είναι η στιγμή για ανώτερες ποιοτικά μορφές πολιτικής και Δημοκρατίας. Καλές και άγιες οι αρχές και οι αξίες επάνω στις οποίες θεμελιώθηκαν οι οντότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο οι ίδιες οι Ευρωπαϊκές Δημοκρατίες, όμως δεν αρκούν πλέον. Ε, λοιπόν αυτό το κενό έρχεται να καλύψει με τη στάση της, η Μεγαλόνησος. Την ανάγκη ύπαρξης ενός νέου Ευρωπαϊκού πολιτισμικού προτύπου σχέσεων μεταξύ των λαών.

1.1. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ

Αν από τη μια, ένα από τα δώρα που φέρνει μαζί της στην Ευρωπαϊκή Ένωση η Κύπρος, συγκεκριμένα το Μεσογειακό και Μεσανατολικό αυτό μπαλκόνι με τις πέργκολες, είναι η πολιτική της γεωοικονομία, από την άλλη είναι η συμβολή στην αναγεννητική διαδικασία των αρχών και των αξιών της Γηραιάς Ηπείρου. Η λογιστική όσο η λογισμική έχουν μόνο να κερδίσουν από τη λογική. Εκ της οποίας άλλωστε και προέρχονται. Θέλω να πω ότι η Ευρώπη έχει να κερδίσει από την δημιουργική επιστροφή της στην Αριστοτέλεια λογική που κυρίως διακρίνει τη στάση της Μεγαλονήσου. Να θυμηθεί ότι η πρώτη καταγεγραμμένη Ευρωπαϊκή αναγέννηση, δεν είναι άσχετη με τους κλασσικούς Έλληνες φιλοσόφους.

1.2. Η ΚΥΠΡΟΣ ΔΕΝ ΥΠΗΡΞΕ ΠΟΤΕ ΠΑΛΛΑΚΙΔΑ

Αυτή είναι η ερμηνεία της απόφασης των Κυπρίων στο Δημοψήφισμα της 24ης Απριλίου. Το όχι είναι καταρχήν όχι στο παράλογο. Όχι στη διάλυση. Όχι στην ευθανασία μιας, αν μη τι άλλο υγιούς, κοινωνίας και οικονομίας. Κυρίως όμως όχι στην αποδοχή του βιαστή σε ρόλους προστάτη. Η Κύπρος δεν υπήρξε παλλακίδα ποτέ στην ιστορία της. Αυτά χρειάζεται να φέρνουν στο μυαλό τους οι συμπαθείς, κατά τα άλλα, αξιωματούχοι της Γηραιάς Ηπείρου, κάθε φορά που θολώνει ή τους το θολώνουν. Εάν τα έχουν με κάποιους να καταθέσουν διευθύνσεις και ονόματα. Δεν τους φταίει σε τίποτε η Κύπρος.

2. ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ

Θα φανεί τις επόμενες ημέρες. Ο λόγος για τη συγκατάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας αν όχι την πλειοδοσία, στη πολύμορφη στήριξη των Τουρκοκυπρίων. Των κατεχόντων που κυρίως είναι κατεχόμενοι, των θυτών που κυρίως είναι θύματα. Πέραν όμως από την όποια Ευρωπαϊκή έκφραση αλληλεγγύης και την υπεσχημένη συμπληρωματική από ίδιους πόρους της Κυπριακής Δημοκρατίας πολιτική στήριξης, καλά θα κάνουν κάποιιοι εκ του διεθνούς παράγοντα να μην επιμείνουν στους φαρισαϊσμούς τους. Αν ήθελαν να στηρίξουν τους τουρκοκυπρίους ή όποιους άλλους χειμαζόμενους του πλανήτη είχαν στο παρελθόν και έχουν και σήμερα πάμπολλες ευκαιρίες. Όμως όχι μόνο δεν το έπραξαν αλλά απεναντίας δια της δύναμης των όπλων κατέλαβαν τους ιστορικούς τους τόπους προκειμένου να υπεξαιρέσουν τους φυσικούς πόρους τους. Ιδίως τους ενεργειακούς.

2.1. ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ Γ. Γ.

Μόνο αφελείς άνθρωποι, πολιτικοί ή και χώρες σαν την Ελλάδα, δεν έχουν αντιληφθεί ότι το όχι του πασά των κατεχομένων αποτελεί μέρος της τουρκικής ορχήστρας, πολιτικής και στρατηγικής. Ακόμη και στην περίπτωση που ο πρώην δικαστής δρα αυτόνομα. Γιατί το λέω αυτό. Γιατί αν δεν υπήρχε το συγκεκριμένο όχι, τότε οι ημέρες του Γ. Γ. θα μετριόνταν στα δάχτυλα του ενός χεριού για δυο λόγους. Γιατί το ετεροβαρές του σχεδίου το επιβεβαιώνουν αμφότερα τα αποτελέσματα. Τόσο το υψηλό ναι των κατεχομένων όσο το υψηλότερο μεγέθους όχι, των ελεύθερων περιοχών.

2.2. ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ

Μια τέτοια εκδοχή τη γνώριζε καλά και τη γνωρίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει ο Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε. Αλλιώς δεν εξηγείται η σπουδή να σπεύσει να αποδώσει το Ρωσικό βέτο σε τεχνικούς λόγους. Δεν είναι τίποτε άλλο από το κτίσιμο μιας προσωπικής άμυνας σε περίπτωση που εγερθεί ζήτημα και τον αφορά. Το ότι το ίδιο αυτό θέμα που το έθεσα και εγώ σε ανύποπτο χρόνο, δεν το έκανα επειδή έτσι μου κάπνισε. Ούτε προς δικαίωση του γνωστού ανέκδοτου για τα μήλα. Η λογική που έλεγα, οδηγεί στο συμπέρασμα αυτό. Εκτός και αν οδηγήσουν και άλλοι. Αντί για αποδιοπομπαίο, σπονδή δηλαδή στο Δία, να κάνουν όπως με την Ιφιγένεια. Όμως και τίποτε να μη κάνουν, την επόμενη ημέρα όπως λέγεται -αυτήν ακριβώς κτίζει ήδη ο διεθνής παράγων, πλην των καθυστερημένων Αθηνών- θα είναι ένας άλλος Ανάν. Και μόνο γι αυτό άξιζε να διατυπωθεί η πρόταση για την παραίτησή του. Πόσες μάλλον εκατοντάδες χιλιάδες φορές περισσότερο αξίζει το όχι του Σαββάτου.

2.3. ΧΡΕΟΚΟΠΗΜΕΝΗ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΤΣΑΣ

Μαθήματα Δημοκρατικής πολιτικής παιδείας οι Ελληνοκύπριοι έδωσαν προς πολλές πλευρές. Τόσο στις ηγεσίες τους που κυριολεκτικά τις ρυμούλκησαν στο όχι όσο στους καθ ημάς πολιτικούς κύκλους σχολές και κόμματα του ναι. Μεταξύ άλλων το όχι του Κυπριακού Ελληνισμού χρεοκόπησε την επί πολλά έτη ευδοκιμούσα στην Ελλάδα πολιτική θεωρία της Ελλαδίτσας. Το όχι των Κυπρίων διδάσκει ότι δεν υπάρχουν μικρά κράτη αλλά μικροί επικεφαλείς. Δεν τους λέω ηγέτες γιατί αυτή η λέξη είναι πολύ βαριά για να τη σηκώσουν. Όλοι, τους γνωρίζουν.

2.4. ΔΙΧΑΣΑΝ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΑΝ

Για το Βατερλό που ζει και θα ζήσει επί πολύ η πολιτική Αθήνα του ναι, ευθύνεται αποκλειστικά και μόνον η ίδια. Με την πάροδο του χρόνου η ηθική αυτή και πολιτική ήττα θα μεγαλώνει περισσότερο καθώς το όχι θα δικαιώνεται πολιτικά και ιστορικά. Ούτε οι συκοφαντίες θα τη σώζουν τότε ούτε οι κουτοπόνηρες αυτοκριτικές. Μεταξύ άλλων θα συνεχίσουν να ενοχοποιούνται, γιατί όσα αναληθή προέβαλαν να δικαιολογήσουν τη στάση τους, δίχασαν και ταυτόχρονα δηλητηρίασαν έναν ολόκληρο λαό. Αντί να τον ενώσουν και να τον εμπνεύσουν, τον έκαναν να μη ξέρει τι να λέει. Και αν του φύγει καμιά κουβέντα, τότε είναι καλύτερα να μην τον ακούσουν, τι θα πει.

2.5. ΤΑ ΑΝΑΨΟΚΟΚΚΙΝΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Πρώτο παράδειγμα είναι το «μεγαλείο» της νέας εθνοφοροσύνης των επελθόντων που την μια μέρα λογοκρίνουν συνεντεύξεις, όπως αυτή του Προέδρου της Κύπρου, και την αμέσως επόμενη επιχειρούν να το κουκουλώσουν με προβολές διασκευασμένων ντοκιμαντέρ για το Κυπριακό. Και που τη μεθεπόμενη, δηλαδή το Σάββατο του όχι, βγήκαν εκ νέου οι δίχρωμοι κυρίως αυτοί λογοκρίτες να διδάξουν Δημοκρατία. Τους πρόδωσαν όμως τα ξινά όταν δεν ήταν αναψοκοκκινισμένα πρόσωπά τους. Το δεύτερο παράδειγμα αφορά τους απελθόντες από την Κυβέρνηση που νομίζουν ότι συνεχίζουν να κυβερνούν. Αυτό που ονόμασα αξιωματική συμπολίτευση. Πέραν της σιγής ιχθύος για το προηγούμενο συμβάν, για το οποίο αν μη τι άλλο όφειλαν να ζητήσουν συγκεκριμένη παραίτηση, από την άλλη ντρόπιασαν, όλους εκείνους τους Δημοκρατικούς πολίτες που μπήκαν στην πολιτική μέσα από τους δρόμους της εθνικής αξιοπρέπειας αν όχι μέσα από την τραγωδία του Αττίλα, πριν φτάσουν στον σημερινό κλαυσίγελο. Επίσης πολλούς από το χώρο των νέων που μέχρι χθες διατείνονταν ότι συνιστά συγκριτικό τους πλεονέκτημα.

2.6. ΚΟΜΜΑ ΓΙΕΣΜΑΝ

Είναι οι πολίτες οι οποίοι όσο ντροπή αισθάνονται για την κατάληξη του κάποτε κόμματος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. άλλο τόσο είναι υπερήφανοι για τους αδελφούς τους Κυπρίους. Είχε να τους συμβεί κοντά είκοσι χρόνια. Από το Μάρτη του '87 που όμως σε λιγότερο από ένα χρόνο τότε, είχε έρθει το Νταβός. Και τα απείρως χειρότερα των θλιβερών επιγενομένων με κορυφαίο το Ναϊρόμπι. Όμως αν αυτό το πάτσισαν με το καζίνο της Σοφοκλέους καθώς και την ΟΝΕ, της τότε αντιπολίτευσης συναινούσης και συμβαλλούσης, σήμερα το τι μέλλει γενέσθαι, παραπέμπει εις άλλα. Στην καταβολή της πρώτης δόσης οσονούπω, την οφειλόμενη στη στάση των ιδίων αυτών πολιτών, κατά τις Ευρωεκλογές του Ιουνίου. Και λίγο αργότερα στις υπόλοιπες στάσεις και μεταστάσεις. Σε αυτές τις τελευταίες έχει παλαιόθεν οδηγήσει ο δρόμος των καριεριστών και των γραφειοκρατών νεκροθαφτών μιας ιστορικής παράταξης. Όλοι ευθύνονται εξ αδιαίρετου που τη μετέτρεψαν σε ένα κόμμα γιέσμαν, Παουελικό, αντί για Δημοκρατικό.

2.7. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΣΚΕΨΗΣ

Η απάντηση των πολιτών στους επικεφαλείς των κομμάτων του ναι, δεν πρόκειται να περιοριστεί στις έτι περαιτέρω ηθικές και πολιτικές ακόμη και εκλογικές για αρκετούς συρρικνώσεις. Η ανάγκη ύπαρξης ενός ανάλογου Δημοκρατικού προτύπου στη χώρα αυτή, δεν μπορεί παρά να αποτελεί το επόμενο βήμα. Ούτε βία χρειάζεται ούτε άγχος. Ούτε καπελώματα αγωνιούντων καριεριστών. Αρκετά με τις αυθαίρετες κατασκευές. Τα πράγματα θα ακολουθήσουν τους δικούς τους ρυθμούς και χρόνους. Όπως οι ταχύτητες στις μεταβολές τρόπου σκέψης των πολιτών δεν είναι μεγάλες. Και ευτυχώς που δεν είναι. Όπως η στάση των Κυπρίων πολιτών είναι μια ηθική και πολιτική διεργασία τριών και πλέον δεκαετιών. Γι αυτό άλλωστε για την αποδημία της μεταπολίτευσης και την εν συνεχεία γέννηση της νέας μεταπολίτευσης, χρειάστηκε, όπως νομίζω ότι θα αποδειχθεί, το όχι της 24ης Απριλίου 2004.

2.8. ΜΟΝΙΜΗ ΚΙΝΔΥΝΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΟΙΑ

Είναι θλιβερό όταν επικεφαλής της πολιτικής ενός κόμματος ή μιας κυβέρνησης κινείται στη σφαίρα της λογικής της εκλογίκευσης. Που δεν καταλήγει τελικά σε άλλη από τη λογική του παραλόγου. Θυμάται κανείς τα λόγια του Σωκράτη που φοβούνται ακόμη και τα μικρά παιδιά όταν είχε άδικο. Με άλλα λόγια οφείλει να τρέφει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη σε νήπια για τη λογική απ ό,τι στους υπαρκτούς χώρους της πολιτικής που κάθε τόσο την επικαλούνται να πρυτανεύσει. Η μόνη σχέση που έχουν με τη λογική είναι η μόνιμη κινδυνολογική τους χροιά αν όχι έντονος χρωματισμός. Αν εγώ έχω άδικο και έχουν αυτοί δίκαιο, ας μας δείξουν ένα γραπτό τους λογικό. Μια πολιτική τους πράξη λογική. Δεν μιλώ για τη μηχανική ή την τυπική. Μιλώ για την πολιτική λογική, και την εξ αυτής, Αριστοτέλεια.

2.9. ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αυτοί που συκοφαντούν τον Κυπριακό Ελληνισμό ότι εξικνείται από συναισθηματικά ελατήρια, κρίνουν εξ ιδίων τα αλλότρια. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του κομματικού βίου τους είναι ότι μόλις βρουν τα δύσκολα καταφεύγουν στις επιτηδευμένες φορτίσεις. Παίρνουν ανθρώπους και τους κάνουν μασκότ. Άλλοτε Κύπριους άλλοτε Παλαιστίνιους. Το επαναλαμβάνουν σε κάθε συνέδριο, ενώ από την άλλη κάνουν χρήση αιμνήστων προσώπων ως πλυντηρίων. Ευτυχώς που τα τελευταία αυτά ιστορικά πρόσωπα δεν τους βλέπουν από κανένα μέρος. Η Λογική όχι μόνο δεν πρυτανεύει αλλά είναι μονίμως απύσχα. Γι αυτό καταλήγει να είναι απύσχα και η Πολιτική και επόμενα η Δημοκρατία. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η απουσία της Δημοκρατίας στην κλασική Ελλάδα, ονομάζεται τυραννία. Ούτε

ότι η τυραννία ως έννοια, κατά μια εκδοχή, οφείλει την ετυμολογική προέλευσή της στο κύρος, κύριος, που σημαίνει δεσπότης. Δηλαδή απουσία λόγου και επόμενα λογικής κλπ.

2.10. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Μια διεθνής αντικειμενική οπτική απαλλαγμένη από υποκρισίες και φαρισαϊσμούς καθώς και άλλες κουτοπόνηρες διαθέσεις κυρίως όμως με σεβασμό προς το Δημοκρατικό φρόνημα και σε αμφοτέρως τις ετυμηγορίες καταλήγει στα εξής: Αν τόσο η μια ετυμηγορία όσο η άλλη επιβεβαιώνουν χωριστά το ετεροβαρές, το ίδιο ισχύει αν ληφθούν υπόψη, ως ενιαίο σύνολο. Και αυτά όμως ακόμη θα μπορούσαν να παρακαμφθούν αν οι τρεις ελευθερίες και η εγγύηση ασφαλείας είχαν εξασφαλιστεί. Η ασφάλεια είναι η αιτία που η Κυπριακή Δημοκρατία μετά από δεκαετίες ψαλμών του Ο.Η.Ε., εναπόθεσε τις ελπίδες της, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.12. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΠΟ ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟ

Η Τουρκική επιτυχία στο σχέδιο Ανάν να αναγορευτεί και να αναβαθμιστεί, πέραν της εγγυήτριας και ως προστάτιδα δύναμη ολοκλήρου της νήσου, όπως και η ες αεί δέσμευση της Κύπρου που επιβάλλει το θύμα να υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή προοπτική του θύτη του, πολιτικά σημαίνουν ένα πολύ απλό πράγμα. Η γνωστή για τις διπλωματικές της ικανότητες γειτονική χώρα έστησε παγίδες στο σχέδιο μόνο και μόνο επειδή η σημερινή κατάληξη δύναμει, θα μπορούσε να την ωφελήσει. Είναι όμως πολύ γελασμένη. Είναι στο χέρι του Ελληνισμού να γνωστοποιήσει το θέμα παντού. Μια πρόταση είναι με δαπάνη της Ε. Ε. ή και εξ ιδίων Κυπριακών πόρων, διεθνής αμερόληπτος οίκος να αναλάβει αντί των σημερινών 9000 και σελίδων, να συντάξει μια πολιτική περίληψη του σχεδίου με τα σημαίνοντα. Πολύ σύντομα τότε ο κάθε κατεργάρας θα πάει στον πάγκο του.

2.13. ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΕΜΑΛ

Αντί οι θλιβεροί των Αθηνών να δικαιώνουν με όσα λένε την Τουρκία, μπορούσαν να καθίσουν να σκεφτούν και να διερωτηθούν εκ νέου για τη στάση τους. Χάζεψαν εντελώς. Γιατί δεν είναι μόνο οι Ελληνοκύπριοι που δεν μπορούσαν να κάνουν άλλο από αυτό που έκαναν -γι αυτό άλλωστε ανέβηκε στο ύψος που ανέβηκε το όχι- αλλά οφείλουν να ζητήσουν από τους Ελλαδίτες αδελφούς, αδελφούς να τους κάνει ο μεγαλοδύναμος, να αφήσουν το τεθλιμμένο ύψος και να εντάξουν το όχι στην πολιτική τους παιδεία, όσο και αν αυτό τους είναι δύσκολο. Όσο και αν το μαζούτ ρέει σε τακτά διαστήματα στα κανάλια και σε μυαλά. Γιατί ουκ ολίγα τηλεοπτικά και πολιτικά πρόσωπα των Αθηνών υπερέβησαν ακόμη και τους τούρκους. Αν τους είχε απέναντι του, ο Παζολίνι, θα τους έλεγε Έλληνες Κεμάλ. Εγώ πάλι λέω να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε, όχι ως μια χώρα, όπως μέχρι τώρα, αλλά ως δυο χώρες. Αυτό είναι το πρώτο βήμα. Να σκεφτόμαστε ως Ελληνισμός. Ελλαδικός και Κυπριακός. Στην Ευρώπη, Ελλάδα και Κύπρος συναποφασίζουν. Αυτό κάτι μπορεί να λείει.

2.14. ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Ένας τέτοιος Ελληνισμός με σοβαρή και έξυπνη πολιτική μπορεί να προβεί σε επιπλέον κινήσεις στρατηγικής στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα μπορεί να αξιοποιήσει την ίδια την Ιρλανδική Προεδρία και να ζητήσει κατά τη σύνοδο του Δουβλίνου στα τέλη Ιουνίου, να δοθεί η περίφημη ημερομηνία για έναρξη των διαδικασιών ένταξης της Τουρκίας. Παράλληλα προκειμένου μέχρι το τέλος του 2004 η γειτονική χώρα να κάνει το πρώτο της βασικό βήμα προσέγγισης στις Ευρωπαϊκές αρχές και αξίες καθώς και στα κριτήρια της Κοπεγχάγης, μπορεί για να μη χάνει χρόνο, να προχωρήσει στην απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων της. Εξυπακούεται ότι ειδικά για την εξ αυτών περίπτωση του Κούρδου Νέλσον Μαντέλα, όσο παρατείνεται η παραμονή του στο Ίμαλι άλλο τόσο

δεν τιμά καθόλου την όποια πολιτισμική, Δημοκρατική και πολιτική Ευρώπη. Τις καθιστά πολλαπλά υπόλογους απέναντι στην διαδρομή των λαών και κυρίως απέναντι στην ιστορία.

{} Πρώην Βουλευτής Έβρου {1993-2000}. Το κείμενο γράφτηκε ώστε να συμβάλει με τις περιεχόμενες προτάσεις του στην πολιτική του Ελληνισμού κατά την, μετά την ένταξη της Κύπρου, περίοδο.*

Διδυμότειχο 24 Απρ. '04